

karanlık kitaplık

WILLIAM PETER BLATTY

şeytan çıkaran

ithaki

Çeviren:
Dost Körpe

WILLIAM PETER BLATTY

1928'de doğan Amerikalı yazar, yönetmen ve yapımcı William Peter Blatty, 1971'de yayımlanan başyapıtı *Şeytan Çıkaran*'la beraber modern korku edebiyatının 1970'li yıllarda yükselişe geçişinde önemli bir rol oynadı. 1973 sonlarında sinemaya uyarlanan eserin senaryosunu bizzat Blatty kaleme aldı ve bu eseriyle Oscar Ödülü'nün sahibi oldu. Aynı şekilde yapımcılığını da üstlendiği bu film gösterime girdiği andan itibaren izleyenleri sadece korkutmakla kalmadı ve dini imgelerin kullanıldığı sahneleri nedeniyle infial de uyandırdı. 2017'de hayatını kaybeden Blatty, ardında sadece korku türünde değil farklı türlerde de kaleme aldığı birçok senaryo ve roman bıraktı.

Şeytan Çıkaran

William Peter Blatty
Orijinal Adı: *The Exorcist: 40th Anniversary Edition*

İthaki Yayınları - 2340
Karanlık Kitaplık - 62

Yayın Yönetmeni: *Alican Saygı Ortanca*
Sanat Yönetmeni: *Hamdi Akçay*

Dizi Editörü: *Yankı Enki*
Yayıma Hazırlayan: *Merve Çay*
Düzelti: *Yankı Enki*
Kapak Tasarımı: *Hamdi Akçay*
Kapak İllüstrasyonu: *Ebrahel Lurci*
Grafik Uygulama: *B. Elif Balkın*
1. Baskı, Şubat 2023, İstanbul

ISBN: 978-605-265-084-4

Sertifika No: 63989

Türkçe Çeviri © Dost Körpe, 2023
© İthaki, 2023
© William Peter Blatty, 1971, 2011

Bu eser Akcalı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla yapılan anlaşmayla yayımlanmıştır.
Tüm hakları saklıdır. Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

İthaki™ İthaki Yayıncılık Basın Sanayi ve Ticaret A. Ş.'nin tescilli markasıdır.
Caferağa Mah. Neşe Sok. 1907 Apt. No: 31 Moda, Kadıköy-İstanbul
Tel: (0216) 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34
editor@ithaki.com.tr – www.ithaki.com.tr – www.ithakiyayingrubu.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık
Maltepe Mah. Hastane Yolu Sok. No: 1/6, Zeytinburnu-İstanbul
Tel: (0212) 613 30 06 denizmatbaamucellit@gmail.com
Sertifika No: 48625

karanlık kitaplık

William Peter Blatty

Şeytan Çıkaran

İngilizce aslından çeviren
Dost Körpe

ithaki

Julie için

[İsa] karaya çıkınca, onu şehirden gelen, iblisler tarafından zaptedilmiş bir adam karşıladı... Kötü ruhun sık sık etkisi altına aldığı bu adam zincirlerle bağlanmıştı... Fakat bağlarını parçalıyordu... Ve İsa ona "Adın ne?" diye sordu. Ve adam "Tümen," diye yanıtladı.

–Luka 8:27-30

JAMES TORELLO: Jackson, o et kancasına asılmıştı. Öyle ağırdı ki kanca bükülmüştü. Jackson ötmeye başlamadan önce o kancada üç gün asılı kaldı.

FRANK BUCCIERI (kıkırdayarak): Jackie, o herifi görmeliydin. Fil gibiydi resmen, Jimmy elektrikli üvendireyle onu dürttükçe de...

TORELLO (heyecanla): O kancanın üstünde kıvranıp duruyordu, Jackie. Üvendirenin elektriği daha etkili olsun diye herifin üstüne su döktük; bunun üzerine çığlık atmaya başladı...

–FBI tarafından gizlice dinlenen, William Jackson cinayetiyle ilgili bir Cosa Nostra telefon konuşmasından alıntı*

Komünistlerin yaptığı bazı şeylerin başka açıklaması yok. Mesela bir rahibin kafasına sekiz çivi çakılmasının... Ayrıca yedi oğlan çocuğuyla öğretmenlerinin başına gelenler de var. "Babamız" duasını okurlarken askerler üzerlerine saldırdı. Askerlerden biri süngüsünü çıkarıp öğretmenin dilini kesti. Diğeriyse yedi küçük çocuğun kulaklarına yemek çubukları soktu. Böyle vakaları nasıl ele almalı?

–Dr. Tom Dooley

Dachau
Auschwitz
Buchenwald

---

* (İt.) "Bizim Şey". Sicilya Mafyası. *–çn*

Giriş

Kuzey Irak...

Yaşlı adam, parlak güneş altında alnının boncuk boncuk terlemesine karşın, şekerli sıcak çayla dolu bardağını, ellerini ısıtmak istercesine parmaklarının arasında tutuyordu. İçindeki kötü histen kurtulamıyordu bir türlü. O his, adamın sırtına yapışmış ıslak, buz gibi yapraklar misali tutunuyordu.

Kazı işi tamamlanmıştı. Höyük toprağı katmanları elekten geçirilmişti; muhteviyatları incelenmiş ve etiketlenip gönderilmişti: boncuklar ve kolyeler; taş oymalar; falluslar; aşıboyası lekeli, öğütme taşından havanlar; cilalı çanaklar. Sıradışı bir şey yoktu. Asur yapımı bir fildişi tuvalet kutusu. Ve insanlar. İnsan kemikleri. Kozmik işkencenin narin kalıntıları, ki böyle şeyler yaşlı adamın, maddenin aslında körlemesine yukarıya uzanan, Tanrı'sına geri dönmeye çabalayan Lucifer olup olmadığını sorgulamasına yol açardı bir zamanlar. Oysa adam işin doğrusunu biliyordu artık. Hoş meyankökü ve ılgın kokuları alınca bakışlarını gelinciklerle kaplı tepelere çevirdi... Sazlı ovalara; dehşetin içine dosdoğru uzanan engebeli, taşlı yola. Kuzeydoğuda Musul vardı; doğuda Erbil; güneydeyse Bağdat, Kerkük ve fırın gibi yanan Nebukadnezar diyarı bulunuyordu. Yol kenarındaki boş çayevinde oturan adam masasının altındaki bacaklarını oynatarak çizmeleriyle haki pantolonundaki çimen lekelerine baktı. Çayını yudumladı. Kazı işi tamamlanmıştı. Şimdi ne başlıyordu? Adam kilden bir çömlek keşfetmişçesine bu düşüncenin tozunu alsa da bir sonuca varamadı.

Çayevinin iç kısımlarında biri hırıltıyla soluyordu: Mekânın çök-

müş sahibi ayaklarını sürüyerek adama doğru gelirken, terlik gibi kullandığı, topuklarıyla arka kenarına bastığı Rus malı ayakkabıları gıcırdayarak toz kaldırıyordu. Masanın üstünde mekân sahibinin kara gölgesi süzüldü.

"Kaman çay, çavaga?"

Haki pantolonlu adam aşağıya, yaşam acısıyla çamurlanmış o bağcıksız ayakkabılara bakarken başını iki yana salladı. Kozmosa dair meseleler, diye düşündü usulca: Madde; ama her nasılsa, sonunda ruh. Yaşlı adama göre, ruh ve ayakkabılar daha temel bir şeyin, asal ve bambaşka bir şeyin farklı yönleriydi sadece.

Gölge yer değiştirdi. Kürt kadim bir borç gibi dikilmiş bekliyordu. Haki pantolonlu yaşlı adam yukarıya, onun gözlerine baktı; o nemli gözler beyazlatılmış gibiydi... İrislerinin üstüne yumurta kabuğu zarı yapıştırılmıştı sanki. Glokom. Yaşlı adam eskiden olsa bu adamı sevemezdi. Cüzdanını çıkardı ve içindeki hırpalanmış, buruşmuş sakinlerin (birkaç dinar; bir Irak ehliyeti; on iki yıl öncesine ait solmuş, plastik bir Katolik takvim kartı) arasında bozukluk aradı. Takvim kartının arkasında bir yazı vardı: YOKSULLARA VERDİĞİMİZ HER ŞEYİ ÖLÜRKEN YANIMIZDA GÖTÜRÜRÜZ. Yaşlı adam epey eskimiş, keder rengi bir masanın üstüne, içtiği çayın parasını ve elli fils bahşiş bıraktı.

Cipine yürüdü. Kontak anahtarını sokarken çıkan tıkırtıyı o sessizlikte çok net duydu. Bir an duraksayıp uzaklara kara kara baktı. Uzaklarda höyük gibi yükselen, düz çatılı Erbil şehri sıcak yüzünden titreşen havada, gökyüzünde duran bir ada gibi görünüyordu; bulutların arasındaki harap çatıları, enkazlar arasında ve çamur içinde yapılan bir kutsama ayinini çağrıştırıyordu.

Yaşlı adamın sırtındaki yapraklar tenine iyice tutundu.

Bekleyen bir şey vardı.

"Allah ma'ak, çavaga."

Çürük dişler. Kürt sırıtarak, el sallayarak veda ediyordu. Benliğinin çukurunda el yordamıyla sevecenlik arayan haki pantolonlu adam, el sallamayı ve yalandan gülümsemeyi başardı. Başını öteye

çevirince gülümsemesi soldu. Motoru çalıştırıp, alışılmadık ölçüde dar bir U dönüşüyle Musul'a doğru yola koyuldu. Kürt öylece durup onu seyretti; cip hızlandıkça kapıldığı, içini sızlatan yitirmişlik hissi karşısında şaşırmıştı. Giden neydi ki? Kendisinin o yabancının karşısında hissettiği neydi? Güvenlik gibi bir şey olduğunu hatırladı; korunma ve yoğun bir esenlik hissi. Şimdiyse bu his, hızla giden cipin giderek küçülmesiyle birlikte kayboluyordu. Kürt kendini tuhaf bir şekilde yalnız hissediyordu.

Saat altıyı on geçe, titizlikle hazırlanan envanter tamamlanmıştı. Sarkık yanaklı bir Arap olan Musul müze müdürü, masasındaki kayıt defterine son bir girdiyi özenle yazmaktaydı. Bir an duraksadı ve kaleminin ucunu mürekkep hokkasına daldırırken gözlerini kaldırıp arkadaşına baktı. Haki pantolonlu adam düşüncelere dalmış gibiydi. Bir masanın yanında, elleri ceplerinde dikilerek aşağıya, geçmişin kuru ve etiketli bir kalıntısına bakıyordu. Müdür kımıldamadan onu birkaç saniye süzdükten sonra girdiyle ilgilenmeye devam etti; çok küçük, düzgün, okunaklı harflerle yazıyordu, ta ki sonunda iç geçirip saate bakarak kalemi bırakana dek. Bağdat treni sekizde kalkacaktı. Müdür sayfanın mürekkebini kuruttuktan sonra çay teklifinde bulundu.

Haki pantolonlu adam masadaki bir şeye bakmayı sürdürürken başını iki yana salladı. Onu izleyen Arap biraz huzursuzdu. Havada ne vardı? Havada bir şey vardı. Arap kalkıp yaklaştı; sonra ensesinde hafif bir karıncalanma oldu, arkadaşı nihayet harekete geçerek elini uzatıp bir tılsımı alırken ve düşünceli bir edayla elinde tutarken. Bu yeşil tılsım, güneydoğu rüzgârının simgesi olan iblis Pazuzu'nun kafasının taş heykelciğiydi. Pazuzu'nun egemenlik alanı hastalıklar, marazlardı. Kafa delinmişti. Tılsımın sahibi onu kalkan niyetine takmıştı.

Müdür kapağında zeytuni bir parmak izi lekesi olan bir Fransız dergisiyle kendini hâlsizce yellerken "Kötülüğü karşı kötülük," diye fısıldadı.

Arkadaşı kımıldamadı; yorum yapmadı. Müdür başını yana eğdi. "Bir terslik mi var?" diye sordu.

Yanıt gelmedi.

"Peder Merrin?"

Haki pantolonlu adam hâlâ duymamış gibiydi; yaptığı keşiflerin en sonuncusu olan tılsıma tamamen odaklanmıştı. Bir an sonra tılsımı bıraktı ve sorgulayan gözlerini kaldırarak Arap'a baktı. Adam bir şey mi demişti?

"Hayır, Peder. Bir şey demedim."

Mırıldanarak vedalaştılar.

Müdür kapıda yaşlı adamın elini her zamankinden sert sıktı.

"Kalbimin bir arzusu var: Gitmemen."

Arkadaşı yumuşak bir sesle yanıt vererek çaydan, zamandan, yapılması gereken işlerden dem vurdu.

"Hayır, hayır, hayır! Yurdunu kastediyorum!"

Haki pantolonlu adam gözlerini Arap'ın ağzının kenarında kalmış küçücük bir nohut parçasına dikti; fakat bakışları dalgındı. "Yurt," diye tekrarladı.

Bu kelime, bir şeylerin sonu gibiydi.

Arap müze müdürü "Birleşik Devletler," diye ekledi ve bunu yapmasının sebebini merak etti hemen.

Haki pantolonlu adam, müdürün karanlık ve kaygılı gözlerine baktı. Bu adamı sevmekte asla zorlanmamıştı. "Hoşça kal," dedi usulca, sonra da çabucak döndü ve sokakların giderek çöken karanlığına çıktı... Evine yapacağı yolculuğun süresi belirsiz gibi geldi nedense.

Müdür adamın arkasından, kapı eşiğinden "Bir sene içinde görüşürüz!" diye seslendi. Fakat haki pantolonlu adam dönüp bakmadı. Arap onun uzaklaşırken giderek küçülmesini, dar bir sokağı çapraz geçerken az kalsın hızla gelen bir droşkinin* altında kalmasını seyretti. Droşkide oturan yaşlı ve şişman Arap kadının yüzü, kefen gibi gevşekçe örtülmüş siyah dantel peçesinin ardında bir gölgeydi. Müdür, kadının acelesi olduğunu, bir randevuya yetişmeye çalıştığı-

* Dört tekerlekli Rus at arabası. *—çn*

nı tahmin etti. Telaşla giden arkadaşını kısa sürede gözden kaybetti.

Haki pantolonlu adam zorunluluk hissiyle yürüyordu. Banliyöleri aşarak şehri geride bırakıp telaşlı adımlarla Dicle'yi geçti fakat harabelere yaklaşırken yavaşladı çünkü içinde baş gösteren kötü his, attığı her adımla birlikte yoğunlaşıyor ve daha korkunç bir hâl alıyordu.

Ama adamın bilmesi şarttı. Hazırlıklı olması gerekiyordu.

Çamurlu Havser Nehri'nin üstündeki ahşap köprü, adamın ağırlığı altında gıcırdadı. Ve işte o buradaydı... Bir zamanlar Asur ordularının ürkünç yuvası olan, on beş kapılı, ışıltılı Ninova şehrinin bulunduğu höyükte duruyordu. Şehir şimdi yazgısının kanlı tozlarıyla kaplı hâlde uzanmaktaydı. Fakat o buradaydı; varlığı havada yoğundu hâlâ... Haki pantolonlu adamın rüyalarını kasıp kavuran o Diğeri.

Haki pantolonlu adam harabelerde usulca gezindi. Nabu Tapınağı. İştar Tapınağı. Adam havadaki titreşimleri hissetti. Asurbanipal'ın sarayında durup, yerli yerinde dikilen devasa bir kireçtaşı heykele baktı. Tırtıklı kanatlar ve kuş pençesi gibi ayaklar. Bombeli, erekte, kısa ve kalın bir penis; vahşi bir sırıtışla gerilmiş dudaklar. İblis Pazuzu.

Haki pantolonlu adamın omuzları çöktü birden.

Başını eğdi.

Biliyordu.

O geliyordu.

Adam tozlara ve hızlanan gölgelere baktı. Güneşin küresi, dünyanın kenarından batmaya başlamıştı; adam şehrin dış mahallelerinde sürü hâlinde gezinen yabani köpeklerin uzaklardan gelen havlamalarını duyabiliyordu. Buz gibi bir esinti çıkınca gömlek kollarını indirip iliklediği. Esinti güneybatıdan esiyordu.

Alelacele Musul'a, trenine doğru giderken, adamın kalbi emin olduğu bir şey yüzünden buz kesmişti: Eski bir düşman tarafından avlanacaktı yakında, yüzünü hiç görmediği bir düşman tarafından.

Ama adını biliyordu.

I.
BAŞLANGIÇ

Birinci Bölüm

Dehşetin başlangıcı neredeyse hiç fark edilmedi, tıpkı felakete uğrayarak patlayan güneşlerin anlık parıltısının kör insanların gözleri tarafından çok hafifçe algılanması gibi; daha sonra ortalık ayağa kalktığındaysa bu olay unutulmuş olacak ve belki de sonraki korkunç olaylarla hiç ilişkilendirilmeyecekti. Yargıda bulunmak güçtü.

Ev kiralıktı. Kasvetliydi. Sıkışıktı. Washington DC'nin Georgetown semtinde bulunan, sarmaşıklı, kolonyal tarz bir tuğla evdi. Sokağın karşısında Georgetown Üniversitesi'ne ait bir kampüs vardı; arkadaysa işlek M Sokağı'na ve hemen ardındaki Potomac Nehri'ne inen sarp bir yokuş bulunuyordu. 1 Nisan'a girilen gecede ev sessizdi. Chris MacNeil yatakta sırtını dayayarak oturmuş, ertesi günkü film çekimleri için replik ezberliyordu; koridorun ilerisinde kızı Regan uyuyordu; alt katta, kilerin yanındaki odadaysa orta yaşlı hizmetkârlar Willie ile Karl uyumaktaydı. Saat 00.25 sularında Chris şaşkınlıkla kaşlarını çatarak senaryodan başını kaldırdı. Tıklama sesleri duyuyordu. Tuhaftılar. Boğuktular. Toktular. Kesik kesik ve ritmiktiler. Ölü bir adam, yabancı bir şifreyle mesaj veriyordu sanki.

Garip.

Chris bir an kulak kabarttıktan sonra seslere boş verdi fakat ısrarla süren tıkırtılar odaklanmasını engelliyordu. Senaryoyu sertçe yatağa çarptı.

Tanrım, bu ses acayip sinirimi bozuyor!

Ne olduğunu anlamak için kalktı.

Koridora gidip bakındı. Tıkırtılar Regan'ın yatak odasından gelir gibiydi.

Bu kız ne yapıyor ki?

Koridorda sessiz adımlarla yürümeye başlayınca tıkırtılar birden yükseldi ve epey hızlandı, Chris'in kapıyı iterek açıp odaya girmesiyle birlikte de bir anda kesiliverdi.

Ne oluyor yahu?

Chris'in on bir yaşındaki güzel kızı uyuyordu; yuvarlak gözlü, büyük bir oyuncak pandaya sımsıkı sarılmıştı. Pookey. Yıllarca bağra basılmaktan ve sıcak, şevkli, ıslak öpücükler kondurulmaktan rengi solmuştu.

Chris usulca yataktaki kızının yanına gidip üstüne eğilerek "Rags? Uyanık mısın?" diye fısıldadı.

Düzenli soluklar. Ağır. Derin.

Chris odaya bakındı. Koridordan gelen loş ışık, Regan'ın resimleriyle heykellerini ve başka oyuncak hayvanları kısmen aydınlatıyor, soluk gösteriyordu.

Pekâlâ, Rags. Yaşlı annenin kıçını kaldırıp buraya gelmesini sağladın. Haydi, söyle! "Bir Nisan!" de.

Ama Chris, Regan'ın böyle oyunlara meraklı olmadığını biliyordu. Çocuk utangaç ve çekingen mizaçlıydı. Oyun oynayan numaracı kimdi peki? Kalorifer ya da su borularının takırtılarına düzenlilik dayatan, uykulu bir şuur mu? Chris bir keresinde, Butan dağlarındayken, yerde oturmuş meditasyon yapan bir Budist rahibine saatlerce bakmıştı. Sonunda adamın yerden yükseldiğini görmüştü sanki... Gerçi sonradan bunu anlatırken mutlaka "Belki," diye eklemişti. Belki de şimdi zihni, o yorulmak nedir bilmez illüzyon öykücüsü, bu tıkırtılara bir hikâye uyduruyordu.

Alakası yok! O sesleri duydum!

Birden bakışlarını tavana çeviriverdi.

İşte orada! Hafif tırmalama sesleri.

Tavan arasındaki farelerdir yahu! Fareler!

Chris iç geçirdi. *İşte bu. Koca kuyruklular. Tok, tok!* Kendini ra-

hatlamış hissetti tuhaf bir şekilde. Sonra soğuğu fark etti. Oda. Buz gibiydi.

Chris usulca pencereye gidip kontrol etti. Kapalı. Sonra radyatöre dokundu. Sıcak.

Gerçekten mi?

Aklı karışan Chris yatağın yanına gidip Regan'ın yanağına dokundu. Kızın yanağı, düşünceler gibi pürüzsüz ve hafif terliydi.

Hastayım herhalde!

Chris kızına, o yukarı kıvrık burna ve çilli yüze bakarken birden sevgiyle yatağa eğilip Regan'ı yanağından öptü. "Seni seviyorum kesinlikle," diye fısıldadı. Sonra odasına, yatağına ve senaryosuna geri döndü.

Bir süre senaryoyu çalıştı. Film, *Bay Smith Washington'a Gidiyor*'un yeniden çekimi olan bir müzikal komediydi. Kampüs ayaklanmalarıyla ilgili bir alt tema eklenmişti. Chris başroldeydi. Asilerin tarafını tutan bir psikoloji öğretmenini canlandırıyordu. Ve bu rolden nefret ediyordu. *Bu sahne berbat!* diye düşündü. *Salakça!* Zihni eğitimsiz olsa da sloganları asla doğru addetmez ve laf salatalarını meraklı bir mavi alakarga gibi amansızca gagalayarak altta gizli, parıltılı gerçeği arardı. Dolayısıyla da asilerin davası ona anlamlı gelmiyordu. *Ama nasıl olur?* diye merak etti şimdi de. *Kuşak farkı yüzünden mi? Haydi canım, daha otuz iki yaşındayım. Senaryo salakça işte, hepsi bu; tamamen...!*

Sakin ol. Sadece bir hafta kaldı.

İç mekân çekimlerini Hollywood'da tamamlamışlardı; geriye sadece Georgetown Üniversitesi kampüsünde birkaç dış sahne çekmek kalmıştı ve çekimler yarın başlayacaktı.

Ağır gözkapakları. Chris'in uykusu geliyordu. Kenarları tuhaf bir şekilde yırtık bir sayfaya geçti. İngiliz yönetmen Burke Dennings. Adam çok gergin olduğu zamanlarda, kıpır kıpır ve titrek ellerle senaryonun en yakın sayfasının kenarından dar bir şerit yırtar ve ağır ağır, santim santim çiğnerdi, ta ki kâğıt parçasının tamamı ağzında ıslak bir bilye hâline gelene dek.

Chris *Kaçık Burke,* diye düşündü.

Ağzını eliyle kapatarak esnedikten sonra senaryonun kenarlarına sevecenlikle baktı. Sayfalar kemirilmiş gibi görünüyordu. Chris fareleri hatırladı. *O küçük piçlerin ritim duygusu var kesinlikle,* diye düşündü. Sabahleyin Karl'a fareler için kapanlar kurmasını söylemeyi zihnine not etti.

Gevşeyen parmaklar. Kayıp giden senaryo. Chris onun düşmesine izin verdi. *Salakça,* diye düşündü. *Resmen salakça.* Işık düğmesini el yordamıyla aradı. *İşte.* İç geçirdi ve bir süre hiç kımıldamadı; neredeyse uykuya dalmıştı; sonra üstündeki yorganı ayağıyla, tembelce itti.

Fazla sıcak! Aşırı sıcak! Regan'ın odasının şaşırtıcı soğukluğunu tekrar düşününce, Chris'in aklına 1940'ların efsanevi gangster filmleri yıldızı Edward G. Robinson'la birlikte oynadığı film geldi; o zamanlar, birlikte oynadıkları her sahnede üşümesinin, soğuktan neredeyse tir tir titremesinin sebebini merak ederdi...Ta ki sonunda, o kurnaz yaşlı kurdun hep onun anahtar ışığında durmayı başardığını fark edene dek. Şimdi bunu eğlenceli bularak hafifçe gülümsedi, sissi çiyler pencere camlarına hafifçe tutunurken. Chris uyudu. Ve rüyasında ölümü afallatıcı ölçüde ayrıntılı bir şekilde gördü; ölümü gördü, sanki ölüm henüz hiç duyulmamış bir şeymiş gibi; bu arada bir şey çınlıyordu ve Chris inliyor, dağılıyor, usulca boşluğa karışırken durmadan düşünüyordu, artık var olmayacağım, öleceğim, var olmayacağım, sonsuza dek, ah, babacığım, izin verme onlara, ah, bunu yapmalarına izin verme, sonsuza dek hiç olmama izin verme, diye düşünüyordu ve eriyor, çözülüyordu; çınlama, çınlama sesi...

Telefon!

Kalbi küt küt atarak sıçrayıp telefona uzanırken karnında hiç ağırlık yok gibiydi; merkezi ağırlıksızdı ve telefonu çalıyordu.

Telefonu açtı. Yönetmen yardımcısı.

"Altıda makyaj var, canım."

"Tamam."

"Kendini nasıl hissediyorsun?"

"Şimdi yatağa girmişim gibi."

Yönetmen yardımcısı kıkırdadı. "Görüşürüz."

"Hı hı, tamam."

Chris telefonu kapadıktan sonra dakikalarca hiç kımıldamadan oturup rüyayı düşündü. Rüya mı? Uyanıklığın yarı ömründe, düşünce gibiydi daha çok. O korkunç netlik. Kafatasının parıltısı. Varolmayış. Geri dönüşsüz. Chris bunu hayal bile edemiyordu.

Tanrım, olamaz!

Süngüsü düşük bir hâlde başını eğdi.

Ama öyle.

Usulca banyoya gidip bornoz giydi, ardından da eski çam basamakları pıtır pıtır inip mutfağa, domuz pastırmalarının cızırdadığı hayata adım attı.

"Ah... Günaydın, Bayan MacNeil!"

Kır saçlı, gözlerinin altı mor torbalı, sarkık Willie portakal sıkıyordu. Biraz şiveli konuşurdu. İsviçreli. Karl gibi. Kadın ellerini kâğıt havluyla kuruladıktan sonra ocağa yöneldi.

"Ben alırım, Willie." Hep duyarlı biri olan Chris, hizmetçinin yorgun göründüğünü fark etmişti; Willie homurdanarak tekrar lavaboya dönerken aktris kahve koydu, ardından da köşedeki kahvaltı masasına oturdu ve orada tabağına bakarken, o beyaz tabaktaki, kızarmış yanak rengi güle sevecenlikle gülümsedi. *Regan. O melek.* Çoğu sabah, Chris çalışırken Regan usulca yataktan kalkıp mutfağa iner ve annesinin boş tabağına bir çiçek bıraktıktan sonra el yordamıyla, çapaklı gözlerle yatağına geri dönüp uyurdu. Bu sabah Chris, bir zamanlar Regan'a Goneril adını vermeyi düşündüğünü hatırlayınca başını esefle iki yana salladı. *Tabii canım. Mükemmel bir seçim. En kötü şeylere karşı hazırlıklı olmak gerek.* Chris bu anı karşısında hafifçe gülümsedi. Kahvesini yudumlarken gözü tekrar güle takılınca yüzünde keder belirdi bir an; yeşil gözlerinde, evsiz barksız birinin üzüntüsü belirdi. Bir başka çiçeği anımsadı. Bir oğul. Jamie. Çok eskiden, üç yaşındayken ölmüştü... Chris o zamanlar çok gençti; Broadway'de çalışan, tanınmayan bir koro kızıydı. Bir daha

kendini asla Jamie'ye ve çocuğun babası Howard MacNeil'a adadığı gibi adamayacağına yemin etmişti; şimdi, gördüğü ölüm rüyası, sıcak sade kahvesinin buharıyla birlikte sis gibi yükselirken ve Willie getirdiği portakal suyunu önüne koyarken, Chris bakışlarını gülden ve öyle düşüncelerden uzaklaştırdı.

Fareleri anımsadı.

"Karl nerede?"

"Buradayım, madam!"

Adam kilerin bir kapısından, kedi gibi esnek hareket ederek gelmişti. Hükmedici fakat saygılı bir havası vardı; çenesine, tıraş olurken kestiği yere bir parça Kleenex kâğıt mendil bastırmıştı. "Buyrun?" Kaslı vücudu, uzun boyu, parlak gözleri, kanca burnu ve kel kafasıyla, masanın yanında hızlı hızlı soluyarak duruyordu.

"Karl, ne diyeceğim; tavan arasında fareler var. Kapan kursan iyi olur."

"Fareler mi var?"

"Öyle dedim ya."

"Ama tavan arası temiz."

"İyi, tamam öyleyse... *Tertipli* fareler var!"

"Fare yok."

"Karl, dün gece seslerini duydum."

Karl "Belki su borularından," diye tahminde bulundu... "Belki tahtalardan."

"Belki de *farelerden!* Tartışmayı kesip o lanet kapanlardan alacak mısın?"

Karl "Evet! Ben gidiyor şimdi!" diyerek telaşla harekete geçti.

"Hayır... *Şimdi* değil, Karl! Bütün dükkânlar kapalıdır!"

Willie de Karl'ın arkasından "Dükkânlar kapalıdır!" diye seslendi.

Ama adam gitmişti bile.

Chris ile Willie bakıştılar; sonra Willie başını iki yana sallayarak domuz pastırmalarıyla ilgilenmeye geri döndü. Chris kahvesini yudumladı. *Tuhaf. Tuhaf adam,* diye düşündü. Tıpkı Willie gibi çalışkan; çok sadık, çok ketum. Yine de, o adamda Chris'i biraz rahatsız

eden bir şey vardı. Neydi? Adamın o içten içe kibirli havası mı? Hayır. Başka bir şey. Ama Chris bunun ne olduğunu bulamıyordu. O hizmetkârlar neredeyse altı yıldır Chris'in yanında çalışsalar da Karl bir maskeydi – Chris'in verdiği görevleri aşırı resmiyetle yerine getiren, konuşan, nefes alan, tercüme edilmemiş bir hiyeroglifti. Fakat o maskenin ardında hareket eden bir şey vardı; Chris adamın iç mekanizmasının tıkır tıkır işlediğini duyabiliyordu... Vicdan gibi. Ön kapı gıcırdayarak açıldıktan sonra kapandı. Willie "Dükkânlar kapalı," diye mırıldandı.

Chris domuz pastırmasından ufak ısırıklar aldıktan sonra odasına geri dönüp, kazak ve etekten ibaret çekim kıyafetlerini giydi. Bir aynada ciddiyetle göz attı kendine, hep dağınık duran kısa kızıl saçına, ovularak temizlenmiş küçük yüzündeki çillere... Sonra gözlerini şaşı yaparak ve budalaca sırıtarak *Ah, selam sana, küçük, muhteşem komşu kızı!* dedi. *Kocanla konuşabilir miyim? Sevgilinle? Pezevenginle? Ah, pezevengin düşkünler evinde mi? Ne yazık!* Kendine dil çıkardı. Sonra omuzları çöktü. *Ah, Tanrım... Ne hayat ama!* Peruk kutusunu alıp iki büklüm alt kata indi ve dışarıya, ağaçlı güzel sokağa çıktı.

Evin dışında bir an duraksayıp, yeni başlayan sabahın taze havasını içine çekti ve yeni uyanan insanların çıkardığı gündelik sesleri dinledi. Sağdaki, evin yanındaki sarp merdivene, çok aşağıdaki M Sokağı'na inen eski taş basamaklara hüzünle baktı; biraz ötede, araba galerisi Car Barn'ın tuğladan yapılma antika rokoko taretlere sahip, Akdeniz tarzı kiremit çatılı, köhne binası vardı. *Eğlenceli. Eğlenceli bir mahalle,* diye düşündü Chris. *Lanet olsun... Neden burada kalmıyorum? Evi satın alsam? Hayatımı yaşamaya başlasam?* Georgetown Üniversitesi kampüsünün kule saatinin çanı tok seslerle gürleyerek çalmaya başladı. O melankolik sesler, çamurdan kahverengiye dönmüş nehrin yüzeyinde titreşerek aktrisin yorgun kalbine akıyordu. Chris yürüyerek işe gitmeye koyuldu; o iç karartıcı ve saçma sapan sahnelerde oynamaya, kalıcılığı olmayan boş ve soytarıca taklitler yapmaya gidiyordu.

Kampüsün ana kapısından girerken hafifleyen depresyonu, güney duvarının dibinde uzanan araba yoluna sıra hâlinde park edilmiş, soyunma odası olarak kullanılan karavanlara bakınca daha da hafifledi; saat 8 olduğunda ve günün ilk çekimine başlandığındaysa Chris her zamanki hâline neredeyse tamamen dönmüştü artık: Senaryo konusunda tartışmaya başladı.

"Hey, Burke? Şu lanet şeye bir bakar mısın?"

"Aa, bakıyorum da elinde senaryo *var!* Ne güzel!" İnce yüzlü, cılız bir adam olan yönetmen Burke Dennings, Chris'in elindeki senaryodan dar bir şeridi cerrah ustalığıyla, titrek parmaklarla çekip yırtarken gülerek "Biraz bir şeyler atıştırayım," dedi... Sol gözü haylazca parıldıyordu.

Üniversitenin ana idare binasının önündeki meydanda, figüranlarla aktörlerin ve filmin ana çekim ekibinin ortasında duruyorlardı; çimenlikte, çoğu Cizvit öğretim üyesi olan tek tük seyirciler vardı. Nefesinde o sabah içtiği ilk cinin hafif ve berbat kokusu olan Dennings kıkırdayarak kâğıt parçasını ağzına atarken, sıkılmış kameraman da eline *Daily Variety* dergisini aldı.

"Ah, evet... Sana bir senaryo verilmesine *felaket* sevindim!"

Ellili yaşlarda, narin yapılı, cin gibi bir adam olan Dennings öyle düzgün ve hoş bir İngiliz aksanıyla konuşurdu ki en kaba sözleri bile zarafetle söyleyebilirdi, içtiğinde de her an kahkahayı basacakmış gibi görünürdü hep; ciddiyetini korumakta sürekli zorlanırmış gibi görünürdü.

"Haydi, şimdi söyle bana, bebeğim. Mesele nedir? Sorun ne?"

Söz konusu sahnede, senaryodaki kurgusal üniversitenin dekanı, oturma eylemi yapmak isteyen öğrencileri vazgeçirmek için konuşuyordu. Sonra Chris basamakları koşarak çıkıp meydana fırlayacak ve Dekan'ın elindeki megafonu kapacak, ardından da ana idare binasını göstererek "Yıkalım şunu!" diye bağıracaktı.

Chris adama "Bu çok saçma," dedi.

Dennings "Eh, anlamı gayet ortada aslında," diye yalan söyledi.

"Ya, öyle mi? Bana açıkla öyleyse, Burkey-Wurkey. Niye binayı yıkmaları gerekiyor ki? Ne için? Aklındaki konsept ne?"

"Sen benimle dalga mı geçiyorsun?"

"Hayır, 'Ne için?' diye soruyorum."

"Bina *orada* olduğu için, güzelim!"

"Senaryoda mı?"

"Hayır, *kampüs arazisinde!*"

"Öff, yapma, Burkey... Oynadığım karaktere hiç uygun bir tavır değil bu. Ona hiç uymuyor. Öyle davranacak biri değil."

"Öyle davranacak biri."

"Hayır, değil."

"Yazarı çağıralım mı? Kendisi Paris'te sanırım!"

"Saklanıyor mu?"

"Düzüşüyor!"

Dennings bu sözcüğü mükemmel bir diksiyonla söylemişti; sözcük gotik kulelere doğru, netlikle yükselirken adamın hamursu yüzündeki tilki gözleri parlamıştı. Chris gülmekten hâlsiz düşerek Yönetmen'in omuzlarına tutundu. "Ah, Burke... Sen var ya sen, çok zor insansın!"

"Evet." Adam bunu, tacı üç kez reddettiği söylentisini alçakgönüllülükle doğrulayan Sezar edasıyla söylemişti. "Şimdi, çekimlere başlayalım mı?"

Chris onu işitmedi. Seyirci kordonunun arasında duran kırk yaşlarında bir Cizvit'e kaçamak bir bakış attı utançla; adamın o müstehcen sözü duyup duymadığını anlamak istemişti. Cizvit'in yüzü esmer ve kabaydı. Boksör yüzü gibiydi. Köşeliydi. Chris'le göz göze geldiğinde, gözlerinde kederli ve yaslı fakat bir yandan da sıcak ve güven verici bir ifade vardı; adam gülümseyerek başıyla onayladı. O sözü duymuştu. Saatine göz attıktan sonra uzaklaştı.

"Çekimlere başlayalım mı diyorum."

Dikkati dağılmış olan Chris döndü. "Hı hı... Tabii, Burke. Haydi, yapalım şu işi."

"Tanrı'ya şükür."

"Hayır, bekle!"

"Öff, ulu Tanrım!"

Chris sahnenin vurgusundan yakındı. Sahnenin doruk noktasının, kendisinin repliği olduğunu düşünüyordu... Hemen ardından koşarak binanın kapısından girmesi değil.

"Sahneye hiçbir şey katmıyor," dedi Chris. "Salakça."

Burke içtenlikle "Evet, öyle güzelim, öyle," diye katıldı. "Ama film editörü bu şekilde çekmemizde ısrar ediyor, o yüzden de bu şekilde çekeceğiz," diye devam etti. "Anlıyor musun?"

"Hayır, anlamıyorum."

"Evet, tabii ki anlamıyorsun, canım... Çünkü kesinlikle haklısın; bu *gerçekten* de aptalca. Anlarsın ya, hemen sonraki sahnede..." – Dennings kıkırdadı– "...Şey, o sahne Jed'in bir kapıdan geçerek *gelmesiyle* başladığı için, film editörü önceki sahnenin senin bir kapıdan geçerek *gitmenle* sona ermesinin uygun olacağını düşünüyor."

"Şaka mı yapıyorsun?"

"Ah, ben sana tamamen katılıyorum, güzelim. Bu cidden tam bir saçmalık... İnsanın kusası geliyor! Ama biz şimdi şu sahneyi çekelim hele, ben o kısmı son kurguda çıkarırım... Güven bana. Yemesi çok lezzetli olur eminim."

Chris güldü. Ve kabul etti. Burke zaman harcatıcı tartışmalara girmeye meyilli, sağı solu belli olmayan, egoist biri olarak tanınan film editörüne göz attı. Adam kameramanla meşguldü. Yönetmen rahatlayarak iç geçirdi.

Set ışıklarının ısınmasını basamakların dibinde, çimenlikte otururak bekleyen Chris, Dennings'e baktı... Adam talihsiz bir prodüksiyon elemanına küfrettikten sonra bariz bir tatminle gülümsedi. Kendi eksantrikliğinden haz alır gibiydi. Fakat Chris, Dennings'in içerken belirli bir noktada ansızın bağırıp çağırmaya başlayabileceğini biliyordu; hele gece üç dört dolaylarında, adam yetkilileri arayıp, ufak tefek provokasyonlar yüzünden öfkeyle başlarını ağrıtabiliyordu. Chris bir film gösterimi sırasında, bir stüdyo şefinin

Dennings'in gömleğinin yenlerinin biraz yıpranmış göründüğünü usulca söylemesi üzerine Yönetmen'in adamı gecenin üçünde arayarak uyandırdığını ve onun "şerefsiz hıyarın teki" olduğunu, stüdyonun kurucusu olan babasının da "büyük ihtimalle ruh hastası" olduğunu ve *Oz Büyücüsü*'nün çekimleri sırasında "Judy Garland'ı defalarca elleğini" söylediğini, ertesi gün de bütün bunları unutmuş gibi davrandığını ve gücendirdiği kişiler neler yaptığını ayrıntılarıyla anlattıklarında hafifçe, hazla gülümsediğini anımsadı. Gerçi Dennings işine geldiğinde her şeyi hatırlardı. Chris, Dennings'in cin içtikten sonra sinir krizi geçirerek stüdyonun ofis süitini kırıp döktüğünü, sonradan stüdyonun prodüksiyon müdürü hasarın faturasını verdiğinde ve harap olmuş stüdyonun polaroit fotoğraflarını gösterdiğinde de Yönetmen'in bu fotoğrafların "bariz şekilde sahte" olduğunu çünkü "hasarın çok, çok daha fazla" olduğunu söylediğini anımsayınca başını iki yana sallayarak gülümsedi. Chris, Dennings'in alkolik veya sırf sorunları yüzünden içen iflah olmaz bir ayyaş olduğuna bile inanmıyor, adamın sırf öyle yapması beklendiği için içtiğini ve saldırganca davranışlar sergilediğini düşünüyordu: Dennings kendi efsanesine uygun şekilde davranıyordu.

Eh, bu da bir çeşit ölümsüzlük herhalde, diye düşündü Chris.

Başını geriye çevirip omzunun üstünden bakınarak, Burke o müstehcen lafı ettiği sırada gülümseyen Cizvit'i aradı. Adam uzaklarda, başını moralsiz bir tavırla eğerek yürümekteydi; yağmur arayan yalnız bir kara buluttu. Chris rahiplerden asla hazzetmemişti. Öyle kendilerinden emin olurlardı ki. Kendi fikirlerini hiç sorgulamazlardı. Fakat bu adam...

"Hazır mısın, Chris?"

"Hazırım."

Yönetmen yardımcısı "Pekâlâ, şimdi çıt çıkmasın!" diye seslendi.

Burke "Kameraları çalıştırın," diye emretti.

"Çalışıyorlar!"

"Çabuk!"

"Şimdi, *motor!*"

Chris figüranların tezahüratları eşliğinde koşarak basamakları çıkarken, onu izleyen Dennings kadının aklında ne olduğunu merak etti. Chris tartışmayı çok erken kesmişti. Dennings dönüp diyalog koçuna anlamlı anlamlı bakınca, adam hemen vazifeşinasça koşarak geldi ve elindeki, sayfaları açık senaryoyu uzattı; ağırbaşlı bir kilise ayininde rahibine dua kitabı veren, yaşı ilerlemiş bir çocuk yardımcı gibiydi.

Gün boyu çalıştılar; güneş ancak ara ara açıyordu; öğleden sonra dörtteyse hava kararmış, gökyüzü hareketli bulutlarla kaplanmıştı.

Bunu gören YY kaygıyla "Burke, ışığı kaybediyoruz," dedi.

"Evet, lanet olası dünyanın her tarafı kararıyor."

Yönetmen yardımcısı, Dennings'in talimatıyla, o günlük çalışmanın bittiğini ilan etti... Şimdi Chris gözlerini kaldırımdan ayırmadan, kendini çok yorgun hissederek eve doğru yürüyordu. Otuz Altıncı Sokak ile O Sokağı'nın köşesinde durup, kendisine dükkânının kapısından seslenmiş yaşlı bir İtalyan esnafa imza verdi. Kahverengi bir kâğıt poşete adının yanı sıra "En İyi ve İçten Dileklerimle" diye yazdı. N Sokağı'nda, karşıya geçmeden önce bir arabanın geçip gitmesini beklerken sokağın karşı tarafındaki, çaprazda kalan Katolik kilisesine göz attı. Kutsal Bilmemne. Cizvitlerin çalıştığı bir yerdi. Chris'in duyduğuna göre John F. Kennedy, Jackie'yle orada evlenmiş ve orada dua etmişti. Chris bunu hayalinde canlandırmaya çalıştı: John F. Kennedy adak mumlarının ışığında, kırış kırış dindar kadınların arasında; John F. Kennedy başını eğmiş dua ediyor; *inanıyorum...* Ruslarla ilişkilerin düzelmesi; *inanıyorum, inanıyorum...* Tesbih tıkırtıları arasında Apollo IV; *yeniden doğuşa ve ebedi yaşama inanıyorum...*

İşte. İşte bu. Asıl ilgi çeken şey.

Chris bir Gunther bira kamyonunun, titrek seslerle sıcak ve ıslak vaatlerde bulunarak arnavutkaldırımlı sokağı ağır ağır kat etmesini seyretti.

Sokağın karşı tarafına geçti; O Sokağı'nda yürüyerek Holy Trinity İlkokulu'nun oditoryumunun önünden geçerken, arkasın-

---

* (İng.) Teslis. *–çn*

dan hızlı hızlı gelen bir rahip onu geride bıraktı... Adamın elleri naylon rüzgârlığının ceplerindeydi. Gençti. Çok gergindi. Tıraş olmaya ihtiyacı vardı. İleriden sağa saparak, kilisenin arkasındaki avluya açılan komşu araziden geçti.

Chris arazide durup adamı merakla seyretti. Adam beyaz bir ahşap kulübeye doğru gider gibiydi. Eski bir sineklikli kapı gıcırdayarak açıldı ve bir başka rahip belirdi. Bu rahip, genç adama hafifçe, onay verircesine kafa salladıktan sonra hızla, eğik gözlerle kilisenin bir kapısına doğru yürüdü. Kulübe kapısı bir kez daha içeriden itilerek açıldı. Bir başka rahip. Sanki şeye benziyordu... *Hey, o sahiden! Burke "Düzüşüyor!" deyince gülümseyen adam!* Ancak adam bu kez, yeni gelen kişiyi sessizce karşılarken, sevecen ve biraz da babacan bir edayla kolunu onun omzuna atarken çok ciddi görünüyordu. Yeni geleni içeri aldı... Sineklikli kapı hafifçe gıcırdayarak, yavaşça arkalarından kapandı.

Chris ayakkabılarına baktı. Aklı karışmıştı? *Ne yapıyorlar ki?* Cizvitlerin günah çıkarıp çıkarmadığını merak etti.

Hafif gök gürültüsü. Chris başını kaldırıp göğe baktı. Yağmur mu yağacaktı...? Yeniden doğuş ve ebedi yaşam...

Hı hı. Hı hı, tabii. Gelecek Salı. Uzaklarda şimşekler çaktı. *Sen bizi arama, çocuk; biz seni ararız.*

Chris mantosunun yakalarını kaldırıp yavaşça yürümeye başladı.

Sağanak yağış olmasını umdu.

Bir dakika sonra evdeydi. Banyoya koştu. Sonrasında mutfağa girdi.

"Selam, Chris... Nasıl gitti?"

Masanın başında yirmili yaşlarda, güzel bir sarışın oturuyordu. Sharon Spencer. Hayat doluydu. Oregon'dan gelmişti. Üç yıldır Regan'a ders veriyor, Chris'in de sosyal sekreterliğini yapıyordu.

"Aman, her zamanki saçmalıklar işte." Chris salına salına masaya geldi ve mesajlara göz atmaya başladı. "Heyecan verici bir şeyler var mı?"

"Gelecek hafta Beyaz Saray'da yemeğe katılmak ister misin?"

"Şey, bilmem ki, Marty... *Senin* içinden ne yapmak geliyor?"

"Bol bol şeker yiyip hasta olmak."

"Rags nerede?"

"Alt katta, oyun odasında."

"Ne yapıyor?"

"Heykel. Kuş yapıyor sanırım. Senin içinmiş."

Chris "Benim de öyle bir şeye ihtiyacım vardı zaten," diye mırıldandı. Ocağa gidip bir fincan kahve koydu. "Yemek konusunda şaka mı yapıyordun?" diye sordu.

Sharon "Tabii ki hayır," diye yanıtladı. "Perşembe günü."

"Büyük bir yemekli parti mi olacak?"

"Hayır, sadece beş altı kişi anladığım kadarıyla."

"Vay, iyiymiş!"

Chris sevinmiş ama pek şaşırmamıştı. Herkes onu yanında istiyordu: taksi şoförleri; şairler; profesörler; krallar. Onun nesini seviyorlardı acaba? Hayat dolu oluşunu mu?

Chris masaya oturdu. "Ders nasıl gitti?"

Sharon kaşlarını çatarak sigara yaktı. "Matematikte yine zorlandı."

"Sahi mi? Bu tuhaf."

"Hı hı, biliyorum; en sevdiği ders oysa."

"Aman, bu 'yeni matematik' yok mu. Tanrım, bana onu öğretseler otobüse vereceğim parayı bile hesaplayamaz–"

"Merhaba, anne!"

Chris'in küçük kızı incecik kollarını uzatarak kapıdan içeri dalıp annesine doğru koştu. İki yandan toplanmış kızıl saç. Çillerle kaplı, yumuşak tenli, parıldayan yüz.

"Asıl sana merhaba, pis kokulu şey!" Gülümseyerek kızını sımsıkı kucaklayan Chris, onun pembe yanağını şapır şupur öptü; içinde kabaran sevgiyi bastıramıyordu. "Mmm... *Mmmm... Mmmm!*" Öpmeye devam etti. Sonra Regan'ı biraz uzaklaştırıp kızın yüzünü hevesli gözlerle inceledi. "Eee, bugün neler yaptın bakalım? Heyecanlı bir şeyler var mı?"

"Şey, bir şeyler yaptım işte."

"*Nasıl* şeyler ama? İyi şeyler mi? Hıı?"

"Şey, bir düşüneyim." Kız dizlerini annesinin dizlerine dayayıp hafifçe öne arkaya sallandı. "Eee, ders çalıştım tabii."

"Hı hı."

"Sonra, resim yaptım."

"Ne resmi yaptın?"

"Eee, şey... Çiçekler işte, bilirsin. Papatyalar? Ama pembe. Sonra da... Hah, evet! O *at!*" Birden heyecanlanan kızın gözleri fal taşı gibi açıldı. "*Atlı* bir adam vardı, bilirsin... Nehir kıyısında? Anlarsın ya, yürüyorduk ve sonra bu at geldi; öyle *güzeldi* ki! Ah, anne... Onu görmeliydin; adam atın sırtında oturmama izin verdi! *Cidden!* Yani, bir dakika kadar oturdum resmen!"

Chris içten içe eğlenerek, ışıldayan gözlerle Sharon'a baktı. Tek kaşını kaldırarak "O adam mı?" diye sordu. Film çekimi için Washington'a taşındıklarında, artık aileden sayılan sarışın sekreter evde yaşamaya, üst kattaki fazladan yatak odasında kalmaya başlamıştı. Ta ki civardaki bir ahırda "atlıyla" tanışana dek... Bu noktada Chris, Sharon'ın tek başına kalacağı bir yere ihtiyacı olduğuna karar vererek onu pahalı bir otel süitine yerleştirmiş ve faturayı ödemekte ısrar etmişti.

Sharon gülümseyerek "Evet, ta kendisi," diye karşılık verdi.

Regan "*Gri* bir attı!" diye ekledi. "Anne, bir at alamaz mıyız? Yani, *alabilir miyiz?*"

"Bakarız, bebeğim."

"Ne zaman bir atım olabilir?"

"Bakarız. Yaptığın kuş nerede?"

Regan başta öylece baktı, ardından da Sharon'a dönüp sırıtarak, diş telleriyle dolu ağzını sergileyerek onu utangaççа payladı. "Söylemişsin!" dedikten sonra annesine dönüp kıs kıs gülerek "Sürpriz olacaktı," dedi.

"Yani...?"

"Uzun ve komik burunlu... Tam istediğin gibi!"

"Ah, Rags... Öyle tatlısın ki. Onu görebilir miyim?"

"Hayır, önce boyamam gerek. Akşam yemeği ne zaman, anne?"

"Acıktın mı?"

"Midem *kazınıyor!*"

"Saat daha beş bile olmadı." Chris, Sharon'a "Öğle yemeği ne zamandı?" diye sordu.

Sharon "Şey, on iki civarıydı," diye yanıtladı.

"Willie'yle Karl ne zaman geliyorlar?"

Chris onlara ikindi için izin vermişti.

"Yedide sanırım," dedi Sharon.

Regan "Anne, Hot Shoppe'a gidebilir miyiz?" diye yalvardı. "Gidebilir miyiz?"

Chris kızının elini kaldırdı... Hoşnutlukla gülümseyerek Regan'ın elini öptükten sonra "Yukarı koşup üstünü değiştir de gidelim," diye karşılık verdi.

"Ah, seni *seviyorum!*"

Regan koşarak odadan çıktı.

Chris kızın arkasından "Tatlım, yeni elbiseni giy!" diye seslendi.

Sharon düşünceli bir edayla "On bir yaşına dönmek ister miydin?" diye sordu.

"Bilmem."

Uzanıp kendisine gelen mektupları alan Chris, çiziktirilmiş hayranlık ifadelerine göz gezdirmeye başladı. "Şimdiki aklımla mı? Tüm anılarımla birlikte mi?"

"Tabii."

"İstemem."

"İyi düşün."

Chris mektupları bırakıp bir senaryoyu eline aldı; metnin önüne, Chris'in ajanı Edward Jarris'in yazdığı bir mektup düzgünce tutturulmuştu. "Bir süre senaryo istemediğimi onlara söyledim sanıyordum."

"Okumalısın," dedi Sharon.

"Öyle mi?"

"Evet, ben bu sabah okudum."

"Çok mu iyi?"

"Muhteşem bence."

"Lezbiyen olduğunu keşfeden bir rahibe rolü oynuyorum, değil mi?"

"Hayır, hiçbir rol oynaman gerekmiyor."

"Vay be, şimdiki filmler her zamankinden *iyi* desene! Ne diyorsun yahu, Sharon? Niye sırıtıyorsun?"

Sharon şakacı bir edayla sigara dumanı üfleyerek "Yönetmenlik yapmanı istiyorlar," dedi.

"*Ne?*"

"Mektubu oku."

"Aman Tanrım... Shar, şaka yapıyorsun!"

Chris mektubu kaptığı gibi, hevesli gözlerle okudu: "...yeni senaryo... üç bölüm... stüdyo, Sör Stephen Moore'u istiyor... rolü kabul ederse..."

"*Onun sahnelerini ben çekeceğim!*"

Chris kollarını kaldırıp, genizden gelen tiz bir çığlık attı sevinçle. Sonra mektubu iki eliyle göğsüne bastırdı. "Ah, Steve... Seni melek, hatırladın!" Afrika'da film çekimindeyken, gökyüzünün altın sarısına boyandığı bir gün sonunda, portatif sandalyelerde, sarhoş hâlde oturmuşlardı. *"Ah, bu berbat bir iş! Aktörler için çok kötü, Steve!" "Eh, ben seviyorum." "Çok kötü! Bu piyasada ne olmak lazım, biliyor musun? Yönetmen. İşte o zaman senin olan, sana ait bir şey ortaya koyarsın... Yani, yaşayan bir şey!" "Öyleyse yönetmenlik* yap, *güzelim! Yönetmenlik* yap!" *"Ah... Denedim, Steve. Denedim; istemediler." "Niye ki?" "Ah, yapma ama... Sebebini biliyorsun: Becerebileceğimi düşünmüyorlar." "Eh, bence becerebilirsin."*

Sıcak gülümseme. Sıcak anımsayış. Sevgili Steve...

Regan sahanlıktan "Anne, elbiseyi bulamıyorum!" diye seslendi.

Chris "Dolapta!" diye karşılık verdi.

"Baktım!"

Chris "Şimdi geliyorum!" diye seslendi. Senaryonun sayfalarını

karıştırdıktan sonra durdu ve süngüsü düşük bir hâlde "Bahse girerim ki berbattır," diye fısıldadı.

"Ah... Ben öyle düşünmüyorum, Chris! Hayır! Cidden iyi bence!"

"Aman, sen *Sapık* filmine gülme efektleri konulması gerektiğini de düşünüyordun."

"Anne?"

"Geliyorum!"

"Bu gece biriyle çıkıyor musun, Shar?"

"Evet."

Chris mektupları gösterdi. "Sen git öyleyse. Bütün bunlara sabah bakabiliriz."

Sharon ayaklandı.

Chris "Ah, bekle bir dakika," diye kendini düzeltti. "Kusura bakma, bu akşam kesinlikle yollanması gereken bir mektup var."

"Ah, tamam." Sharon dikte panosuna uzandı.

Sabırsızca bir sızlanış. "Anneciğiiiim!"

Chris iç geçirerek kalkıp "Hemen dönerim," dedi fakat Sharon'ın saatine baktığını görünce duraksadı. "Ne?" dedi.

"Şey... Meditasyon vaktim gelmiş, Chris."

Chris sevecenlik ve bezginlikle gözlerini kıstı. Son altı ayda, sekreterinin bir "dinginlik arayışçısı"na dönüşmesini izlemişti. Bu iş Los Angeles'ta özhipnozla başlamıştı; sonra Sharon, Budist duaları eder olmuştu. Sharon'ın üst kattaki odaya kapandığı son birkaç haftadır bütün ev tütsü kokuyordu ve olur olmadık saatlerde, genellikle tam Chris replik ezberlerken, sekreterin cansız ve monoton bir sesle "*Nam myoho renge kyo*" dediği duyuluyordu ("Bak, Chris; bunu, sadece bunu tekrar edip duruyorsun ve dileğin gerçek oluyor; istediğin her şeyi elde edebiliyorsun..."). Bir keresinde Sharon işverenine müşfikçe "Televizyonu açabilirsin," demişti. "Sorun değil. *Her çeşit gürültüde* de dua okuyabiliyorum."

Şimdi Sharon, Transandantal Meditasyon'a geçmişti.

"Öyle şeylerin sana faydası olacağına cidden inanıyor musun, Shar?"

Sharon "İç huzuru veriyor bana," diye karşılık verdi.

Chris tonlamasız bir sesle "Evet," dedikten sonra dönüp giderken "*Nam myoho renge kyo*," diye mırıldandı.

Sharon "On beş yirmi dakika öyle devam et," diye seslendi. "Belki sende işe yarar."

Chris durdu ve ölçülü bir karşılık vermeyi düşündü. Sonra vazgeçti. Yukarıya, Regan'ın odasına çıktı ve hemen giysi dolabına doğru yürüdü. Regan odanın ortasında durmuş, tavana bakıyordu.

Chris dolapta elbiseyi ararken Regan'a "Eee, ne yapıyorsun?" diye sordu. Aradığı elbise uçuk mavi ve pamukluydu. Chris onu geçen hafta almıştı ve bu dolaba astığını hatırlıyordu.

"Tuhaf sesler geliyor," dedi Regan.

"Hı hı, biliyorum. Dostlarımız var."

Regan ona baktı. "Ha?"

"Sincaplar, tatlım; tavan arasında sincaplar var." Chris'in kızı kolay tiksinirdi, farelerden de ödü kopardı. Fındıkfareleri bile onu rahatsız ederdi.

Elbiseyi arama işi başarısızlıkla sonuçlandı.

"Gördün mü, anne? Orada yok işte."

"Evet, gördüm. Belki de Willie kirli çamaşırlarla birlikte götürmüştür."

"Gitmiş."

"Eh, sen de lacivert olanı giy. O güzel bir elbise."

Georgetown'daki, sanat filmleri oynatan bir sinemanın matine gösteriminde, Shirley Temple'ın oynadığı *Wee Willie Winkie*'yi izledikten sonra arabayla Key Köprüsü'nden nehrin karşısına geçip, Virginia'da bulunan Rosslyn'e, Hot Shoppe restoranına gittiler; Chris salata yedi, Regan ise çorba içip iki tane ekşi mayalı ekmek, kızarmış tavuk, çilekli *milkshake* ve üstüne çikolatalı dondurma konulmuş yaban mersinli turta yedi. *Bütün bunları nereye sığdırıyor?* diye merak etti Chris. *Yenlerinde mi gizliyor?* Çocuk öyle zayıftı ki... Gelip geçici bir umut gibi küçüktü.

Chris kahvesini içerken sigara yakıp sağındaki pencereden dışa-

rıya, Georgetown Üniversitesi'nin sivri kulelerine baktı; ardından da düşünceli, karamsar bakışlarını indirerek Potomac'ın aldatıcı şekilde sakin yüzeyine bakındı... O yüzeyin altındaki, tehlikeli ölçüde hızlı ve güçlü akıntılar dışarıdan bakınca hiç belli olmuyordu. Chris ağırlık merkezini biraz değiştirdi. Akşamın yumuşak ve yumuşatıcı ışığında son derece sakin ve dingin görünen nehir, plan yapan bir şeymiş gibi geldi birden.

Ve bekleyen.

"Yemeğimi beğendim, anne."

Mutlu mutlu gülümseyen Regan'a doğru dönen Chris, kızın yüzünün Howard'a ne kadar benzediğini görünce hafif ve kesik bir şekilde inledi; bu benzerliği ansızın fark ettiği zamanlarda bazen olduğu gibi içini çekiştiren, küçük ve davetsiz bir sızı duydu birden. Böyle zamanlarda Regan'ı Howard'a benzetmesinin sebebinin ışık açısı olduğunu düşünürdü genellikle. Bakışlarını Regan'dan alıp onun tabağına indirdi.

"O turtayı bitirmeyecek misin?"

Regan gözlerini indirdi. "Anne, daha önce şeker yemiştim."

Chris izmaritini söndürdü ve gülümsedi.

"Haydi, Rags... Eve gidelim."

Akşam yediden önce eve döndüler. Willie ile Karl gelmişlerdi bile. Regan bodrumdaki oyun odasına koştu hemen; annesi için yaptığı heykeli bir an önce bitirmek istiyordu. Chris senaryoyu almak için mutfağa gitti. Willie'nin orada olduğunu, cezvede iri taneli kahve pişirdiğini gördü. Kadın sinirli ve asık suratlı görünüyordu.

"Hey, Willie... Nasıl gitti? İyi vakit geçirdiniz mi?"

"Hiç sormayın." Willie cezvede fokurdayan kahveye yumurta kabuğu ve bir tutam tuz ekledi. Sinemaya gittiklerini söyledi. Kendisi Beatles'ı görmek istemişti fakat Karl, Mozart'la ilgili bir sanat filmini seyretmelerinde diretmişti. Willie ateşi kısarken için için öfkeyle "Korkunçtu," dedi. "O geri zekâlı!"

"Üzüldüm." Chris senaryoyu koltuk altına aldı. "Ha, Willie... Ge-

çen hafta Rags'e aldığım elbiseyi gördün mü? Hani şu mavi, pamuklu elbiseyi?"

"Evet, gördüm bu sabah, onun giysi dolabında."

"Nereye koydun peki?"

"Orada."

"Kirli çamaşırları toplarken yanlışlıkla almış olabilir misin?"

"Orada."

"Kirlilerle mi?"

"Dolapta."

"Hayır, değil. Baktım."

Willie tam konuşacakken dudaklarını gerip kaşlarını çattı. Karl içeri girmişti.

"İyi akşamlar, madam."

Adam bir bardak su almak için lavaboya gitti.

Chris "Söylediğim şekilde kapan kurdun mu?" diye sordu.

"Fare yok."

"*Kurdun* mu?"

"Kurdum tabii ama tavan arası temiz."

"Söylesene... Film nasıldı, Karl?"

"Heyecanlı," dedi adam. Ses tonu da yüzü gibi ifadesizdi.

Beatles'ın ünlü yaptığı bir şarkıyı mırıldanan Chris mutfaktan çıkacak oldu fakat birden durup döndü.

Son bir kez dene!

"Kapan bulmakta sorun yaşadın mı, Karl?"

Karl sırtı dönük hâlde konuştu: "Hayır, madam. Yok sorun."

"Sabahın altısında?"

"Bütün gece açık market."

Chris alnına hafifçe şaplak vurup Karl'ın sırtına bir an öylece baktıktan sonra dönüp mutfaktan çıkarken usulca "Lanet olsun!" diye mırıldandı.

Uzun uzun, güzelce yıkandıktan sonra kendi yatak odasındaki giysi dolabına, bornozunu almaya gittiğinde, orada Regan'ın kayıp

elbisesini buldu. Elbise dolabın zemininde, yığın hâlinde, kırış kırış duruyordu.

Chris elbiseyi eline aldı. Giysinin üstünde fiyat etiketi vardı hâlâ.

Bunun burada ne işi var?

Chris hatırlamaya çalışınca, elbiseyi aldığı gün kendisi için de iki üç parça şey satın aldığını anımsadı.

Hepsini bir arada koymuş olmalıyım, sonucuna vardı.

Elbiseyi Regan'ın yatak odasına götürdü ve askı takıp Regan'ın giysi dolabına astı. Elleri belinde durarak Regan'ın gardırobuna göz gezdirdi. *Güzel. Güzel giysiler. Hı hı, Rags... Buraya bak, ne yazan ne de arayan babacığına değil.*

Dolaba sırtını dönerken Chris'in ayak parmağı şifonyerin kenarına çarptı. *Ah, Tanrım... Çok acıyor!* Ayağını kaldırıp parmağını ovuştururken, şifonyerin yerinin bir metre kadar değişmiş olduğunu fark etti.

Çarpmama şaşmamalı. Willie elektrikli süpürgeyle temizlik yaparken şifonyerin yerini değiştirdi herhalde.

Alt kata indi ve ajanından gelen senaryoyu alıp çalışma odasına girdi.

Büyük cumba pencerelerinden bakınca, kavisli ayaklarıyla Potomac'ın üstünden geçerek Virginia sahiline uzanan Key Köprüsü'nün görüldüğü geniş oturma odasının aksine, çalışma odası hafif bir sıkışıklık hissi veriyordu... Zengin amcaların paylaştığı sırları çağrıştırıyordu: yükseltilmiş bir tuğla şömine, kiraz kerestesinden lambriler ve kadim bir asma köprüden alınma gibi görünen, çapraz dizilmiş, sağlam ahşap kirişler. Odada şimdiki zamana dair pek az şey bulunuyordu: etrafında süet kaplamalı krom tabureler dizili, modern görünüşlü bir bar ve yumuşak bir kanepenin üstündeki renkli Marimekko yastıklar... Chris elinde ajanının gönderdiği senaryoyla kanepeye uzandı. Sayfaların arasında adamın mektubu vardı. Chris mektubu çıkarıp tekrar okudu. *İnanç, Umut ve Hayırseverlik:* Üç bölümlük bir filmdi; her bölümün oyuncuları ve yönetmeni farklı olacaktı. Chris "Umut" adlı bölümü yönetecekti. Bu isim

hoşuna gitti. *Belki sıkıcı ama rafine,* diye düşündü. *Değiştirip "Erdemlerin Etrafında Rock Yapmak" gibi bir şey yaparlar muhtemelen.*

Zil çaldı. Burke Dennings. Yalnız bir adam olduğundan sık sık uğrardı. Chris onun hırıltılı sesiyle Karl'a küfrettiğini duyunca esefle gülümseyerek başını iki yana salladı... Dennings, Karl'dan nefret eder gibiydi; onun üstüne giderdi hep.

Adam huysuz ve talepkâr bir sesle "Evet, meeerhaba... Nereden içki alabilirim?" diyerek odaya girdi ve bakışlarını Chris'ten kaçırarak, ellerini buruşuk yağmurluğunun ceplerinde tutarak bara gitti.

Bir bar taburesine oturdu; kaçamak ve sinsi bakışlı, asabi ve biraz da hayal kırıklığına uğramış görünüyordu.

Chris "Yine ava mı çıktın?" diye sordu.

Dennings burnunu çekerek "Ne demek bu şimdi?" dedi.

"Öyle görünüyorsun da." Chris adamın bu hâlini daha önce de Lozan'da, bir filmin çekimlerinde birlikte çalışırlarken görmüştü. Orada, Cenevre Gölü'ne bakan sakin bir otelde kalmışlardı ve ilk gecelerinde Chris uyumakta zorlanmıştı. Sabah beşi biraz geçe yataktan fırlamıştı; niyeti giyinip lobiye inmek ve ya kahve, ya da sohbet edecek birilerini bulmaktı. Dışarıdaki koridorda asansör beklerken bir pencereden bakınca Yönetmen'in göl kıyısında, dondurucu şubat soğuğunda ellerini paltosunun ceplerine daldırmış hâlde, kaskatı bir şekilde yürüdüğünü görmüştü. Chris lobiye vardığında adam otele girmekteydi. Dennings tek bir bakış bile atmadan Chris'in yanından hışımla geçerken öfkeyle "Ortalıkta tek bir fahişe bile yok!" demişti, ardından da asansöre binerek kendi katına, odasına, yatağına gitmişti. Chris sonradan bu olaydan bahsedip takıldığında Yönetmen küplere binmişti... Chris'i "iğrenç halüsinasyonlarını" sağa sola anlatmakla suçlamış, "İnsanlar bunlara inanmaya meyilli olur, ne de olsa sen bir yıldızsın!" demişti. Chris'in "resmen *zırdeli*" olduğunu da söylemiş ama daha sonra onu yatıştırmak, gönlünü almak için "Belki de başka birini benimle karıştırdın," diye eklemişti. Hatta rahat bir tavırla "Bu gayet mümkün... Büyük büyükninem İsviçreliydi," demişti.

Chris barın arkasına geçip adama bu olayı hatırlattı.

"Evet, *aynen* öyle görünüyorsun, Burke. Kaç cin tonik içtin şimdiden?"

Dennings "Aaa, saçmalama ama!" diye tersledi. "İşin doğrusu, tüm akşamı bir çay partisinde, hem de lanet olası fakültenin düzenlediği bir *çay* partisinde geçirdim!"

Chris kollarını kavuşturup bar tezgâhına yaslandı. İnanmaz bir tavırla "*Nerede?*" diye sordu.

"Sen sırıt bakalım!"

"Bir çay partisinde, Cizvitlerle içerek sarhoş mu oldun?"

"Hayır, Cizvitler ayıktı... Onlar içmedi."

"İçmiyorlar mı?"

"*Manyak* mısın sen? *Deli gibi* içtiler! *Hayatımda* o kadar çok içen insanlar görmemiştim!"

"Hey, böyle yapma ama... Sesini alçalt, Burke! Regan seni duyabilir!"

Dennings sesini alçaltıp fısıldayarak "Evet, Regan," dedi. "Elbette. Şimdi, *içkim* nerede yahu?"

Chris başını hafifçe, hoşnutsuzlukla iki yana sallayarak dikelip bir şişeye ve bardağa uzandı. "Fakültenin çay partisinde ne işin vardı, söyler misin?"

"Lanet olası halkla ilişkiler, ki asıl *sen* böyle şeylerle ilgilenmelisin. Yani, Tanrım, arazilerine o kadar zarar vermemizden sonra," dedi Yönetmen müşfikçe. "Tabii, sen gül bakalım! Gülmekten, biraz da kıçını göstermekten başka işe yaradığın yok zaten!"

"Ben burada öylece durmuş, masumca gülümsüyorum sadece."

"Eh, *birisinin* iyi bir gösteri sergilemesi gerekiyordu."

Chris elini uzatıp parmağını Dennings'in sol kirpiklerinin yukarısındaki yara izinde hafifçe gezdirdi; bu iz Dennings'in bir önceki filminde, kaslı aksiyon-macera yıldızı Chuck Darren'ın çekimlerin son gününde attığı sert yumruktan kalmaydı. Chris şefkatle "Beyazlaşıyor," dedi.

Dennings gaddar bir tavırla kirpiklerini indirdi. "O herifin bir daha asla büyük bir filmde oynamamasını sağlayacağım. Haber saldım bile."

"Yapma ama Burke. Öyle küçük bir şey yüzünden mi?"

"O adam *delinin teki,* canım! Tamamen aklını kaçırmış ve tehlikeli! Tanrım, yaşlı bir köpeğe benziyor; hani sürekli güneş altında, huzur içinde kestirir ve sonra bir gün durup dururken fırlayıp birinin bacağını hart diye ısırıverir!"

"Seni bir yumrukta bayıltmasının, tüm oyuncu kadrosunun ve çekim ekibinin önünde adama 'neredeyse Sumo güreşçileri kadar rezil bir puşt' olduğunu söylemenle ilgisi yoktu tabii?"

Dennings masum bir edayla "Canım, ayıp laflar ediyorsun ama," diyerek Chris'i azarlarken, onun iki eliyle verdiği cin tonik bardağını aldı. "*Benim* 'puşt' türünden laflar etmemde hiç sorun yok ama Amerika'nın gözbebeği böyle kelimeleri ağzına almamalı. Ama şimdi söyle bakayım... Nasılsın, dans edip şarkı söyleyen küçük, mini novam benim?"

Chris öne eğilip bar tezgâhının üstünde kavuşturduğu kollarına ağırlığını verirken moralsiz bir ifadeyle omuz silkerek karşılık verdi.

"Haydi, söyle bakayım, bebeğim... Keyifsiz misin?"

"Bilmem."

"Söyle amcana."

"Lanet olsun; ben de bir içki alacağım." Chris birden doğrulup bir votka şişesine ve bir bardağa uzandı.

"Ah, evet, harika! *Muhteşem* bir fikir! Eee, haydi... Söyle artık, kıymetlim... Mesele nedir? Sorun ne?"

Chris "Ölmeyi düşündün mü hiç?" diye sordu.

Dennings'in alnı buruştu. "'Ölmeyi' mi dedin?"

"Hı hı, ölmeyi. Bunu *cidden* düşündün mü hiç, Burke? Ne anlama geldiğini? Gerçekte ne olduğunu?"

Chris bardağına votka koydu.

Biraz gerilmiş olan Dennings hırıltılı bir sesle "Hayır, güzelim... Düşünmedim!" dedi. "Ben ölümü *düşünmem*... Hayatımı *yaşarım*

sadece! Hem sen niye durup dururken *ölmekten* bahsetmeye başladın yahu!"

Chris omuz silkerek bardağına buz küpü attı. "Bilmem. Bu sabah düşünüyordum. Yani, düşünüyorum sayılmazdı aslında; uyanmadan hemen önce rüyamda gördüm ve buz kesmeme, tir tir titrememe yol açtı, Burke, beni kötü etkiledi, ölümün ne anlama geldiği. Yani, *sondan* bahsediyorum, Burke; lanet olası, gerçek *sondan* bahsediyorum; sanki ölmek diye bir şey olduğunu daha önce hiç *duymamış* gibiydim!" Yana bakarak başını salladı. "Ah, tüylerimi ürpertti *resmen.* Lanet olası gezegenden saatte yüz elli milyon mil hızla düşüyormuşum gibi hissettim." Chris bardağını kaldırıp dudaklarına götürdü. "Bu seferkini sek içeyim," diye mırıldandı. Bir yudum aldı.

Dennings burnunu çekerek "Aman, bunlar saçmalık," dedi. "Ölüm rahatlık getirir."

Chris bardağını indirdi. "Benim için hayır."

"Yapma... Geride bıraktığın eserlerde veya çocukların aracılığıyla yaşamayı sürdürürsün."

"Hayır, bu çok saçma! Çocuklarım ben değiller!"

"Evet, Tanrı'ya şükür. Senden bir tane yetiyor zaten."

Chris bardağını bel hizasında tutarak, kaygıyla gerilip çarpılmış perimsi yüzüyle öne eğildi. "Yani... Düşünsene, Burke! Var olmamak! Var olmamak, sonsuza dek, sonsuza dek ve—"

"Eeh, kes artık şunu! Böyle zırvalamayı kes de gelecek hafta fakültede verilecek çay partisinde, şu herkesin hayran olduğu vücudunu, uzun bacaklarını nasıl sergileyeceğini, makyajını filan düşün! Belki o *rahipler* içini rahatlatır!"

Dennings bardağını bar tezgâhına küt diye bıraktı. "Bir tane daha alalım!"

"Baksana, onların içtiğini bilmiyordum?"

Yönetmen huysuzca "Eh, sen aptalsın," dedi.

Chris onu süzdü. Dennings geri dönülmez noktasına mı yaklaşıyordu? Yoksa kendisi adamın gizli bir bam teline mi basmıştı aslında?

Chris "Günah çıkarıyorlar mı?" diye sordu.

"Kimler?"

"Rahipler."

Dennings "*Ben* nereden bileyim!" diye patladı.

"Eh, bir keresinde bana şey eğitimi aldığını söylememiş miydin...?"

Dennings elini bar tezgâhına vurarak ve "Hadisene, *şu lanet içki nerede kaldı?*" diye ciyaklayarak onun sözünü kesti.

"Sana kahve getirsem?"

"Saçmalama, canım! Ben içki istiyorum!"

"Kahve içeceksin."

Dennings birden kibarlaşan sesiyle "Aaa... Haydi sözümü dinle, ördeğim," diye yaltaklandı. "Gitmeden önce son bir tane?"

"Lincoln Otobanı'ndan mı gideceksin?"

"Çirkin tavırlar sergiliyorsun ama güzelim. Cidden. Sana hiç yakışmıyor." Dennings somurtkan bir ifadeyle bardağını öne itti. Sahnedeymişçesine "'Merhametin özünde zorlama yoktur,'" dedi. "Hayır, Gordon's Dry Gin gibi usulca yağar gökyüzünden. Haydi, sen dediğimi yap şimdi; tek bir tane... Sonra gideceğim, söz."

"Gerçekten mi?"

"Şeref sözü veriyorum... Tutmazsam canım çıksın!"

Chris onu süzdükten sonra başını iki yana sallayarak cin şişesini aldı. Dennings'in bardağına cin koyarken dalgınca "Evet, o rahipler," dedi. "Belki de bir ikisini buraya davet etsem iyi olur."

Dennings "Bir daha asla gitmezler," diye homurdandı. Gözleri kızarıyordu ve birden daha da küçülmeye başlamışlardı; her biri ayrı, kendine özgü bir cehennemdi. "Lanet olası yağmacılar onlar!" Chris, Yönetmen'in bardağına tonik koymak için tonik şişesini aldı fakat Dennings gergin bir tavırla elini sallayarak onu durdurdu. "Hayır, Tanrı aşkına. Ben *sek* içerim. Bir kez olsun hatırlasan olmaz mı? Üçüncüyü *mutlaka* sek içerim!" Chris adamın bardağını kaldı-

---

* William Shakespeare, *Venedik Taciri*. –çn

rıp lıkır lıkır cin içmesini ve ardından başını eğerek, geri bıraktığı bardağın içine bakmasını seyretti. Dennings "Düşüncesiz kaltak!" diye mırıldandı.

Chris onu bezgince süzdü. *Evet, agresifleşmeye başladı.* Konuyu değiştirdi; rahip konusunu kapatarak, aldığı yönetmenlik teklifine geçti.

Dennings bardağına bakmayı sürdürerek "Eh, ne güzel," dedi. "Bravo!"

"Gerçi beni korkutuyor diyebilirim açıkçası."

Dennings ânında başını kaldırıp ona baktı; yüzü şimdi müşfik ve babacandı. "Aman, sende!" dedi. "Anlarsın ya, bebeğim; yönetmenliğin zor tarafı, bu lanet işi sanki zormuş gibi *göstermektir.* Ben bu işe başladığımda hiçbir şey bilmiyordum ama şimdi buradayım gördüğün gibi. Bunun sihirle filan alakası yok, güzelim; çok çalışman ve çekim yapmaya başladığın günden itibaren, bir Sibirya kaplanını kuyruğundan tuttuğunun sürekli bilincinde olman gerekiyor sadece."

"Hı hı, bunu biliyorum, Burke; ama şimdi, iş ciddiye binmişken, beklediğim fırsatı nihayet bana sunmuşlarken, bırak yönetmenlik yapmayı, ninemi sokakta karşıdan karşıya geçirebileceğimden bile emin değilim. Yani, öyle çok teknik mesele var ki!"

"Yapma ama... Histerik olma! Bütün o ıvır zıvırı editörüne, görüntü yönetmenine ve senaryo danışmanına bırak. Bu kadron iyi olursa sana söz veriyorum ki sorun yaşamazsın; onlar teknik işleri halleder. Senin için önemli olan şey oyuncu ekibini idare etmen ve iyi performansta bulunmalarını sağlaman, bunu da *muhteşem* bir şekilde başaracağına eminim, güzelim benim; sen onlara ne istediğini *söylemekle* kalmayıp *gösterebilirsin* de."

Chris şüpheli görünüyordu. "Eh, ama yine de..." dedi.

"Yine de ne?"

"Şey, teknik meseleler. Yani, onları anlamam gerek."

"Eh, mesela... Guruna bir örnek ver bakayım."

Bu noktadan sonra Chris yaklaşık bir saat boyunca, o meşhur

yönetmeni en küçük meseleler hakkında sorguya çekti. Yönetmenliğin teknik ayrıntıları çeşitli metinlerde açıklansa da okumak Chris'in sabrını zorlardı hep. Dolayısıyla insanları okumayı yeğlerdi. Doğuştan meraklı biri olarak insanları soru yağmuruna tutar, bildikleri her şeyi söyletirdi. Oysa aynı şeyi kitaplara yapmak mümkün değildi. Kitaplar kolay gibi görünebilirdi fakat bu yanıltıcıydı. "Dolayısıyla" ve "açıkça görüldüğü üzere" gibi laflar ederlerdi, ortada açıkça görünen bir şey yokken hem de. Alengirli dillerine de asla meydan okunamazdı; onları kurnazca yumuşatarak "Hey, dur bir dakika. Ben aptalım da. Tekrar söyler misin?" demek mümkün değildi. Kitaplar kıskıvrak yakalanamaz, kıvrandırılamaz, parçalara ayrılıp incelenemezdi.

Kitaplar Karl gibiydi.

En sonunda Dennings "Güzelim, senin tek ihtiyacın olan şey müthiş bir film editörü," diye kıkırdadı. "Yani kapılardan anlayan bir editör."

Adam hoş ve eğlenceli bir hâl almıştı; giderek yaklaştığı tehlikeli noktadan artık uzaklaşmış gibi görünüyordu. Ta ki Karl'ın sesi duyulana dek.

"Pardon. Bir şey mi istemiştiniz, madam?"

Karl çalışma odasının açık kapısında ilgiyle duruyordu.

Dennings onu "Hey... Meeerhaba, Thorndike!" diye kıkırdayarak karşıladı. "Yoksa Heinrich miydi?" diye sordu. "Adını bir türlü aklımda tutamıyorum."

"Karl, efendim."

"Evet, elbette. Unutmuşum. Söylesene, Karl... Gestapo'daki işin *halkla* ilişkiler miydi, yoksa *kamu* ilişkileri miydi? Arada fark var bence."

Karl kibarca yanıtladı: "Hiçbiri, efendim. Ben İsviçreliyim."

Yönetmen sevimsiz bir kahkaha attı. "Ah, evet... Tabii ya, Karl! Doğru ya! Sen İsviçrelisin. Goebbels'le bovling de oynamamışsındır hiç!"

Chris "Kes şunu, Burke!" diye payladı.

Dennings "Rudolf Hess'le uçmaya da gitmemişsindir?" diye ekledi.

Karl istifini bozmadan bakışlarını Chris'e çevirdi ve ifadesizce "Madam ne ister?" diye sordu.

"Burke, konuştuğumuz gibi kahve içsen mi? Ne dersin?"

Yönetmen agresifçe "Aman, siktir et!" dedikten sonra birden bardan kalktı ve başını eğip yumruklarını sıkarak, uzun adımlarla odadan çıktı. Birkaç saniye sonra sokak kapısının küt diye kapandığı duyuldu. Chris ifadesiz bir yüzle Karl'a dönüp tonlamasız bir sesle "Bütün telefonların fişini çıkar," dedi.

"Peki, madam. Başka bir şey?"

"Eee, şey... Belki kafeinsiz kahve."

"Getiririm."

"Rags nerede?"

"Aşağıda, oyun odasında. Çağırayım?"

"Hı hı, yatma vakti geldi. Yo, hayır, dur bir saniye, Karl. Neyse, boş ver. Kendim giderim." Kuşu anımsayan Chris bodrum merdivenine doğru yürüdü. "Kafeinsiz kahveyi geri gelince içerim."

"Peki, madam. Nasıl isterseniz."

"Ayrıca Bay Burke adına da milyonuncu kez özür dilerim senden."

"Aldırmıyorum."

Chris durup kısmen döndü. "Evet, biliyorum. Onu delirten de bu ya."

Tekrar önüne dönüp evin giriş holüne gitti ve bodrum kapısını açıp merdiveni inmeye başladı. "Selam sana, pis kokulu şey! O aşağılarda ne yapıyorsun bakayım? Benim için yaptığın o kuş heykelini bitirdin mi?"

"Ah, evet, anne! Gel de gör! Aşağı gel! Tamamen bitti!"

Oyun odası lambrili ve parlak dekorasyonluydu. Şövaleler. Tablolar. Pikap. Oyun masaları ve heykel yapmak için bir masa. Önceki kiracının ergen oğlunun verdiği bir partiden kalma, kırmızılı beyazlı flamalar.

Regan heykelciği azametle verince Chris "Ah, tatlım, bu muhteşem!" diye haykırdı. Boyası tamamen kurumamış olan heykelcik, "kaygılı kuş" figürlerini andırıyordu; turuncuya boyanmıştı, enlemesine yeşil ve beyaz şeritlere sahip gagası hariç. Kafasına da bir tutam kuştüyü yapıştırılmıştı.

Regan iyice sırıtarak "Cidden beğendin mi?" diye sordu.

"Ah, tatlım... Gerçekten beğendim, gerçekten. İsim verdin mi ona?"

Regan başını iki yana salladı. "Hayır, henüz vermedim."

"İyi bir isim ne olur sence?"

Regan avuçlarını kaldırıp omuz silkerek "Bilmem ki," diye karşılık verdi.

Chris tırnaklarını dişlerine hafifçe, tık tık vurarak ve alnını kırıştırarak, düşünceye dalmış taklidi yaptı abartılı bir şekilde. Usulca, düşünceli bir edayla "Bir bakayım... Bir bakayım," dedikten sonra birden yüzü aydınlandı ve "Hey, 'Salakkuş' nasıl?" dedi. "Ha? Ne dersin? Direkt 'Salakkuş' diyelim işte."

Kıkırdarken eli diş tellerini saklamak için kendiliğinden ağzına giden Regan hararetle başını sallayarak onayladı.

Chris muzafferce "Tamam öyleyse, 'Salakkuş'ta oybirliğiyle karar kılınmıştır!" diyerek heykelciği havaya kaldırdı. Kolunu indirince "Kurusun diye biraz burada bırakacağım, sonra da odama koyarım," dedi.

Chris bir metre ötedeki oyun masasına kuşu koyarken, oradaki ruh çağırma tahtasını fark etti. Ona sahip olduğunu unutmuştu. Başkaları hakkında olduğu kadar kendisi hakkında da meraklı olduğundan, o tahtayı kendi bilinçaltına dair ipuçları bulma umuduyla satın almıştı. Bir iki kez Sharon'la, bir kez de Dennings'le denemesine karşın tahta işe yaramamıştı; Yönetmen tahtanın plastik göstergesini bilinçli olarak hareket ettirdiğinden ("Sen mi kımıldatıyorsun, ördeğim? Sen mi?") bütün "ruh mesajları" müstehcendi... Dennings sonradan bunun için "kötü ruhları, o puştları" suçlamıştı.

"Rags... Ruh çağırma tahtasıyla mı oynuyorsun, tatlım?"

"Hı hı, evet."

"Nasıl kullanıldığını biliyor musun?"

"Aaa, tabii ki. Gel, sana göstereyim."

Regan tahtanın başına oturdu.

"Şey... Bunun için *iki* kişi gerek bence, tatlım."

"Yoo... Hayır, anne; ben tek başıma kullanıyorum hep."

Chris bir sandalye çekti. "Şey... Birlikte oynayalım, tamam mı?"

Tereddüt. Sonra "Şey... Tamam." Çocuk parmak uçlarını göstergenin üstüne hafifçe koymuştu; Chris de parmaklarını uzatıp yerleştirecekken gösterge birden tahtadaki HAYIR kelimesine gitti.

Chris, Regan'a kurnazca gülümsedi. "'Anne, ben tek başıma oynamak istiyorum' mu diyorsun? Mesele bu mu? Benim oynamamı istemiyor musun?"

"Hayır, *istiyorum!* Kaptan Howdy 'hayır' diyor."

"Kaptan kim dedin?"

"Kaptan Howdy."

"Tatlım, Kaptan Howdy kim?"

"Şey, bilirsin işte: Ben soru soruyorum, o da cevap veriyor."

"Ya, öyle mi?"

"Çok hoş biri."

Hafif ama rahatsız edici bir kaygıya kapılan Chris kaş çatmamaya çalıştı. Regan babasını çok severdi fakat ebeveyninin boşanmalarına en ufak bir tepki göstermemişti asla. Belki de Regan odasında ağlıyordu, kimbilir? Ama Chris, kızının öfkesini ve üzüntüsünü bastırıyor olmasından ve günün birinde barajın yıkılmasından, kızın duygularının öngörülemez ve zararlı şekillerde patlak vermesinden korkuyordu. Chris dudaklarını büzdü. Hayali bir oyun arkadaşı. Kulağa sağlıklı gelmiyordu. Hem "Howdy" ismi de nereden çıkmıştı? Yoksa Howard'dan mı esinlenilmişti? Kızın babasından? *Çok benziyor.*

"Peki, söyle bakayım... Aptal bir kuşa bile isim bulamadığın hâlde, 'Kaptan Howdy' diye bir ismi nereden buldun? Neden ona bu ismi verdin, Rags?"

Regan kıkırdadı. "Çünkü onun *ismi* bu... O yüzden tabii ki."

"Bunu kim söyledi?"

"Şey, *kendisi*."

"Ah, şey, tabii ki."

"*Tabii* ki."

"Başka ne diyor peki?"

"Bir şeyler."

"Nasıl şeyler?"

Regan omuz silkip yana baktı. "Bilmem. Bir şeyler işte."

"Eee, mesela?"

Regan ona dönüp "Tamam öyleyse, sana göstereyim," dedi. "Ona bazı sorular soracağım."

"İyi fikir."

İki elinin parmak uçlarını kalp şeklindeki plastik, bej göstergeye koyan Regan gözlerini sımsıkı yumup odaklandı. "Kaptan Howdy, annem güzel mi sence?" diye sordu.

Beş saniye geçti. On.

"Kaptan Howdy?"

Hareket yoktu. Chris şaşırmıştı. Kızının göstergeyi EVET yazısına kaydırmasını beklemişti. Huzursuzca *Eee, şimdi ne olacak?* diye merak etti. *Regan'ın bilinçaltındaki saldırganlık mı açığa çıkacak? Babasını kaybettiği için beni mi suçluyor? Cidden, ne olacak?*

Regan yüzünde sert bir ifadeyle gözlerini açtı. "Kaptan Howdy, bu tavrın pek kibar değil," diye azarladı.

"Tatlım, belki de uyuyordur," dedi Chris.

"Öyle midir sence?"

"Bence *sen* uyumalısın."

"Aaa, ama anne!"

Chris ayağa kalktı. "Evet, haydi, tatlım. Kalk, kalk bakayım! Kaptan Howdy'ye iyi geceler de."

Regan somurtarak "Hayır, demeyeceğim. O çok sevimsiz," diye mırıldandı.

Kalkıp Chris'in peşinden merdiveni çıktı.

Chris onu yatırdıktan sonra yatağın kenarına oturdu. "Tatlım, pazar günü tatilim. Bir şeyler yapmak ister misin?"

"Tabii, anne. Ne gibi?"

Washington'a ilk geldiklerinde Chris, Regan'a oyun arkadaşları bulmaya çalışmıştı. Tek bir tane bulabilmişti, Judy adındaki on iki yaşında bir kız. Ama Judy'nin ailesi paskalya bayramı için uzaklara gitmişti, Chris de Regan'ın yaşıtı olan arkadaşların eksikliğini duyduğundan kaygılanıyordu.

Chris omuz silkti. "Eee, şey, *bilmem* ki," dedi. "Bir şeyler işte. Şehirde arabayla gezmemizi, anıtları filan görmemizi ister misin? Hey, kiraz çiçekleri, Rags! Tabii ya, onlar erken açar... Senenin bu vaktinde! Görmek ister misin?"

"Ah, *evet,* anne!"

"Tamam öyleyse! Yarın gece de film izlesek!?"

"Ah, seni seviyorum!"

Regan sarılınca Chris onu her zamankinden güçlü bir şekilde kucaklayarak ve "Ah, tatlım, seni öyle çok seviyorum ki," diyerek karşılık verdi.

"İstersen Bay Dennings'i getirebilirsin."

Chris geriye çekilip Regan'a şaşkınlıkla baktı. "Bay Dennings'i mi?"

"Tabii, anne. Sorun değil."

Chris gülerek "Hayır, sorun!" dedi. "Tatlım, niye Bay Dennings'i getirmek isteyeyim ki?"

"Şey, ondan hoşlanıyorsun, değil mi?"

"Eee, şey, insan olarak seviyorum tabii, tatlım. Sen sevmiyor musun?"

Regan yanıt vermeden uzaklara baktı. Annesi onu kaygıyla süzdü. Chris "Bebeğim, neler oluyor?" diye sordu.

"Onunla evleneceksin, değil mi anne?"

Regan'ın somurtarak söylediği bu söz, bir sorudan çok gerçeğin ifadesiydi.

Chris kahkahayı bastı. "Ah, bebeğim... *Tabii ki* hayır! *Ne* diyorsun sen? Bay Dennings'le mi? O fikre nereden kapıldın?"

"Ama onu sevdiğini söyledin."

"Pizzayı da severim ama asla bir pizzayla evlenmeyeceğim! Regan, o arkadaşım sadece... Eski, kaçık bir arkadaşım!"

"Babacığımı sevdiğin gibi sevmiyor musun onu?"

"Ben babacığını *başka türlü seviyorum,* tatlım; babacığını her zaman seveceğim. Bay Dennings yalnızlık çektiği için buraya geliyor, o kadar; yapayalnız, şavalak bir arkadaşım sadece."

"Şey, duyduğuma göre..."

"Ne duydun? Kimden duydun?"

Fıldır fıldır dönen o kısık gözlerde şüphe, tereddüt, ardından da omuz silkerek boş veriş. Regan "Bilmem," diye iç geçirdi. "Öyle düşündüm sadece."

"Eh, aptalca bir şey düşünmüşsün; yani unut gitsin."

"Tamam."

"Şimdi uyu bakayım."

"Uykum yok. Kitap okusam olur mu?"

"Hı hı, sana aldığım o yeni kitabı oku."

"Teşekkürler, anne."

"İyi geceler, tatlım. İyi uykular."

"İyi geceler."

Chris kapıda durup Regan'a öpücük gönderdikten sonra kapıyı kapayıp merdiveni indi ve çalışma odasına girdi. *Çocuklar! Böyle fikirleri nereden buluyorlar!* Kendisinin boşanma davası açmasını, Regan'ın Dennings'le ilişkilendirip ilişkilendirmediğini merak etti. Boşanmayı Howard istemişti. Uzun ayrılıklar. Bir süperstarın kocasının incinen egosu. Howard başka birini bulmuştu. Fakat Regan bunu bilmiyordu, boşanma davası açanın Chris olduğunu biliyordu sadece. *Aman, böyle amatörce psikanalizleri bırak da Regan'la daha fazla zaman geçirmeye çalış. Cidden!*

Chris çalışma odasında oturup "Umut"u okumaya koyuldu; metnin yarısına gelmişken ayak sesleri duydu, başını kaldırınca da Regan'ın bir gözünün kenarını parmak eklemiyle ovuşturarak mahmurca yaklaştığını gördü.

"Hey, tatlım! Sorun ne?"

"Çok tuhaf sesler var, anne."

"Odanda mı?"

"Evet, odamda. Biri duvarlara vuruyor sanki... Uyuyamıyorum."

O kapanlar nerede yahu?

"Tatlım... Sen yatak odamda uyu, ben de o sesler neymiş diye bakayım."

Regan'ı büyük yatak odasına götüren Chris onu yatırırken Regan "Uyumadan önce biraz televizyon seyretsem olur mu?" diye sordu.

"Kitabın nerede?"

"Bulamıyorum. Televizyon seyredebilir miyim?"

"Eee, şey... Olur sanırım. Elbette."

Chris bir komodinde duran uzaktan kumandayı alıp bir kanalı açtı. "Sesi yeterince yüksek mi?"

"Evet, anne. Teşekkürler."

Chris uzaktan kumandayı yatağa bıraktı.

"Tamam, tatlım... Uykun gelene kadar seyret. Tamam mı? Sonra da televizyonu kapa."

Chris ışığı kapatıp hole çıktı; yeşil halı kaplı tavan arası merdivenini çıkıp kapıyı açtı, ardından da el yordamıyla düğmeyi bulup ışığı yaktı; henüz dekorasyonu tamamlanmamış tavan arasına girerek birkaç adım attı, sonra da durup yavaşça etrafa bakındı. Çam döşemede, gazete kupürleriyle ve mektuplarla dolu kutular düzgünce istiflenmiş hâlde duruyordu. Chris başka bir şey görmedi. Fare kapanları hariç. Altı tane. Yemli. Fakat içerisi tertemiz gibiydi. Hava bile temiz ve serindi. Tavan arası ısıtılmıyordu. Boru yoktu. Radyatör yoktu. Tavanda farelerin girebileceği küçük delikler yoktu. Chris öne doğru bir adım attı.

Arkasından bir ses "Hiçbir şey yok!" dedi.

Chris sıçradı. "Ah, ulu *Tanrım!*" diyerek hemen dönüp elini küt küt atan kalbine götürdü. "*Tanrım*... Bunu *yapma* işte, Karl!"

Adam tavan arası merdiveninin üstten ikinci basamağında duruyordu.

"Çok üzgünüm. Ama görüyorsunuz, madam? Her şey temiz."

Hâlâ biraz nefes nefese olan Chris dermansızca "Bunu benimle paylaştığın için teşekkürler, Karl," dedi. "Hı hı, temiz. Sağ ol. Bu harika."

"Madam, belki kedi daha iyi."

"Kedi ne için daha iyi?"

"Fare yakalamak için."

Karl yanıt beklemeden dönüp merdiveni inerek çabucak gözden kayboldu. Chris bir süre daha öylece durup açık kapıya bakarak, Karl'ın inceden küstahlık edip etmediğini sorguladı. Emin değildi. Tekrar dönüp tıkırtıların sebebini aradı. Başını kaldırıp eğimli çatıya baktı. Sokağı gölgeleyen devasa ağaçların çoğu boğumluydu ve asmalarla sarmalanmıştı; bunlardan birinin, çok büyük bir ıhlamur ağacının dalları evin ön cephesinin üçte birlik kısmına hafifçe dokunuyordu. *Cidden sincapların işi miydi acaba?* diye merak etti Chris. *Veya belki de dalların sürtünmesi yüzündendi sadece.* Son zamanlarda geceler rüzgârlı oluyordu.

"Belki kedi daha iyi."

Chris dönüp tekrar kapı eşiğine baktı. *Çokbilmişiz, değil mi Karl?* diye düşündü. Yüzünde kibirli, muzip bir ifade belirdi birden. Regan'ın yatak odasına inip oradan bir şey aldı ve tavan arasına götürdü, bir dakika sonra da kendi yatak odasına geri döndü. Regan uyuyordu. Chris onu odasına taşıyıp yatağına yatırdı, ardından da tekrar kendi odasına gidip televizyonu kapadı ve uykuya daldı.

O gece, ev her zamankinden sessizdi.

Ertesi sabah Chris kahvaltı yaparken, Karl'a sanki geceleyin fare kapanlarından birinin kapandığını duyduğunu, rahat bir tavırla söyledi.

Chris kahvesini yudumlarken ve *Washington Post* gazetesini ilgiyle okur gibi yaparken "Gidip bir bakmak ister misin?" dedi. Bunun üzerine Karl tek kelime etmeden, meseleyi araştırmak için tavan arasına çıktı. Chris birkaç dakika sonra ikinci kat koridorunda, geri dönen adamın yanından geçti. Karl dosdoğru ileriye bakarak,

ifadesizce ve duygusuzca yürüyordu; burnunu kapanlardan birinden çekerek kurtardığı büyük Mickey Mouse oyuncağını ellerinde tutuyordu. Birbirlerinin yanından geçerlerken Chris adamın "Biri yapıyor komiklik," diye mırıldandığını duydu.

Yatak odasına girdi ve iş için giyinmek üzere bornozunu çıkarırken usulca "Hı hı, belki de kedi daha iyi... *Çok daha* iyi," diye mırıldandı.

Sırıtınca yüzünün tamamı kırıştı.

O günkü film çekimi sorunsuz geçti. Sabahın ilerleyen saatlerinde Sharon sete geldi ve molalarda Chris'le birlikte, onun portatif soyunma odasında iş meseleleriyle ilgilendiler: Chris'in ajanına mektup (Chris senaryo konusunda düşünecekti), Beyaz Saray'a "tamam", Howard'a Regan'ın doğum gününde telefon etmesini hatırlatan bir telgraf, Chris'in bir yıl tatil yapıp yapamayacağını iş menajerine sorduğu bir telefon görüşmesi, ardından da yirmi üç nisanda verilecek akşam yemeği partisi için planlar.

Akşamın başlarında Chris, Regan'ı sinemaya götürdü; ertesi gün de Chris'in kırmızı Jaguar XKE'sine atlayıp şehrin çeşitli ilginç yerlerini gezdiler. Kongre Binası. Lincoln Anıtı. Kirazlıklar. Sonra bir şeyler yediler. Ardından nehrin karşı tarafına geçip Arlington Milli Mezarlığı'na ve Meçhul Asker Mezarı'na gittiler... Orada Regan ciddileşti, John F. Kennedy'nin mezarının başında da içine kapanık ve üzgün bir hâle büründü. "Ebedi alev"e uzun uzun baktıktan sonra elini sessizce kaldırıp annesinin elini tuttu ve tonlamasız bir sesle "Anne, neden insanların ölmesi gerekiyor?" dedi.

Bu soru, kızın annesinin ruhunu delip geçti. *Ah, Rags... Sen de mi? Sen de mi? Yoo, hayır!* Ama Regan'a ne diyebilirdi ki? Yalan mı söyleyecekti? Hayır, bunu yapamazdı. Kızının yukarı çevrilmiş yüzüne, gözyaşlarıyla puslanmış gözlerine baktı. Regan onun düşüncelerini sezmiş miydi? Bunu daha önce o kadar çok kez yapmıştı ki. Chris şefkatle "Tatlım, insanlar yorulur," dedi.

"Tanrı neden insanların yorulmasına göz yumuyor ki?"

Kızına tepeden bakan Chris suskundu. Aklı karışmıştı. Rahatsız olmuştu. Bir ateist olarak, Regan'a din eğitimi vermemişti hiç. Bunun samimiyetsiz olacağını düşünmüştü. "Kim sana Tanrı'dan bahsediyor?" diye sordu.

"Sharon."

"Ya?"

Chris'in Sharon'la konuşması gerekecekti.

"Anne, neden Tanrı yorulmamıza *göz yumuyor?*"

O duyarlı gözlerdeki acıya bakan Chris pes etti; gerçekten inandığı şeyi kızına söyleyemezdi. Hiçbir şeye inanmadığını. "Şey... Bir süre sonra Tanrı yalnızlık çekmeye başlıyor; bizi özlüyor, Rags. Bizi geri istiyor."

Regan kollarını kavuşturup suskunlaştı. Arabayla eve dönerlerken yol boyunca çıt çıkarmadı; gün boyu süren o ruh hâli pazartesi boyunca da rahatsız edici bir şekilde devam etti.

Regan salı günü, doğum gününde o tuhaf suskunluğundan ve üzüntüsünden sıyrılır gibi oldu. Chris onu film setine götürdü ve günün çekimleri bitince, üzerinde yanan on iki mum bulunan dev bir pasta, filmin oyuncularının ve teknik ekibinin söylediği "İyi ki Doğdun" şarkısı eşliğinde getirildi. Ayıkken her zaman iyi kalpli ve kibar bir adam olan Dennings ışıkları tekrar yaktırmıştı ve bunun bir "deneme çekimi" olduğunu haykırarak, Regan'ın mumlara üfleyip söndürmesini ve pastayı kesmesini filme aldı; ardından da kızı yıldız yapacağına söz verdi. Regan keyifli, hatta neşeli görünüyordu. Fakat akşam yemeğinden ve hediyelerin açılmasından sonra kız keyifsizleşmeye başladı. Howard'dan haber yoktu. Chris, Roma'ya arama yaparak ona ulaşmaya çalıştı fakat Howard'ın kaldığı otelin resepsiyonisti, onun günlerdir gelmediğini ve kendisine ulaşılması için telefon numarası bırakmadığını söyledi. Howard yatla bir yerlere gitmişti.

Chris bahaneler uydurdu.

Regan süngüsü düşük bir hâlde, başıyla onayladı; annesi *shake*

içmeleri için Hot Shoppe'a gitmelerini önerince de başını iki yana salladı. Tek kelime etmeden bodrumdaki oyun odasına indi ve yatma vakti gelene dek orada kaldı.

Ertesi sabah, Chris gözlerini açtığında yanında mahmur hâldeki Regan'ı buldu.

Chris gülerek "Aaa, n'oldu Regan, burada ne işin var?" dedi.

"Anne, yatağım sarsılıyordu."

"Ah, deli seni!" Chris onu öpüp üzerine yorganı çekti. "Uyu haydi. Saat daha erken."

Sabah gibi görünen şey, ebedi gecenin başlangıcıydı aslında.

İkinci Bölüm

Rahip tenha metro istasyonunun kenarında durmuş, hep ona eşlik eden sızıyı dindirecek tren gürültüsüne kulak kabartıyordu. Bu sızı, nabzı gibiydi tıpkı. Yalnızca sessizlikte duyulan. Rahip taşıdığı torbayı diğer eline alıp tünelin içlerine baktı. Işık noktaları. Karanlığın içine uzanıyorlardı, umutsuzluğa doğru rehberlik edercesine.

Bir öksürük. Rahip sola göz attı. Kır pis sakallı, evsiz bir adam yerde, idrarından oluşan birikintinin ortasında, uyuşmuş hâlde oturuyordu; yıpranmış, üzgün yüzündeki sararmış gözlerini Rahip'e dikmişti.

Rahip bakışlarını kaçırdı. Adam gelecekti. Sızlanacaktı. *Çocukken papaz yağdımcılığı yapmıştım... Bana yağdım edebiliğ misin, Pedeğ? Edebiliğ misin?* Kurumuş kusmukla kaplı elini Rahip'in omzuna koyacaktı. Cebinde kutsal madalyonunu arayacaktı. Şarap ve sarımsak kokan, ayrıca binlerce günah çıkarmanın ve bayatlamış ölümcül günahların pis kokusunu taşıyan nefesiyle geğirecek, Rahip'i boğacaktı... Boğacaktı...

Rahip, evsiz adamın ayağa kalktığını duydu.

Gelme!

Atılan bir adımı işitti.

Ah, Tanrım... Beni rahat bırak!

"Meğhaba, Pedeğ."

Rahip yüzünü ekşitti. Omuzları çöktü. Dönemezdi. O pis kokuda ve çukura kaçmış gözlerde bir kez daha İsa'yı aramaya katlanamazdı... İrinlerin ve kanlı dışkıların İsa'sını, var olamayacak İsa'yı.

Paltosunun koluna, orada görünmez bir matem pazıbendi varmışçasına, dalgınca dokundu. Bir başka İsa'yı hayal meyal hatırlıyordu.

"Ben Katolik'im, Pedeğ!"

Yaklaşan trenin hafif uğultusu. Sonra sendeleme sesleri. Rahip dönüp baktı. Berduş sendeliyordu; bayılmak üzereydi... Birden körlemesine atılan Rahip, adamı yakaladı; sürükleyerek duvar dibindeki banka götürdü.

Berduş "Ben Katolik'im," diye mırıldandı. "Katolik'im."

Rahip onu yavaşça yatırdı; sonra trenini gördü. Cüzdanından çabucak çıkardığı bir doları berduşun ceket cebine koydu. Sonra adamın parayı kaybedebileceğini düşündü. Doları çıkarıp adamın idrarla ıslanmış pantolon cebine tıkıştırdı, ardından da torbasını alıp trene bindi ve yol boyunca bir köşede oturarak, uyur numarası yaptı; hattın sonuna geldiğinde inip merdivenlerden yukarıya, sokağa çıktı ve Fordham Üniversitesi'ne yapacağı uzun yürüyüşe başladı. Taksi parasını berduşa vermişti.

Üniversitenin ziyaretçi salonuna varınca, kayıt defterine ismini yazdı. *Damien Karras,* diye karaladı. Sonra yazısını inceledi. Bir terslik vardı. Rahip tersliği bulunca "*İ.C.*" diye ekledi bezgince... İsa Cemiyeti'nin kısaltmasıydı bu. Rahip, Weigel Hall binasında bir odaya yerleşti ve bir saat sonra nihayet uykuya daldı.

Ertesi gün, Amerikan Psikiyatri Birliği toplantısına katıldı. Başkonuşmacı olarak "Ruhsal Gelişimin Psikolojik Yönleri" adlı bir makale sundu, günün sonunda da başka psikiyatrlarla birkaç içki içti ve bir şeyler yedi keyifle. Hesabı onlar ödedi. Rahip erken ayrıldı. Annesini görmesi gerekiyordu.

Bir metro durağından, Manhattan'ın Doğu 21. Sokağı'ndaki eski kumtaşı apartmana doğru yürüdü. Siyah meşe kapıya çıkan merdivenin dibinde duraksayıp kapı eşiğindeki çocukları süzdü. Bakımsızdılar. Kılıksızdılar. Gidecek yerleri yoktu. Rahip kendi ailesinin zorla tahliye edildiği zamanları hatırladı: Küçük düştüğü zamanları; yedinci sınıftan sevgilisiyle eve doğru yürürken sokağın köşesindeki, belediyeye ait çöp konteynerini umutla eşeleyen annesini görü-

şünü. Karras basamakları yavaşça çıktı. Yemek kokusuna benzeyen bir koku aldı. Sıcak, ıslak, çürümüş, tatlı bir şeyin kokusu. Annesinin arkadaşı olan, küçücük dairesinde on sekiz kediyle yaşayan Bayan Choirelli'ye yaptığı ziyaretleri anımsadı. Tırabzana sımsıkı tutunup merdiveni çıkmaya devam etti; ansızın kapıldığı bezdirici bitkinliğin sebebinin suçluluk duygusu olduğunu biliyordu. Annesini asla terk etmemesi gerekirdi. Onu yalnız bırakmaması gerekirdi. Dördüncü kat sahanlığında cebinden anahtar çıkarıp kilide soktu: 4C, annesinin dairesi. Karras kapıyı, taze bir yarayı açarcasına açtı.

Annesi onu neşeyle karşıladı. Bağırarak. Öperek. Kahve yapmaya koştu. Esmer tenliydi. Kısa ve kalın bacakları boğumluydu. Karras mutfakta oturup annesinin konuşmasını dinledi; kirli duvarlar ve lekeli döşeme, Rahip'in kemiklerine işliyordu. Daire ahır gibiydi. Karras'ın annesi, Sosyal Sigorta parası ve her ay erkek kardeşinden üç beş dolar alıyordu.

Kadın masada oturuyordu. Bayan Bilmemne. Feşmekân Amca. Hâlâ göçmen şivesiyle yapılan konuşmalar. Karras günlerini pencereden dışarı bakarak geçiren o gözlere, o keder kuyularına bakmaktan kaçındı.

Onu asla terk etmemeliydim.

Annesi İngilizce okuma yazma bilmediğinden Karras onun için birkaç mektup yazdı, sonrasında da cızırtılı bir plastik radyonun kanal düğmesini tamir etmekle uğraştı. Annesinin dünyası. Haberler. Belediye Başkanı Lindsay.

Karras banyoya gitti. Fayanslara serili, sararmış gazete sayfaları. Küvette ve lavaboda pas lekeleri. Yerde eski bir korse. Bunlar, rahipliğe çağrının tohumları. Karras bunlardan kaçmıştı; sevgiye kaçmıştı fakat artık sevginin ateşi sönmüştü ve Karras geceleri, kalbinin odalarında onun usulca ağlayan yitik bir rüzgâr gibi ıslık çalarak dolandığını duyuyordu.

On bire çeyrek kala annesini öperek vedalaştı; ilk fırsatta tekrar geleceğine söz verdi.

Radyoyu haberlere ayarlı hâlde bırakarak çıktı.

Weigel Hall'daki odasına dönünce, Maryland eyaletindeki Cizvitlerin başına mektup yazmayı düşündü bir süre. O adama daha önce de başvurmuştu: Annesine yakın olmak için New York eyaletine atanmayı istemişti; psikolojik danışmanlık yerine öğretmenlik yapmak istemişti. Bu ikinci arzusunun sebebi olarak, danışmanlığa "uygun olmamasını" göstermişti.

Maryland'daki Cizvitlerin başı, Georgetown Üniversitesi'nde yıllık teftiş yaparken bu meseleyi Karras'la konuşmuştu; adam sorunları ya da şikâyetleri olan kişilerle özel görüşmeler yapan ordu müfettişleri gibiydi. Damien Karras'ın annesi konusunda başıyla onay vermiş ve sempatisini ifade etmişti fakat karşısındaki Cizvit'in "danışmanlığa uygun olmadığı" iddiasının Karras'ın sicili tarafından yalanlandığını söylemişti. Karras yine de diretmiş, Georgetown Üniversitesi rektörü Tom Bermingham'a başvurmuştu. *"Mesele sadece psikiyatriyle ilgili değil, Tom. Bunu biliyorsun. O insanlardan bazılarının sorunları dinsel eğilimlerinden, hayatlarının anlamından kaynaklanıyor. Tom, mesele sadece seks değil, inançları; ben de bu konuda yardımcı olamıyorum. Beni aşıyor. Bu işi bırakmam gerek."*

"Sorun ne?"

"Tom, ben inancımı yitirdim galiba."

Bermingham onu kapıldığı şüphelerin sebepleri konusunda sorguya çekmemişti. Karras bunun için minnettardı. Vereceği yanıtların çılgınca geleceğini biliyordu. *Besinleri dişlerle öğütme, sonra da dışkılama ihtiyacı. Annemin katıldığı dokuz İlk Cuma etkinliği. Pis kokan çoraplar. Talidomit bebekleri. Bir gazete haberi: Otobüs durağında, yabancılar tarafından üzerine gazyağı dökülüp yakılan genç rahip yardımcısı.* Hayır. Hayır, fazla duygusal. Muğlak. Varoluşsal. Karras'ın mantığının daha temelinde Tanrı'nın sessizliği vardı. Dünya kötülüğün olduğu bir yerdi; kötülüğün büyük bölümü de şüpheden, iyi niyetli fakat gerçekten aklı karışık insanlardan kaynaklanıyordu. Makul bir Tanrı bunu sona erdirmeyi reddeder miydi? Sonunda kendini göstermez miydi? Konuşmamazlık eder miydi?

"Rabbim, bize bir alamet ver..."

Lazarus'un diriltilmesi artık çok geçmişte kalmış, belli belirsiz bir şeydi.

Şu an sağ olan hiç kimse onun gülüşünü duymamıştı.

Öyleyse neden bir alamet gelmiyor?

Karras'ın İsa'yla birlikte yaşamayı, onu görmeyi, ona dokunmayı, gözlerini incelemeyi istediği zamanlar olmuştu. *Ah, Tanrım... Seni görmeme izin ver! Bilmeme izin ver! Rüyalarda gel!*

Bu arzu onu tüketmişti.

Şimdi masada, elinde kalem ve önünde kâğıtla oturuyordu. Belki de Cizvitlerin başını susturan şey zaman değildi. Belki de adam imanın nihayetinde sevgi meselesi olduğunu anlamıştı nihayet.

Bermingham, Karras'ın isteklerini düşünmeye ve Cizvitlerin başını ikna etmeye çalışmaya söz vermişti fakat henüz hiçbir şey yapılmamıştı. Karras mektubu yazdıktan sonra yatağa gitti.

Sabah beşte uyanıp, dua etmek üzere mahmurca Weiger Hall şapeline gitti; duadan sonra odasına geri döndü. Istırapla mırıldanarak "*Et clamor meus ad te veniat,*" diye dua etmişti: "Ve yakarışım Sana erişsin..." Dua sırasında ayin ekmeğini kaldırırken, bir zamanlar bundan duyduğu mutluluğu hatırlayınca içi sızlamıştı; her sabah olduğu gibi, eski bir aşkını beklenmedik bir şekilde, uzaktan, fark edilmeden görmüş gibi acı duymuştu yine. Ekmeği kadehin üstünde bölmüştü. "Seninle bıraktığım huzur. Huzurumu sana veriyorum." Ekmeği ağzına almış ve umutsuzluğun kâğıtsı tadını yutmuştu. Duadan sonra kadehi özenle parlatmış ve çantasına koymuştu. Yediyi on geçe treniyle Washington'a dönmek için koştururken, ıstırabını siyah bir valizde taşıyordu.

Üçüncü Bölüm

11 Nisan sabahının erken saatlerinde Chris, Los Angeles'taki doktorunu arayıp, Regan için yerel bir psikiyatr tavsiye etmesini istedi.

"Aaa? Ne oldu ki?"

Chris açıkladı. Regan'ın doğum gününün –ve Howard'ın aramayışının– ertesi gününden itibaren, kızının davranışlarında ve ruh hâlinde ani ve dramatik bir değişim fark etmişti. Uykusuzluk. Huysuzluk. Öfke nöbetleri. Sağı solu tekmelemeler. Eline geçeni fırlatmalar. Çığlıklar. Yemek yemeyiş. Ayrıca kız aşırı enerjik görünüyordu. Sürekli hareket ediyor, dönüp duruyor, bir şeylere dokunuyor ve tık tık vuruyor, ortalıkta koşturup zıplıyordu. Dersleri kötüydü. Hayali bir oyun arkadaşı vardı. İlgi çekmek için eksantrik taktiklere başvuruyordu.

Doktor "Mesela nasıl şeyler?" diye sordu.

Chris tıkırtılarla başladı. Tavan arasını kontrol ettiği geceden sonra o sesleri iki kez daha duymuştu ve her seferinde, o esnada Regan'ın odasında olduğunu ve kendisi oraya girer girmez tıkırtıların kesildiğini fark etmişti. İkincisi, Regan odasındaki şeyleri "kaybetmeye" başlamıştı: bir elbise, diş fırçası, kitaplar, ayakkabıları. Birinin, eşyalarının "yerini değiştirdiğinden" yakınıyordu. Nihayet, Beyaz Saray'daki yemeğin ertesi sabahında Chris, Karl'ın Regan'ın yatak odasındaki şifonyeri odanın ortasından eski yerine çektiğini görmüştü. Chris ona ne yaptığını sorunca adam her zamanki gibi "Biri yapıyor komiklik," demiş ve daha fazla açıklamada bulunmayı reddetmişti; fakat Chris kısa süre sonra mutfağa gittiğinde, Regan

geceleyin uyurken birisinin bütün mobilyalarının yerini değiştirdiğinden yakınmıştı... Chris bu olaydan sonra şüphelerinin doğruluğundan emin olduğunu açıkladı. Bütün bunları kızının yaptığı belliydi.

"Uyurgezerlikten mi bahsediyorsun? Bunları uykusunda mı yapıyor?"

"Hayır, Marc, uyanıkken yapıyor. İlgi çekmek için."

Chris sarsılan yatak meselesinden bahsetti... Bu olay iki kez daha olmuştu ve her seferinde Regan, daha sonra annesiyle uyumakta ısrar etmişti.

Dahiliyeci "Eh, bu fiziksel bir sorundan kaynaklanıyor olabilir," diye tahminde bulundu.

"Hayır, Marc, yatak *sarsılıyordu* demedim; Regan yatağın sarsıldığını *söyledi,* dedim."

"*Sarsılmadığına* emin misin peki?"

"Hayır, değilim aslında."

Adam "Eh, klonik spazm olabilir," diye mırıldandı.

"Nasıl?"

"Klonik spazm. Ateşi çıkıyor mu?"

Chris "Hayır. Baksana, ne dersin?" diye sordu. "Onu psikiyatra götürsem mi?"

"Chris, onun derslerinden bahsetmiştin. Matematiği nasıl?"

"Niye ki?"

Adam ısrarla "Matematik dersinde nasıl?" diye sordu.

"Çok kötü. Yani, *durup dururken* çok kötü oldu."

"Anlıyorum."

Chris "Niye sordun?" diye tekrarladı.

"Şey, bu sendromun bir özelliğidir."

"Sendrom mu? Ne sendromu?"

"Ciddi bir şey değil. Telefonda bu konuda tahminde bulunmamayı yeğlerim. Kalemin var mı?"

Adam, Washington'daki bir dahiliyecinin ismini vermek istiyordu.

"Marc, sen buraya gelip Regan'ı bizzat muayene etsen olmaz mı?" Chris, Jamie'nin geçmek bilmeyen enfeksiyonunu hatırlamıştı. Chris'in o sıradaki doktoru yeni bir geniş spektrumlu antibiyotik yazmıştı. Chris boşalan şişeyi mahalledeki eczaneden doldururken, eczacı çekinceli konuşmuştu. "Hanfendi, sizi kaygılandırmak istemem ama bu... Şey, piyasaya çok yeni sürüldü ve Georgia'da, oğlan çocuklarında aplastik anemiye yol açtığı görüldü." Jamie. Gitmişti. Ölmüştü. O zamandan beri Chris doktorlara asla güvenmemişti. Bir tek Marc'a, ki o bile yıllar almıştı. "Marc, gelemez misin?"

"Hayır, gelemem ama merak etme. Bu tavsiye ettiğim adam müthiştir. Alanında en iyisidir. Şimdi eline kalem al bakayım."

Tereddüt. Sonra: "Aldım. Adı ne?"

Chris adamın adını, ardından da telefon numarasını yazdı.

Dahiliyeci "Onu ara ve Chris'i muayene ettir, sonra da beni aramasını söyle," diye tavsiyede bulundu. "Şimdilik psikiyatrları filan da boş ver."

"Emin misin?"

Adam halkın psikosomatik hastalıkları kabullenmeye meyilliyken tam tersini, yani zihinsel hastalıkların sebebinin çoğunlukla bedensel hastalıklar olduğu gerçeğini kabullenmemesinden yakındı uzun uzun. Bir örnek verdi: "Diyelim ki sen dahiliyecimsin (Tanrı korusun ya) ve sana gelip baş ağrısından, tekrarlanan kâbuslardan, mide bulantısından, uykusuzluktan ve görüş bulanıklığından mustarip olduğumu söyledim... Genel bir keyifsizlik hâli yaşadığımı ve işimi kaybetmekten ölesiye korktuğumu da ekledim. Nevrotik olduğumu söyler miydin?"

"Ben bu soruyu sorman için uygun biri değilim, Marc... Senin nevrotik olduğunu *biliyorum* zaten."

"Saydığım o semptomlar beyin tümörü semptomları aynı zamanda, Chris. Vücudu kontrol etmek. İlk yapılacak iş budur. Sonrasına bakarız."

Chris numarasını aldığı dahiliyeciyi aradı ve o günün ikindisi için randevu aldı. Artık boş zamanı vardı. Filmin, en azından kendisinin

oynadığı sahnelerin çekimleri tamamlanmıştı. Burke Dennings film üstünde çalışmaya devam ediyor, "ikinci ekibin" çalışmasını üstünkörü denetliyordu; bu özel ekip, daha az önemli sahnelerin çekimlerini (genellikle şehrin orasında burasında dış mekânların helikopter çekimlerini) yapıyor, ayrıca dublörlü sahneleri ve baş oyuncuların yer almadığı sahneleri çekiyordu. Bunlar çok önemli olmasa da Dennings filmin her karesinin mükemmel olmasını istiyordu.

Doktorun muayenehanesi Arlington'daydı. Samuel Klein. Regan muayene odasında huysuzca otururken Klein kızın annesini ofisine aldı ve vaka geçmişini kısaca anlattırdı. Chris ona sorunu anlattı. Adam dinledi; başıyla onayladı; bol bol not aldı. Chris yatağın sarsılmasından bahsedince adam şüpheyle kaş çattı sanki... Fakat Chris devam etti:

"Marc, Regan'ın matematikte başarısız olmasının bu sorunlarla ilgisi olduğunu düşünüyordu sanki. Neden acaba?"

"Kızınızın derslerini mi kastediyorsunuz?"

"Evet, dersleri ama özellikle de matematik. Bunun anlamı nedir?"

"Eee, ben önce kızınızı bir muayene edeyim, Bayan MacNeil."

Adam izin isteyip Regan'ı tepeden tırnağa muayene etti; idrar ve kan numuneleri aldı. İdrar numunesi almasının sebebi, Regan'ın karaciğer ve böbrek fonksiyonlarını test etmekti... Kan numunesi ise şeker hastalığı ve tiroit bozukluğu olasılıklarını kontrol etmek, ayrıca kansızlık ihtimaline karşı kırmızı kan hücresi sayımı ve kızın nadir görülen bir kan hastalığı olup olmadığına bakma amacıyla beyaz kan hücresi sayımı yapmak içindi.

Klein bu işleri halledince oturup Regan'la konuştu ve kızın tavırlarını gözlemledi, ardından da ofisine geri döndü ve reçete yazmaya başladı. Yazarken Chris'e "Hiperkinetik davranış bozukluğu var gibi görünüyor," dedi.

"Nasıl?"

"Sinir hastalığı. Öyle olduğunu düşünüyoruz en azından. İşleyişini henüz tam olarak bilmiyoruz ama genellikle ergenlik başlarında

görülüyor. Kızınızda bütün semptomlar var: hiperaktiflik, sinirlilik, matematikte performans düşüklüğü."

"Evet, matematik. Neden matematik peki?"

"Hastalık konsantrasyonu etkiliyor." Adam küçük, mavi defterden yırtarak aldığı reçete kâğıdını Chris'e uzattı. "Ritalin yazdım," dedi.

"Ne?"

"Metilfenidat."

"Ha, evet... Tamam."

"On miligram, günde iki kez. Sabah sekizde ve öğleden sonra ikide vermenizi tavsiye ederim."

Chris reçeteye göz gezdiriyordu.

"Bu nedir? Sakinleştirici mi?"

"Uyarıcı."

"Uyarıcı mı? Kızım *zaten* yerinde duramıyor!"

Klein "Durumu göründüğü gibi değil," diye açıkladı. "Aşırı hareketliliği, depresyona karşı verdiği bir çeşit aşırı tepki aslında."

"Depresyon mu?"

Klein başıyla onayladı.

Chris başını yana çevirip düşünceli bir edayla yere bakarken "Depresyon," diye tekrarladı.

"Şey, babasından bahsetmiştiniz."

Chris başını kaldırıp baktı. "Kızımı psikiyatra götürmem gerektiğini mi düşünüyorsunuz, Doktor Bey?"

"Yo, hayır. Bence bekleyip Ritalin'in etkisini bir görelim. Çözümün Ritalin olduğunu gerçekten düşünüyorum. İki üç hafta bekleyelim."

"Yani bütün mesele sinirler sizce."

"Öyle olduğundan şüpheleniyorum."

"Peki söylediği o yalanlar? Yalan söylemesini kesecek mi bu?"

Adamın verdiği yanıt, Chris'in aklını karıştırdı. Doktor, Regan'ın küfür edip etmediğini, müstehcen kelimeler kullanıp kullanmadığını sordu.

"Bu garip bir soru. Hayır, asla şahit olmadım."

"Şey, anlarsınız ya, kızınızın yalan söylemesi gibi şeylere çok benziyor bu... Söylediklerinizden anladığım kadarıyla onun için sıradışı bir durum ama bazı sinirsel bozukluklarda–"

Chris "Bir saniye durun lütfen," diye araya girdi. "Kızımın müstehcen kelimeler kullandığını nereden çıkardınız? Yani, öyle mi dediniz yoksa ben mi yanlış anladım?"

Klein onu bir an merakla süzdükten sonra ihtiyatla devam etti: "Evet, müstehcen kelimeler kullanıyor diyebilirim. Siz hiç fark etmediniz mi?"

"Etmedim, *hem de* hiç! Ne diyorsunuz siz?"

"Şey.. Onu muayene ederken epey sayıp sövdü, Bayan MacNeil."

"Şaka mı yapıyorsunuz, Doktor Bey? Mesela ne dedi?"

Klein kaçamak bir tavra büründü. "Şey, dağarcığı epey geniş diyeyim sadece."

"Ama nasıl şeyler söyledi? Yani, örnek verin bana!"

Klein omuz silkti.

"'Bok' filan mı dedi? Veya 'siktir'?"

Klein gevşedi. "Evet, o kelimeleri kullandı," dedi.

"Başka ne dedi peki? Yani, tam olarak."

"Şey, tam olarak... Lanet olası parmaklarımı amından uzak tutmamı tavsiye etti, Bayan MacNeil."

Şoke olan Chris inledi. "Tam o kelimeleri mi kullandı?"

"Şey... Bu sıradışı bir durum değil, Bayan MacNeil. Yerinizde olsam hiç endişelenmem, cidden. Dediğim gibi, bu sendromun bir özelliği sadece."

Chris ayakkabılarına bakarken başını iki yana salladı. "Buna inanmak öyle zor ki," dedi usulca.

"Bakın, kızınızın o lafların anlamını bildiğinden bile şüpheliyim."

Chris "Hı hı, bilmiyordur herhalde," diye mırıldandı. "Olabilir."

Klein "Ritalin'i deneyin," diye tavsiyede bulundu. "Gelişmelere göre bakarız. İki hafta içinde de tekrar muayene etmek istiyorum."

Masasındaki randevu defterine baktı. "Bakalım... Ayın yirmi yedisi, çarşamba günü diyelim. Sizin için uygun mu?"

"Hı hı, tamam." Chris süngüsü düşük ve somurtkan bir hâlde sandalyesinden kalkıp reçeteyi aldı ve buruşturarak manto cebine koydu. "Hı hı, olur. Yirmi yedisi iyi."

Klein koridor kapısını açarken "Sizin büyük bir hayranınızım," dedi.

Başını eğmiş ve işaretparmağını dudağına bastırmış olan Chris, kapı eşiğinde dalgınca duraksadı. Başını kaldırıp Doktor'a baktı. "Psikiyatra ihtiyacı olduğunu düşünmüyor musunuz, Doktor Bey?"

"Bilmiyorum. Ama en iyi açıklama en basit olandır hep. Biz bekleyelim hele. Bekleyip görelim." Klein umutlandırıcı bir tavırla gülümsedi. "Endişelenmemeye çalışın," dedi.

"Bunu nasıl yapacağım?"

Eve dönerlerken, Chris arabayı kullanırken Regan, Doktor'un ona ne dediğini sordu.

"Senin sinirlerinin bozuk olduğunu söyledi sadece."

"O kadar mı?"

"O kadar."

Chris müstehcen kelimeler meselesini açmamaya karar vermişti.

Burke. Burke'ten duymuş olmalı.

Ama daha sonra bu konuyu Sharon'la konuştu; Regan'ın öyle müstehcen kelimeler kullanmasına şahit olup olmadığını sordu.

Biraz afallayan Sharon "Ah, Tanrım, hayır," dedi. "Hayır, asla. Yani, son zamanlarda bile hayır. Ama söz açılmışken, Regan'ın resim öğretmeni bu konuda bir laf etmişti sanki."

"Yani bu aralar mı, Sharon?"

"Geçen hafta. Ama o kadın aşırı kibar. Regan belki 'lanet olsun' veya 'bok' filan gibi bir laf etmiştir, diye düşündüm. Bilirsin, o tarz şeyler."

"Ha, bu arada, Regan'la din konusunda mı konuşuyorsun, Sharon?"

Sharon'ın yüzü kızardı.

"Şey, birazcık; hepsi bu. Yani, o konudan kaçınmak kolay değil. Chris, Regan öyle çok soru soruyor ki ve... Şey..." Kadın hafifçe, âcizce omuz silkti. "Zor oluyor. Yani, koca bir yalan olduğunu düşündüğüm bir şey söylemeden nasıl cevap verebilirim ki?"

"Çeşitli seçenekleri anlat ona."

Chris vereceği akşam yemeği partisinden önceki günlerde, Regan'ın aksatmadan Ritalin almasına çok dikkat etti. Ancak parti gecesi geldiğinde, kızda fark edilir bir düzelme görememişti henüz. Hatta kızın durumunun daha da kötüleştiğini gösteren küçük belirtiler vardı: Regan'ın unutkanlığı artmıştı; dağınıklaşmıştı; bir keresinde de mide bulantısından yakınmıştı. Dikkat çekme taktiklerine gelince, alışıldık olanlara başvurmasa da yeni bir taktik uygulamaya başlamıştı sanki: Yatak odasında kötü, pis bir "koku" olduğunu söylüyordu. Regan'ın ısrarı üzerine Chris bir gün odanın havasını koklamış fakat öyle bir koku almamıştı.

Regan şaşkın görünerek "O kokuyu almıyor musun?" diye sormuştu.

"Sen şu an alıyor musun yani?"

"Eee, yani, tabii ki!"

"Nasıl bir koku peki, bebeğim?"

Regan burnunu kıvırmıştı. "Şey, bir şey yanmış gibi."

"Öyle mi?"

Chris bu kez ciğerlerine daha fazla hava çekerek koklamıştı.

"Sen almıyor musun?"

"Ha, evet, *şimdi* alıyorum. Biraz pencereyi açalım da içeri hava girsin."

Aslında Chris koku almamıştı fakat en azından doktor randevusuna kadar Regan'ın huyuna suyuna gitmeye karar vermişti. Uğraştığı başka meseleler de vardı. Bunlardan biri, akşam yemeği partisi hazırlıklarıydı. Bir başkası da senaryoyla ilgiliydi. Her ne kadar Chris yönetmenlik yapmaya hâlâ hevesli olsa da, ihtiyatlı mizacı

çabuk karar vermesini engellemişti. Bu arada, ajanı her gün arıyordu. Chris senaryoyu fikrini almak için Dennings'e verdiğini ve onun metni yemeyip okuduğunu umduğunu söylemişti adama.

Chris'in kaygılarının üçüncüsü ve en büyüğüyse iki finansal girişiminin (satın aldığı, peşin faiz ödemeli dönüştürülebilir tahvillerin ve güney Libya'daki bir petrol sondajı projesine yaptığı yatırımın) başarısızlıkla sonuçlanmış olmasıydı. Bu yatırımlarda bulunmasının sebebi yüksek gelir vergisinden kaçınmaktı. Fakat daha da kötü bir şey gelmişti başına: Petrol kuyuları kurumuştu, aniden fırlayan faiz oranları da bono satışlarına yol açmıştı. Chris'in iş menajerinin karamsar bir hâlde uçağa atlayıp apar topar şehre gelmesinin sebebi bu sorunlardı. Adam perşembe günü gelmişti. Chris cuma günü boyunca, adamın çizelgeler göstererek yaptığı açıklamaları dinlemiş ve sonunda menajerin tavsiyesine uymaya karar vermişti, her ne kadar bir Ferrari almayı düşündüğünü söylediğinde adam kaşlarını çatsa da.

"Bir tane daha mı almak istiyorsun yani?"

"Neden olmasın? Bir keresinde, bir film çekiminde Ferrari kullanmıştım, biliyorsun. Fabrikaya yazıp bunu hatırlatsak bize indirim yaparlar belki. Sen de öyle düşünmüyor musun?"

Menajer öyle düşünmüyordu. Yeni bir Ferrari almasının müsriflik olacağı konusunda da Chris'i uyarmıştı.

"Bak, Ben, geçen sene sekiz yüz bin dolardan fazla para kazandım... Sense kalkmış, lanet olası bir *araba* alacak durumum olmadığını söylüyorsun! Bu çok saçma değil mi sence? Onca para nereye gitti?"

Adam, Chris'in parasının büyük bölümünün güvenli yatırımlarda olduğunu hatırlatmıştı. Sonra da gelirini azaltan çeşitli şeyleri sıralamıştı: federal gelir vergisi; eyalet vergisi; gelecek yıllara ait tahmini vergiler; emlak vergileri; Chris'in ajanına, Ben'e ve tanıtımcısına ödediği komisyonlar (ki toplam gelirinin yüzde yirmisini buluyorlardı); sinema yardım fonuna ödediği para (bu da gelirinin yüzde bir virgül yirmi beşiydi); gardırobunu modaya uygun şekilde

yenileyip durması; Willie'ye, Karl'a, Sharon'a ve Los Angeles'taki evinin hizmetçisine ödediği maaşlar; çeşitli seyahat masrafları; son olarak da aylık şahsi giderleri.

Adam "Bu sene bir film daha çekecek misin?" diye sormuştu.

Chris omuz silkmişti. "Bilmem. Çekmem gerekiyor mu?"

"Evet, belki de çekmelisin bence."

Chris dirseklerini dizlerine dayayıp özlemli yüzünü ellerinin arasına almış ve üzgün gözlerle iş menajerini süzerek "Peki Honda alsam?" diye sormuştu.

Adam yanıt vermemişti.

Chris o akşamın daha sonrasında tüm kaygılarını bir kenara bırakmaya, ertesi gece vereceği partinin hazırlıklarıyla uğraşarak aklını dağıtmaya çalışmıştı.

Willie'yle Karl'a "Sofra servisi yapmak yerine köri büfesi hazırlayalım," demişti. "Oturma odasının ucuna masa koyabiliriz. Değil mi?"

Karl "Çok iyi, madam," diye karşılık vermişti çabucak.

"Peki şeye ne dersin, Willie? Tatlı niyetine taze meyve salatası versek?"

Karl "Evet... Mükemmel, madam!" diye karşılık vermişti.

"Sağ ol, Willie."

Chris'in davet ettiği kişiler ilginç bir çeşitlilik içeriyordu. Burke'ün ("Mutlaka ayık gel ha!") ve ikinci ekibin genç denebilecek yönetmeninin yanı sıra bir senatörü (ve karısını), Apollo'ya binmiş bir astronotu (ve karısını), Georgetown'lı iki Cizvit'i, yan komşularını ve Mary Jo Perrin ile Ellen Cleary'yi davet etmişti.

Mary Jo Perrin tombul, kır saçlı, Washington'lı bir medyumdu. Chris onunla Beyaz Saray'da verilen akşam yemeğinde tanışmış ve çok sevmişti. Kadının sert ve ürkünç biri olmasını beklerken aslında gayet şen şakrak, sıcak ve alçakgönüllü bir insan olduğunu görünce "Sen *hiç* beklediğim gibi değilsin!" demişti. Ellen Cleary ise Dışişleri Bakanlığı'nda sekreterlik yapan, orta yaşlı bir kadındı; Chris, Rusya turu yaparken, kadının Moskova'daki ABD Elçiliği'nde çalıştığı sı-

rada tanışmıştı onunla. Kadın, Chris'i seyahatleri sırasında yaşadığı güçlük ve sorunlardan (ki bunların birçoğunun sebebi, kızıl saçlı aktrisin açıksözlülüğüydü) kurtarmak için epey uğraşmıştı. Chris yıllardır onu sevgiyle hatırlardı, Washington'a gidince de aramıştı.

"Hey, Shar, hangi rahipler geliyor?"

"Henüz emin değilim. Üniversite başkanını ve dekanını davet ettim ama başkan yerine birini gönderecek sanırım. Bugün öğlene doğru sekreteri aradı; adamın şehir dışına çıkabileceğini söyledi."

Chris ilgisini belli etmemeye çalışarak "Kimi gönderiyor?" diye sordu.

"Bakayım." Sharon notlarını karıştırdı. "Evet, işte burada. Asistanını, Peder Joseph Dyer'ı."

"Ya?"

Chris hayal kırıklığına uğramış gibiydi.

"Rags nerede?" diye sordu.

"Alt katta."

"Biliyor musun, bence daktilonu aşağıda tutmaya başlasan iyi olur... Sen de öyle düşünmüyor musun? Yani, böylece yazarken bir yandan da Regan'a göz kulak olabilirsin. Tamam mı? Onun bu kadar yalnız kalması hoşuma gitmiyor."

"İyi fikir."

"Tamam öyleyse, görüşürüz. Evine git, Shar. Meditasyon yap. Atlarla oyna."

Planlama işi ve hazırlıklar bittikten sonra Chris tekrar Regan hakkında kaygılanmaya başladı. Televizyon seyretmeye çalıştı. Odaklanamıyordu. Huzursuzluk duyuyordu. Evde bir tuhaflık vardı. Dinginlik çöküyordu sanki. Çöken tozlar gibi.

Gece yarısı olduğunda, evdeki herkes uykudaydı.

Rahatsız edici bir olay olmadı. O gece.

Dördüncü Bölüm

Chris konuklarını, üstünde uzun ve kabarık kollu bir üst ve pantolondan oluşan, limon yeşili bir hostes kostümüyle karşıladı. Rahat ayakkabıları, o geceye dair duyduğu umudu yansıtıyordu.

İlk gelen, ünlü medyum Mary Jo Perrin oldu; ergen oğlu Robert'la gelmişti... Son gelense pembe yüzlü Peder Dyer'dı. Adam genç ve ufak tefekti; çelik çerçeveli gözlüğünün ardındaki gözleri muzipti. Kapıda, geç kaldığı için özür diledi. İfadesiz bir yüzle Chris'e "Uygun bir kravat bulamadım da," dedi. Chris ona öylece baktıktan sonra kahkahayı bastı. Gün boyunca eksik olmayan depresyonu geçmeye başladı.

İçkiler işe yaradı. Gece ona çeyrek kala, artık herkes oturma odasına dağılmıştı ve akşam yemeklerini yerken bir yandan da gruplar hâlinde, hararetle sohbet ediyorlardı.

Chris tabağını buhar tüten büfeden doldurduktan sonra Bayan Perrin'i bulmak için odaya göz gezdirdi. Kadın işte oradaydı. Bir kanepede, Cizvit dekan Peder Wagner'la oturuyordu. Chris o adamla çok az konuşmuştu. Sakin ve yumuşak tavırlı biri olan adamın kel kafası lekeliydi. Chris salına salına o kanepeye gidip de kahve sehpasının önüne, yere otururken Medyum neşeyle kıkırdadı.

Dekan çatalındaki köriyi ağzına götürürken gülümseyerek "Aaa, yapma ama Mary Jo!" dedi.

Chris "Hı hı, yapma ama," diye tekrarladı.

"Ah, merhaba. Köri muhteşem!" dedi Dekan.

"Fazla sıcak değildir umarım?"

"Kesinlikle hayır... Tam olması gerektiği gibi. Mary Jo tanıdığı bir Cizvit medyumdan bahsediyordu."

Medyum neşeyle "O da bana inanmıyor!" dedi.

Dekan "Ah, *distinguo**," diye düzeltti. "Ben inanılması güç bir şey dedim sadece."

Chris "*Medyum* derken gerçek bir medyumdan mı bahsediyorsun?" diye sordu.

Mary Jo "Aaa, tabii ki," dedi. "Hatta levitasyon yapabiliyordu!"

Cizvit usulca "Aman, ben onu her sabah yapıyorum," dedi.

Chris, Bayan Perrin'e "Yani seans mı düzenliyordu?" diye sordu.

Kadın "Şey, evet," diye yanıtladı. "O adam, on dokuzuncu yüzyılda çok ama çok ünlüydü. Aslında döneminin sahtekârlıkla suçlanmayan tek spiritüalistiydi muhtemelen."

"Dediğim gibi, Cizvit değildi," dedi Dekan.

"Aaa, kesinlikle öyleydi!" Medyum güldü. "Yirmi iki yaşına basınca, medyumluğu bırakmaya söz vererek Cizvitlere katıldı ama Tuileries'de düzenlediği bir seanstan hemen sonra..." –Kadın iyice güldü– "...onu Fransa'dan kovdular. *Ne* yaptı, biliyor musunuz? Seansın ortasında, imparatoriçeye şimdi kendisine bir ruh çocuğun ellerinin dokunacağını, çocuğun tamamen cismanileşeceğini söyledi; birden bütün ışıkları yaktıklarında da..." –Kadın kahkahayı bastı– "...adamın çıplak ayağını imparatoriçenin *koluna* koymuş olduğunu gördüler! Düşünebiliyor musunuz?"

Cizvit tabağını bırakırken gülümsüyordu. "Artık bana gelip de endüljanslarda indirim isteme sakın, Mary Jo."

"Aaa, haydi ama... Herkesin ailesinde bir yüz karası vardır."

"Biz kotamızı Medici papalarıyla doldurmuştuk."

Chris "Biliyor musunuz, bir keresinde ben de o tarz bir şey yaşamıştım," diye söze başladı.

Ama Dekan onun sözünü kesti. "Günah mı çıkaracaksınız?"

Chris gülümseyerek "Hayır, Katolik değilim," dedi.

Perrin muzipçe gülümseyerek "Eh, Cizvitler de değildir," dedi.

---

* Arada fark var. –*çn*

Dekan "Dominikanların iftirası bu," diye karşılık verdi. Sonra Chris'e döndü: "Affedersin, canım. Ne diyordun?"

"Şey, ben bir keresinde birinin levitasyon yaptığını görür gibi oldum. Butan'da."

Chris yaşadıklarını anlattı.

Son olarak "Bu mümkün mü sizce?" dedi. "Yani, cidden mümkün mü?"

Cizvit Dekan "Kimbilir?" diye karşılık verdi. Omuz silkti. "Yerçekiminin ne olduğunu kimbilir? Veya maddenin ne olduğunu?"

Bayan Perrin "Benim fikrimi öğrenmek ister misiniz?" diye araya girdi.

"Hayır, Mary Jo," dedi Dekan. "Yoksulluk yemini ettim ben."

Chris "Ben de," diye mırıldandı.

Dekan öne eğilerek "Ne dediniz?" diye sordu.

"Şey, hiç. Baksanıza, size sormak istediğim bir şey vardı. Şu taraftaki kilisenin arkasındaki küçük kulübeyi biliyor musunuz?" Chris eliyle gösterdi.

Adam "Holy Trinity'nin oradakini mi diyorsunuz?" diye sordu.

"Evet, orası. Eee... O kulübede neler oluyor?"

Bayan Perrin "Şey... Orada Kara Ayin düzenliyorlar," dedi.

"Kara *ne?*"

"Kara Ayin."

"O nedir?"

"Espri yapıyor," dedi Dekan.

"Evet, biliyorum," dedi Chris. "Ama ben salağımdır. Yani, Kara Ayin nedir cidden?"

Dekan "Şey, temelde Katolik Aşai Rabbani Ayini'nin çarpıtılmış hâlidir," diye açıkladı. "Şeytan'a tapmakla ilişkilidir."

"Ulu Tanrım! Cidden öyle bir şey var mı diyorsunuz?"

"Bilemem. Gerçi bir istatistik duymuştum... 'Paris şehrinde her yıl elli bin Kara Ayin düzenleniyor' gibi bir şeydi."

Chris hayretle "Yani *günümüzde* mi?" diye sordu.

"Duyduğum bir şey sadece."

Bayan Perrin neşeyle "Evet, Cizvit gizli servisinden duymuşsundur elbette," dedi.

"Kesinlikle hayır," dedi Dekan. "Gaipten gelen sesler söyledi."

Kadınlar güldü.

"Biliyor musunuz, LA'de yaşarken oradaki cadı tarikatlarıyla ilgili bir sürü korkunç hikâye duymuştum," dedi Chris. "Doğru olup olmadıklarını sık sık merak etmişimdir."

"Eh... Dediğim gibi, bilemem," dedi Dekan. "Ama kimin bilebileceğini söyleyeyim: Joe Dyer. Joe nerede?"

Dekan etrafa bakındı.

Sırtı onlara dönük hâlde büfede duran ve tabağını ikinci kez, tepeleme dolduran o diğer rahibi başıyla göstererek "Hah, işte orada," dedi. "Hey, Joe?"

Genç rahip ifadesiz bir yüzle döndü. "Bana mı seslendiniz, Dekan Hazretleri?"

Dekan parmaklarıyla çağırdı.

"Bir saniye," diye karşılık veren Dyer tekrar sırtını dönüp, köriyle salataya hücuma devam etti.

Dekan sevgiyle "Kendisi rahipler arasındaki tek leprikon olur," dedi. Şarabını yudumladı. "Geçen hafta Holy Trinity'de, kutsal şeylere karşı birkaç saygısızlık olayı yaşandı; Joe da bunlardan birinin Kara Ayin'de yapılan bazı şeyleri hatırlattığını söylemişti... Yani bu konuda bir şeyler biliyordur tahminimce."

Mary Jo Perrin "Kilisede ne oldu ki?" diye sordu.

"Ah, cidden fazla iğrenç şeyler," dedi Dekan.

"Haydi ama... Hepimiz yemeğimizi yedik."

Adam "Hayır, lütfen. Çok aşırı şeyler," diye itiraz etti.

"Aaa, haydi ama!"

Adam "Zihnimi okuyamıyor musun yani, Mary Jo?" diye sordu.

Kadın gülümseyerek karşılık verdi: "Ah, okuyabilirim ama *o* kutsalların kutsalı mekâna girmeye değer olduğumu düşünmüyorum cidden!"

"Şey, yapılan şeyler cidden mide bulandırıcıydı," dedi Dekan.

Yapılan saygısızlıkları anlattı. Olayların ilkinde, kilisenin yaşlı zangocu, heykel nişinin hemen karşısındaki kürsünün örtüsünün üstünde bir insan dışkısı yığını bulmuştu.

"Iyy, bu *cidden* iğrençmiş." Bayan Perrin yüzünü ekşitti.

"Şey, diğeri daha da kötü," dedi Dekan... Sonra da, kilden yapılma devasa bir penis heykelinin kürsünün sol tarafındaki İsa heykeline sımsıkı yapıştırılmış olmasını, dolaylı yoldan ve bir iki örtmeceye başvurarak anlattı.

Son olarak "Bu yeterince iğrenç mi?" dedi.

Chris "Ah, bu kadarı yeter. Sorduğuma pişman oldum. Konuyu değiştirelim," diyen Medyum'un gerçekten rahatsız olmuş gibi göründüğünü fark etti.

"Hayır, benim çok ilgimi çekti," dedi.

Bir ses "Elbette, ben çok ilginç biriyimdir," dedi.

Konuşan Dyer'dı. Tepeleme dolu tabağını bir eliyle havada tutarak Chris'in başında dururken ciddi bir sesle, dua okurcasına "Baksanıza, bana sadece bir dakika verin; hemen geliyorum," dedi. "Şu astronotla bir şeyler olacak gibi."

Dekan "Nasıl şeyler?" diye sordu.

Dyer gözlüğünün ardından ona ifadesizce bakarak "Aya giden ilk misyoner olabilirim mesela?" dedi.

Dyer hariç herkes kahkahayı bastı.

Adamın komedi tekniği, esprilerini büyük bir ciddiyetle yapmasına dayanıyordu.

Bayan Perrin "Boyun gayet uygun," dedi. "Seni roketin burnuna tıkıştırabilirler."

Genç rahip ağırbaşlılıkla konuşarak onu düzeltti: "Hayır, *beni* değil." Dekana döndü: "Emory için ayarlamaya çalışıyorum." Sonra tekrar kadınlara dönüp açıklama yaptı: "Kendisi kampüsteki disiplin başkanımızdır. Kimse onun tepedeki odasına çıkmaz, o da çıkılmamasını ister zaten. Sükûneti sever."

Dyer ciddiyetini koruyarak, odanın diğer tarafındaki Astronot'a göz attı.

"İzninizle," diyerek uzaklaştı.

Bayan Perrin "Onu sevdim," dedi.

Chris "Ben de," diye katıldı. Sonra Dekan'a döndü. "O kulübede neler olduğunu söylemediniz bana," diye hatırlattı. "Büyük bir sır mı? Orada görüp durduğum rahip kim? Esmer tenli denebilir? Boksöre benziyor? Kimi kastettiğimi anladınız mı?"

Dekan başını eğip sallayarak onayladı. Sesini alçaltarak, biraz da esefle "Peder Karras," dedi. Şarap bardağını indirdi ve sapından çevirerek döndürdü. "Geçen gece çok kötü bir şey yaşadı... Zavallı adam."

Chris "Ah, nedir?" diye sordu.

"Şey, annesi vefat etti."

Chris sebebini bilmediği, gizemli bir kedere kapıldı. "Ah, çok üzüldüm," dedi usulca.

Cizvit "Epey yıkılmış gibi," diye devam etti. "Annesi tek başına yaşıyormuş anlaşılan; ölüsünü günler sonra bulmuşlar."

Bayan Perrin "Ah, ne korkunç," diye mırıldandı.

Chris hafifçe kaşlarını çatarak "Kim bulmuş?" diye sordu.

"Apartmanın kapıcısı. Anladığım kadarıyla normalde hâlâ fark edilmezmiş de... Şey, yan komşular kadının radyosunun sürekli açık olmasından şikâyet etmişler."

Chris usulca "Bu çok üzücü," dedi.

"Affedersiniz... Lütfen, madam."

Chris başını kaldırıp Karl'a baktı. Adamın taşıdığı servis tepsisinde, ince bardaklarda likör vardı.

"Tabii... Şuraya bıraksan yeter, Karl."

Chris misafirlerine bizzat likör servisi yapardı hep. Bunun ortama samimiyet kattığını düşünürdü. "Evet, şimdi bir bakalım... Sizlerle başlayayım," dedi, Dekan ile Bayan Perrin'e. Onlara servis yaptıktan sonra odada gezinip misafirlerinin ne istediğini sordu ve her birine teker teker içki getirdi; işi bittiğinde artık çeşitli kombinasyonlarda, farklı farklı gruplar oluşmuştu... Sadece Dyer ile Astronot hâlâ konuşuyorlardı ve samimiyeti ilerletmiş gibiydiler. Chris,

Dyer'ın ciddiyetle "Hayır, aslında rahip değilim," dediğini duydu... Adamın eli, gülen Astronot'un sarsılan omzundaydı. "Berbat bir avangart hahamım aslında."

Chris, Ellen Cleary ile birlikte ayakta durup, Moskova'da yaşadıklarından dem vururken mutfaktan gelen, öfkeyle ciyaklayan sert, tanıdık bir ses duydu.

Ah, Tanrım! Burke!

Adam tiz bir sesle haykırarak birilerine küfrediyordu.

Chris izin isteyerek çabucak mutfağa gitti; orada Dennings, Karl'a bağırarak verip veriştirirken Sharon da onu susturmaya boş yere çabalıyordu.

Chris "Burke!" diye haykırdı. "Kes şunu!"

Yönetmen ona aldırmadan, hiddetle konuşmayı sürdürdü; ağız kenarları köpüklenmişti... Yüzünde metin bir ifadeyle kollarını kavuşturup lavaboya yaslanmış olan Karl ise gözlerini Dennings'ten ayırmıyordu.

Chris sert bir sesle "Karl!" dedi. "Gider misin lütfen? Çık *dışarı!* Onun *ne* hâlde olduğunu görmüyor musun?"

Ama İsviçreli yerinden kımıldamadı, ta ki Chris onu kapıya doğru itmeye başlayana dek.

Dennings, Karl'ın arkasından "Naa-zi *domuzu!*" diye seslendikten sonra gülümseyerek Chris'e döndü ve ellerini ovuşturarak, yumuşak bir sesle "Eee, tatlı olarak ne var?" diye sordu.

"*Tatlı* mı?"

Chris elinin ayasıyla kendi alnına vurdu.

Dennings huysuzca "Ama acıktım," diye sızlandı.

Chris, Sharon'a dönüp "Onu doyur!" dedi. "Benim Regan'ı yukarıya, yatağına götürmem gerek. Burke, sen de düzgün davransana be adam! Dışarıda rahipler var!"

Alnı kırışan Dennings'in gözlerinde içten görünen, yoğun bir ilgi belirdi birden. Masumca "Ah, bunu sen de mi fark ettin?" diye sordu. Chris başını kaldırıp uzun uzun nefes verdikten sonra "Benden bu kadar!" diyerek uzun adımlarla mutfaktan çıktı.

Regan'a bakmak için bodrumdaki oyun odasına girdiğinde, bütün günü orada geçirmiş olan kızının ruh çağırma tahtasıyla oynadığını gördü. Regan kasvetli, dalgın, soyutlanmış gibi görünüyordu. *Eh, en azından sinirli değil,* diye düşünen Chris oyalansın diye Regan'ı oturma odasına çıkardı ve konuklarıyla tanıştırmaya girişti.

Senatörün karısı "Aman ne şeker şey!" dedi.

Regan tuhaf bir şekilde iyi davranıyordu; Bayan Perrin'le konuşmayı ve elini sıkmayı reddetti bir tek. Ama Medyum işi şakaya vurdu. Gülümseyerek Chris'e bakıp göz kırptı ve "Sahtekâr olduğumu biliyor," dedi. Fakat sonra garip bir edayla, araştırma yaparcasına uzanıp Regan'ın elini, nabzını ölçermiş gibi tuttu. Regan hemen silkinerek elini kurtardı ve öfkeyle, fesatça baktı.

Bayan Perrin rahat bir tavırla "Ah, çok yorgun olmalı," dese de Regan'a inceleyici, sabit, kaygılı gözlerle bakmayı sürdürdü... Chris buna anlam veremedi.

"Biraz hasta da," diye özür diledi. Regan'a tepeden baktı. "Değil mi, tatlım?"

Regan yanıt vermedi. Gözlerini yerden ayırmıyordu.

Artık Regan sadece Senatör'le ve Bayan Perrin'in oğlu Robert'la tanıştırılmamıştı... Chris onları es geçmenin en iyisi olacağına kanaat getirdi. Regan'ı yatağına götürüp yatırdı.

"Uyuyabilecek misin?" diye sordu.

Regan hülyalı bir edayla "Bilmem," diye yanıt verdi. Yan döndü ve dalgın bir ifadeyle duvara bakmaya başladı.

"Sana biraz kitap okumamı ister misin?"

Kız başını iki yana salladı.

"Tamam öyleyse. Uyumaya çalış."

Chris eğilip Regan'ı öptükten sonra kalkıp kapıya gitti ve ışığı söndürdü.

"İyi geceler, bebeğim."

Chris tam kapıdan çıkacakken Regan çok usulca seslendi: "Anne, benim neyim var?" Sesi öyle kaygılıydı ki. Ses tonundaki umutsuzluk, durumuyla orantısızdı. Chris kendini sarsılmış ve şaşkın hissetti

bir an. Ama çabucak kendini topladı. "Şey... Dediğim gibi işte, Rags; sinirlerle ilgili. O hapları birkaç hafta kullandın mı kendini gayet iyi hissedeceksin; bunu biliyorum. Haydi öyleyse; şimdi uyumaya çalış, tatlım... Tamam mı?"

Karşılık gelmedi. Chris bekledi.

"Tamam mı?" diye tekrarladı.

Regan "Tamam," diye fısıldadı.

Chris önkol tüylerinin diken diken olmaya başladığını fark etti birden. Kolunu ovuştururken etrafa bakındı. *Bu oda da amma soğuk oluyor yahu! Bu esinti nereden geliyor?*

Pencereye gidip kenarlarını kontrol etti. Bir şey bulamadı. Regan'a döndü. "Yeterince ısınıyor musun, bebeğim?"

Yanıt gelmedi.

Chris yatağın kenarına gitti. "Uyuyor musun?" diye fısıldadı.

Kapalı gözler. Derin soluklar.

Chris parmak uçlarına basarak odadan çıktı.

Koridora çıkınca, şarkı söyleme sesleri duydu; merdiveni inerken de genç Peder Dyer'ın, oturma odasının manzaralı penceresinin yakınında piyano çaldığını ve etrafında toplanmış, neşeyle şarkı söyleyen insanlara liderlik ettiğini görünce sevindi. Tam onlar "Till We Meet Again" şarkısını bitirirken, Chris oturma odasına girdi.

Chris gruba katılmak için ilerledi fakat Senatör'le karısı yolunu kestiler hemen; paltolarını kollarına asmışlardı ve gergin görünüyorlardı.

Chris "Bu kadar erken mi gidiyorsunuz?" diye sordu.

Senatör hararetle "Ah, gerçekten çok üzgünüm, canım; *muhteşem* bir akşam geçirdik," dedi. "Ama zavallı Martha'nın başı ağrımaya başladı."

Senatörün karısı "Ah, *cidden* çok üzgünüm ama kendimi çok kötü hissediyorum," dedi. "Bize müsaade desek olur mu, Chris? Parti öyle güzeldi ki."

"Gitmek zorunda kalmanıza gerçekten çok üzüldüm," dedi Chris.

O çifte kapıya kadar eşlik ederken, Peder Dyer'ın arka plandan

gelen sesinin "'I'll Bet You're Sorry Now, Tokyo Rose'un sözlerini başka bilen var mı?" diye sorduğunu duydu. Chris oturma odasına geri dönerken çalışma odasından Sharon çıktı usulca.

Chris "Burke nerede?" diye sordu.

Sharon başıyla çalışma odasını göstererek "İçeride," dedi. "Sızdı. Baksana, Senatör sana ne dedi? Bir şey dedi mi?"

"Hayır, öylece gittiler."

"İyi olmuş."

"Ne demek istiyorsun, Shar? Neler oluyor?"

Sharon iç geçirdi. "Eee, şey, Burke." Dennings'in Senatör'ün yanından geçerken ona "Cinimde bir göçmenin kasık tüyü yüzüyor sanki," dediğini söyledi. Dennings daha sonra Senatör'ün karısına dönmüş ve biraz suçlayıcı bir tonla "Hayatımda böyle şey görmedim! *Sen* gördün mü?" demişti.

Chris inledi, Sharon olanları anlatmaya devam ettikçe de kıkırdayarak gözlerini devirdi... Senatör utanınca Dennings donkişotvari öfke nöbetlerinden birini geçirerek, politikacıların varlığı için "sınırsız minnet" duyduğunu çünkü onlar olmasa "*gerçek devlet adamlarının* kolayca ayırt edilemeyeceğini" söylemişti; Senatör buz gibi tavırla öfleyip pöfleyerek uzaklaşınca da Yönetmen, Sharon'a dönüp gururla konuşmuştu: "Bak, gördün mü? Küfretmedim. Gayet ağırbaşlı davrandığımı düşünmüyor musun sen de?"

Chris kendini tutamayıp güldü. "Aman, bırak uyusun," dedi. "Ama sen yanında kal; belki uyanır. Kalır mısın?"

"Evet, tabii ki."

Oturma odasında, Mary Jo Perrin bir köşede, tek başına koltukta oturuyordu. Dalgın görünüyordu. Ve kaygılı. Chris onun yanına gidecek oldu fakat sonra fikrini değiştirip, piyanonun başındaki Dyer'a doğru yöneldi. Dyer akor basmayı kesti ve Chris'i selamlamak için başını kaldırdı. "Evet, genç hanımefendi," dedi. "Size bugün ne sunabiliriz? Bugün özel novena* günümüz."

* Katoliklerin belirli bir amaç uyarınca, dokuz gün boyunca yaptığı dua ve ibadetler. *–çn*

Chris etrafta toplanmış kişilerle birlikte kıkırdadı. "Ben şu Kara Ayinlerde neler yapıldığını merak ediyordum aslında," dedi. "Peder Wagner sizin bu konuda uzman olduğunuzu söylemişti."

Piyanonun etrafındaki grup ilgiyle suskunlaştı.

Dyer tekrar, hafifçe akor basarken "Hayır, pek değilim aslında," dedi. "Neden Kara Ayinlerden bahsettiniz?"

"Eee, şey... Az önce birkaçımız şeyden bahsediyorduk da... Holy Trinity Kilisesi'nde bulunan o şeylerden ve..."

Dyer "Kutsal şeylere yapılan saygısızlıkları mı kastediyorsunuz?" diyerek onun sözünü kesti.

Astronot araya girdi: "Hey, neden bahsettiğinizi birileri açıklayabilir mi bize? Ben hiçbir şey anlamadım."

Ellen Cleary "Ben de," dedi.

Dyer ellerini piyanodan kaldırdı ve başını kaldırarak onlara baktı.

"Şey, sokağın aşağısındaki kilisede birtakım şeyler bulundu... Kiliseyi kirleten şeyler," diye açıkladı.

Astronot "Eee, nasıl şeyler?" diye sordu.

Peder Dyer "Boş verin," diye tavsiyede bulundu. "Çirkin şeyler deyip konuyu kapatalım."

Chris onu teşvik etti: "Peder Wagner'ın dediğine göre siz Kara Ayin gibi demişsiniz... Ben de o ayinlerde neler yapıldığını merak ettim o yüzden."

"Şey, cidden çok şey bilmiyorum aslında," dedi Dyer. "Aslında bildiklerimin çoğunu kampüsteki bir başka Ciz'den duydum."

Chris "Ciz nedir?" diye sordu.

"Cizvit'in kısaltılmışı. Peder Karras... Kendisi bütün böyle konulardaki uzmanımızdır."

Chris pürdikkat kesildi birden. "Aaa, Holy Trinity'deki şu esmer rahibi mi diyorsunuz?"

Dyer "Onu tanıyor musunuz?" diye sordu.

"Hayır, kendisinden bahsedildiğini duymuştum sadece, o kadar."

"Şey, bir ara bu konuda bir makale yazmıştı sanırım. Anlarsınız ya, tamamen psikiyatr gözüyle."

Chris "Nasıl yani?" diye sordu.

"*Nasıl* nasıl yani?"

"Onun psikiyatr olduğunu mu söylüyorsunuz?"

"Eee, şey, elbette. Ah, kusura bakmayın. Biliyorsunuzdur diye düşünmüştüm."

Astronot keyifli bir tavırla "Baksanıza, biri *şunu* söylesin bana!" dedi. "Kara Ayinlerde *ne* olur?"

Dyer omuz silkti. "Sapkınlıklar diyelim. Müstehcen şeyler. Küfür. Bu ayinler Aşai Rabbani Ayini'nin şeytani bir parodisidir; Tanrı yerine Şeytan'a tapar, bazen de insan kurban ederler."

Ellen Cleary hafifçe gülümseyip başını iki yana salladı ve "Bu konuşma benim için fazla tüyler ürpertici olmaya başladı," diyerek uzaklaştı.

Chris ona aldırmadı. Genç Cizvit'e "Ama bunu *nereden* bilebilirsiniz ki?" diye sordu. "Kara Ayin diye bir şey olsa bile, bu ayinlerde ne yapıldığını kim bilebilir?"

"Şey... Bu konudaki bilgilerin çoğu, yakalanıp itirafta bulunan kişilerden edinilmiştir herhalde."

"Aaa, yapma ama," dedi Dekan. Gruba sessiz sedasız katılmıştı. "O itiraflar değersizdi, Joe. İşkenceyle söyletilen sözlerdi."

Dyer ciddiyetle "Hayır, sadece burnu havada olanlara işkence edildi," dedi.

Kalabalıkta hafif, huzursuzca gülüşmeler oldu. Dekan saatine göz attı. Chris'e "Eh, artık gitmeliyim cidden," dedi. "Altıda Dahlgren Şapeli'ndeki ayine katılmam gerek."

Dyer gülümseyerek "Ben de ayinde banço çalacağım," dedi. Sonra Chris'in arkasında bir noktaya bakınca birden ciddileşti ve gözlerinde şok belirdi. Başıyla göstererek "Eee, şey... Bir misafirimiz var sanırım, Bayan MacNeil," diye uyardı.

Chris döndü. Regan'ın üstünde geceliğiyle halıya şırıl şırıl işediğini görünce inledi... Regan ölü gözlerini kaldırıp Astronot'a dikerek, cansız bir sesle, dua okurcasına "Yukarıda öleceksin," dedi.

Chris kollarını açıp kızına doğru koşarken "Ah, bebeğim!" diye

haykırdı. "Ah, Rags, tatlım! Gel, bir tanem! Gel! Haydi, yukarı gidelim!"

Regan'ı elinden tuttu ve onu götürürken başını geriye çevirip, beti benzi atmış Astronot'a omzunun üstünden baktı. "Ah, öyle üzgünüm ki!" Özür dilerken sesi titriyordu. "O hasta... Uykusunda yürüyor olmalı! Ne dediğini bilmiyordu!"

Dyer'ın birine "Eh, belki de gitsek iyi olacak," dediğini duydu.

"Hayır, hayır, kalın!" diye seslendi geriye. "Sorun yok! Hemen dönerim!"

Mutfağın açık kapısının önünde duraklayıp Willie'ye leke kalmasın diye halıyı çabucak silmesini söyledikten sonra Regan'ı üst kata çıkarıp banyosuna götürdü ve yıkayıp yeni gecelik giydirdi. "Tatlım, neden öyle dedin?" diye sorup durdu fakat Regan onu anlamıyor gibiydi; boşluğa bakan gözlerle, anlamsız laflar ediyordu usulca.

Chris onu yatırır yatırmaz Regan uykuya dalmış gibi göründü. Chris bir süre bekleyip onun soluklarını dinledikten sonra sessizce odadan çıktı.

Merdivenin dibinde, çalışma odasından çıkan Sharon'la, ikinci ekibin genç yönetmeniyle ve Dennings'le karşılaştı; o ikisi, Dennings'in yürümesine yardım ediyorlardı. Taksi çağırmışlardı ve Yönetmen'i Georgetown Inn'deki süitine götüreceklerdi.

Sharon ile genç yönetmen, kollarını onların omuzlarına atmış olan Dennings'i aralarında taşıyarak evden çıkarlarken Chris "Ona dikkatli davranın," diye tavsiyede bulundu. Üçü, neredeyse bilinçsiz olan Dennings'in "Siktir et," diye mırıldanmasından sonra sisin içine usulca girip, bekleyen taksiye doğru yürüyerek gözden kayboldular.

Chris oturma odasına geri döndü ve hâlâ geride kalmış olan, sempatilerini ifade eden konuklara Regan'ın hastalığını kısaca anlattı. Tıkırtılardan ve "dikkat çekmeye yönelik" diğer olaylardan bahsederken, Medyum'un kendisine dikkatle baktığını fark etti. Chris bir ara ona dönüp, yorum yapmasını bekledi fakat Perrin bir şey demeyince konuşmaya devam etti.

Dyer "Uykusunda yürümesi çok sık oluyor mu?" diye sordu.

"Hayır, ilk kez bu gece oldu. Veya en azından bildiğim kadarıyla ilk kez... Bu hiperaktiflik meselesiyle ilgili herhalde. Siz de öyle düşünmüyor musunuz?"

"Şey, ben bilemem gerçekten," dedi Rahip. "Ergenlikte uyurgezerliğin yaygın olduğunu duymuştum; gerçi..." Omuz silkerek sustu. "Bilmiyorum. Doktorunuza sormanız daha iyi olur herhalde."

Bayan Perrin konuşmanın geri kalanı boyunca sessizce oturup, oturma odası şöminesindeki alevlerin dansını seyretti; Chris, Astronot'un da bir o kadar durgun olduğunu fark etti... Adam başını eğmiş, içkisine bakıyor ve konuşulanları ilgiyle dinlediğini belli etmek için arada sırada genizden sesler çıkarıyordu. O sene içinde aya yolculuk yapacaktı.

Dekan "Eh, benim şu bahsettiğim ayinde dua okumam gerekiyor," diyerek, gitmek üzere ayağa kalktı. Bunun üzerine diğer konuklar da gitmeye davrandı. Herkes ayaklandı; yemek ve o akşamın tamamı için teşekkür ettiler.

Peder Dyer kapıda Chris'in elini tuttu ve onun gözlerine samimiyetle, yoklayıcı bir ifadeyle bakarak "Filmlerinizden birinde, çok kısa boylu ve piyano çalabilen bir rahibe uygun bir rol olur mu sizce?" diye sordu.

Chris gülerek "Olmazsa bile ben size göre bir rol yazdırırım, Peder!" dedi.

Adama içtenlikle, hoşnutlukla iyi geceler diledi.

En son gidenler Mary Jo Perrin ile oğlu oldu. Chris havadan sudan sohbet ederek onları kapıda tuttu. Medyumun bir şey söylemek istediğini fakat kendini tuttuğunu seziyordu. Chris onun gidişini geciktirmek için, Regan'ın ruh çağırma tahtasını kullanmayı sürdürmesi ve Kaptan Howdy takıntısı hakkında ne düşündüğünü sordu. "Bir zararı var mıdır sizce?" diye sordu.

Kadının bu meseleyi önemsemeden geçiştirmesini bekleyen Chris, Bayan Perrin'in kaşlarını çatarak başını eğip kapı eşiğine bak-

ması karşısında şaşırdı. Kadın düşünür gibiydi ve aynı edayla dışarı çıkıp, merdivende bekleyen oğluna katıldı.

Sonunda başını kaldırdığında gözleri gölgeliydi.

"Ben olsam o tahtayı kullanmasına izin vermezdim," dedi usulca.

Araba anahtarlarını oğluna verdi. "Bobby, arabayı çalıştır," dedi ona. "Hava soğuk."

Bobby anahtarları aldı ve Chris'in bütün filmlerindeki oyunculuğuna bayıldığını utangaçça söyledikten sonra hızlı adımlarla yürüyerek, sokağın ilerisine park edilmiş eski, külüstür bir Mustang'e doğru uzaklaştı.

Annesinin gözleri hâlâ gölgeliydi.

Kadın usulca ve ağır ağır konuşarak "Hakkımda ne düşünüyorsunuz bilmiyorum," dedi. "Pek çok insan benim spiritüalizmle uğraştığımı düşünüyor. Ama bu yanlış. Ah, evet... Yetenekli olduğum bir alan var bence," diye devam etti. "Ama bu okült değil. Aslında okült gayet doğal geliyor bana. Bir Katolik olarak, hepimizin iki dünyada da birer ayağımız olduğuna inanıyorum. Bilincinde olduğumuz kısım 'zaman' ama bazen, benim gibi anormal birinin, diğer ayağının bulunduğu boyutu da bir anlığına görebildiği oluyor ki orası sonsuzluk bence; orada zaman diye bir şey olmadığından gelecek de geçmiş de şimdiki zamanda yer alıyor. O yüzden, arada sırada o ayağımda karıncalanma hissettiğimde, geleceği gördüğüme inanıyorum. Gerçi kimbilir," dedi kadın. "Belki de alakası yoktur." Omuz silkti. "Aman, neyse. Ama okült..." Kadın duraksayıp kelimelerini dikkatle seçti. "Okült farklı bir şey. Ondan uzak durdum. Onunla uğraşmak tehlikeli olabilir bence. Ruh çağırma tahtası kullanmak da okültle uğraşmak oluyor."

O âna dek Chris bu kadını son derece aklı başında biri olarak görmüştü. Fakat kadının şimdiki tavrı Chris'in içinde giderek artan bir hissin, kötü bir şey olacağı hissinin uyanmasına yol açıyordu nedense. Bu histen kurtulmaya çalıştı.

"Aman, yapma ama Mary Joe," dedi gülümseyerek. "O ruh çağır-

ma tahtaları nasıl işler, bilmiyor musun? Olanlar insanın bilinçaltının tezahürüdür sadece, o kadar."

Perrin "Evet, belki de," diye karşılık verdi. "Belki de. Mesele insanın bilinçaltının gönderdiği mesajlardan ibaret olabilir. Ama ruh çağırma tahtasıyla düzenlenen seanslar hakkında çok şey duydum ve bunların hepsi de –*hepsi de,* Chris– o seanslarda bir çeşit kapının açıldığını düşündürüyor. Ah, senin ruhlar dünyasına inanmadığını biliyorum, Chris. Ama ben inanıyorum. Haklıysam da, iki dünya arasındaki köprü belki de bahsettiğin şeydir, bilinçaltıdır. Bildiğim tek şey şu ki, birtakım şeyler oluyor sanki. Dünyanın dört bir yanındaki akıl hastaneleri de okültle uğraşmış insanlarla dolu, canım."

"Haydi ama, şaka yapıyorsun, Mary Jo. Yani, öyle, değil mi?"

Sessizlik. Sonra karanlığın içinden gelen o yumuşak ses monotonca konuşmaya başladı yine. "Bin dokuz yüz yirmi bir senesinde, Bavyera'da yaşayan bir aile vardı. Soyadlarını hatırlamıyorum ama on bir kişilik bir aileydi. Gazetelerden kontrol edebilirsin sanırım. Seans düzenlemeyi denedikten çok kısa süre sonra delirdiler. Hepsi. On bir kişinin tamamı. Evlerini yakmaya giriştiler, mobilyaları yaktıktan sonra da en küçük kızlardan birinin üç aylık bebeğini ateşe verdiler. Tam o sırada komşular zorla içeri girip onları durdurdu.

"O ailenin tamamı akıl hastanesine yatırıldı," diyerek sözünü tamamladı.

Aklına şimdi tehditkâr görünmeye başlamış olan Kaptan Howdy gelince Chris "Yok artık!" diye fısıldadı. Akıl hastalığı. Mesele bu muydu? Bir şey vardı. "Rags'i psikiyatra götürmem gerektiğini biliyordum!"

Öne çıkarak aydınlığa adım atan Bayan Perrin "Ah, Tanrı aşkına!" dedi. "Sen bana aldırma; doktorunu dinle sadece." Kadının rahatlatmaya yönelik ses tonu Chris'e inandırıcı gelmedi. Bayan Perrin gülümseyerek "Gelecek konusunda çok iyiyimdir ama şimdiki zamanda tamamen âcizim," diye ekledi. Çantasını karıştırıyordu. "Şimdi, gözlüğüm neredeydi? Bak, gördün mü? Nereye koyduğumu unuttum. Hah, işte burada." Gözlüğünü manto cebinde bulmuştu.

Onu takıp yukarıya, evin ön cephesinin üst kısmına göz atınca "Çok güzel bir ev," dedi. "Sıcak bir his veriyor."

"Cidden çok rahatladım," dedi Chris. "Bu ev hayaletli diyeceksin sandım bir an!"

Bayan Perris gözlerini indirerek, gülümsemeden Chris'e baktı.

"Niye öyle bir şey söyleyeyim ki?" diye sordu.

Chris'in aklına bir arkadaşı gelmişti; Beverly Hills'te oturan o tanınmış aktris, evini içinde *poltergeist** olduğunu söyleyerek satmıştı. Chris hafifçe sırıtarak omuz silkti. "Bilmem," dedi. "Espri yaptım sadece."

Bayan Perrin onun içini rahatlatma amacıyla, tonlamasız bir sesle "İyi, dostane bir ev," dedi. "Buraya daha önce de gelmiştim, anlarsın ya; birçok kez."

"Gerçekten mi?"

"Evet, donanmada amiral olan bir arkadaşıma aitti eskiden. Arada sırada ondan mektup alıyorum. Zavallıcığı yine denize göndermişler. Özlediğim aslında o mu, yoksa bu ev mi bilmiyorum." Kadın gülümsedi. "Ama beni tekrar davet edersin belki."

"Mary Jo, tekrar gelmeni *çok* isterim. Ciddiyim. Sen çok ilginç bir insansın. Baksana, beni ara. Gelecek hafta arar mısın?"

"Evet, kızının durumunu öğrenmek isterim."

"Numaram var mı sende?"

"Var."

Chris, *Sorun ne?* diye merak etti.

Medyumun ses tonu tuhaftı.

Bayan Perrin "Eh, iyi geceler," dedi. "Bu harika akşam için de tekrar teşekkürler." Chris'in karşılık vermesine fırsat kalmadan, Medyum sokakta hızlı adımlarla yürümeye başladı.

Onu seyrettikten sonra ön kapıyı yavaşça kaparken Chris'in üstüne yorgunluk çöktü birden. *Amma geceydi ama,* diye düşündü. *Ne geceydi ama.*

* Bir evde gürültü yapmak, eşyaları hareket ettirmek vs. suretiyle rahatsızlık veren hayalet. *–çn*

Oturma odasına gidip, idrar lekesinin yanında diz çökmüş Willie'nin tepesinde durdu. Kadın halının tüylerini fırçayla temizliyordu.

Willie "Kullandım beyaz sirke," diye mırıldandı. "İki kez."

"Leke çıkıyor mu?"

"Belki şimdi. Bilmiyorum. Göreceğiz."

"Hayır, kurumadan anlaşılmaz."

Vay be, ne laf ettin ama. Muhteşem bir gözlem. Tanrı aşkına. Git yat artık, evlat!

"Haydi, şimdilik boş ver, Willie. Git uyu."

"Hayır, bitireceğim ben."

"Tamam öyleyse. Ve sağ ol. İyi geceler."

"İyi geceler, madam."

Chris yorgun adımlarla merdiveni çıkmaya başladı. Aşağıya "Köri muhteşemdi, Willie," diye seslendi. "Herkes bayıldı."

"Teşekkürler, madam."

Chris, Regan'ın odasına girince, kızın hâlâ uykuda olduğunu gördü. Sonra aklına ruh çağırma tahtası geldi. Onu saklamalı mıydı? Atmalı mıydı? *Perrin de manyak manyak laflar etti o konuda.* Fakat Chris, hayali bir oyun arkadaşına sahip olmanın tuhaf ve sağlıksız olduğunun farkındaydı. *Evet, atsam iyi olacak galiba.*

Hâlâ tereddütlüydü. Yatağın yanında durup Regan'a bakarken, kızı üç yaşındayken olan bir olayı hatırladı; o gece Howard, Regan'ın çok düşkün olduğu biberonuyla uyumayı sürdürmek için artık fazla büyümüş olduğuna kanaat getirmişti. O gece biberonu kızın elinden almıştı, bunun üzerine de Regan sabahın dördüne kadar ağlamış ve günlerce histerik davranmıştı. Chris kızın şimdi benzer bir tepki göstermesinden çekiniyordu. *Önce bütün bunları bir psikiyatrla konuşayım hele.* Hem Ritalin'in etkisini göstermesi için de henüz çok erkendi; o yüzden Chris bekleyip görmeye karar verdi sonunda.

Odasına gidip bitkince yatağa uzandı ve neredeyse ânında uykuya daldı. Sonra Regan'ın çığlıklarıyla uyandı. "Anne, *buraya* gel! *Çabuk* buraya gel... *Korkuyorum!*"

"Geliyorum, Rags! Geliyorum!"

Chris koridorda Regan'ın odasına koştu. İnlemeler. Ağlama sesleri. Hızla inip kalkan yatak yaylarının sesleri.

Chris "Ah, bebeğim... Ne oldu?" diye haykırdı.

Işığı açtı.

Ulu Tanrım!

Dar yatağının kenarlarını sımsıkı kavramış olan Regan kaskatı bir hâlde sırtüstü yatıyordu; gözyaşlarıyla lekelenmiş yüzü dehşetle çarpılmıştı. "Anne, yatak niye *sarsılıyor?*" diye bağırdı. "*Durdur* şunu! Ah, *korkuyorum! Durdur* şunu! Anne, n'olur *durdur!*"

Yatağın şiltesi şiddetle öne arkaya sarsılıyordu.

II.
EŞİK

Unutamayan acı, uykumuzda damlayıp durur kalbimize; ta ki biz sonunda, umutsuzluk içinde, irademize aykırı şekilde, Tanrı'nın korkunç inayetiyle bilgeliğe ulaşana dek.

–Aiskhylos

Birinci Bölüm

Onu mezar taşlarının nefes almak için haykırdığı, kalabalık bir mezarlığa defnettiler.

Ayin tıpkı onun hayatı gibi tenha olmuştu. Brooklyn'den gelen erkek kardeşleri. Ona veresiye yazmış olan, köşedeki bakkal. Damien Karras, annesini penceresiz bir dünyanın karanlığına indirmelerini seyrederken, kaynağı konusunda uzun süre yanıldığı bir kederle ağladı.

"Ah, Dimmy, Dimmy..."

Omuzlarında bir amcasının kolu.

"Boş ver... O artık cennette, Dimmy. Şu an mutlu."

Ah, Tanrım, n'olur öyle olsun! Ah, Tanrım! Ah, n'olur! Ah, Tanrım, n'olur öyle olsun!

O mezarın başında oyalanırken diğerleri arabada bekledi. Annesinin yapayalnız olması fikrine dayanamıyordu.

Pennsylvania İstasyonu'na arabayla giderken, amcalarının göçmen aksanlı bozuk İngilizceleriyle kendi hastalıklarından yakınmalarını dinledi.

"...Amfizem... Sigarayı bırakmak gerek... Ben geçen sene az daha ölüyodum, biliyon mu?"

Karras geçirdiği hiddet spazmıyla haykırmak istiyor ama dudaklarını sımsıkı bastırarak bu arzusunu dizginliyordu. Pencereden dışarıya, önünden geçtikleri yerlere baktı: Yuva Yardım Merkezi; kış günleri, sabahın köründe, kendisi yatağında yatarken annesi oradan süt ve çuval çuval patates alırdı.... Central Park Hayvanat Bahçesi; annesi

yazları Plaza'nın önündeki fıskiyeli havuzun yanında dilenirken onu burada bırakırdı. Otelin önünden geçerlerken Karras hüngür hüngür ağlamaya başladı; sonra anıları bastırdı ve yürek yakan pişmanlıkların ıslaklığını sildi. Sevginin bu mesafeyi, onun dokunma ihtiyacı duymadığı bu ânı, insanlarla temasın ve teslimiyetin onun cüzdanına tıkıştırılmış basılı bir ayin kartına indirgenmiş olduğu bu zamanı beklemesinin sebebini merak etti: *Anısına*... Biliyordu. Bu keder eskiydi.

Georgetown'a geldiğinde akşam yemeğine yetişmişti fakat iştahı yoktu. Kulübesinin içinde dolandı. Cizvit arkadaşları gelip baş sağlığı dilediler. Kısa süre kaldılar. Dua etme vaadinde bulundular.

Vakit gece onu biraz geçe, Joe Dyer elinde bir şişe İskoç viskisiyle kapıda belirdi. Şişeyi gururla gösterdi: "Chivas Regal!"

"Parayı nereden buldun? Sadaka kutusundan mı aldın?"

"Saçmalama, öyle bir şey yapsam yoksulluk yeminimi bozmuş olurum."

"Nereden buldun öyleyse?"

"Çaldım."

Karras bir cam bardak ve kurşun-kalay alaşımı bir kahve fincanı getirip küçük banyo lavabosunda yıkarken gülümseyerek başını iki yana salladı. Boğuk bir sesle "Sana inanıyorum," dedi.

"Daha büyük bir inanca sahip birini görmedim hiç."

Karras tanıdık bir sızı hissetti. Sızıya boş verip Dyer'ın yanına geri döndü; adam portatif karyolada oturmuş, içki şişesinin kapağını açıyordu. Karras onun yanına oturdu.

Dyer "Şimdi mi günah çıkarmamı istersin, sonra mı?" diye sordu.

"Sen bardakları doldur hele, sonra birbirimize günah çıkarırız."

Dyer cam bardak ile fincanı epey doldurdu. "Üniversite başkanları içmemeli," diye mırıldandı. "Kötü örnek olur. Onu korkunç bir günah dürtüsünden kurtardım sanırım."

Karras İskoç viskisini içerken bu hikâyeye inanmadı. Başkanı fazla iyi tanıyordu. O ince ve duyarlı adam hep dolaylı yoldan hareket ederdi. Karras, Dyer'ın yalnızca bir dost olarak değil, başkanın özel temsilcisi olarak da geldiğini biliyordu.

Dyer ona iyi geldi; onu güldürdü; partiden ve Chris MacNeil'dan bahsetti; Cizvitlerin disiplin başkanıyla ilgili yeni anekdotlar anlattı. Kendisi çok az içse de Karras'ın içkisini durmadan tazeledi; onun uyuyabilecek kadar sarhoş olduğuna kanaat getirince de karyoladan kalktı ve Karras'ı yatırdı, kendisi de masaya oturdu ve Karras'ın gözleri kapanana, konuşmaları mırıltılı homurdanmalar hâlini alana dek konuşmaya devam etti.

Dyer kalktı ve Karras'ın ayakkabılarını çözüp çıkardı.

Karras boğuk sesle "Şimdi de ayakkabılarımı mı çalacaksın?" diye mırıldandı.

"Hayır, kırışıklardan fal bakıyorum. Şimdi kapa çeneni de uyu."

"Evlere gizlice giren bir Cizvit hırsızsın sen."

Hafifçe gülen Dyer bir giysi dolabından aldığı paltoyu Karras'ın üstüne örttü. "Baksana, burada birinin faturalarla ilgilenmesi gerek. Siz hepinizin M Sokağı'ndaki şarapçılar için tespih çekip dua etmekten başka bir şey yaptığınız yok."

Karras karşılık vermedi. Solukları düzenli ve derindi. Dyer usulca kapıya gidip ışığı söndürdü.

Karras karanlıkta "Çalmak günahtır," diye mırıldandı.

Dyer usulca "*Mea culpa*,"* dedi.

Bir süre bekledikten sonra nihayet Karras'ın uyuduğuna kanaat getirdi. Kulübeden çıktı.

Karras gecenin ortasında gözyaşlarıyla uyandı. Rüyasında annesini görmüştü. Manhattan'daki yüksek bir pencerenin önünde dururken, annesinin sokağın karşı tarafındaki metro istasyonundan çıktığını görmüştü. Annesi elinde kahverengi alışveriş poşetiyle kaldırımda durup onu aramış, ona seslenmişti. Karras el sallamıştı. Annesi onu görmemişti. Sokakta gezinmişti. Otobüsler. Kamyonlar. Dostane olmayan kalabalıklar. Annesi korkuya kapılmıştı giderek. Metro istasyonuna geri dönmüş ve basamakları inmeye başlamıştı. Telaşlanan Karras sokağa koşmuş ve annesine seslenirken, onu

* (Lat.) Benim hatam. *–çn*

bulamazken, onun yeraltındaki tünel labirentinde âciz ve şaşkın bir hâlde dolandığını hayal ederken ağlamaya başlamıştı.

Hıçkırıklarının dinmesini bekledikten sonra viski şişesini el yordamıyla aradı. Yatakta oturup karanlıkta içti. Gözyaşları ıslaktı. Kesilmiyorlardı. Karras'ın çocukluğundaki gibiydi, bu keder.

Amcasının telefonda söylediklerini hatırladı:

"Dimmy, ödem annenin beynini etkiledi. Yanına doktor yaklaştırmıyo. Çığlık atıyo, bi şeyler deyip duruyo sadece. Dimmy, lanet olası radyoyla bile konuşuyo. Bellevue'ya yatmalı bence, Dimmy. Normal hastanede onunla uğraşmazlar. İki ay yatsa düzelir bence; sonra onu hastaneden alırız. Tamam mı? Bak, Dimmy... Biz bu işi yaptık zaten. Ona bu sabah iğne yapıp ambulansla hastaneye götürdüler. Üzülmeni istemedik ama duruşma olacak ve belgeler imzalaman gerekiyo. Ne? Özel hastane mi? Buna kimin parası var, Dimmy? Senin mi?"

Karras uykuya dalışını hatırlamıyordu.

Uyandığında uyuşuk bir hâldeydi; yaşadığı kaybın anısı beyninden kan çekiyordu. Sendeleyerek banyoya gitti; duş aldı; tıraş oldu; papaz cüppesini giydi. Saat beş buçuktu. Karras, Holy Trinity'nin kapısını açıp ayin kıyafetlerini üstüne geçirdi ve kürsünün sol tarafında dua etti.

Kasvet ve umutsuzlukla "*Memento etiam...*"* diye yakardı: "Kulun Mary Karras'ı hatırla..."

Kilise kapısında, Bellevue'nun resepsiyonunda çalışan hemşirenin yüzünü gördü; tecrit odasından gelen çığlıkları duydu tekrar.

"Oğlu musunuz?"

"Evet, ben Damien Karras."

"Şey, yerinizde olsam oraya girmezdim. Nöbet geçiriyor."

Karras kapının yuvarlak penceresinden içeriye, tavanından çıplak ampul sarkan penceresiz odaya, minder kaplı duvarlara bakmıştı; annesinin hezeyan geçirdiği yataktan başka mobilya yoktu içeride.

"...Ona aydınlık ve huzurlu bir dinlenme yeri bahşetmen için Sana dua ediyoruz..."

---

* (Lat.) "Keza hatırla"; "şimdi bile hatırla". *–çn*

Annesi onu görünce, göz göze geldiklerinde birden susmuştu; sonra yataktan kalkıp küçük, yuvarlak gözlem penceresine gitmişti; yüzünde şaşkın ve incinmiş bir ifade vardı.

"Bunu neden yaptın, Dimmy? Neden?"

Gözleri kuzu gözünden bile uysaldı.

Karras başını eğip göğsünü yumruklarken *"Agnus Dei..."** diye mırıldandı. "Dünyanın günahlarını üstlenen, Tanrı'nın kuzusu; ona huzur bahşet..." Birkaç saniye sonra gözlerini kapayıp ayin ekmeğini kaldırırken, annesinin duruşma salonundaki hâli canlandı gözünde; yargıç, Bellevue psikiyatrının raporunu açıklarken Karras'ın annesi küçük ellerini kucağında hafifçe kenetlemiş, yüzünde uslu ve şaşkın bir ifadeyle dinliyordu.

"Anladın mı, Mary?"

Annesi başıyla onaylamıştı; ağzını açmıyordu; takma dişlerini almışlardı.

"Peki bu konuda ne diyeceksin, Mary?"

Annesi gururla yanıtlamıştı: *"Benim yerime oğlum konuşur."*

Karras ayin ekmeğinin üzerinden başını eğerken ıstırapla inledi ister istemez. *"Domine, non sum dignus."*** Yeter ki bir söz söyle; ruhum iyileşir," derken, sanki asıl istediği geçmiş yıllara geri dönmekmiş gibi bağrını dövdü.

Tüm mantığına, tüm bildiklerine karşın, duasını duyan Biri olması için dua etti.

Biri olduğunu sanmıyordu.

Dua ettikten sonra kulübesine geri döndü ve uyumaya çalıştı.

Başaramadı.

Sabahın ilerleyen saatlerinde, Karras'ın daha önce hiç görmediği, genç denebilecek bir rahip beklenmedik bir ziyarette bulundu. Kapıyı çaldı ve aralıktan içeri baktı. "Meşgul müsünüz? Sizinle biraz görüşebilir miyim?

Gözlerinde huzursuzluğun yükü, sesinde çekiştiren bir rica.

---

* (Lat.) "Tanrı'nın kuzusu". *–çn*

** (Lat.) Ey Tanrım, ben layık değilim. *–çn*

Karras, o adamdan nefret etti bir an.

"Girin," dedi usulca. Ricada bulunanları çoğu kez geri çevirmediği için kendine kızdı içten içe; benliğinin kontrol edemediği bu kısmına, içinde halat kangalı gibi yatan ve başkalarının yardımına koşmaya her an hazır olan kısma kızdı. Bu yönü ona huzur vermiyordu. Uykusunda bile. Rüyalarının sınırındayken, zor durumdaki birinin uzaklardan gelen hafif çığlıklarını duyuyordu çoğu zaman; uyandıktan sonra da yerine getirilmemiş bir görevin sıkıntısını dakikalarca hissediyordu.

Genç rahibin eli ayağı dolanıyordu; kekeliyordu; utangaç gibiydi. Karras onu kibarca yönlendirdi. Sigara ikram etti. Hazır kahve. Ardından da, genç ve kasvetli misafiri oldukça alışıldık bir sorundan, rahiplerin korkunç yalnızlığından bahsederken ilgili görünmeye zorladı kendini.

Karras son zamanlarda cemaatte en çok bu kaygıya rastlar olmuştu. Hem ailelerinden hem de kadınlardan soyutlanan Cizvitlerin çoğu rahip arkadaşlarına yakınlık gösterisinde bulunmaktan korkuyordu, sevgi dolu ve derin dostluklar kurmaktan da.

"Mesela bir adamın omuzlarına kolumu atmak istiyorum ama eşcinsel olduğumu sanmasından korkuyorum hemen. Yani, rahipliğin gizli eşcinsellere cazip geldiğini öyle çok duyuyor ki insan. O yüzden de kolumu atmıyorum. Sırf albüm dinlemek için bile birinin odasına gitmiyorum... Veya konuşmak ya da sigara içmek için. Mesele o *kişiden* korkmam değil; onun *bana* dair kaygı duymasından çekiniyorum sadece."

Karras ağırlığın yavaş yavaş genç rahibin omuzlarından kalkıp kendi omuzlarına yerleştiğini hissetti. Buna göz yumdu; adamın konuşmasına göz yumdu. Genç rahibin yalnızlıktan kurtulmak için, Karras'ı arkadaşı yapmak için tekrar tekrar geleceğini biliyordu; adam sonunda onunla korku ve şüphe duymaksızın arkadaşlık kurduğunu fark edince gidip başkalarıyla da arkadaş olmaya çalışırdı belki.

Giderek sıkılan Karras kendi şahsi kederine odaklanmaya başladığını fark etti. Geçen Noel'de birinin verdiği bir plakete göz attı:

KARDEŞİM ACI ÇEKİYOR. ACISINI PAYLAŞIYORUM. ONUN İÇİNDEKİ TANRI'YLA KARŞILAŞIYORUM. Başarısız bir görüşme. Karras kendini suçladı. Kardeşinin ıstırabının sokaklarının haritasını çıkarsa da o sokaklarda asla yürümemişti; en azından buna inanıyordu. Hissettiği acının kendisine ait olduğunu düşünüyordu.

Misafir nihayet saatine baktı. Kampüs yemekhanesinde öğle yemeği vakti gelmişti. Adam kalkıp gitmeye davranırken Karras'ın masasındaki, yeni yayımlanmış bir romanın kapağına göz attı.

"Ah, *Gölgeler* var sizde," dedi.

Karras "Okudun mu?" diye sordu.

Genç rahip başını iki yana salladı. "Hayır, okumadım. Okumalı mıyım?"

Karras "Bilmem. Ben yeni bitirdim ama gerçekten anladığıma hiç emin değilim," diye yalan söyledi. Kitabı alıp genç rahibe verdi. "Almak ister misin? Başka birinin fikrini duymayı gerçekten isterim, anlarsın ya."

Cizvit kitabın şömizinin iç tarafını incelerken "Eee, şey... Elbette," dedi. "Birkaç güne geri getirmeye çalışırım."

Genç rahibin keyfi yerine gelmiş gibiydi.

Adam sineklikli kapıyı gıcırdatarak açıp çıkarken Karras rahatladığını hissetti. Ve huzur duydu. Dua kitabını alıp avluya çıktı ve orada ağır ağır yürüyerek günlük dualarını okudu.

Öğleden sonra bir başka misafiri oldu: Holy Trinity Kilisesi'nin yaşlı papazı. Adam masanın yanındaki bir sandalyeye oturdu ve annesinin vefatından dolayı Karras'a başsağlığı diledi.

Hırıldayarak, İrlanda şivesiyle peltek peltek konuşarak "Onun için birkaç dua okudum, Damien... Senin için de bir tane okudum," dedi.

"Çok düşüncelisiniz, Peder. Çok teşekkürler."

"Annen kaç yaşındaydı?"

"Yetmiş."

"Ah, şey, uzun yaşamış en azından."

Karras biraz sinirlendi bir an. *Hadi ya?*

Bakışlarını papazın getirdiği bir kürsü kartına çevirdi. Aşai Rab-

bani Ayini'nde kullanılan üç karttan biri olan bu plastik kaplı kartta, rahibin okuduğu dualardan bir kısmı yazılıydı. Karras papazın kartı getirmesinin sebebini merak etti. Yanıt kısa sürede geldi.

"Şey, Damien, bugün burada o şeylerden biri oldu yine. Kilisede, bilirsin. Yine kutsal şeylere saygısızlık yapıldı."

Papaz, kilise kürsüsünün sol tarafındaki bir Meryem Ana heykelinin boyanarak fahişe gibi gösterildiğini söyledi. Sonra kürsü kartını Karras'a verdi. "Senin şeye, New York'a gitmenden sonraki günün sabahının ortasında bulduk bunu. Cumartesi miydi? Evet. Evet, öyleydi. Eh, şuna bir bak... Olur mu? Demin bir komiser muaviniyle konuştum ve... Neyse, şimdi bunu boş ver. Şimdi bu karta benim için bir bak, tamam mı Damien?"

Karras kartı incelerken papaz orijinal kart ile kılıfının arasına, kimliği belirsiz biri tarafından, daktiloyla yazılmış bir kâğıt sokulduğunu açıkladı. Akıcı ve anlaşılır bir Latinceyle (her ne kadar bazı kısımların üstü çizilmiş ve çeşitli yazım hataları yapılmış olsa da) yazılmış sahte metinde, Mary Magdalene ile Kutsal Meryem Ana arasındaki, hayali bir eşcinsel ilişki gayet canlı bir dille ve erotik ayrıntılarla anlatılmıştı.

Papaz "Bu kadarı yeter; hepsini okumana gerek yok," diyerek kartı geri kaptı... Onu okumanın günah olmasından korkar gibiydi. "Bu Latince kusursuz; yani, belirli bir tarzda, kilise Latincesiyle yazılmış. Eh, komiser muavini biriyle, bir psikiyatrla konuşmuş; psikiyatr da bütün bunları yapan kişinin... Şey, rahip olabileceğini söylemiş, anlarsın ya; çok hasta bir rahip olabileceğini. Haklı olabilir mi?"

Karras bir süre düşündü. Sonra başıyla onayladı. "Evet. Evet, olabilir. Belki isyan ediyordur; belki de uyurgezerdir. Bilmiyorum. Ama olabilir. Kesinlikle. Öyledir belki."

"Aklına bir aday geliyor mu, Damien?"

"Anlamadım."

"Şey... Eninde sonunda *seni* görmeye geliyorlar, değil mi? Yani kampüsteki hasta kişiler (öyle birileri varsa eğer). Sen *öyle* birini tanıyor musun, Damien? Yani o tarz bir hastalığı olan birini."

"Hayır, tanımıyorum, Peder."

"Hayır. Hayır, bana söyleyeceğini düşünmemiştim zaten."

"Evet, söylemezdim ama ayrıca uyurgezerlik çeşitli muhtemel çatışma durumlarını çözmenin bir yoludur; olağan çözüm tarzı da semboliktir. Yani gerçekten bilemem. Bir uyurgezerin işiyse de, yaptığı şeyler hakkında total posterior amnezi yaşıyordur herhalde; yani *kendisi* bile o yaptıklarından tamamen habersizdir."

Papaz mesafeli bir şekilde "Ya sen ona söylersen?" diye sordu. Kulakmemesini hafifçe çekiştirdi... Karras adamın hilekârlık yaptığını düşündüğü anlarda böyle yapma huyunda olduğunu zamanla fark etmişti.

"O tanıma uyan birini tanımıyorum," dedi Karras.

"Evet, anlıyorum. Eh, tam beklediğim gibi." Papaz kalktı ve ayaklarını sürüyerek kapıya yürümeye başladı. "Sizler nasılsınız, biliyor musun? Rahipler gibisiniz!"

Karras hafifçe kıkırdarken papaz geri gelip kürsü kartını onun masasına bıraktı. "Bu şeyi inceleyebilirsin, değil mi? Haydi, al bak," dedikten sonra dönüp, yaşlılıktan omuzları çökmüş hâliyle tekrar gitmeye davrandı.

Karras "Parmak izi aradılar mı?" diye sordu.

Yaşlı papaz durup geriye baktı. "Eee, sanmıyorum. Sonuçta peşinde olduğumuz kişi bir suçlu sayılmaz, değil mi? Akıl hastası bir cemaat mensubudur muhtemelen. Bu konuda ne dersin, Damien? Cemaatten biri olabilir mi sence? Biliyor musun, şimdi düşünüyorum da bence öyle olabilir. Hayır... Bir rahibin işi değildi, kesinlikle değildi; cemaatten birinin işiydi." Tekrar kulakmemesini çekiştiriyordu. "Sence de öyle değil mi?"

"Bilemem, Peder."

"Hayır. Hayır, bana söyleyeceğini düşünmemiştim zaten."

Günün ilerleyen saatlerinde, Karras'ın danışmanlık görevine son verildi; Georgetown Üniversitesi Tıp Okulu'na psikiyatri öğretmeni olarak atandı. Dinlenmesi emredildi.

İkinci Bölüm

Regan, Dr. Klein'ın muayene masasında, dirsekleriyle dizlerini iki yana uzatmış hâlde sırtüstü yatıyordu. Klein, kızın ayağını iki eliyle tutup bileğine doğru hafifçe çevirdi ve öyle gergin vaziyette tuttuktan sonra birden bıraktı. Gevşeyen ayak normal pozisyonunu aldı. Adam bu işlemi defalarca tekrarladı fakat sonuç hep aynıydı. Klein tatmin olmamış gibiydi. Regan birden doğrulup oturarak onun yüzüne tükürünce, adam bir hemşireye odada kalması talimatı verdi ve Chris'le konuşmak için ofisine geri döndü.

Tarih 26 Nisan'dı. Adam pazar ve pazartesi günü şehir dışında olduğundan Chris ona ancak bu sabah ulaşabilmiş, partide olanları ve sonrasında yatağın sarsılmasını anlatmıştı.

"Yatak gerçekten hareket ediyor muydu?"

"Hareket ediyordu."

"Ne kadar süre hareket etti?"

"Bilmem. On-on beş saniye olabilir. Yani, ben o kadarını gördüm. Sonra Regan kaskatı kesilip yatağa işedi. Veya belki de daha önce işemişti. Bilmiyorum. Ama sonra birden deliksiz uykuya daldı, ta ertesi günün ikindisine kadar da uyanmadı."

Klein düşünceli bir edayla ofisine girdi.

Chris "Eee, sorun ne?" diye sordu. Sesi kaygılıydı.

Chris ilk geldiğinde adam, yatağın sarsılmasının sebebinin kızın klonik kasılma nöbeti geçirmesi, kaslarının peş peşe kasılıp gevşemesi olduğundan şüphelendiğini söylemişti. Bu durumun kronikleşmesinin klonustan kaynaklandığını, bunun da çoğunlukla beyin lezyonu belirtisi olduğunu söylemişti ona.

Klein "Eh, test negatifti," dedikten sonra prosedürü anlattı... Öyle bir durum olsa, ayağın gevşetilip bırakılmasının klonusta klonik kasılmalara yol açacağını açıkladı. Fakat masasına otururken hâlâ kaygılı gibiydi. "Düştüğü oldu mu hiç?" diye sordu.

"Yani, kafasının üstüne mi?"

"Şey, evet."

"Bildiğim kadarıyla hayır."

"Çocukken geçirdiği hastalıklar?"

"Bilindik şeyler sadece: kızamık, kabakulak ve suçiçeği."

"Uyurgezerlik geçmişi var mı?"

"Şimdiye kadar hayır."

"Şimdiye kadar derken? Partide uykusunda mı yürüyordu?"

"Şey, evet; size söyledim sanıyordum. O gece ne yaptığını hâlâ bilmiyor. Hatırlamadığı başka şeyler de var."

Regan uyuyordu. Howard yurtdışından aradı.

"Rags nasıl?"

"Doğum gününde aradığın için çok teşekkürler."

"Bir yatta mahsur kaldım. Şimdi üstüme gelmeyi kes yahu! Otele döner dönmez aradım onu!"

"Hı hı, eminim öyledir."

"Sana söylemedi mi?"

"Onunla konuştun mu?"

"Evet. O yüzden, seni aramamın daha iyi olacağını düşündüm ya. Onun nesi var, Chris?"

"Ne demek istiyorsun?"

"Bana 'şerefsiz' deyip telefonu kapadı."

Chris bu olayı Klein'a anlatırken, Regan'ın nihayet uyandığında ne o telefon konuşmasını ne de parti gecesi olanları hatırladığını söyledi.

Klein "Öyleyse mobilyaların yer değiştirmesi konusunda yalan söylemiyordu belki de," diye varsayımda bulundu.

"Anlamadım."

"Şey... Diyelim ki mobilyaların yerini o değiştiriyordu ama belki

de bunu otomatizm hâlindeyken yapıyordu. Bir nevi transa girmişken. Kişi ne yaptığını bilmez ve hatırlamaz."

"Ama odasında tik kerestesinden yapılma, büyük, ağır bir şifonyer var. O mobilya yarım ton vardır herhalde. Yani, Regan onu nasıl hareket ettirmiş olabilir ki?"

"Patolojide sıradışı güç sergilenmesi normaldir."

"Öyle mi? Nasıl oluyor ki?"

Klein omuz silkti. "Kimbilir? Peki, bana anlattıklarınızın dışında tuhaf davranışlar fark ettiniz mi?" diye devam etti.

"Şey, epey dağınıklaştı."

Klein "Tuhaf," diye tekrarladı.

"Doktor, bu Regan için tuhaf bir şey. Ah, durun bir saniye! Bekleyin! Evet, şu var: Hani şu oynadığı ruh çağırma tahtası vardı ya, hatırlıyor musunuz? Kaptan Howdy?"

Dahiliyeci başıyla onayladı. "Hayali oyun arkadaşı."

"Şey, Regan artık onun sesini duyabiliyor."

Doktor gözlerini kısarak öne eğilip kollarını masanın üstünde kavuşturdu; pürdikkat kesilmiş gibiydi. "Onu duyabiliyor mu dediniz?"

"Evet. Dün sabah, Rags'in yatak odasında Howdy ile konuştuğunu duydum. Yani, bir şeyler söyleyip sonra da sanki bekliyordu; ruh çağırma tahtasını kullanır gibiydi ama odanın içine gizlice baktığımda orada ruh çağırma tahtası filan yoktu; Rags vardı sadece ve başını sallıyordu, Doktor... Sanki Howdy'nin söylediği bir söze katılır gibi."

"Onu görüyor muydu?"

"Sanmıyorum. Başını yana eğmişti biraz, plak dinlerken yaptığı gibi."

Doktor düşünceli bir edayla başını sallayarak onayladı. "Evet. Evet, anlıyorum. Böyle başka şeyler de oldu mu? Kızınız, olmayan şeyler görüyor mu? Olmayan kokular alıyor mu?"

Chris "Evet, kokular," diye hatırladı. "Odasında kötü bir koku alıyor sürekli."

"Yanık kokusu mu?"

"Aa, evet! Nereden bildiniz?"

"Şey, bu beyindeki elektriksel aktivitenin kimyasında bir bozukluk olmasının semptomudur bazen. Kızınızın durumunda temporal lobda sorun var, anlarsınız ya." Adam işaretparmağını alnına koydu. "Burada, yukarıda, beynin ön kısmında. Bu nadir görülen bir durumdur ama tuhaf halüsinasyonlara yol açar, genellikle de nöbetten hemen önce. Şizofreniyle bu kadar sık karıştırılmasının sebebi bu sanırım; ama şizofreni *değildir:* Sebebi temporal lob lezyonudur. Klonus testi belirgin bir sonuç vermediğinden, kızınıza tekrar EEG, yani elektroensefalogram çektirmek istiyorum. Onun beyin dalgalarını gösterecek bize. Anormal fonksiyonları saptamada oldukça iyi bir testtir."

"Ama mesele sadece bu diye düşünüyorsunuz ha? Temporal lob?"

"Şey... Kızınızda o semptomlar var, Bayan MacNeil. Mesela dağınıklık, agresiflik, sosyal açıdan utanç verici davranışlar, otomatizm ve yatağı sarsan nöbetler elbette. Genellikle bunun ardından yatağı ıslatma veya kusma görülür, bazen de her ikisi birden olur; sonra da hasta çok derin bir uykuya dalar."

Chris "Ona hemen şimdi mi test yapmak istiyorsunuz?" diye sordu.

"Evet, bence hemen yapmalıyız ama uyuşturulması gerekecek. Hareket etmesi veya kasılması sonuçları geçersiz kılar, o yüzden ona mesela yirmi beş miligram Librium versem olur mu?"

Sarsılmış olan Chris "Tanrım, ne yapmanız gerekiyorsa yapın," dedi.

Chris, Doktor'la birlikte muayene odasına gitti; Regan adamın şırınga hazırladığını görünce çığlığı bastı ve haykırarak küfretmeye başladı.

Chris yalvarırcasına konuşarak "Ah, tatlım... Senin *iyiliğin* için!" dedi. Regan'ı tutarak hareketsiz kalmasını sağlarken, Klein da iğne yaptı.

Bir hemşire, tekerlekli EEG aparatını odaya getirirken Klein "Birazdan dönerim," diyerek, bir başka hastasıyla ilgilenmeye gitti.

Doktor kısa süre sonra geri geldiğinde Librium hâlâ etki göstermemişti. Klein şaşırmış gibiydi. Chris'e "Epey güçlü bir dozdu," dedi.

Yirmi beş miligram daha enjekte edip gitti; döndüğünde Regan'ın artık uslu ve uysal olduğunu görünce, kızın kafa derisine tuzlu sulu elektrotlar yerleştirdi. Chris'e "Her yarıya dörder tane koyduk," diye açıkladı. "Böylece beynin sol ve sağ taraflarının beyin dalgası ölçümlerini alıp karşılaştırabileceğiz. Neden mi? Şey, sapmalar önemli olabilir. Mesela halüsinasyon gören bir hastam vardı. Olmayan şeyler görüyor ve duyuyordu. Eh, sol ve sağ beyin dalgalarının ölçümlerini karşılaştırınca aralarında uyuşmazlık olduğunu gördüm ve aslında adamın kafasının tek bir tarafıyla halüsinasyon gördüğünü keşfettim."

Şaşıran Chris "Bu çok tuhaf!" dedi.

"Kesinlikle. Sol göz ve kulak normal işliyordu; sadece sağ taraf hayaller görüyor ve olmayan sesler duyuyordu. Evet, pekâlâ; şimdi bir bakalım," dedi Klein, EEG makinesini açıp floresan ekrandaki dalgaları gösterirken. "Burada iki taraf birden görülüyor," diye açıkladı. "Benim şimdi aradığım şey dalgalardaki ani yükselişler..." –İşaretparmağıyla havada şekiller çizdi– "...Özellikle de saniyede dört ila sekiz kez gelen, çok yüksek genlikli dalgalar. Bunlardan görürsek sorun temporal lobda demektir."

Klein beyin dalgası şekillerini dikkatle incelemesine karşın disritmiye, ani çıkışlara, düzleşen kubbelere rastlamadı. Dalgaları karşılaştırdığında da bir sonuç elde edemedi. Kaşlarını çattı. Buna anlam veremiyordu. Prosedürü yineledi.

Ve bir değişiklik görmedi.

Klein, Regan'la ilgilenmesi için bir hemşire getirdikten sonra kızın annesiyle birlikte ofisine gitti. Chris oturup "Pekâlâ, durum ne?" dedi.

Klein masasının kenarında düşünceli bir havayla, kollarını kavuşturmuş hâlde oturuyordu. "Şey, normalde EEG kızınızda öyle bir sorun olduğunu kanıtlardı ama disritmi görülmemesi, öyle bir sorun olmadığını kanıtlamıyor bence," dedi. "Mesele histeri olabilir

ama kızınızın kasılmalarından önceki ve sonraki dalga şekilleri arasındaki fark fazlasıyla dikkat çekiciydi."

Chris'in alnı kırıştı. "Bakın... 'Kasılmalardan' bahsedip duruyorsunuz, Doktor Bey. Bu hastalığın tam olarak ismi nedir?"

Klein ciddiyetle ve usulca "Şey, hastalık değil," dedi.

"Peki sizce nedir, Doktor Bey? Yani, tam olarak?"

"Sizin epilepsi olarak bildiğiniz şey."

"Ah, ulu Tanrım!"

Klein yatıştırıcı bir tavırla "Şimdi sakin olalım," dedi. "Halkın geneli gibi sizin de epilepsiyi çok abarttığınızı ve muhtemelen büyük ölçüde kulaktan dolma bilgilere sahip olduğunuzu görüyorum."

Chris yüzünü ekşiterek "İrsi midir?" diye sordu.

Klein sakince "Bu da kulaktan dolma bilgilerden biri," dedi. "En azından, çoğu doktor öyle düşünüyor gibi. Bakın, pratikte herkesin kasılmalar geçirmesi sağlanabilir. Anlarsınız ya, çoğumuz kasılmalara karşı doğuştan yüksek dirençliyizdir; bazı kişilerinse direnci düşüktür; yani sizinle bir saralının arasında derece farkı vardır, o kadar. Hepsi bu. Derece farkı sadece. Epilepsi hastalık değildir."

"Nedir öyleyse...? Lanet olası bir halüsinasyon mu?"

"Bir bozukluktur: *Kontrol edilebilir* bir bozukluk. Ve çok, pek çok türü vardır, Bayan MacNeil. Mesela siz şimdi burada otururken bir anlığına sanki zihniniz durdu ve söylediklerimin az bir kısmını kaçırdınız diyelim. Eh, işte bu bir çeşit epilepsidir. Gerçek bir epilepsi atağıdır."

"İyi ama Regan'ın durumu öyle değil ki, Doktor Bey. Sorunun o dediğiniz şey olduğuna inanmıyorum. Hem neden durup dururken oluyor ki?"

"Bakın, haklısınız. Yani, kızınızın bu bozukluktan mustarip olup olmadığı konusunda hâlâ emin değiliz, belki de başta söylediğiniz şeyde haklı olduğunuzu da kabul ediyorum; sorunun psikosomatik olması çok mümkün. Ama bundan şüpheliyim. Sorunuzun yanıtına gelince, beyin fonksiyonlarındaki herhangi bir değişiklik epileptik kasılmalara yol açabilir: kaygı, bitkinlik, duygusal stres, hatta bir

müzik aletiyle çalınan belirli bir nota bile. Bir hastam vardı; sadece otobüsteyken ve evine bir sokak kala kriz geçirirdi. Eh, sebebini sonunda bulduk: Beyaz bir ahşap çitten otobüs penceresine yansıyan titrek ışıktı. Günün başka bir vakti olsa veya otobüs farklı bir hızda gitse adam nöbet geçirmeyecekti, anlarsınız ya. Çocukluğunda geçirdiği bir hastalığın yol açtığı bir lezyon, bir yara vardı beyninde. Kızınızın durumunda, yara ön tarafta –temporal lobun ön üst kısmında– olmalı; oraya belirli dalga boyuna sahip belirli elektriksel impulslar vurduğunda, lobun içlerindeki bir noktanın anormal tepkiler vermesine yol açıyorlar. Anlıyor musunuz?"

Chris süngüsü düşük bir hâlde "Size inanıyorum," dedi. "Ama size gerçeği söyleyeyim, Doktor Bey: Regan'ın kişiliğinin nasıl tamamen değişebildiğini anlamıyorum."

"Temporal lob söz konusu olduğunda bu son derece yaygın bir durumdur ve günlerce, hatta haftalarca sürebilir. Yıkıcı, hatta kriminal davranışlar görülmesi ender değildir. Aslında öyle büyük bir değişim olur ki iki üç yüzyıl önce, temporal lob bozukluğu yaşayan insanların bir şeytan tarafından zaptedildiği düşünülürdü çoğunlukla."

"*Ne* düşünülürdü dediniz?"

"Bir şeytanın kontrolü ele aldığı. Bilirsiniz, bölünmüş kişiliğin batıl inanç versiyonu gibi bir şey."

Gözlerini kapayan Chris başını eğip alnını yumruğuna dayadı. Boğuk bir sesle "Bakın, bana iyi bir şeyler söyleyin," diye mırıldandı.

"Ama kaygılanmayın şimdi. *Gerçekten* bir lezyon varsa kızınız şanslı sayılır bir bakıma. O durumda, yaralı kısmı almamız yeterli olur."

"Aman ne güzel."

"Veya mesele beynin baskıya maruz kalması da olabilir. Bakın, kızınızın kafatasının röntgenlerini çektirmek istiyorum. Burada, bu binada bir radyolog var; onu hemen şimdi röntgen çekmeye ikna edebilirim belki. Kendisini çağırayım mı?"

"Lanet olsun, evet; haydi, çağırın; yapalım şu işi."

Klein telefon ederek röntgen işini ayarladı. Hemen Regan'ın

röntgenini çekeceklerini söylediler. Adam telefonu kapadı ve reçete yazmaya başladı. "İkinci katta, yirmi yedi numaralı oda. Ben sizi daha sonra, muhtemelen yarın veya perşembe ararım. Kızınızı bir nöroloğun muayene etmesini istiyorum. Bu arada, Ritalin'i kesiyorum. Kızınıza Librium vermeyi deneyelim bir süre."

Reçeteyi koparıp uzattı. "Yerinizde olsam onun yanından ayrılmamaya çalışırdım, Bayan MacNeil. Bu yürüme transı hâllerindeyken, mesele buysa tabii, kendine zarar vermesi her zaman mümkün. Yatak odanız onunkine yakın mı?"

"Hı hı, evet."

"Bu iyi. Zemin katta mı?"

"Hayır, birinci."

"Yatak odasında büyük pencereler var mı?"

"Şey, bir tane. Sorun ne ki?"

"Şey, yerinizde olsam o pencereyi kapalı tutmaya çalışırdım; hatta kilit takardım belki. Kızınız trans hâlindeyken pencereden düşebilir. Benim eskiden bir..."

Chris hafiften acı ve bezgin bir gülümsemeyle "Hastanız vardı," diyerek adamın sözünü tamamladı.

Klein sırıttı. "Bende onlardan epey var sanırım, değil mi?"

"Hı hı, birkaç tane."

Chris çenesini eline dayayıp düşünceli bir edayla öne eğildi. "Biliyor musunuz, şimdi aklıma başka bir şey geldi."

"Nedir?"

"Şey, nöbet geçirdikten sonra hemen deliksiz uykuya dalacağını söylüyordunuz. Cumartesi gecesi olduğu gibi. Yani, öyle dememiş miydiniz?"

"Eee, evet." Klein başıyla onayladı. "Evet, öyle dedim."

"Peki öyleyse, yatağının sarsıldığını söylediği diğer tüm zamanlarda tamamen uyanık olmasını nasıl açıklamalı?"

"Bunu söylememiştiniz bana."

"Ama öyleydi. İyi görünüyordu. Odama gelmişti, sonra da yatağıma girmek istedi."

"Yatağını ıslatmış mıydı? Kusmuş muydu?"

Chris başını iki yana salladı. "İyiydi."

Klein kaşlarını çatarak dudaklarını hafifçe kemirdi. "Eh, şu röntgenlere bir bakalım," dedi sonunda.

Kendini tükenmiş ve uyuşmuş hisseden Chris, Regan'ı radyoloğa götürdü; röntgen çekilirken onun yanında kaldı, sonra da kızı eve götürdü. Regan ikinci iğneden sonra tuhaf bir şekilde suskunlaşmıştı; Chris şimdi onunla iletişim kurmaya çalıştı.

"Biraz *Monopoly* filan oynamak ister misin, canım?"

Regan sonsuz bir soyutlanmışlıkla çukura kaçmış gibi görünen, odaksız gözlerle annesine bakarak hafifçe başını iki yana salladı. "Cidden çok uykum var," dedi. Sesi o gözlere aitti. Sonra dönüp merdivenden yatak odasına çıktı.

Chris onu kaygıyla izlerken *Librium'un etkisi olmalı,* diye düşündü.

Sharon "Nasıl gitti?" diye sordu.

"Ah, Tanrım!"

Chris reçeteyi masaya serip düzleştirdi. "Gidip bu ilaçları alsam iyi olur," dedi, ardından da Doktor'un söylediklerini anlattı. "Meşgul ya da dışarıda olduğum zamanlarda gözünü Regan'dan ayırma, tamam mı Shar? Klein dedi ki..." Bir şeyi fark etti. Birden. "Aklıma gelmişken."

Masadan kalkıp Regan'ın yatak odasına çıktı; kızın yorganın altında mışıl mışıl uyuduğunu gördü. Pencereye gidip sımsıkı kapadı, sonra da aşağıya baktı. Evin yan cephesindeki bu pencere, ta çok aşağılardaki M Sokağı'na dek inen sarp merdivenin hemen yanındaydı.

Hemen çilingir çağırsam iyi olacak!

Chris mutfağa geri döndü ve Sharon'ın oturup hazırlamakta olduğu, yapılacak işler listesine bu işi ekledikten sonra Willie'ye akşam yemeğinde neler istediğini söyledi, ardından da yönetmesi istenen filmle ilgili aramış olan ajanını geri aradı.

Adam "Senaryo hakkında ne düşünüyorsun?" diye sordu.

"Bence gayet iyi, Ed; yapalım şu işi. Ne zaman başlıyor?"

"Şey, senin yöneteceğin kısmın çekimleri temmuzda başlayacak, yani hemen hazırlanmaya başlaman gerekiyor."

"Hemen şimdi mi diyorsun?"

"Hemen şimdi diyorum. Bu iş aktörlüğe benzemez, Chris. Prodüksiyondan önce uğraşman gereken bir sürü iş olacak. Set tasarımcısıyla, kostüm tasarımcısıyla, makyözle, prodüktörle çalışman gerekiyor. Kameraman ve editör seçmen, ayrıca çekimlerini planlaman da gerekecek. Yapma ama Chris; bütün bunları biliyorsun zaten."

Chris can sıkıntısıyla "Ah, lanet olsun!" diye fısıldadı.

"Bir sorunun mu var?"

"Evet, var, Ed. Mesele Regan. Çok ama çok hasta."

"Hey... Buna üzüldüm, evlat."

"Sağ ol."

"Chris, sorun ne?"

"Henüz bilmiyorlar. Birtakım test sonuçlarını bekliyorum. Bak, Ed... Regan'ı yalnız bırakamam."

"Yalnız bırak diyen kim ki?"

"Hayır, anlamıyorsun, Ed. Onunla birlikte evde olmam gerek. İlgime ihtiyacı var. Bak... Bunu açıklayamam, Ed; fazla karmaşık... Yani, bu işi biraz ertelesek nasıl olur?"

"Erteleyemeyiz. Noel'de Music Hall'da gösterim ayarlamaya çalışmak istiyorlar, hatta şimdiden başladılar sanırım."

"Aman... İki hafta bekleyebilirler, Ed! Haydi ama!"

"Bak... *Yönetmenlik yapmak istiyorum,* diye kafamın etini yiyordun, şimdi de durup dururken kalkmış..."

"Evet, biliyorum, biliyorum. Evet, bu işi istiyorum, Ed; gerçekten çok istiyorum ama biraz daha zamana ihtiyacım olduğunu söylemen gerekecek onlara."

"Öyle dersem işi kaybederiz. Benim fikrim bu. Bak, seni zaten istemiyorlar aslında; bunu herkes biliyor. Bu işi sırf Moore için yapıyorlar; şimdi ona gidip de senin bu işi yapma konusunda çok da emin olmadığını söylerlerse *Moore'a* seni desteklemekten vazgeç-

mesi için bahane vermiş olurlar. Bak, ne istiyorsan yap; beni ilgilendirmiyor. Bu işte para yok, film hit olmazsa eğer. Ama işi istiyorsan sana diyorum ki: Erteleme istersek işi kaybederiz bence. Şimdi söyle bakalım... Onlara ne diyeyim?"

Chris iç geçirdi. "Öff be!"

"Evet, kolay değil, biliyorum."

"Evet, değil. Tamam, dinle beni, Ed; belki eğer..." Chris düşündü. Sonra başını iki yana salladı. "Neyse... Boş ver, Ed. Beklemeleri gerekecek," dedi. "Başka yolu yok."

"Senin kararın."

"Ne dediklerini söylersin bana."

"Elbette. Bu arada, kızın için üzüldüm."

"Sağ ol, Ed."

"Kendine iyi bak."

"Sen de."

Chris içi kararmış bir hâlde telefonu kapatıp sigara yaktı, ardından da Sharon'a "Bu arada, Howard'la konuştum... Söylemiş miydim?" dedi.

"Ya, ne zaman? Regan'dan bahsettin mi ona?"

"Hı hı, gelip onu görmesi gerektiğini söyledim."

"Geliyor mu?"

Chris "Bilmiyorum. Sanmıyorum," diye yanıt verdi.

"İnsan en azından zahmet edip gelir."

"Hı hı, aynen." Chris iç geçirdi. "Ama onun durumunu da anlamalısın, Shar."

"Nasıl yani?"

"Ah, şu 'Bay Chris MacNeil' meselesi! Rags de bunun parçasıydı. Rags ön plana çıkınca Howard geri plana itildi. Dergi kapaklarında hep ben ve Rags vardık; reklamlarda ben ve Rags vardık; ana kız, perimsi ikizler." Chris sigarasına parmağıyla, kasvetle tık tık vurarak külünü düşürdü. "Aman, kimbilir? Karmakarışık, berbat bir durum. Ama Howard'la yaşamak zor, Shar; ben yapamam." Sharon'ın dirseğinin dibindeki bir kitabı almak için uzandı. "Eee, ne okuyorsun?"

"Ah, unuttum. Bu senin için. Bayan Perrin uğradı."

"Burada mıydı?"

"Evet, bu sabah. Seni kaçırdığına üzüldüğünü, şehir dışına çıkacağını ama döner dönmez seni arayacağını söyledi."

Başıyla onaylayan Chris kitabın ismine göz attı: *Şeytan'a Tapmaya ve Bağlantılı Okült Fenomenlere Dair Bir İnceleme.* Kitabı açınca içinde tükenmezkalemle yazılmış bir not buldu.

Sevgili Chris:

Georgetown Üniversitesi Kitapçısı'na uğrayıp senin için bu kitabı seçtim. İçinde Şeytan'a Tapma Ayini'yle ilgili bölümler var. Ama tamamını okumalısın; diğer bölümleri de çok ilginç bulacaksın bence. Yakında görüşürüz.

Mary Jo

"Tatlı bir kadın," dedi Chris.

"Evet, öyle."

Chris kitabı karıştırdı. "Şeytan'a Tapma Ayini hakkında neler deniyor? Çok ürkütücü mü?"

Sharon "Bilmem," diye yanıtladı. "Okumadım."

"Gurun okuma mı dedi?"

Sharon gerindi. "Aman, öyle şeylerden hazzetmiyorum."

"Haydi ya? İsa kompleksine ne oldu peki?"

"Aaa, yapma ama!"

Chris kitabı masanın üstünden Sharon'a doğru itti. "Haydi, al oku; sonra da o ayinlerde neler olduğunu anlat bana."

"Ve kâbus mu göreyim?"

"Neden maaş alıyorsun sanıyorsun?"

"Kustuğum için."

Chris akşam gazetesini alırken "Onu ben de yapabilirim," diye mırıldandı. "Tek yapman gereken, iş menajerinin tavsiyesini boğa-

zından içeri tıkıştırman; bir hafta kan kusarsın." Gazeteyi bıraktı birden. "Radyoyu açar mısın, Shar? Haberleri bul."

Sharon evde Chris'le akşam yemeği yedikten sonra sevgilisiyle buluşmak için çıktı. Kitabı almayı unutmuştu. Chris kitabı masanın üstünde görünce, okumayı düşündü fakat sonunda kendini fazla yorgun hissetti. Kitabı masada bırakıp üst kata çıktı. Regan'ı kontrol etti; yorganın altında yatan kız bütün gece uyuyacak gibi görünüyordu. Chris daha sonra pencereyi tekrar kontrol etti. Pencere kilitliydi. Chris odadan çıkarken kapıyı ardına kadar açık bırakmaya özen gösterdi ve o gece yatağa girmeden önce kendi kapısını da aynı şekilde açık bıraktı. Televizyonda film seyrettikten sonra uyudu. Ertesi sabah, Şeytan'a tapmayla ilgili kitap esrarengiz bir şekilde masanın üstünden kaybolmuştu. Kimse fark etmedi.

Üçüncü Bölüm

Danışman nörolog, röntgen filmlerini tekrar asıp, kafatası bakırdanmış da küçük bir çekiçle vurulmuş gibi görünen girintiler aradı. Adamın arkasında Dr. Klein, kollarını kavuşturmuş hâlde duruyordu. İkisi de sıvı toplanması ve lezyon olup olmadığına bakmış, beyin epifizinin yer değiştirip değiştirmediğini kontrol etmişlerdi. Şimdi de Lückenschädel Kafatası belirtileri, yani kronik kafa içi basıncında görülen türden girintiler arıyorlardı. Bulamadılar. Tarih 28 Nisan Perşembe'ydi.

Danışman nörolog, gözlüğünü çıkarıp özenle ceketinin sol göğüs cebine koydu. "Burada hiçbir şey yok işte, Sam. Görebildiğim kadarıyla yok."

Klein yere bakarak kaşlarını çatıp başını iki yana salladı.

"Belirtilere uymuyor bu," dedi.

"Tekrar röntgen çektirmek ister misin?"

"Sanmıyorum. LP* deneyeceğim sanırım."

"İyi fikir."

"Bu arada, kızı muayene etmeni istiyorum."

"Bugün nasıl olur?"

"Şey, ben—" Telefon çaldı. "Pardon." Klein telefonu açtı. "Evet?"

"Bayan MacNeil telefonda. Acilmiş."

"Kaçıncı hatta?"

"Üçte."

Adam hat düğmesine bastı. "Ben Dr. Klein."

---

* Lomber ponksiyon. —*çn*

Chris'in sesi çok kaygılıydı; histerinin eşiğinde gibiydi.

"Ah, Tanrım, Doktor, Regan'a bir şeyler oldu! Hemen gelebilir misiniz?"

"Eee, ne oldu ki?"

"Bilmiyorum, Doktor... Anlatamam! Hemen gelin lütfen. Şimdi gelin!"

"Yola çıkıyorum!"

Klein telefonu kapadıktan sonra resepsiyonistini aradı. "Susan, Dresner'a söyle, randevularımla o ilgilensin." Telefonu kapadı ve ceketini çıkarmaya başladı. "Arayan o kadındı, Dick," dedi. "Gelmek ister misin? Evi hemen köprünün ardında."

"Bir saatim var diyebilirim."

"Tamam, gidelim."

Birkaç dakika sonra Chris'in evine vardıklarında, kapıda onları korkmuş görünen Sharon karşıladı; Regan'ın yatak odasından iniltiler ve dehşet çığlıkları geldiğini duydular. "Ben Sharon Spencer," dedi Sharon. "Girin. Kız üst katta."

Onları Regan'ın yatak odasına götürdü ve kapıyı biraz aralayıp içeriye seslendi: "Chris, doktorlar geldi!"

Hemen kapıya gelen Chris'in yüzü korkuyla çarpılmıştı. Titrek sesle "Ah, Tanrım, içeri gelin!" dedi. "Gelin de onun ne yaptığına bakın!"

"Tanıştırayım, Doktor..."

Klein, Regan'ı görünce takdim faslını yarıda kesti. Histerik çığlıklar atan ve kollarını sallayarak çırpınan kızın yatay duran vücudu yataktan havalanır ve sonra da şiltenin üstüne sertçe düşer gibiydi. Bu hızla ve peş peşe tekrarlanıyordu.

Regan "Ah, anne, *durdur* onu!" diye haykırıyordu. "*Durdur* onu! Beni *öldürmeye* çalışıyor! *Durdur* onu! *Duuurduuuuuur ooooonuuuuuuuu, anneeeeeeeeeeeee!*"

Chris yumruğunu ağzına götürüp ısırırken "Ah, bebeğim!" diye inledi. Yalvarırcasına Klein'a baktı. "*Neler* oluyor, Doktor? Bu *nedir?*"

Klein havalanıp düşmeyi sürdüren Regan'dan gözlerini ayırmadan başını iki yana salladı. Kız her seferinde otuz santim kadar havalanıyordu ve ardından öyle sert düşüyordu ki nefesi kesiliyordu; sanki görünmez eller onu kaldırıp kaldırıp yatağa çalıyordu. O hareketler birden kesilince ve Regan şiddetle sağa sola dönmeye başlayınca, gözleri yukarı çevrilip sadece akları görünür hâle gelince, kızını çılgınca bir ifadeyle seyreden Chris ellerini dudaklarına bastırdı. Bacakları hızla çapraz kapanıp açılmaya başlayan Regan "Ah, beni yakıyor... Beni *yakıyor!*" diye inliyordu.

Doktorlar yaklaşıp yatağın birer kenarına geçti; hâlâ kıvranıp çırpınan Regan başını geriye atınca, kabarıp şişmiş boğazı ortaya çıktı... Kız genizden gelen, anlaşılmaz bir sesle "...Miyesmikçihneb... Miyesmikçihneb," diye mırıldanıyordu.

Klein kızın nabzını ölçmek için eğildi.

Yumuşak bir sesle "Şimdi... Sorun neymiş bir bakalım, canım," dedi.

Regan yüzü tiksinç bir hiddetle çarpılmış hâlde ansızın doğrulup oturarak koluyla fesatça bir darbe indirince adam sendeleyerek geriye, odanın diğer tarafına savruldu.

Regan boğuk ve güçlü bir sesle "Bu domuz *benim!*" dedi. "*Benim!* Ondan uzak dur! O *benim!*"

Kesik bir kahkaha attıktan sonra sanki itilmişçesine sırtüstü düştü. Geceliğinin eteğini yukarı çekerek cinsel organını sergiledi. Doktorlara "*Düzün* beni! *Düzün* beni!" diye haykırarak iki eliyle birden, hararetle mastürbasyon yapmaya başladı. Birkaç saniye sonra, Regan parmaklarını dudaklarına götürüp yalayınca Chris boğuk hıçkırıklarla odadan kaçtı.

Regan kendine sarılıp kollarını elleriyle okşarken, olanları donakalmış ve şoke olmuş hâlde izleyen Klein tekrar yatağa, bu kez ihtiyatla yaklaştı.

Regan o tuhaf, boğuklaşmış sesiyle şarkı söylercesine ve vecit hâlindeymiş gibi kapalı gözlerle "Ah, evet, incim..." dedi. "Çocuğum... Çiçeğim... İncim..." Sonra tekrar kıvranarak sağa sola dön-

meye, inleyerek anlamsız heceler mırıldanıp durmaya başladı ve sonunda birden doğrulup oturdu; fal taşı gibi açık gözlerinde âcizlik ve dehşet vardı.

Kedi gibi miyavladı.

Sonra havladı.

Sonra kişnedi.

Ardından da belden eğilip gövdesini hızla döndürerek, yorucu bir şekilde çember çizmeye girişti. Hızlı hızlı soluyordu. Ağlayarak "Ah, *durdurun* onu!" dedi. "N'olur *durdurun* onu! Canım acıyor! *Durdurun* onu! *Durdurun* onu! Nefes *alamıyorum!*"

Klein yeterince şey görmüştü. Sağlık çantasını pencereye götürdü ve iğne hazırlamaya girişti hemen.

Yatağın yanında kalmış olan nörolog, Regan'ın itilmişçesine sırtüstü düştüğünü ve gözlerinin yine yukarı çevrildiğini, vücudunun sağa sola yuvarlandığını gördü; Regan boğuk bir sesle, hızlı hızlı bir şeyler mırıldanmaya başladı. Nörolog eğilerek yaklaşıp, söylenenleri anlamaya çalıştı. Klein'ın çağırdığını görünce de doğrulup çabucak onun yanına gitti.

Klein ihtiyatlı bir tavırla, şırıngayı pencereden gelen ışığa tutarak "Ona Librium veriyorum," dedi. "Ama kızı tutman gerekecek."

Nörolog başıyla onayladı fakat dalgın gibiydi; yataktan gelen mırıltılara kulak kabartırcasına başını yana eğmişti.

Klein "Ne diyor?" diye fısıldadı.

"Bilmem. Saçmalıyor sadece. Anlamsız heceler söylüyor." Fakat kendi açıklamasından tatmin olmamış gibiydi. "Ama sanki *anlamlı* laflar edermiş gibi konuşuyor. Ritimli."

Klein yatağı başıyla gösterdi; iki adam birer taraftan yaklaştılar. Onlar gelirken, işkence çeken kız tetani geçirircesine kaskatı kesildi; yatağın yanında durmuş doktorlar dönüp anlamlı anlamlı bakıştı. Sonra vücudunu yukarı doğru, inanılmayacak ölçüde kavislendiren Regan'a baktılar; kızın sırtı yay şeklini almıştı ve şimdi başı ayaklarına değiyordu. Acıyla haykırıyordu.

Doktorlar şaşkın ve şüpheli, sorgulayan gözlerle bakıştı. Sonra

Klein, nöroloğa işaret verdi fakat danışmanın tutmasına fırsat kalmadan Regan kendinden geçerek yığıldı ve yatağı ıslattı.

Klein eğilip kızın gözkapağını yukarı çekti. Regan'ın nabzını ölçtü. "Bir süre baygın kalır," diye mırıldandı. "Havale geçirdi bence. Sence de öyle değil mi?"

"Evet, öyle bence."

"Eh, biz işi sağlama alalım."

Klein ustalıkla iğne yaptı.

İğne izine yuvarlak bir steril bant bastırırken "Eee, ne düşünüyorsun?" diye sordu.

"Temporal lob. Şizofreni de olabilir tabii ama hastalığın başlangıcı çok ani, Sam. Şizofreni geçmişi yok, değil mi?"

"Hayır, yok."

"Nevrasteni?"

Klein başını iki yana salladı.

"Öyleyse histeridir belki?"

"Bunu ben de düşündüm," dedi Klein.

"Elbette. Gerçi vücudunu bilinçli olarak o kadar bükebilmesi için hilkat garibesi olması gerekir... Sence de öyle değil mi?" Nörolog başını iki yana salladı. "Hayır, bence patolojik bir durum söz konusu, Sam... Kızın kuvveti, paranoyası, halüsinasyonlar. Şizofreni, tamam; semptomlar uyuyor. Ama kasılmalar temporal loba da uyuyor. Fakat aklımı kurcalayan bir şey var..." Adam şaşkınlıkla kaşlarını çatarak sustu.

"Nedir?"

"Şey, emin değilim ama dissosiyasyon belirtisi olan laflar etti sanki: 'İncim'... 'Çocuğum'... 'Çiçeğim'... 'Domuz'. Kendinden bahsettiği hissine kapıldım. Sen de öyle mi düşündün, yoksa yanılıyor muyum?"

Klein parmağıyla altdudağını okşayarak bu soruyu düşündükten sonra yanıt verdi: "Şey, açıkçası o sırada aklıma gelmemişti ama şimdi sen söyleyince..." Düşünceli bir havayla genzini temizledi. "Olabilir," dedi. "Evet, olabilir sanırım." Sonra omuz silkti. "Eh, hazır kız

baygınken hemen şimdi LP yapacağım; böylece bir şeyler öğreniriz belki. Ne dersin?"

Nörolog başıyla onayladı.

Klein sağlık çantasını karıştırarak bulduğu bir hapı cebine koyarken nöroloğa "Kalamaz mısın?" diye sordu.

Nörolog saatine baktı. "Hı hı, olur."

"Anneyle konuşalım."

Odadan koridora çıktılar.

Chris ile Sharon merdivenin yanındaki korkuluğa yaslanmış, başları eğik hâlde duruyorlardı. Doktorlar yaklaşırken Chris top şekline getirilmiş, ıslanmış bir mendille burnunu sildi. Gözleri ağlamaktan kızarmış ve ufalmıştı.

Klein ona "Uyuyor," dedi... "Etkili bir sakinleştirici verdim. Yarına kadar uyur herhalde."

Hafifçe başıyla onaylayan Chris zayıf bir sesle karşılık verdi: "Bu iyi... Bakın, çocuk gibi davrandığım için üzgünüm."

Klein rahatlatıcı bir tavırla "Gayet iyiydiniz," dedi. "Zor ve korkutucu bir durum var ortada. Bu arada, sizi Dr. Richard Coleman'la tanıştırayım."

Chris adama kasvetle gülümsedi. "Geldiğiniz için sağ olun."

"Dr. Coleman nörologdur."

"Öyle mi?" Chris bakışlarını diğer adama çevirirken "Ne düşünüyorsunuz peki?" diye sordu.

Klein yanıt verdi: "Şey, biz hâlâ sorunun temporal lobda olduğunu düşünüyoruz ve..."

Chris birden "Tanrım, siz *ne* diyorsunuz yahu!" diye patladı. "Kızım psikopat gibi, bölünmüş kişilikli filan gibi davranıyor! Yani—" Sonra ansızın, hafifçe ve acıyla "Ah!" diyerek kendini topladı ve alnını indirerek avucuna yasladı. Usulca "Çok gerginim sanırım," diyerek başını kaldırıp Klein'a perişanca baktı. "Çok üzgünüm," dedi. "Ne diyordunuz?"

Karşılık veren nörolog oldu. Yumuşak bir sesle konuştu: "Bayan MacNeil, tıp tarihinde görülmüş gerçek bölünmüş kişilik vakaları-

nın sayısı yüzü geçmez. Çok ama çok nadir görülen bir durumdur. Bakın, meselenin psikiyatrik olmasını umma dürtünüzü anlıyorum ama sorumluluk sahibi her psikiyatr önce somatik ihtimalleri eler. En güvenli prosedür budur."

"Şey, tamam öyleyse... Sırada ne var peki?"

"Lumbar sıvısı almak," dedi Coleman.

Chris kaygılı bir ifadeyle "Omurilikten mi yani?" diye sordu.

Adam başıyla onayladı. "Röntgen filmlerinde ve EEG'de göremediğimiz bir şeyler varsa bu şekilde öğrenebiliriz. Başka birtakım olasılıkların elenmesini sağlar en azından. Hazır kızınız uyuyorken hemen şimdi, burada yapmak istiyorum. Lokal anestezi yapacağım elbette fakat amacım kızınızın hareket etmemesini sağlamak."

Chris kısık, anlamayan gözlerle bakarak "Baksanıza, yatakta nasıl öyle sıçrayabiliyordu?" diye sordu.

"Şey, bunu daha önce konuşmuştuk sanırım," dedi Klein. "Patolojik durumlarda anormal güç ve hızlanmış motor performansı görülebilir."

"Ama sebebini bilmediğinizi söylemiştiniz."

Coleman "Şey, motivasyonla ilgili gibi görünüyor," diye karşılık verdi. "Ama daha fazlasını bilmiyoruz."

Klein, Chris'e "Şey, omurilik sıvısı alma konusunda ne diyorsunuz peki?" diye sordu. "Yapabilir miyiz?"

Birden omuzları çöken Chris yere baktı. "Yapın," dedi usulca. "Ne yapmanız gerekiyorsa yapın. Yeter ki kızımı iyileştirin."

Klein "Telefonunuzu kullanabilir miyim?" diye sordu.

"Hı hı, tabii. Gelin. Çalışma odasında telefon var."

Chris dönüp onların önüne düşerken Klein "Ha, bu arada; kızınızın yatak örtülerinin değiştirilmesi gerek," dedi.

Sharon "Ben hemen hallederim," diyerek çabucak uzaklaştı.

Chris kendisini takip ederek merdiveni inen doktorlara "Size kahve yapayım mı?" diye sordu. "Hizmetkârlarım olan çifte öğleden sonrası için izin vermiştim, yani hazır kahve yapabilirim ancak."

Teklifi geri çevirdiler.

Klein "Görüyorum ki o pencereyi güvenli hâle getirmemişsiniz henüz," diye belirtti.

"Hayır ama ustaları aradık," dedi Chris. "Yarın gelip kilitli panjur takacaklar."

Çalışma odasına girdiler; Klein ofisini arayıp bir asistanına gerekli ekipman ve ilaçları eve getirmesi talimatını verdi. "Laboratuvarı da omurilik sıvısı tahlili için hazırlayın," dedi. "İşlemden sonra tahlili bizzat yapacağım."

Klein telefon konuşmasını bitirdikten sonra Chris'e dönüp, kendisinin Regan'ı son görüşünden beri neler olduğunu sordu.

"Bir bakalım, geçen salı..." –Chris düşündü– "...Hayır, salı günü hiçbir şey olmadı; Regan dosdoğru yatağa gidip ertesi günün kuşluk vaktine kadar uyudu ve... Ah, hayır, durun," diye lafını düzeltti. "Hayır, öyle olmadı. Doğru ya. Willie sabahın köründe Regan'ın mutfakta olduğunu söylemişti; oradan gelen sesler duymuş. Kızımın iştahının yerine gelmesine sevindiğimi hatırlıyorum. Ama Regan daha sonra dosdoğru yatağına dönmüş olmalı çünkü günün geri kalanı boyunca yataktan çıkmadı."

Klein "Uyuyor muydu?" diye sordu.

"Hayır, kitap okuyordu sanırım. Ben, şey, kendimi daha iyi hissetmeye başladım. Yani, Librium kızımın tam da ihtiyacı olan şeymiş gibi görünüyordu. Regan'ın dalgın görünmesi biraz canımı sıkmıştı ama durumu epey düzelmiş gibiydi. Dün gece de bir şey olmadı," diye devam etti Chris. "Sonra bu sabah kriz başladı. Hem de *ne* kriz!"

Olanları anlattı: Kendisi mutfakta otururken Regan çığlık çığlığa koşarak merdiveni inmiş ve Chris'in sandalyesinin arkasına saklanarak onu kollarından kavrayıp, Kaptan Howdy'nin kendisini kovaladığını, çimdiklediğini, yumrukladığını, ittirdiğini, küfrettiğini ve öldürme tehdidinde bulunduğunu, tiz ve korkulu bir sesle söylemişti. Sonunda mutfak kapısını göstererek "*İşte orada!*" diye haykırmıştı. Sonra yere yığılıp spazm geçirmeye, sarsılmaya başlamıştı; Howdy'nin onu tekmelediğini, inleyerek ve ağlayarak söylemişti.

Chris'in doktorlara söylediğine göre, sonra Regan birden kalkıp mutfağın ortasında kollarını açarak durmuş ve "topaç gibi" dönmeye başlamıştı; bir dakika kadar böyle döndükten sonra bitkin düşüp yere yığılmıştı.

Chris üzgünce "Sonra ansızın gözlerinde... *Nefret, nefret* gördüm ve bana dedi ki... Bana şey dedi... Ah, Tanrım!" diyerek sözünü tamamladı.

Sarsıla sarsıla ağlamaya başladı.

Klein bar tezgâhına gidip musluktan bir bardak su doldurdu ve Chris'e doğru gerisingeri yürümeye başladı. Chris'in ağlaması kesilmişti.

Zangır zangır titreyen Chris parmak eklemiyle gözlerini silerken, titrek bir sesle "Ah, lanet olsun... Sigara yok mu?" diye inledi.

Klein ona suyla birlikte küçük, yeşil bir hap verdi.

"Sigara yerine bunu deneyin," diye tavsiyede bulundu.

"Sakinleştirici mi?"

"Evet."

"İki tane alayım."

"Bir tane yeter."

Chris bakışlarını kaçırıp dalgınca gülümsedi. "Müsrifimdir de."

Hapı yuttuktan sonra boş bardağı Doktor'a verdi. Usulca "Sağ olun," dedi ve alnını titreyen parmak uçlarına yaslayıp başını hafifçe iki yana salladı. Kasvetli bir edayla "Evet, o zaman başladı," diye devam etti. "Bütün o diğer şeyler. Regan başka birine dönüşmüş gibiydi."

Coleman "Mesela Kaptan Howdy'ye dönüşmüş olabilir mi?" diye sordu.

Chris başını kaldırıp ona şaşkınca baktı. Adam öyle dikkatli bakıyordu ki. Chris "Ne demek istiyorsunuz?" diye sordu.

Adam omuz silkti. "Bilmem. Bir soruydu sadece."

Chris dalgın gözlerini şömineye çevirdi. Donuk bir edayla "Bilmiyorum," dedi. "Birine dönüştü işte. Başka birine."

Bir an sessizlik oldu. Sonra Coleman ayağa kalktı. Başka bir ran-

devusu olduğunu söyledi, iç rahatlatmaya yönelik muğlak laflar ettikten sonra da veda etti.

Klein onu kapıya kadar geçirdi. Coleman "Kızın kan şekerini kontrol edecek misin?" diye sordu.

"Yok, Rosslyn'in köy delisiyim ya."

Coleman hafifçe gülümsedi. "Bu konuda ben de biraz gerginim," dedi. Düşünceli bir edayla uzaklara bakarak dudaklarını ve çenesini sıvazladı. Karamsar bir tavırla "Tuhaf bir vaka," dedi usulca. "*Çok* tuhaf." Klein'a döndü. "Neler bulduğunu anlatırsın bana."

"Evde mi olacaksın?"

"Evet, evde. Ararsın, tamam mı?"

"Tamam."

Coleman el sallayarak ayrıldı.

Kısa süre sonra ekipmanlar geldiğinde Klein, Chris ile Sharon'ın bakışları altında, Regan'a iğne yapacağı omurilik kısmını Novocain'le uyuşturdu ve gözünü manometreden ayırmadan omurilik sıvısı çekti. "Tansiyonu normal," diye mırıldandı. İşini bitirince sıvıyı, berrak mı bulanık mı olduğunu görmek için, pencereden gelen ışığa tuttu. Sıvı berraktı.

Klein sıvıyla dolu tüpleri çantasına koydu.

"Öyle olacağını sanmıyorum ama kızınız gecenin bir vakti uyanıp olay çıkarırsa burada ona sakinleştirici verecek bir hemşire bulunması iyi olur."

Chris "Ben yapamaz mıyım?" diye sordu.

"Neden hemşire istemiyorsunuz ki?"

Chris omuz silkti. Doktorlara ve hemşirelere güvenmediğini söylemek istemiyordu. "Bizzat yapmayı yeğlerim," diye kestirip attı.

Klein "Şey, iğne yapmak kolay olmayabilir," diye uyardı. "Hava kabarcığı girerse çok tehlikeli olabilir."

Sharon "Ah, ben nasıl yapılacağını biliyorum," diye araya girdi. "Annem Oregon'da huzurevi işletirdi."

Chris "Ah... Sen yapar mısın, Shar?" diye sordu. "Bu gece burada kalır mısın?"

"Ama sırf bu geceden bahsetmiyorum," dedi Klein. "Duruma göre, kızınızın damardan beslenmesi gerekebilir."

Chris "Nasıl yapılacağını öğretebilir misiniz bana?" diye sordu. Klein'a kaygıyla bakıyordu. "Bizzat yapmam gerek."

Klein başıyla onaylayıp "Elbette. Elbette. Öğretebilirim sanırım," dedi.

Reçeteye çözünür Thorazine ve tek kullanımlık şırıngalar yazdıktan sonra Chris'e verdi. "Bunları hemen alın."

Chris reçeteyi Sharon'a verdi. "Shar... Sen hallet, olur mu? Arasan yeter; gönderirler. Ben Doktor Bey'le gitmek istiyorum; o testleri yaparken yanında olayım." Chris dönüp Doktor'a hevesle baktı. "Sizin için sorun olur mu?"

Klein onun göz kenarlarındaki gerginliği, âciz ve şaşkın ifadesini gördü. "Yok, tabii ki hayır," dedi. "Ne hissettiğinizi biliyorum. Oto tamircileriyle arabam hakkında konuşurken ben de öyle hissederim."

Chris konuşmadan ona baktı.

Saat tam akşam 18.18'de evden çıktılar.

Klein, Rosslyn tıp binasının laboratuvarında birtakım testler yaptı. Önce protein içeriğini analiz etti.

İçerik normaldi.

Sırada kan hücresi sayımı vardı.

Klein "Kırmızı kan hücreleri çok fazlaysa, kanama olduğu anlamına gelir," diye açıkladı. "Beyaz kan hücrelerinin fazlalığıysa enfeksiyon anlamına gelir." Çoğunlukla kronik tuhaf davranışlara sebep olan belirli bir mantar enfeksiyonu arıyordu özellikle.

Sonuç yine negatifti.

Klein son olarak sıvının şeker içeriğini test etti.

Chris "Neden?" diye sordu.

"Şey, omurilikteki şekerin kan şekerinin üçte ikisi kadar olması gerek," dedi Klein. "Oran bunun çok altındaysa bir hastalık söz konusu demektir; bakteriler omurilik sıvısındaki şekeri tüketiyordur... Böyle bir durum, kızınızın semptomlarını açıklayabilir."

Ama bu yönde bir bulguya rastlamadı.

Chris kollarını kavuşturup başını iki yana salladı. Karamsarca "Yine başa döndük," diye mırıldandı.

Klein bir süre kara kara düşündü. Sonunda dönüp Chris'e baktı. "Evinizde uyuşturucu bulunduruyor musunuz?" diye sordu.

"Ha?"

"Amfetamin? LSD?"

Chris başını iki yana sallayarak konuştu: "Hayır. Bakın, öyle olsa söylerdim. Hayır, öyle şeyler yok evimde."

Klein kendi ayakkabılarına bakarak başıyla onayladıktan sonra ciddiyetle tekrar Chris'e bakıp "Psikiyatr aramaya başlamamızın vakti geldi sanırım," dedi.

Akşam tam 19.21'de eve dönen Chris kapıda "Sharon?" diye seslendi.

Yanıt gelmedi. Sharon evde değildi.

Chris, Regan'ın yatak odasına çıkınca onun hâlâ mışıl mışıl uyuduğunu, yorganında kırışıklık bile olmadığını gördü. Odada idrar kokusu olduğunu fark etti. Bakışlarını yataktan pencereye çevirdi. *Tanrım, ardına kadar açık!* Sharon'ın herhalde koku gitsin diye, odayı havalandırmak için pencereyi açtığını düşündü. Fakat Sharon şimdi neredeydi? Nereye gitmişti? Chris pencereye ilerledi ve indirerek kapatıp kilitledi, ardından da alt kata geri döndü; tam o sırada ön kapıdan Willie girdi.

"Selam, Willie. Bugün iyi eğlendin mi?"

"Alışveriş, hanfendi. Sinema."

"Karl nerede, Willie?"

Willie boş ver dercesine elini salladı.

"İzin verdi Beatles'ı izlememe, bu kez. Tek başıma."

"İyiymiş!"

"Evet, madam."

Willie elini kaldırarak zafer işareti yaptı.

Saat 19.35'ti.

Akşam 20.01'de, Chris çalışma odasında ajanıyla telefonda ko-

nuşurken, ön kapının açılıp kapandığını ve yüksek topuklu birinin yaklaştığını duydu; ardından da Sharon'ın kucağında paketlerle odaya girdiğini ve paketleri yere bıraktığını gördü. Kendini aşırı kabarık bir koltuğa atan Sharon, Chris konuşmayı sürdürürken bekledi.

Chris telefon görüşmesini bitirince "Neredeydin?" diye sordu.

"Ah, sana söylemedi mi?"

"Ah, *kim* bana söylemedi mi?"

"Burke. Burada değil mi?"

"Burada mıydı?"

"Eve geldiğinde yok muydu yani?"

"Bak, her şeyi baştan anlat," dedi Chris.

Sharon başını iki yana sallayarak sitemle "Ah o kaçık," dedi. "Eczacıyı teslimat yapmaya ikna edemedim, Burke gelince de *İyi, o Regan'la kalırken ben gidip Thorazine alabilirim,* diye düşündüm." Tekrar başını iki yana salladı. "Tahmin etmeliydim."

"Hı hı, etmeliydin. Eee, neler aldın peki?"

"Şey... Nasılsa vaktim var diye düşündüğümden, gidip Regan'ın yatağı için lastik çarşaf aldım."

"Yemek yedin mi?"

"Hayır, sandviç hazırlarım diye düşündüm. Sen de ister misin?"

"İyi fikir."

Birlikte mutfağa giderlerken Sharon "Eee, test sonuçları nasıl?" diye sordu. Chris depresif bir havayla "Hepsi negatif," diye yanıtladı. "Bir psikiyatr bulmam gerekecek."

Sandviç yiyip kahve içmelerinden sonra Sharon, Chris'e iğne yapmayı gösterdi. "İki temel mesele var," diye açıkladı... "Hava kabarcığı olmadığına emin olacaksın, bir de damara denk getirmemeye dikkat edeceksin. Bak, önce biraz çekiyorsun, şöyle..." –Gösteriyordu– "...Sonra da şırıngada kan var mı diye bakıyorsun."

Bu işlemin pratiğini yapmak için bir greyfurt kullanan Chris bir süre sonra ustalaşmaya başladı sanki. Sonra 21.28'de ön kapı zili çaldı. Kapıyı Willie açtı. Gelen Karl'dı. Adam mutfaktan geçerek

odasına giderken başıyla selam verdi ve anahtarını almayı unutmuş olduğunu söyledi.

Chris, Sharon'a "Buna inanamıyorum," dedi. "İlk defa bir hata yaptığını kabul ediyor."

Akşamı çalışma odasında televizyon seyrederek geçirdiler.

Gece 23.46'da Sharon çalan telefonu açtı ve "Bir saniye," dedikten sonra "Chuck," diyerek ahizeyi Chris'e verdi.

İkinci ekibin genç yönetmeni. Sesi çok ciddiydi.

"Haberi duydun mu, Chris?"

"Yoo, nedir?"

"Şey, kötü bir haber."

"Kötü mü?"

"Burke öldü."

Burke sarhoş olmuştu. Ayağı takılmıştı. Evin yanındaki sarp merdivenin ta dibine, M Sokağı'na kadar yuvarlanmıştı; oradan geçen bir yaya, onun gecenin içine yuvarlanıp durmasını seyretmişti. Burke'ün boynu kırılmıştı. O kanlı ve çarpık çurpuk hâli, Yönetmen'in son sahnesi olmuştu.

Telefon parmaklarının arasından sessizce kayıp düşerken Chris ağlıyordu; sonra sarsakça ayağa kalktı. Sharon koşup onu tuttu ve doğrulttu, telefonu kapadıktan sonra da Chris'i kanepeye götürdü. "Chris, ne oldu? Sorun ne?"

"Burke ölmüş!"

"Aman Tanrım, Chris! Yo, hayır! Ne olmuş ki?"

Ama Chris başını iki yana salladı. Konuşamıyordu. Ağladı.

Bir süre sonra konuştular. Saatlerce. Chris içti. Dennings'le olan anılarından bahsetti. Kâh gülüp kâh ağladı. "Ah, Tanrım," diye iç geçirip duruyordu. "Zavallı, kaçık, yaşlı Burke... Zavallı Burke..."

Gördüğü ölüm rüyasını hatırlayıp duruyordu.

Sabah beşi biraz geçe Chris bar tezgâhının ardında, dirseklerini tezgâha dayamış hâlde, üzüntüyle duruyordu; başını eğmişti ve gözleri kederliydi; Sharon'ın mutfaktan bir kalıp dolusu buz getir-

mesini bekliyordu. Sonunda onun gelişini duydu. Sharon çalışma odasına girerken "Hâlâ inanamıyorum," dedi.

Chris başını kaldırıp baktı. Sonra bakışlarını yana çevirdi. Ve donakaldı.

Sharon'ın hemen arkasından, örümcek gibi hızla süzülerek Regan geliyordu; sırtını yay gibi geriye kavislendirmişti ve başı neredeyse ayaklarına değiyordu; dilini hızla çıkarıp durarak ve ıslık çalarcasına tıslayarak, başını kobra gibi ileri geri hareket ettiriyordu çok hafifçe.

Uyuşmuş bir hâlde öylece bakan Chris "Sharon?" dedi.

Sharon durdu. Regan da durdu. Sharon döndü ve önce kızı görmedi. Sonra ayak bileğinde Regan'ın dilinin yılan gibi gezindiğini hissedince çığlık atarak geriye sıçradı.

Chris elini yanağına bastırdı; yüzü kül gibi olmuştu.

"O doktoru ara... Yatağından kaldır! Söyle ona, *hemen* gelsin!"

Sharon nereye gitse Regan peşinden geliyordu.

Dördüncü Bölüm

29 Nisan Cuma. Chris yatak odasının dışında, koridorda beklerken Dr. Klein ile ünlü bir nöropsikiyatr, Regan'ı neredeyse yarım saattir dikkatle muayene ediyorlardı. Regan kendini sağa sola atıyordu. Fırıl fırıl dönüyordu. Saçını çekiştiriyor, bazen de ani ve sağır edici bir gürültü duymuşçasına yüzünü ekşiterek ellerini kulaklarına bastırıyordu. Haykırarak müstehcen sözler söylüyordu. Acıyla çığlık atıyordu. Sonunda kendini yatağa yüzükoyun attı ve dizlerini karnına çekip usulca inlemeye, anlaşılmaz laflar etmeye başladı.

Psikiyatr, Klein'a gelmesini işaret etti. "Sakinleştirici verelim," diye fısıldadı. "Belki ben onunla konuşabilirim."

Dahiliyeci başıyla onayladıktan sonra elli miligram Thorazine'lik şırınga hazırladı. Fakat doktorlar yatağa yaklaşınca Regan sanki onların varlığını sezerek hemen döndü ve kendisini tutmaya çalışan Nöropsikiyatr'a fesatça ve hiddetle, tiz bir sesle haykırdı. Onu ısırdı. Onunla boğuştu. Kendinden uzak tuttu. Regan'ı ancak Karl çağrılıp yardıma gelince yeterince zaptedebildiler ve Klein iğne yapabildi.

Doz yetersiz gelince elli miligram daha zerk edildi. Beklediler. Regan kısa sürede sakinleşti. Sonra hülyalı bir hâl aldı. Sonra şaşkınlıkla doktorlara baktı birden. Ağlamaklı gözlerle, korku içinde "Annem nerede? Annemi istiyorum!" dedi.

Nöropsikiyatr başıyla onay verince Klein odadan çıktı.

Psikiyatr yatıştırıcı bir tavırla Regan'a "Annen şimdi gelecek, canım," dedi. Yatağa oturup kızın başını okşadı. "Sakin, sakin... Her şey yolunda, canım. Ben doktorum."

"Annemi istiyorum!"

"Annen geliyor. Geliyor. Canın acıyor mu, canım?"

Yüzünden yaşlar süzülen Regan başıyla onayladı.

"Söyle, canım. Neren acıyor?"

Regan ağlayarak "Her yerim acıyor!" dedi.

"Ah, bebeğim!"

"Anne!"

Chris yatağa koşup Regan'a sarıldı. Onu öptü. Rahatlatıcı ve yatıştırıcı sözler söyledi. Sonra Chris'in de mutluluktan gözleri yaşardı. "Ah... Geri geldin, Rags! Geri geldin! Sahiden sensin!"

Regan burnunu çekerek "Ah, anne... Canımı yaktı!" dedi. "Onu durdur lütfen... Artık canımı yakmasın! Tamam mı, anne? N'olur?"

Chris şaşkınlıkla ona baktıktan sonra doktorlara dönerek, yalvaran ve soru soran gözlerle "Ne? Ne diyor?" dedi.

Psikiyatr usulca "Yüksek dozda sakinleştirici verdik," dedi.

"Yani şey mi demek istiyorsunuz..."

Adam çabucak "Göreceğiz," diyerek onun sözünü kesti.

Regan'a döndü. "Neyin var? Söyleyebilir misin, canım?"

Regan yaşlı gözlerle *"Bilmiyorum!"* diye yanıtladı. "Bilmiyorum! Neden böyle yapıyor bilmiyorum! Daha önce hep arkadaşımdı!"

"Kim o?"

"Kaptan Howdy! Sonra sanki içimde başka biri var gibi oluyor! Bana bir şeyler yaptırıyor!"

"Kaptan Howdy mi?"

"Bilmiyorum!"

"Bir şahıs mı?"

Regan başıyla onayladı.

"Söyle bana, kim?"

"Bilmiyorum!"

"Şey... Tamam öyleyse; bir şey deneyelim, Regan. Küçük bir oyun oynasak nasıl olur?" Adam elini ceket cebine sokup uzun gümüşi zincirli, ufak, parlak bir küre çıkardı. "Filmlerde insanların nasıl hipnoz edildiğini gördün mü?" diye sordu.

Regan ciddiyetle, fal taşı gibi açık gözlerle başını sallayarak onayladı.

"Eh, ben hipnotistim, Regan. Ah, evet, gerçekten! Sürekli insanları hipnoz ederim. Cidden ederim! Yani, izin verirlerse tabii. Şimdi seni hipnoz edersem bunun iyileşmene faydası olacağını düşünüyorum, Regan. Evet, içindeki o kişi hemen ortaya çıkacak. Hipnoz edilmek ister misin? Bak, annen burada; yanı başında."

Regan soran gözlerle Chris'e baktı.

Chris "Haydi, tatlım, yap," diye teşvik etti. "Bir dene."

Regan, Psikiyatr'a dönüp başıyla onayladı. "Tamam," dedi usulca. "Ama birazcık sadece."

Gülümseyen Psikiyatr, arkasından parçalanma sesi gelince hemen dönüp baktı. Klein'ın şimdi önkolunu yaslamakta olduğu şifonyerin üstündeki ince bir vazo düşmüştü. Klein önce koluna, sonra da başını eğip parçalara şaşkınca baktıktan sonra onları toplamak için eğildi.

"Boş verin, Doktor Bey, Willie halleder," dedi Chris.

Psikiyatr "Şu panjuru kapar mısın, Sam?" diye rica etti. "Perdeleri de çeker misin?"

Oda kararınca Psikiyatr zinciri tutup küreyi hafifçe öne arkaya sallamaya başladı. Küreye cep feneri tuttu. Küre ışıldadı.

Hipnoza başlayan adam dua edercesine konuştu: "Şimdi bunu izle, Regan... İzlemeye devam et; az sonra gözkapaklarının giderek ağırlaştığını hissedeceksin..."

Çok kısa süre sonra Regan transa geçmiş gibiydi.

Psikiyatr "Hipnoza son derece müsait," diye mırıldandı. Sonra "Rahat mısın, Regan?" diye sordu.

Regan yumuşak bir sesle fısıldayarak "Evet," dedi.

"Kaç yaşındasın, Regan?"

"On iki."

"İçinde başka biri mi var?"

"Bazen."

"Ne zaman?"

"Çeşitli zamanlarda."

"Bir şahıs mı?"

"Evet."

"Kim?"

"Bilmiyorum."

"Kaptan Howdy mi?"

"Bilmiyorum."

"Ama orada."

"Evet, bazen."

"Ya şimdi?"

"Bilmiyorum."

"Onun bana söylemesini istesem, yanıt vermesine izin verir misin?"

"*Hayır!*"

"Neden?"

"Korkuyorum!"

"Korktuğun ne?"

"Bilmiyorum!"

"Benimle konuşursa senin bedeninden çıkar sanırım, Regan. Bedeninden çıkmasını istiyor musun?"

"Evet."

"Öyleyse konuşmasına izin ver. Konuşmasına izin verecek misin?"

Uzun bir sessizlik. Sonra nihayet: "Evet."

Psikiyatr sertçe "Şimdi Regan'ın içindeki şahsa konuşuyorum," dedi. "Oradaysan sen de hipnotize olmuşsundur ve tüm sorularımı yanıtlamak zorundasın." Adam bir an duraklayıp sözlerinin Regan'a tesir etmesini bekledi. Sonra tekrarladı: "Oradaysan hipnotize olmuşsundur ve tüm sorularımı yanıtlamak zorundasın. Şimdi gel ve sorularımı yanıtla. Orada mısın?"

Sessizlik. Sonra tuhaf bir şey oldu: Regan'ın nefesi çok kötü kokmaya başladı bir anda. Koku yoğundu; akıntı gibiydi. Psikiyatr kokuyu altmış santim öteden aldı. Adam cep fenerini Regan'ın yüzüne tutunca afallayan Chris gözlerini fal taşı gibi açtı ve inlememek

için elini dudaklarına bastırdı: Regan'ın yüzü çarpılarak habis bir maskeye dönüşüyor, dudakları zıt yönlere çekilerek sımsıkı geriliyor, şişmiş dili ağzından kurt gibi sarkıyordu.

Psikiyatr "Sen Regan'ın içindeki şahıs mısın?" diye sordu.

Regan başıyla onayladı.

"Kimsin?"

Kız genizden gelen bir sesle "Miyesmikçihneb," diye yanıtladı.

"Adın bu mu?"

Kız yine başıyla onayladı.

"Erkek misin?"

"Teve," dedi kız.

"Cevap verdin mi?"

"Teve."

"Eğer 'evet' demek istediysen başını salla."

Regan başını salladı.

"Yabancı bir dilde mi konuşuyorsun?"

"Teve."

"Nereden geliyorsun?"

"*Irnat*."

"Irnattan geldiğini mi söylüyorsun?"

Regan "Muroyilegnadırnatnebrıyah," diye yanıtladı.

Psikiyatr durup düşündükten sonra başka bir yaklaşım denemeye karar verdi. "Şimdi sana soru sorduğumda başını hareket ettirerek cevap vereceksin: 'Evet' demek için başını yukarı aşağı, 'hayır' demek için de sağa sola sallayacaksın. Anladın mı?"

Regan başıyla onayladı.

Adam "Verdiğin yanıtlar anlamlı mıydı?" diye sordu. *Evet.*

"Regan'ın tanıdığı biri misin?" *Hayır.*

"Hakkında bilgi sahibi olduğu biri misin?" *Hayır.*

"Uydurduğu biri misin?" *Hayır.*

"Gerçek misin?" *Evet.*

"Regan'ın parçası mısın?" *Hayır.*

"Önceden Regan'ın parçası mıydın?" *Hayır.*

"Onu seviyor musun?" *Hayır.*

"Ona karşı antipati mi duyuyorsun?" *Evet.*

"Ondan nefret mi ediyorsun?" *Evet.*

"Anne babasının boşanmaları konusunda onu suçluyor musun?" *Hayır.*

"Nefretin onun anne babasıyla mı ilgili?" *Hayır.*

"Bir arkadaşıyla mı ilgili?" *Hayır.*

"Ama ondan nefret ediyorsun." *Evet.*

"Regan'ı cezalandırıyor musun?" *Evet.*

"Ona zarar vermek mi istiyorsun?" *Evet.*

"Onu öldürmek mi istiyorsun?" *Evet.*

"O ölürse sen de ölmez misin?" *Hayır.*

Bu yanıt Psikiyatr'ı huzursuz etmiş gibiydi; adam düşünceli bir edayla gözlerini indirdi. Psikiyatr ağırlığını diğer tarafına aktarırken yatak yayları gıcırdadı. Boğucu dinginlikte Regan'ın hırıltılı solukları duyuluyordu; çürümüş, berbat kokulu bir körükten geliyorlardı sanki. Buradan. Ama bir yandan da uzaktan. Ve habis.

Tekrar gözlerini kaldırarak o tiksinç, çarpılmış yüze bakarken Psikiyatr'ın gözleri parladı... "Regan'ın gitmeni sağlamak için yapabileceği bir şey var mı?" diye sordu. *Evet.*

"Bunun ne olduğunu söyleyebilir misin?" *Evet.*

"Bana söyleyecek misin?" *Hayır.*

"Ama..."

Birden acıyla inleyen Psikiyatr, Regan'ın onun erbezi torbasını demirden bir kuş pençesi gibi tutmuş olduğunu ve sıktığını fark edince dehşet ve hayrete kapıldı. Fal taşı gibi açık gözlerle bakarken, kendini kurtarmaya çalıştı fakat başaramadı. Istırapla, çatlak sesle "Sam! Sam, yardım et bana!" diye inledi.

Kargaşa.

Chris ışık düğmesine doğru atıldı.

Dr. Klein öne koştu.

Regan başını geriye atarak iblisçe kıkırdamaya, ardından da kurt gibi ulumaya başladı.

Chris düğmeye vurarak ışığı açtıktan sonra dönünce titrek, grenli, siyah beyaz, ağır çekim bir kâbus filmi gördü: Regan ile doktorlar yatakta boğuşuyorlardı; kolları bacakları birbirine dolanıyordu; yüzlerini çarpıtıyor, inliyor ve küfrediyorlardı; ulumalar, havlamalar ve o tiksinç kahkahalar duyuluyordu; Regan domuz gibi sesler çıkarıyordu; Regan at gibi kişniyordu ve sonra film hızlanmaya başladı; yatak şiddetle iki yana sallanırken, zangır zangır sarsılırken gözleri yukarı devrilen Regan omuriliğinin dibinden kopup gelen acılı, kanlı bir dehşet çığlığı attı.

Regan iki büklüm olup bayıldı.

İfade edilemeyecek kadar korkunç bir şey odayı terk etti.

Gergin bir süre boyunca kimse kımıldamadı. Sonra doktorlar yavaşça ve dikkatle birbirlerinden ayrıldı. Kalktılar ve konuşmadan Regan'a baktılar... Sonra Klein ifadesizce yatağa gidip Regan'ın nabzını ölçtü, tatmin olunca da kızın üstünü ağır ağır, dikkatle örttü; ardından Chris ile Psikiyatr'a başıyla onay verdi. Odadan çıkıp çalışma odasına indiler; orada bir süre kimse konuşmadı. Chris kanepede oturuyordu, Klein ile Psikiyatr ise iki yanda karşılıklı duran koltuklardaydılar. Düşünceli görünen Psikiyatr altdudağını çimdikleyerek, donuk gözlerle sehpaya bakıyordu; adam sonunda iç geçirerek başını kaldırıp Chris'e baktı ve tam o anda Chris de tükenmiş gözlerini ona çevirdi. Chris perişan, yenilmiş bir sesle "Neler oluyor yahu?" diye fısıldadı.

"Kızınızın konuştuğu dil tanıdık geldi mi size?"

Regan başını iki yana salladı.

"Dinsel inancınız var mı?"

"Hayır, yok."

"Peki ya kızınızın?"

"Hayır."

Psikiyatr daha sonra Regan'ın psikolojik geçmişine dair pek çok soru sordu; bu işi nihayet bitirdiğinde altüst olmuş gibiydi.

Chris ona "Sorun ne?" diye sordu... Yumruğunun içinde top şek-

lini almış mendili, eklemleri beyazlaşmış parmaklarıyla sıkıp duruyordu. "Doktor, kızımın nesi var?"

Psikiyatr'ın kaçamak bir hâli vardı. "Şey, bu biraz kafa karıştırıcı bir durum," dedi. "Ve açıkçası, öylesine kısa bir muayeneden sonra teşhis koymaya çalışmam büyük bir sorumsuzluk olur."

Chris ısrarla "Ama bir tahmininiz vardır mutlaka," dedi.

Psikiyatr parmağıyla alnını ovuşturarak yere bakıp iç geçirdikten sonra pes ederek "Pekâlâ," dedi. "Çok endişeli olduğunuzu bildiğimden birkaç izlenimimden bahsedeceğim. Ama bunlar kesinlikle emin olmadığım tahminler sadece, tamam mı?"

Chris gergince başıyla onaylayarak öne eğildi. "Hı hı, tamam. Eee, tahminleriniz nedir?" Kucağındaki parmakları mendille oynamaya başladı; keten kumaşın kenarlarındaki dikişlerle tespih çeker gibi hareketler yapıyordu.

"Her şeyden önce, kızınızın rol yapıyor olması pek muhtemel değil," dedi Psikiyatr. "Değil mi, Sam?" Klein başıyla onaylıyordu. Psikiyatr "Böyle düşünmemizin çeşitli sebepleri var," diye devam etti. "Mesela o anormal ve acılı kasılmaları; ayrıca kendisinin içinde olduğunu düşündüğü o sözde şahısla konuştuğumuz sırada kızınızın yüzünün son derece dramatik diyebileceğim bir şekilde değişmesi. Öyle bir psişik etki görüldüğüne göre, kızınız bu şahsın varlığına *inanıyor* muhtemelen. Anlıyor musunuz?"

Chris "Hı hı, sanırım," diye yanıtladı... "Ama anlamadığım bir şey var: Bu diğer şahıs nereden geliyor? Yani, 'bölünmüş kişilikten' bahsedildiğini hep duyarız ama ben doğru dürüst bir açıklamayla karşılaşmadım hiç."

"Şey, başka kimse de karşılaşmadı. Biz 'bilinç'-'zihin'-'kişilik' gibi terimler kullansak da bunların ne olduğunu henüz bilmiyoruz aslında. Dolayısıyla ben çoklu ya da bölünmüş kişiliklerden bahsetmeye başladığımda, aslında elimizde yanıtlardan çok sorular doğuran birtakım teoriler var sadece. Freud belirli fikir ve duyguların bilinçli zihin tarafından bir şekilde bastırıldığını fakat var olmaya kişinin

bilinçaltında devam ettiklerini, hatta bunların epey güçlü kaldığını ve çeşitli psikiyatrik semptomlarla kendilerini ifade etmeye çalıştıklarını düşünüyordu. Şimdi, bu bastırılmış... Veya dissosiyatif materyaller diyelim, ne de olsa *dissosiyasyon* kelimesi ana bilinç akışından kopmayı ifade ediyor. Söylediklerimi anlıyor musunuz?"

"Hı hı, devam edin."

"Tamam. Şey, bu tip materyaller yeterince güçlüyse veya öznenin kişiliği disorganize ve zayıfsa sonuç şizofrenik psikoz olabilir." Psikiyatr "Ama bu çift kişilikli olmakla aynı şey değil," diye uyarıda bulundu. "Şizofreni, kişiliğin *parçalanması* demektir. Ama dissosiyatif materyaller bir şekilde bir araya gelip birbirine yapışacak, bireyin bilinçaltında bir şekilde organize olacak kadar güçlüyse... O zaman bazen bu oluşmuş bütünün ayrı bir kişilik olarak bağımsız işlediği, bir başka deyişle bedensel fonksiyonların kontrolünü ele geçirdiği görülebilir."

"Peki Regan'a olan bu mu sizce?"

"Şey, bu bir teori sadece. Başkaları da var, ki bunlardan biri bilinçsizliğe kaçış nosyonuyla, bir ihtilaftan veya duygusal sorundan kaçışla ilgili. Kızınızın şizofreni geçmişi bulunmuyor, EEG sonuçlarında da normalde şizofrenide görülen beyin dalgası şekilleri yok. Yani geriye genel histeri alanı kalıyor."

Chris "Geçen hafta tahmin etmiştim zaten," diye mırıldandı.

Kaygılı Psikiyatr hafifçe gülümsedi. "Histeri, duygusal rahatsızlıkların bedensel rahatsızlıklara dönüştüğü bir nevroz türüdür," diye devam etti. "Şimdi... Bunun belirli birtakım formlarında, dissosiyasyon görülür. Mesela psikastenide, birey kendi eylemlerine dair bilincini yitirir ama kendisini eylem hâlindeyken görür ve eylemlerini başka birine atfeder. Ama ikinci kişiliğinin varlığından ancak belli belirsiz haberdardır, oysa Regan'ınki gayet belirgin görünüyor. Böylece Freud'un histerinin 'konversiyon' formu dediği şeye geliyoruz; bu, bilinçsiz suçluluk duygusundan ve cezalandırılma ihtiyacından kaynaklanır. Başlıca özelliği dissosiyasyon, hatta çoklu kişiliklerdir. Bu sendrom, epilepsiyi andıran kasılmaları, halüsinasyonları ve anormal motor hareketliliğini içerebilir."

Dikkatle dinlemiş olan Chris'in gözleri ve yüzü söylenenleri anlama çabasıyla büzülmüştü. "Şey, bunlar Regan'ın durumuna epey uyuyor," dedi. "Sizce de öyle değil mi? Şey, suçluluk duygusu kısmı hariç. Yani, neden suçluluk duysun ki?"

"Eee... Klişe bir yanıt vermem gerekirse, boşanmanız yüzünden olabilir. Böyle durumlarda çocuklar reddedilenin *kendileri* olduğu hissine kapılır çoğunlukla, bazen de ebeveynlerinin gidişinden tamamen kendilerini sorumlu tutarlar; kızınızın durumu da böyle olabilir. Tanatofobi semptomları geliyor aklıma... İnsanların ölmesi fikri, daimi kaygıya ve nevrotik bir depresyona yol açar." Chris'in bakışları daha dikkatli bir hâl aldı. Psikiyatr "Çocuklarda buna aile içi stresle, çok sıklıkla da bir ebeveyni yitirme korkusuyla bağlantılı suçluluk duygusu oluşumu eşlik eder," diye devam etti. "Hiddete ve hayal kırıklığından kaynaklanan yoğun bir iç sıkıntısına yol açar. Ayrıca bu tip histeride suçluluk duygusu, bilinçli zihin tarafından fark edilmeyebilir de. Hatta 'serbest salınımlı' dediğimiz, yani herhangi bir şeyle bağlantılı olmayan suçluluk duygusu bile söz konusu olabilir."

"Yani bu ölüm korkusu meselesi..."

"Tanatofobi."

"Hı hı, evet... O *dediğiniz*. Kalıtımsal bir şey mi?"

Bu soru karşısında uyanan merakını ele vermekten kaçınmak için bakışlarını biraz yana çeviren Psikiyatr "Hayır. Hayır, sanmıyorum," dedi.

Chris başını eğip iki yana salladı. "Anlayamıyorum bir türlü," dedi... "Kafam karıştı." Başını kaldırıp baktı; alnında hafif kırışıklıklar vardı. "Yani, bu yeni kişilik nereden çıktı?"

Psikiyatr ona sırtını döndü. "Şey, yine ancak tahminde bulunabilirim ama meselenin suçluluk duygusundan kaynaklanan konversiyon histerisi olduğunu *varsayarsam*, ikinci kişilik, cezalandırma işini halleden fail sadece. Bu işi Regan bizzat yapsa, suçluluk duygusunun *farkında olduğu* anlamına gelirdi. Fakat bu farkındalıktan kaçmak istiyor. Dolayısıyla, ikinci bir kişilik."

"Hepsi bu mu yani? Kızımın sorunu bu mu sizce?"

"Dediğim gibi, bilmiyorum." Psikiyatr sözlerini dikkatle seçer gibi görünüyordu; yassı, yuvarlak taşlara basarak gölcükten geçen biri gibiydi. "Onun yaşında bir çocuğun yeni bir kişiliğin unsurlarını bir araya getirip organize edebilmesi oldukça sıradışıdır. Ayrıca başka birtakım... Eee, akıl karıştırıcı şeyler de var. Mesela kızınızın ruh çağırma tahtasıyla yaptıkları, çok kolay etki altında kalabilen biri olduğunu gösteriyor; oysa görünüşe göre onu hipnoz etmemişim aslında." Adam omuz silkti. "Belki de direnmiştir. Ama asıl dikkat çekici şey, yeni kişiliğin erken olgunlaşmış gibi görünmesi," diye belirtti. "On iki yaşında biri değil kesinlikle. Çok daha yaşlı. Bir de o konuştuğu dil..." Düşünceli bir edayla şömineye bakan adamın sesi hafifleyerek kesildi. "Benzer bir durum var elbette fakat hakkında pek bir şey bilmiyoruz."

"Nedir?"

Psikiyatr, Chris'e döndü. "Şey, bir çeşit uyurgezerlik; kişi ansızın asla öğrenmediği bilgi ya da beceriler sergilemeye başlar, ikinci kişiliğin amacı da..." Adam sustu. "Şey... Bu son derece karmaşık bir durumdur, ben de aşırı basit anlattım," diye devam etti. Sözünü tamamlamamasının sebebi, Chris'i boş yere kaygılandırmamaktı: İkinci kişiliğin amacının birinci kişiliği yok etmek olduğunu söyleyecekti aslında.

"Sonuç ne peki?"

"Biraz muğlak. Kızınızın bir uzman ekibi tarafından yoğun incelemeye tabi tutulması gerekiyor: Klinik ortamında, iki üç hafta boyunca çok dikkatli incelenmesi gerek; mesela Dayton'daki Barringer Kliniği gibi bir yerde."

Chris başını öteye çevirip aşağı baktı.

Psikiyatr "Bir sorun mu var?" diye sordu.

Chris başını iki yana sallayıp usulca, asık yüzle konuştu: "Hayır, 'Umut'umu yitirdim sadece."

"Anlamadım."

"Uzun hikâye."

Psikiyatr, Barringer Kliniği'ni aradı. Regan'ı ertesi gün kabul edebileceklerini söylediler. Doktorlar gitti.

Dennings'i hatırlayınca Chris'in içi sızladı; ölümü, solucanı, boşluğu, o anlatılmaz yalnızlığı, dinginliği, sessizliği ve çimlerin altında bekleyen karanlığı düşündü: Hareket yok, yok; nefes yok; hiçbir şey yok. *Çok fazla... Çok fazla.* Chris başını eğip ağladı biraz. Sonra bu düşünceleri aklından çıkardı.

Chris yolculuk için bavul hazırlarken, yatak odasında ayakta durup Dayton'da tanınmamak için takacağı peruğu seçerken, açık kapıda Karl belirdi. Adam birinin onunla görüşmek istediğini söyledi.

"Kim?"

"Dedektif."

"Dedektif mi? *Benimle* mi görüşmek istiyormuş?"

"Evet, madam."

Karl odaya girip Chris'e bir kartvizit verdi. Kartvizitte WILLIAM F. KINDERMAN, BAŞDEDEKTİF yazılıydı. Bu sözcüklerin süslemeli, kabartma Tudor fontu bir antikacı tarafından seçilmişti sanki. Bir köşeyeyse, alakalı değilmişçesine, daha küçük harflerle *Cinayet Masası* yazılmıştı.

Chris başını kaldırıp şüphe içindeki, kısık gözlerle Karl'a baktı. "Adamın yanında senaryo gibi bir şey var mı? Bilirsin, büyük kahverengi zarf gibi bir şey?"

Chris dünyada, bir çekmeceye ya da zihnindeki bir çoraba tıkıştırdığı bir romanı, senaryosu veya bunlardan biri ya da her ikisi için fikirleri olmayan hiç kimse bulunmadığını zamanla öğrenmişti. Böyle insanları çekiyordu sanki, tıpkı rahiplerin kimsesizleri ve ayyaşları çekmesi gibi.

Karl başını iki yana salladı. "Hayır, madam."

Dedektif. Mesele Burke'le mi ilgiliydi?

Chris adamın giriş holünde, omuzları sarkık hâlde durduğunu gördü; Dedektif'in sarkık, buruşuk şapkasını tutan kısa, tombul parmaklarının tırnaklarına yeni manikür yapıldığı ışıltılarından belliydi. Altmışlarının başında, şişmanca bir adamdı; sarkık yanaklarında

sabun parıltısı vardı. Paçaları dışarı katlanmış, buruşuk ve bol bir pantolon ile üstüne büyük gelen, uzun ve sarkık, eski moda, gri bir tüvit pardösü giymişti. Chris yaklaşırken Dedektif amfizemli olduğunu belli eden boğuk, fısıltılı bir sesle "Karakolda zanlılar arasında karşımda görsem simanızı mutlaka tanırdım, Bayan McNeil," dedi.

Chris "Ben de *zanlı* mıyım?" diye sordu.

"Yok, ne münasebet! Yok... Hayır, hayır! Hayır, tabii ki hayır! Hayır, bu tamamen rutin bir iş," dedi Dedektif, Chris'in içini rahatlatmak için. "Meşgul müsünüz acaba? Eğer öyleyse yarın. Evet, yarın tekrar gelirim."

Adam gidecekmiş gibi arkasını dönerken Chris kaygıyla "Mesele nedir? Burke'le mi ilgili? Burke Dennings'le mi?" diye sordu. Dedektif'in o gevşek, rahat ve fütursuz hâli Chris'i germişti nedense. Adam dönüp geri geldi; kenarları sarkık, nemli, kahverengi, efkârlı gözlerle bakıyordu... O gözler sürekli eski zamanlara bakar gibiydi. "Ne korkunç; ne yazık," dedi. "Ne yazık."

Chris lafı dolandırmadan "*Öldürüldü* mü?" diye sordu. "Yani, siz cinayet masasındansınız. Gelmenizin sebebi bu mu? Burke öldürüldü mü?"

Dedektif "Hayır, dediğim gibi, bu rutin bir iş," diye tekrarladı. "Öylesine önemli bir adam söz konusuyken soruşturma yapmasak olmazdı, anlarsınız ya. Olmazdı," diye tekrarladı, âcizce omuz silkerek. "En azından bir iki soru. Düştü mü? İtildi mi?" Adam bunları sıralarken başını sağa sola eğerek avucunu uzatmıştı. Sonra omuz silkip boğuk bir sesle "Kimbilir?" dedi.

"*Soyulmuş* mu?"

"Hayır, soyulmamış, Bayan MacNeil; kesinlikle soyulmamış; gerçi bu zamanda kimin cinayet için sebebe ihtiyacı var ki?" Dedektif'in kıpır kıpır elleri, sıkılmış bir kukla oynatıcısının parmaklarıyla hareket ettirilen sarkık eldivenler gibiydi. "Günümüzde, cinayet sebebi bir katil için yüktür; hatta caydırıcıdır denebilir." Adam başını iki yana salladı. "O uyuşturucular," diye yakındı. "Bütün o uyuşturucular." Parmak uçlarıyla göğsüne tık tık vurdu. "İnanın bana; ben bir

babayım ve olanları gördükçe içim parçalanıyor. Gerçekten. Sizin çocuğunuz var mı?"

"Evet, bir tane."

"Erkek mi, kız mı?"

"Kız."

"Tanrı onu korusun."

Chris "Bakın; çalışma odasına gelin," diyerek dönüp önden gitti... Adamın Dennings hakkında ne diyeceğini çok merak ediyordu.

"Bayan MacNeil, bir şey rica edebilir miyim? Zahmet olacak ama..."

Chris durup Dedektif'e döndü; adamın çocukları için imza istemesini bezgince bekliyordu biraz. Asla kendileri için istemezlerdi zaten. Chris sabırsızlığını gizlemek için candan bir edayla "Elbette, buyrun," dedi.

Dedektif hafifçe yüzünü ekşiterek eliyle gösterdi. "Midem," dedi. "Maden suyunuz var mıydı acaba? Sorun olacaksa boş verin."

Chris hafif, gergin bir gülümsemeyle "Yoo, hiç sorun olmaz," diye karşılık verdi. "Siz çalışma odasında bir koltuğa oturuverin." Gideceği odayı gösterdikten sonra döndü ve mutfağa yöneldi. "Buzdolabında bir şişe olacaktı," dedi.

"Yok, ben mutfağa geleyim," diyen Dedektif, neredeyse paytak paytak yürüyerek Chris'i takip etti. "Evet, zahmet vermeyi hiç istemem."

"Sorun değil."

"Hayır, cidden; meşgulsünüz... Sonra gelirim. Çocuğunuz var mı?" diye sordu Dedektif yürürlerken. "Hayır, doğru ya," diye kendini düzeltti hemen. "Evet, bir kız. Söylemiştiniz. Doğru ya. Tek bir tane. Kaç yaşında peki?"

"On ikisine yeni bastı."

"Ah, öyleyse kaygılanmanıza gerek yok. Hayır, henüz yok. Ama ileride dikkatli olun." Dedektif başını iki yana sallıyordu. "O hasta insanları gece gündüz görünce. İnanılmaz! Akıl almaz! Çılgınca! Anlarsınız ya, daha geçen gün –veya belki de haftalar önceydi; unutuyorum– karıma bakıp dedim ki, Mary, dünya... *Bütün dünya...*"

–Ellerini kaldırıp havada küre şekli çizdi– "...Büyük bir sinir krizi geçiriyor."

Mutfağa girmişlerdi; Karl orada bir fırının içini silip parlatıyordu. Dönüp bakmadığı gibi, o ikisinin varlığının farkındaymış gibi bile davranmadı.

Chris buzdolaplarından birinin kapağını açarken Dedektif hırıltılı bir sesle "Bu gerçekten çok utanç verici," dedi... Fakat bir yandan da bakışları uşağın üstündeydi ve hızla, merakla, bir gölün üstünde alçaktan uçan küçük bir kara kuş misali, Karl'ın başının arkasında geziniyordu. "Ünlü bir film yıldızıyla tanışıyorum ve maden suyu istiyorum," diye devam etti. "Komedi resmen."

Şişeyi bulmuş olan Chris açacak arıyordu.

"Buz?" dedi.

"Yo, hayır; sade. Sade iyidir."

Chris şişeyi açtı ve bir bardak bulup, Calso marka köpüklü maden suyundan koydu.

Dedektif hafif, hoşnut bir anımsama ifadesiyle "*Melek* filminiz var ya?" dedi. "O filmi altı kez seyrettim."

"O filmin katilini arıyorsanız yönetmeni tutuklayın."

"Yo... Hayır, hayır, mükemmeldi. Gerçekten... Bayıldım! Tek bir küçük..."

Chris "Gelin; şurada oturabiliriz," diyerek adamın sözünü kesti. Pencereli kahvaltı nişini gösteriyordu. Orada cilalı bir çam masa vardı, sandalye minderleri de çiçek desenliydi.

Dedektif "Evet, elbette," diye karşılık verdi.

Oturdular ve Chris adama maden suyunu verdi.

"Ah, evet; teşekkürler," dedi adam.

"Rica ederim. Ne diyordunuz?"

"Ah, şey; film... Harikaydı, gerçekten. Öyle dokunaklıydı ki." Dedektif "Ama belki tek bir küçük şey; küçücük, neredeyse fark edilmeyecek kadar ufak bir kusur," demeye cesaret etti. "Ki ben böyle konularda tamamen amatör bir gözle bakarım sadece; lütfen buna inanın. Tamam mı? Ben yalnızca bir izleyiciyim. Ne anlarım ki?

Ancak, bana sanki müzik bazı sahneleri geri planda bırakıyormuş gibi geldi. Fazla ön plandaydı." Dedektif savını anlatmaya hararetle devam ederken Chris sabırsızlıktan kıpır kıpır olmamaya çalıştı. "İzlediğim şeyin film olduğunu hatırlatıp duruyordu bana. Anlarsınız ya? Tıpkı şu sürüsüne bereket, acayip acayip kamera açıları gibi. Öyle dikkat dağıtıcıydılar ki. Bu arada, filmin müziği... Bestekâr onu Mendelssohn'dan araklamış olabilir mi?"

Masaya parmaklarıyla hafif hafif vurmaya başlamış olan Chris birden durdu. *Bu nasıl bir dedektif?* diye merak etti... Hem adam neden Karl'a göz atıp duruyordu?

Chris hafifçe gülümseyerek "Biz ona araklamak değil de saygı gösterisinde bulunmak diyoruz," dedi... "Ama filmi beğenmenize sevindim. Onu içseniz iyi olur," diye ekledi, maden suyu bardağını başıyla göstererek. "Yoksa gazı kaçar."

"Evet, elbette. Ne gevezeyim. Kusura bakmayın."

Cüsseli Dedektif bardağı şerefe dercesine kaldırıp bir dikişte içerken, kalkık serçeparmağı vakarla dimdik durdu. Sonra iç geçirerek "Ah, güzel; çok güzel," dedi. Bardağı masaya koyarken gözü Regan'ın kuş heykeline ilişince hoşnutlukla baktı. Heykel şimdi masanın ortasındaydı; tuzlukla biberliğin yukarısında duran uzun gagası alaycı görünüyordu. Adam gülümseyerek "Ne kadar değişik," dedi. "Ne kadar şirin." Başını kaldırıp Chris'e baktı. "Bunu yapan sanatçı kim peki?"

"Kızım."

"Çok hoş."

"Bakın, kabalık etmem istemem ama..."

"Evet, evet, biliyorum. Çok meşgulsünüz. Bakın, sadece bir iki soru soracağım ve işimiz hallolacak. Aslında tek bir sorum olacak sadece; sonra gideceğim." Adam önemli bir randevusuna yetişme kaygısı varmış gibi saatine baktı. "Zavallı Bay Dennings bu semtteki film çekimlerini tamamlamış olduğundan, kaza gecesi birini ziyarete gelmiş olabilir mi diye merak ettik. Bu semtte oturan arkadaşı var mıydı? Sizin dışınızda elbette."

"Ah, o gece buradaydı," dedi Chris.

"Ya, öyle mi?" Dedektif'in kalkan kaşları orak şeklini aldı. "Kaza vaktine yakın bir saatte mi?" diye sordu.

"Kaza ne zaman oldu?"

"Akşam yediyi beş geçe."

"Evet, yakındı sanırım."

"Eh, durum anlaşıldı öyleyse." Dedektif onaylarcasına başını salladı ve kalkmaya hazırlanıyormuş gibi sandalyesinde yan yöndü. "Sarhoştu ve giderken merdivenden düştü. Evet, durum anlaşıldı. Kesinlikle. Ama yine de, bakın, sırf kayıtlara geçmesi adına, Bay Dennings'in evinizden aşağı yukarı kaçta ayrıldığını söyleyebilir misiniz?"

Chris başını yana eğip Dedektif'i biraz hayretle süzdü. Adam gerçeğe el yordamıyla ulaşmaya çalışıyordu; pazarda meyve sebzeleri elleyerek seçen ihtiyatlı bir bekâr gibiydi. Chris "Bilmem," diye karşılık verdi. "Onu görmedim."

Dedektif şaşırmış gibiydi. "Anlamadım."

"Şey, kendisi ben yokken gelip gitmiş. Ben Rosslyn'de, bir doktorun muayenehanesindeydim."

Dedektif başıyla onayladı. "Ah, anlıyorum. Evet, elbette. Ama öyleyse kendisinin buraya geldiğini nereden biliyorsunuz?"

"Ah, şey, Sharon söyledi—"

Adam "Sharon mı?" diye araya girdi.

"Sharon Spencer. Sekreterim."

"Ha."

"Burke uğradığında Sharon buradaymış. O—"

"Bay Dennings *onu* görmeye mi gelmiş?"

"Hayır, beni görmeye gelmiş."

"Evet, devam edin lütfen. Sözünüzü kestiğim için kusura bakmayın."

"Kızım hastaydı, Sharon da onu Burke'e emanet edip eczaneye ilaç almaya gitmiş; ben geldiğimde Burke gitmişti."

"Kaçta geldiğinizi söyler misiniz lütfen? Hatırlıyor musunuz?"

Chris omuz silkip dudaklarını büzdü. "Yediyi çeyrek geçe civarı olabilir; yedi buçuk."

"Evden kaçta ayrılmıştınız peki?"

"Altıyı çeyrek geçe civarı."

"Peki Bayan Spencer ne zaman ayrılmıştı?"

"Bilmiyorum."

"Bayan Spencer'ın ayrılmasıyla sizin dönmeniz arasındaki sürede evde, Bay Dennings'in yanında kızınızdan başka kim vardı?"

"Kimse."

"Kimse mi? Bay Dennings, hasta bir çocukla yalnız mı bırakıldı?"

Chris ifadesiz bir yüzle başını sallayarak onayladı.

"Hizmetkârlar yok muydu?"

"Hayır, Willie'yle Karl o sırada–"

"Kim onlar?"

Görüşmenin bir anda ağır bir sorguya dönüşmüş olduğunu fark eden Chris ayaklarının altından yer kayıyormuş hissine kapıldı birden. "Şey, Karl şurada." Fırını silip parlatmayı sürdüren uşağın sırtına donuk gözlerle bakarak başıyla gösterdi. "Willie de onun karısıdır," dedi. "Hizmetkârlarım." *Parlatıp duruyor. Niye?* Fırın dün gece iyice silinip parlatılmıştı oysa. Chris "Öğleden sonrası için izin almışlardı, eve geldiğimde de henüz dönmemişlerdi," diye devam etti. "Ama sonra Willie..." Gözlerini hâlâ Karl'ın sırtından ayırmamış olan Chris duraksadı.

Dedektif "Willie ne?" diye sordu.

Chris ona dönüp omuz silkti. "Ah, şey... Hiç," dedi. Uzanıp sigara aldı. Kinderman onun sigarasını yaktı. Dedektif "Yani Burke Dennings'in evinizden kaçta ayrıldığını sadece kızınız biliyor olabilir?" diye sordu.

"Gerçekten kaza mıydı?"

"Ah, elbette. Bu rutin bir iş, Bayan MacNeil. Kesinlikle. Arkadaşınız Dennings soyulmamıştı, yani nasıl bir cinayet sebebi olabilir ki?"

Chris ciddiyetle "Burke cidden insanların sinirine dokunabili-

yordu," dedi. "Belki de merdivenin tepesindeyken biri onu itip ölümüne yol açmıştır."

"Adı var mı, bu kuş türünün? Aklıma gelmiyor. Bir şeydi ama..." Dedektif parmaklarını Regan'ın heykelinde gezdiriyordu. Chris'in sabit gözlerle baktığını fark edince elini çekti; biraz utanmış gibiydi. "Kusura bakmayın; meşgulsünüz. Eh, işimiz şimdi bitiyor. Kızınız... Bay Dennings'in kaçta ayrıldığını biliyor mudur?"

"Hayır, bilmiyordur. Ağır dozda sakinleştirici verilmişti."

"Ah, yazık... Ne yazık." Dedektif kaygıyla gözlerini kıstı. "Durumu ciddi mi?" diye sordu.

"Evet, maalesef öyle."

"Şeyi sorabilir miyim...?" Adam zarifçe elini kaldırmıştı.

"Hâlâ bilmiyoruz."

Dedektif ciddiyetle "Cereyanda kalmasın; dikkat edin," dedi. "Kışın ev sıcakken cereyan olursa deli gibi bakteri ürer. Annem öyle derdi. Belki de halk efsanesidir sadece. Belki. Ama açık konuşursam, benim için bir efsane tıpkı lüks bir Fransız restoranının menüsü gibidir: Göz alıcılığı ve karmaşıklığı, normalde yemeyeceğiniz şeyleri mideye indirmenizi sağlar; mesela hamburger söylediğinizde ısrarla yanında getirdikleri lima fasulyesi gibi belki."

Chris gevşediğini hissediyordu. Dedektif'in tuhaf bir şekilde konuyu değiştirip havadan sudan konuşması onu gevşetmişti. Çakırkeyif görünüşlü, zararsız St. Bernard köpeği geri gelmişti.

"Odası orada mı, Bayan MacNeil? Kızınızın yatak odası?" Dedektif tavanı gösteriyordu. "O merdivene bakan büyük çıkma pencereli oda?"

Chris başıyla onayladı. "Hı hı, o Regan'ın odası."

"Pencereyi kapalı tutun; böylece kendini daha iyi hissedecektir."

Bir saniye önce gergin olan Chris şimdi gülmemek için kendini zor tuttu. "Evet, öyle yaparım," dedi... "Aslında o pencere sürekli kapalı ve panjuru iniktir."

Dedektif kısaca "Evet, 'tedbir tedaviden iyidir' derler," dedi. Tombul elini pardösüsünün iç cebine sokarken gözü Chris'in tekrar

masaya hafif hafif vurmaya başlamış parmaklarına ilişti. "Ah, evet, meşgulsünüz," dedi. "Eh, işimiz bitti. Kayıtlar için bir not sadece – rutin–, sonra da işimiz tamam olacak." Pardösü cebinden *Cyrano de Bergerac* oyununun bir lise prodüksiyonunun teksir makinesiyle çoğaltılmış buruşuk bir programını çıkarmıştı, şimdi de bir dış cebini yokluyordu... Oradan çıkardığı kısa, sarı, 2 numara kalemin ucu bıçak, çakı ya da makasla sivriltilmiş gibiydi; adam, oyun programını masaya serip düzleştirdikten sonra kalemi kâğıdın üstüne getirdi ve hırıltılı bir sesle "Bir iki isim sadece, o kadar," dedi. "Şimdi, Spencer *c* ile mi yazılıyor?"

"Evet, *c* ile."

"*C* ile," diye tekrarlayan Dedektif bu ismi programın kenarına yazdı. "Peki ya hizmetkârlar? Joseph ve Willie...?"

"Hayır, Karl ve Willie Engstrom."

"Karl. Evet, doğru ya; Karl Engstrom." Adam bu isimleri siyah, kalın harflerle çiziktirdi. Programı döndürerek boş kısım ararken "Şimdi, saatleri hatırlıyorum," diye hırıldadı. "Ah, hayır, durun! Unutmuşum! Evet, hizmetkârlar. Eve kaçta geldiler demiştiniz?"

"Demedim. Karl, dün gece kaçta geldin?" diye seslendi Chris. İsviçreli, ifadesiz bir yüzle başını çevirdi. "Evdeydim tam dokuz otuzda."

"Ha, evet, doğru ya. Anahtarını unutmuştun." Chris bakışlarını tekrar Dedektif'e çevirdi. "Karl zili çalınca mutfaktaki saate baktığımı hatırlıyorum."

Dedektif, Karl'a "Güzel bir film seyrettiniz mi?" diye sordu. Başını çevirerek Chris'e usulca "Ben asla eleştiri yazılarına göre seçim yapmam," dedi. "Önemli olan *halkın, izleyicilerin* ne düşündüğüdür."

Karl "Paul Scofield oynuyor, *Lear,*" diye yanıtladı.

"Ah, onu izledim! Mükemmeldi!"

Karl "Seyrettim Gemini Sineması'nda," diye devam etti. "Altı matinesi. Sonra bindim hemen otobüse, sinema önünde ve..."

Dedektif avucunu kaldırıp "Lütfen, o kadar ayrıntıya gerek yok," diye itiraz etti. "Hayır, hayır, *lütfen!*"

"Sorun değil."

"Madem ısrar ediyorsunuz..."

"İndim Wisconsin Caddesi'yle M Sokağı'nın köşesinde. Dokuz yirmi sanırım. Sonra yürüdüm eve."

"Bakın, bunları anlatmanıza gerek yoktu ama yine de teşekkürler; çok düşüncelisiniz," dedi Dedektif. "Bu arada, filmi sevdiniz mi?"

"İyiydi."

"Evet, ben de öyle düşündüm. Sıradışıydı. Eh, şimdi..." Adam tekrar Chris'e dönüp programa bir şeyler çiziktirdi. "Zamanınızı harcadım ama işim bu. Meselenin esef verici *yin-yang*'ı bu. Bütün bunların. Ah, şey, bir dakika; sonra işimiz bitecek," dedi, güven verici bir edayla... Ardından, sayfa kenarlarına kesik kesik cümleler yazarken "Trajik... Trajik..." diye ekledi. "Öyle yetenekliydi ki, Burke Dennings. İnsan sarrafıydı da eminim: İnsanları idare etmeyi bilirdi. Onu iyi ya da belki de kötü gösterebilecek öyle çok kişi vardı ki işin içinde... Mesela kameraman, ses teknisyeni, besteci ve ayrıca, kusura bakmayın ama aktörler. Yanılıyorsam düzeltin lütfen ama bana öyle geliyor ki, bugünlerde önemli bir yönetmenin kendi ekibine karşı neredeyse psikolog gibi davranması gerekiyor sanki. Yanılıyor muyum?"

"Hayır, yanılmıyorsunuz; sebep şu ki, hepimizde özgüvensizlik var."

"Sizde bile mi?"

"*En çok* da bende. Ama Burke o konuda iyiydi... İnsanın moralini yüksek tutmakta." Chris çekingence omuz silkti. "Gerçi o da epey asabiydi tabii."

Dedektif programı çevirdi. "Ah, şey, mühim şahsiyetler öyledir belki. Onun gibi önemli insanlar." Yine bir şeyler çiziktiriyordu. "Ama kilit nokta, küçük insanlardır; ufak ayrıntılarla uğraşan insanlardır, ki bu ayrıntılar doğru dürüst halledilmezse ***büyük*** ayrıntılara dönüşür. Siz de öyle düşünmüyor musunuz?"

Chris tırnaklarına göz gezdirirken başını iki yana salladı. "Burke esip gürlerken asla ayrım yapmazdı," dedi. "Ama ancak sarhoşken fesatlaşırdı."

"Pekâlâ, işimiz bitti. Halloldu." Kinderman son bir *i* harfinin noktasını koyarken birden bir şey hatırladı. "Ah, hayır, durun. Engstromlar. Birlikte mi gidip geldiler?"

Tam Karl cevap vermek için başını çevirirken Chris "Hayır, Willie bir Beatles filmi izlemeye gitti," diye yanıtladı. "Benden birkaç dakika sonra geldi."

"Ah, şey, bunu neden sordum ki?" dedi Kinderman. "Konuyla hiç alakası yok." Programı katlayıp kalemle birlikte pardösüsünün iç cebine koydu. Tatminle iç geçirerek "Eh, hepsi bu," dedi. "Karakola dönünce, belki de sormam gereken ama sormadığım bir şey hatırlarım şüphesiz. Evet, bu hep olur bana. Aman, neyse," dedi... "Sizi arayabilirim." Adam kalkınca Chris de kalktı. "Şey, birkaç haftalığına şehir dışında olacağım," dedi Chris. Dedektif "Acelesi yok," diye temin etti. "Acelesi yok." Gülümseyerek, hoşnutlukla heykele bakıyordu. "Ah, öyle şirin ki; cidden çok şirin." Eğilip eline aldığı kuş heykelinin gagasında başparmağını gezdirdikten sonra heykeli masaya geri bıraktı ve gitmeye davrandı. Chris ona ön kapıya kadar eşlik ederken Dedektif "İyi bir doktorunuz var mı?" diye sordu. "Yani, kızınız için." Chris asık suratla "Eh, elimde onlardan yeterince var kesinlikle," dedi. "Her neyse, kızımı bir kliniğe yatıracağım... İşlerinde çok iyilermiş; aslında sizin yaptığınız şeyi yapıyorlar ama virüslere karşı."

"Umalım ki o konuda benden çok daha iyi olsunlar, Bayan MacNeil. Şehir dışında mı bu klinik?"

"Evet, öyle. Ohio'da."

"İyi bir klinik mi?"

"Göreceğiz."

"Kızınızı cereyandan uzak tutun."

Evin ön kapısına varmışlardı. Dedektif şapkasının kenarını iki eliyle birden tutarak, büyük bir ciddiyetle "Eh, çok memnun oldum demek isterdim ama bu koşullar altında..." dedi. Başını hafifçe eğerek iki yana salladıktan sonra tekrar kaldırıp baktı. "Çok ama çok üzgünüm."

Kollarını göğsünde kavuşturmuş olan Chris başını eğip usulca "Sağ olun," dedi. "Çok sağ olun."

Dedektif kapıyı açıp dışarı çıktı, şapkasını taktıktan sonra da dönüp Chris'e baktı. "Eh, kızınız konusunda iyi şanslar," dedi.

Chris dalgınca gülümsedi. "Dünya konusunda iyi şanslar."

Dedektif sıcak ve kederli bir edayla başını sallayarak onayladıktan sonra sağa dönüp sokakta nefes nefese, ağır ağır, paytak paytak yürümeye koyuldu. Chris adamın köşenin yakınında bekleyen ekip arabasına doğru topallayarak yürümesini seyretti. Ansızın güneyden sert bir rüzgâr esince uzun, bol pardösüsünün etekleri dalgalanan adam elini şapkasına bastırdı hemen. Chris gözlerini indirip kapıyı kapadı.

Kinderman, ekip arabasının yolcu koltuğuna oturunca dönüp eve baktı ve Regan'ın penceresinde bir hareket görür gibi oldu; kıvrak bir figür hızla yandan geçerek gözden kaybolmuştu sanki. Kinderman emin olamadı. O figürü göz ucuyla, öyle kısa süreliğine görmüştü ki... Sanki bir hayaldi. Adam bakmayı sürdürürken, pencere panjurunun açık olduğunu fark etti. Tuhaf. Chris o panjuru hep kapalı tuttuklarını söylemişti. Dedektif izlemeye bir süre daha devam etti. Kimse belirmedi. Dedektif şaşkınlıkla kaşlarını çatarak aşağı bakıp başını iki yana salladıktan sonra ekip arabasının torpido gözünü açıp bir çakı ve bir delil zarfı aldı; çakının en küçük bıçağını açıp başparmağını zarfa soktu ve tırnağının altındaki mikroskobik parçaları, Regan'ın heykelinden kazıdığı o yeşil renkli kil parçalarını içeri döktü. Bu işi halledince zarfı yapıştırıp pardösüsünün iç cebine koydu. "Pekâlâ, gidelim," dedi şoförüne. Kaldırımdan ayrılıp Prospect Sokağı'nda giderlerken Kinderman ileride trafiğin sıkışık olduğunu görünce, şoförü "Yavaş git," diye uyardı. Ardından başını eğip gözlerini kapadı ve yorgun parmaklarla burun kemiğini kavrayarak umutsuzca "Ah, Tanrım... Bu ne biçim bir dünya. Bu ne biçim bir hayat," diye fısıldadı.

O akşam daha sonra Dr. Klein, Ohio'daki Dayton'a yapacağı yolculukta sakin olsun diye Regan'a elli miligram Sparine zerk ederken

Kinderman ofisinde ayakta durmuş, avuçlarını masasının üstüne koymuş, elindeki akıl karıştırıcı veri parçaları üstüne kara kara düşünüyordu; odadaki tek ışık, antika masa lambasının ince ve parlak huzmesi, masaya saçılmış raporları aydınlatıyordu. Kinderman bu ışığın, odaklanmasına faydası olduğuna inanırdı. Karanlıkta yüksek sesle ve genizden soluyor, raporlara bakınırken gözleri fıldır fıldır dönüyordu; nihayet derin bir nefes alıp gözlerini kapadı. Kafasını boşaltmak, taze bir bakış açısı edinmek istediğinde hep yaptığı gibi *İndirimli Zihinsel Satış!* dedi kendine. *Her Şey Gitmeli Kesinlikle!* Sonra gözlerini açıp patoloğun Dennings hakkındaki raporunu tekrar inceledi:

> ...omurilikte yırtık, kafatası ve boyunda çatlaklar, artı çok sayıda darbe izi, kesikler ve sıyrıklar; boyun derisinde gerilme; boyun derisinde morartı; platizma, sternomastoid, splenius, trapezius kaslarında ve çeşitli küçük boyun kaslarında ezilme; belkemiğinde ve omurlarda çatlaklar; anterior ve posterior spinöz ligamentlerde ezilme...

Kinderman pencereden dışarıya, şehrin karanlığına baktı. Kongre Binası'nın kubbesinin ışıkları, Kongre'nin bu geç saatte hâlâ çalıştığını gösteriyordu; bir kez daha gözlerini kapayan Dedektif, Dennings'in öldüğü gecenin 23.55'inde bölge patoloğuyla yaptığı konuşmayı hatırladı.

"Düşüş yüzünden olmuş olamaz mı?"

"Eee, şey, bu pek muhtemel değil. Sırf sternomastoid ve trapezius kasları bile öyle bir şey olmasını engellerdi. Servikal omurun ve kemikleri bir arada tutan ligamentlerin de engelleyici olması gerekirdi."

"Sade bir dille konuşursak, düşüş yüzünden olması mümkün müpeki?"

"Evet. Adam sarhoşmuş, bu kaslar da biraz gevşemişti kuşkusuz. Belki, ilk darbe yeterince güçlüyse ve..."

"Yere çarpmadan önce on-on beş metre kadar düştüyse?"

"Eee, şey, olabilir; çarptıktan hemen sonra da başı bir şeye takıldıysa... Bir başka deyişle, baş ile vücudun bir bütün olarak, normal şekilde dönmelerini engelleyen bir şey olduysa... Şey, belki... Ama sadece belki diyorum... Böyle bir sonuç ortaya çıkabilir, evet."

"Başka bir insanın işi olabilir mi peki?"

"Evet ama ancak sıradışı ölçüde güçlü biri yapmış olabilir."

Kinderman, Karl Engstrom'un Dennings'in öldüğü sırada kendisinin bulunduğu yer hakkında söylediklerini kontrol etmişti. Gösterim saatleri uyuyordu ve o gece tam o sırada oradan bir DC şehir otobüsü geçmişti gerçekten. Dahası, Karl'ın sinema girişinin yakınından bindiğini iddia ettiği otobüsün şoförü, tam da Karl'ın aşağı yukarı dokuzu yirmi geçe indiğini söylediği yerde, Wisconsin ile M'nin köşesinde paydos etmişti. Şoför değişimi yapılmıştı ve paydos eden şoför, transfer noktasına tam dokuzu on sekiz geçe varıp imza atmıştı. Öte yandan, Kinderman'ın masasında Engstrom'a dair bir suç zaptı duruyordu; 27 Ağustos 1963 tarihli bu belgeye göre adam, Willie'yle birlikte o sıralar çalıştığı evden, Beverly Hills'te oturan bir doktorun evinden narkotik ilaçlar çalmıştı aylarca.

> ...20 Nisan 1921'de İsviçre'nin Zürih şehrinde doğdu. 7 Eylül 1941'de Willie nee Braun'la evlendi. 11 Ocak 1943'te, New York Şehri'nde kızı Elvira doğdu (güncel adresi bilinmiyor). Davalı...

Dedektif belgenin geri kalanını akıl karıştırıcı bulmuştu:

Engstrom'un mahkûm edilebilmesi için tanıklığı şart olan doktor durup dururken –hiçbir açıklamada bulunmaksızın– şikâyetinden vazgeçmişti. *Bunu neden yaptı acaba?* Üstelik sadece iki ay sonra, Engstromlar Chris tarafından işe alınırken doktor o ikisi için iyi bir referans mektubu yazmıştı.

Bunu neden yapsın ki?

Engstrom'un o ilaçları çaldığı kesindi; oysa dava sürecinde ada-

ma tıbbi tetkik yapıldığında, bağımlı veya hatta sadece kullanıcı olduğuna dair bile en ufak bir belirtiye rastlanmamıştı.

Neden rastlanmadı?

Dedektif gözlerini hâlâ kapalı tutarak, Lewis Carroll'ın "Jabberwocky"* adlı şiirinin başlangıcını okudu usulca: "'İdiykindi vakit ve gankay tovlar nödüyor ve ruçuk kazıyordu meçinlikte...'" Bu da Kinderman'ın kafa dağıtma numaralarındandı; şiiri okumayı bitirince gözlerini açıp Kongre Binası'nın kubbesine odaklandı. Zihnini boş tutmaya çalışsa da bu işi imkânsız buldu her zamanki gibi. İç geçirerek, polis psikoloğunun son zamanlarda Holy Trinity'de yapılan saygısızlık eylemlerine dair raporuna göz attı: "*...heykel... fallus... insan dışkısı... Damien Karras,*" kısımlarının altını kırmızı kalemle çizmişti. Çıt çıkmayan sessizlikte hafifçe hırıldayarak solurken uzanıp, cadılık üstüne yazılmış akademik bir kitabı aldı ve ataşla işaretlemiş olduğu bir sayfayı açtı:

> Kara Ayin... bir Şeytan'a tapma formudur ve ritüeli temelde şu kısımlardan oluşur: (1) topluluk içinde kötü eylemler yapılmasına teşvik ("vaaz"); (2) Şeytan'la cinsel ilişki (acı verici olduğu söylenir; iblisin penisi istisnasız olarak "buz gibi soğuk" şeklinde tasvir edilmiştir); ve (3) kutsal şeylere karşı, çoğunlukla cinsellik içeren saygısızlık eylemleri. Örneğin sıradışı büyüklükte ayin ekmekleri hazırlanır (bunlar un, dışkı, menstrüasyon kanı ve irinden yapılırdı), ardından da ortadan yarılıp rahipler tarafından hararetle, yapay vajina olarak kullanılırdı; bu cinsel eylemler sırasında, Meryem Ana'ya tecavüz ettiklerini veya İsa'yı sodomize ettiklerini haykırırlardı. Kimi zaman da bir kızın vajinasına bir İsa heykeli derinlemesine sokulurken, anüsüne de ayin ekmeği tıkıştırılırdı ve rahip küfürler haykırarak bu ekmeği parçalayıp kızı sodomize ederdi. Ritüelde İsa ile Meryem Ana'nın insan boyunda heykelleri de rol oynardı sık sık. Örneğin bir Meryem heykeline

* Carroll bu şiiri uydurma sözcüklerle yazmıştır. *–çn*

—sefih, hafifmeşrep görünecek şekilde boyanmış olurdu genellikle— memeler takılırdı ve tarikat üyeleri bunları emerdi; heykelde içine penis sokulabilecek bir vajina da yer alırdı. İsa heykellerindeyse hem erkeklerin hem de kadınların oral seks yapacağı bir fallus bulunurdu ki bu, kadınların vajinalarına ve erkeklerin anüslerine sokulurdu. Bazense heykel yerine bir insan çarmıha bağlanır ve heykelin işlevini yerine getirirdi, boşalan menisi de küfürle kutsanmış bir ayin kadehinde toplanarak ayin ekmeği yapımında kullanılırdı; bu ekmek dışkıyla kaplı bir kilise kürsüsünde kutsanırdı mutlaka. Bu—

Kinderman sayfaları çevirerek, altı çizili bir paragrafı buldu; ayin cinayetleriyle ilgili bu paragrafı ağır ağır, işaretparmağının ucunu kemirerek okuduktan sonra sayfaya kaşlarını çatıp başını iki yana salladı, ardından da gözlerini kaldırıp lambaya kasvetle göz attı. Lambayı kapayıp ofisinden çıktı.

Arabayla morga gitti.

Kinderman masadaki genç görevliye yaklaşırken adam jambonlu ve peynirli, çavdar ekmekli sandviç yiyor ve bir çapraz bulmacanın üstüne düşmüş kırıntıları temizliyordu.

Dedektif boğuk sesle "Dennings," diye hırıldadı.

Görevli başıyla onayladı ve bulmacadaki beş harflik yatay bir kısmı alelacele doldurduktan sonra sandviçiyle birlikte kalkıp koridorda yürüdü. Az ve öz bir şekilde "Bu taraftan," dedi. Kinderman elinde şapkasıyla adamın peşine düşerek, kereviye tohumu ve hardalın hafif kokusunu takip etti, sıra sıra uzanan soğutmalı dolaplara, görmeyen gözlerin muhafaza edilmesinde kullanılan ve içinde rüya görülmeyen dolaplara kadar.

32 numaralı dolabın önünde durdular. Görevli, ifadesiz bir yüzle dolabın rafını çekip çıkardı. Adam sandviçini ısırınca, grileşmeye başlamış kefenin üstüne mayonezli bir kırıntı düştü hafifçe. Kinderman öylece durup baktıktan sonra yavaşça, hafifçe örtüyü açıp, daha önce görmüş ve kabullenememiş olduğu şeyi ortaya çıkardı: Dennings'in başı tamamen ters dönmüştü ve geriye bakıyordu.

Beşinci Bölüm

Damien Karras, Georgetown Üniversitesi'nin ılık, yeşillikli, çukur kısmındaki oval koşu yolunda tek başına, üzerinde haki şortla ve pamuklu tişörtle koşu yapıyordu; şifa verici terden sırılsıklam olmuş tişörtü üzerine yapışmıştı. İlerisindeki bir tepecikte bulunan astronomi rasathanesinin kireç beyazı kubbesi, Karras'ın adımlarıyla birlikte sarsılır gibi görünüyordu; arkadaki tıp okuluysa Rahip'in adımlarının kaldırdığı toz toprakla birlikte giderek geride kalıyordu. Görevinden azledildiğinden beri buraya her gün gelir olmuştu; kilometrelerce koşarak uykusunun gelmesini sağlamaya çalışıyordu. Bu konuda neredeyse başarılı olmuştu; kalbinin içlerine yapılmış bir dövme gibi olan kederini hafifletmeyi neredeyse başarmıştı. Yığılıp kalmayı isteyene, bitkin düşene dek koştuğunda kederi epey hafifliyor, bazen de tamamen geçiyordu. Bir süreliğine.

Yirmi tur.

Evet, daha iyi. Çok daha iyi. İki tane daha.

Kanla dolmuş, sızlayan, dalgalanan güçlü bacak kaslarıyla aslan zarafetinde, uzun adımlar atan Karras bir dönemeçten sapınca, yandaki bir bankta, üzerine havlusuyla eşofman üstünü ve pantolonunu sermiş olduğu bankta birinin oturduğunu fark etti. Sarkık pardösülü, cüsseli, orta yaşlı bir adamdı bu; fötr şapkası ezilmiş ve buruşuktu. Adam, Karras'ı seyreder gibiydi. Seyrediyor muydu? Evet. Karras geçip giderken adam bakışlarını ondan ayırmıyordu.

Rahip son turda hızlanıp sert adımlarla koştuktan sonra yavaşladı ve soluk soluğa, yutkunarak yürümeye başladı; bankın yanından

geçerken dönüp bakmadı; yumruklarını sızlayan böğrüne hafifçe bastırıyordu. Kaslı göğsüyle omuzlarının inip kalkışları tişörtünü gererek ön taraftaki yazıyı, şablonla yazılmış FİLOZOFLAR yazısını çarpıtıyordu; bir zamanlar siyah olan o harfler defalarca yıkanmadan sonra solmuştu.

Pardösülü adam kalktı ve Karras'a yaklaşmaya başladı.

Kinderman boğuk bir sesle "Peder Karras?" diye seslendi.

Rahip döndü ve başını hafifçe sallayarak onayladı; güneş yüzünden gözlerini kısarak, Cinayet Masası Dedektifi'nin kendisine ulaşmasını bekledi ve ardından tekrar harekete geçerken, adama onu takip etmesini işaret etti. Nefes nefese "Sizin için sorun olmaz umarım? Yoksa kramp girer," dedi.

"Hiç sorun olmaz," diye karşılık veren Dedektif, yüzünü ekşiterek ve hevessizce başını sallayıp onaylarken ellerini pardösü ceplerine tıkıştırdı. Otoparktan buraya yürümek onu yormuştu.

Cizvit "Biz... Tanışıyor muyuz?" diye sordu.

"Hayır, Peder. Hayır, tanışmıyoruz. Ama sizin boksör gibi göründüğünüzü söylediler; öğrenci yurdundaki bir rahipti; unuttum." Adam cüzdanını çıkarıyordu. "İsimler konusunda hafızam berbattır."

"Sizin isminiz ne peki?"

"Polis yüzbaşısı William F. Kinderman, Peder." Adam kimliğini gösterdi. "Cinayet masası."

"Öyle mi?" Karras rozete ve kimlik kartına hevesle, çocuksu bir ilgiyle göz gezdirdi. Dedektif'e dönüp "Mesele nedir?" diye sorarken, kızarmış ve terleyen yüzünde ilgili ve masum bir ifade vardı.

Cizvit'in yıpranmış yüzünü inceleyen Kinderman birden bir şey keşfetmişçesine "Hey... Biliyor musunuz, Peder?" diye karşılık verdi. "Gerçekten doğruymuş, anlarsınız ya... *Cidden* boksöre benziyorsunuz! Kusura bakmayın ama şu gözünüzün hemen yukarısındaki yara izi var ya?" Adam gösteriyordu. "Tam *Rıhtımlar Üzerinde* filmindeki Marlon Brando gibi, Peder; evet, neredeyse *aynen* Marlon Brando! Ona yara izi vermişlerdi..." –Gösteriyor, gözünün kenarını

çekiyordu– "...Böylece gözü biraz kapalı, biraz hülyalı görünüyordu sürekli; biraz üzgün. Eh, bu sizsiniz işte," dedi adam son olarak... "Marlon Brando. Size bunu söyleyen oluyor mu, Peder?"

"Size Paul Newman'a benzediğinizi söyleyen oluyor mu?"

"Sürekli. Ve inanın bana, bu bedenin içindeki Bay Newman dışarı çıkmak için cebelleşiyor. İçerisi fazla kalabalık da. Burada, içeride Clark Gable da var."

Karras yarım ağızla gülümseyerek başını hafifçe iki yana salladı ve bakışlarını kaçırdı.

Dedektif "Boks yaptınız mı hiç?" diye sordu.

"Eee, biraz."

"Nerede? Üniversitede mi? Bu şehirde mi?"

"Hayır, New York'ta."

"Ah, ben de öyle düşünmüştüm. Altın Eldivenler!* Bildim mi?"

Karras yan yan bakıp gülümseyerek "Böylece komiserliğe terfi ettiniz," dedi. "Pekâlâ, size nasıl yardımcı olabilirim, Yüzbaşı?"

"Daha yavaş yürüyün." Dedektif kendi boğazını gösterdi. "Amfizem."

"Ah, kusura bakmayın. Evet, tabii."

"Sigara içiyor musunuz?"

"Evet, içerim."

"İçmemelisiniz."

"Baksanıza, mesele nedir? Artık konuya gelebilir miyiz lütfen, Yüzbaşı?"

"Evet, elbette; konuyu dağıttım. Bu arada, meşgul değilsiniz, değil mi? İşinizi bölmüyorum umarım?"

Karras yine Kinderman'a yan yan bakarak, eğlenir gözlerle gülümsedi. "Neyi böleceksiniz ki?"

"Şey, içinizden dua ediyordunuz belki."

"Biliyor musunuz, bence yakında komiser olursunuz siz."

"Pardon, Peder. Kaçırdığım bir şey mi var?"

---

* ABD'de düzenlenen amatör boks turnuvaları. *–çn*

Karras başını iki yana salladı. "Herhangi bir şeyin gözünüzden kaçtığını sanmam."

"Ne demek istiyorsunuz, Peder? Ne?"

Kinderman, Karras'ı durdurmuştu ve şaşkın görünmek için büyük çaba harcıyordu fakat Cizvit'in kısılan gözlerini görünce başını eğip esefle kıkırdadı. "Ah, şey, elbette... Bir psikiyatr. Kimi kandırıyorum ki? Bakın, bu benim için bir alışkanlık, Peder. *Schmaltz...** Kinderman yöntemi budur. Eh, artık bunu yapmayı kesip meseleyi açıkça söyleyeceğim size."

"Kilisenin kirletilmesi olayları," dedi Karras.

Dedektif usulca "Boşu boşuna *schmaltz* yapmışım desenize," dedi.

"Kusura bakmayın."

Kinderman "Boş verin, Peder; bunu hak etmiştim. Evet, kilisedeki olaylar," diye onayladı. "Doğru. Ama biraz daha fazlası da söz konusu olabilir, Peder."

"Kastınız cinayet mi?"

"Evet, beni tekrar tekmeleyin, Peder. Hoşuma gidiyor."

Karras omuz silkti. "Yani, Cinayet Masası sonuçta."

"Boş versene, Marlon Brando seni. Bir rahip için biraz fazla ukala olduğunu söyleyen oluyor mu hiç?"

Karras "*Mea culpa,*" diye mırıldandı. Gülümsese de, belki de Dedektif'in özgüvenini zedelediğini düşünerek esef duyuyordu. Bunu yapmak istememişti. Şimdiyse aklı karışmış gibi görünmek için bir bahane bulduğuna memnundu. Alnını kırıştırmaya özen göstererek "Aradaki bağlantı nedir?" diye sordu... "Anlamıyorum."

Kinderman yüzünü Rahip'inkine yaklaştırdı. "Bak, Peder, bu aramızda kalabilir mi? Sır olarak? Günah çıkarıyormuşum gibi mesela?"

Karras "Evet, elbette," diye karşılık verdi. "Mesele nedir?"

"Burada film çeken yönetmeni biliyor musun, Peder? Burke Dennings'i?"

"Evet, etrafta görmüştüm."

---

* Yidcede "aşırı duygusallık". *—çn*

Dedektif başıyla onaylayarak "Onu görmüştün," dedi. "Nasıl öldüğünü de biliyor musun peki?"

Karras omuz silkti. "Şey, gazetelerde..."

"O gerçeğin bir kısmı sadece."

"Ya?"

"Evet, bir kısmı. Sadece bir kısmı. Baksana, cadılık hakkında ne biliyorsun?"

Karras şaşkınlıkla yüzünü ekşitti. "*Ne?*"

"Dinle ve sabırlı ol; lafı bir yere getiriyorum."

"Umarım öyledir."

"Şimdi, cadılık... Aşina olduğun bir konu mu? İyi bilir misin, Peder?"

Karras gülümsedi. "Evet, bir keresinde makale yazmıştım o konuda. Psikiyatr gözüyle."

"Hadi ya, sahi mi? Ah, bu harika! Muhteşem! İşte bu bir bonus, Peder Brando! Düşündüğümden çok daha fazla yardımcı olabilirsin bana. Tamam, dinle şimdi..." Bir dönemeçten saparak bir banka yaklaşırlarken Dedektif elini kaldırıp Cizvit'in kolunu tuttu. "Pekâlâ... Ben çok iyi eğitim almamış, halktan biriyim. Yani resmi eğitim almadım, Peder. Ama çok okurum. Bak, kendi kendini yetiştirmiş insanlar hakkında ne dendiğini bilirim; öyle insanların vasıfsız işçiliğin berbat örnekleri olduğu söylenir. Ama ben şahsen –açık konuşacağım– hiç utanç duymuyorum. Kesinlikle hayır, ben–" Adam birden sustu ve aşağı bakarak başını iki yana salladı. "*Schmaltz,*" diye inledi. "Kendimi durduramıyorum." Başını kaldırıp baktı. "Bak, kusura bakma; meşgulsün."

"Evet, dua ediyorum."

Cizvit'in bunu ciddi bir ses ve ifadesiz bir yüzle söylemesi karşısında Dedektif birden yürüyüşlerini durdurdu. "Ciddi misin?" diye sordu... Sonra da kendi sorusunu yanıtladı. "Hayır." Tekrar öne döndü ve yürüdüler. "Bak, sadede geleceğim. Kilisenin kirletilmesi olayları," dedi Kinderman. "Cadılıkla ilgili herhangi bir şeyi hatırlatıyorlar mı sana?"

"Evet, olabilir. Kara Ayin'de kullanılan bazı ritüelleri hatırlatıyorlar."

"Mükemmel. Peki ya Dennings? Nasıl öldüğünü okudun mu?"

"Evet, 'Hitchcock Basamakları'ndan düşmüş."

"Şey, sana söyleyeceğim ama *–lütfen– aramızda kalsın!*"

"Elbette."

Karras'ın bankta dinlenmek gibi bir niyeti olmadığını fark eden Dedektif'in yüzü acı çekercesine ekşidi birden. Kinderman durunca Rahip de onunla birlikte durdu.

Dedektif arzuyla "Senin için sorun olur mu?" diye sordu.

"Ne?"

"Durabilir miyiz? Biraz otursak?"

"Ha, elbette." Banka doğru gerisingeri yürümeye başladılar.

"Kramp girmez mi?"

"Yok, şimdi iyiyim."

"Emin misin?"

"Hı hı, eminim."

Kinderman sızlayan, iri gövdesiyle banka çökerken yoğun bir tatminle iç geçirdi. "Ah, evet, böyle daha iyi; çok daha iyi," dedi. "Hayat tamamen *Gün Ortasında Karanlık*'tan* ibaret değil."

"Pekâlâ, şimdi: Burke Dennings. Onun hakkında ne söyleyecektin?"

Dedektif başını eğip ayakkabılarına baktı. "Ah, evet, Dennings, Burke Dennings, Burke Dennings..." Adam başını kaldırıp, havlusunun köşesiyle terini silen Karras'a baktı. Dedektif tonlamasız ve alçak sesle konuştu: "Burke Dennings, sevgili Peder, saat tam akşam yediyi beş geçe o basamakların dibinde bulundu; başı tamamen ters çevrilmiş, geriye bakar hâldeydi."

Üniversite takımının antrenman yaptığı beyzbol sahasından öfkeli bağrışmalar geliyordu hafif hafif. Karras havlusunu indirip Yüzbaşı'nın sabit bakışlarına aynı şekilde karşılık verdi. "Düşme sırasında olmamış mı?"

---

* Arthur Koestler'ın 1940 tarihli "Darkness at Noon" adlı romanı. *–çn*

Kinderman omuz silkti. "Olabilir tabii," dedi.

Rahip kasvetle "Ama pek muhtemel değil," diyerek onun sözünü tamamladı.

"Eee, cadılıkla bu olay arasında nasıl bir bağlantı geliyor aklına?"

Düşünceli bir edayla uzaklara bakan Karras banka, Kinderman'ın yanına oturdu. "İblisler cadıların boynunu öyle kırarmış." Dedektif'e döndü. "Yani, efsaneye göre en azından."

"Bu bir efsane mi?"

Rahip "Eee, şey, elbette," diye karşılık verdi... "Gerçi o şekilde ölen insanlar olmuştur sanırım.... Cadı tarikatlarının kaçan ya da sırları açığa vuran üyeleri muhtemelen." Uzaklara baktı. "Bilmiyorum. Bu bir tahmin sadece." Tekrar Dedektif'e baktı. "Ama bunun Şeytan'a tapan suikastçıların alametifarikası olduğunu biliyorum."

"Kesinlikle, Peder Karras! Kesinlikle! Londra'da işlenen bir cinayette öyle bir bağlantı olduğunu hatırladım. Ki *günümüzden* bahsediyorum, Peder; yani sadece dört beş yıl öncesinden. Gazetelerde okuduğumu hatırladım."

"Evet, onu ben de okumuştum ama sonunda düzmece olduğu ortaya çıkmıştı sanırım."

"Evet, doğru. Ama en azından bu vakada, bu bahsettiğimiz şey ile kilisede yapılan şeyler arasında bir bağlantı görebilirsin belki. Belki deli birinin işidir, Peder; belki de Kilise'ye kin duyan birinin işidir; bilinçsizce bir isyan olabilir."

Öne eğilip ellerini kenetlemiş olan Rahip başını çevirip Dedektif'i süzdü. "Ne diyorsun? Hasta bir rahip mi?" dedi. "Şüphelendiğin şey bu mu?"

"Bak, psikiyatr sensin. *Sen* söyle."

Karras başını çevirip uzaklara baktı. Düşünceli bir edayla konuştu: "Şey, o kirletme eylemlerinin patolojik olduğu ortada elbette; Dennings öldürüldüyse de... Eh, katil de patolojiktir herhalde."

"Cadılık konusunda bilgili de olabilir mi?"

Karras düşünceli bir tavırla başını sallayarak onayladı. "Hı hı, olabilir."

"Peki bu tanıma uyan, bu mahallede oturan ve geceleri kiliseye girme imkânı olan kim var?"

Karras dönüp Kinderman'la bakıştı; topa vuran bir beyzbol sopasının sesi gelince de tekrar dönüp, sırık gibi bir sağ bekin topu yakalamasını seyretti. "Hasta bir rahip," diye mırıldandı. "Belki de öyledir."

"Bak, Peder; bunun senin için zor olduğunu biliyorum... Lütfen...! Seni anlıyorum. Ama sen bu kampüsteki rahiplerin psikiyatrısın, değil mi?"

Karras ona döndü. "Hayır. Görevim değiştirildi."

"Hadi ya? Sene ortasında mı?"

"Bizim tarikat böyledir."

"Yine de o sıralar kimin hasta olup olmadığını biliyorsundur, değil mi? Yani, *bu* tür bir hastalığı kastediyorum. Öyle bir şeyi *bilirsin*."

"Hayır, biliyor olmam şart değil, Yüzbaşı. Alakası yok. Aslında bilmem tamamen tesadüf olurdu. Psikanalist değilim. Danışmanlık yaparım sadece. Hem o tanıma uyan birini de tanımıyorum."

Kinderman çenesini öne ve yukarıya çıkardı. "Ah, evet, doktor etiği," dedi. "Bilsen bile söylemezdin."

"Evet, söylemezdim muhtemelen."

"Bu arada –ki sadece lafın gelişi söylüyorum– bu etik son zamanlarda illegal kabul ediliyor. Küçük ayrıntılarla canını sıkmak istemem, Peder... Ama geçenlerde, hem de güneşli California'da bir psikiyatr, polise bir hastası hakkında bildiklerini söylemediği için hapse atıldı."

"Bu bir tehdit mi?"

"Paranoyakça konuşma. Öylesine söyledim, o kadar."

Karras kalkıp Dedektif'e tepeden baktı.

Soğuk bir tavırla "Bana günah çıkarıldığını söyleyebilirim yargıca," dedikten sonra ekledi: "Açık konuşursam eğer."

Dedektif can sıkıntısıyla ona baktı. "Bu işi o kadar ileri mi götürmek istiyorsun, Peder?" diye sorduktan sonra beyzbol antrenman sahasına baktı. "'Peder'miş. Ne 'peder'i?" diye hırıldadı. "Başkaları

gibi görünmeye çalışan bir Yahudi'sin sen... Ama sana şunu söyleyeyim: Bu işi biraz abartmışsın."

Karras banktan kalkarken kıkırdadı.

Dedektif başını kaldırıp Karras'a öfke ve can sıkıntısıyla bakarak "Gül; gül," dedi. "Eğlen haydi, Peder; istediğin kadar gül." Ama sonra gülümseyerek, muzipçe bir öztatminle "Bu bir şeyi hatırlattı bana," dedi. "Polislik sınavı var ya? Ben girdiğimde testteki sorulardan biri şuydu: 'Kuduz nedir ve öyle insanlara ne yaparsınız?' Birisi 'Onlar Yahudi rahiplerdir* ve o insanlar için elimden gelen her şeyi yaparım,' diye yanıtlamıştı." Kinderman elini kaldırıp "Cidden! Öyle oldu! Tanrı üstüne yemin ederim!" dedi.

Karras sıcak bir edayla gülümsedi ona. "Haydi gel; seni arabana kadar geçireyim. Otoparka mı park ettin?"

Dedektif ona baktı; kımıldamaya gönülsüzdü. Hayal kırıklığıyla "Görüşmemiz bitti mi yani?" diye sordu.

Rahip bir ayağını banka koyup eğilerek önkolunu dizine dayadı. "Bak, hiçbir şeyi örtbas etmeye çalıştığım filan yok," dedi. "Cidden. Aradığın gibi bir rahip tanısam, adını vermesem bile öyle biri olduğunu söylerdim en azından. Sonra da adamı dini idare yöneticisine ihbar ederdim herhalde. Ama aradığın kişiyle uzaktan yakından alakalı birini tanımıyorum."

Ellerini tekrar pardösü ceplerine daldırmış olan Kinderman gözlerini indirerek "O kişinin rahip olduğunu düşünmemiştim zaten," dedi. "Ciddi olarak düşünmemiştim." Bakışlarını kaldırıp aşağıdaki kampüs otoparkını başıyla gösterdi. "Oraya park ettim," dedi. Kinderman kalktı ve yürümeye başladılar; ana kampüs binalarına uzanan patikada ilerlediler. Dedektif "Asıl şüphelendiğim şeyi söylesem bana deli dersin," diye devam etti. Başını iki yana sallayarak "Bilmiyorum," dedi. "Bilmiyorum. İnsanların sebepsiz yere öldürüldüğü bütün o kulüpler ve tarikatlar... İnsana birtakım şeyler düşündürmeye başlıyor. Bugünlerde çağa ayak uydurmak için biraz kaçık olmak

* (İng.) Rabies: Kuduz; Rabbies: Hahamlar. *–çn*

gerekiyor galiba," diye yakındı. Karras'a döndü. Başıyla Cizvit'in göğsünü göstererek "Şu tişörtündeki şey ne?" diye sordu.

"Ne demek istiyorsun?"

"Tişörtün. Oradaki yazı. 'Filozoflar'. Nedir?"

"Ha, bir sene Maryland'daki Woodstock İlahiyat Merkezi'nde birkaç ders almıştım," dedi Karras. "Altsınıf beyzbol takımında oynuyorduk, adımız da 'Filozoflar'dı."

"Ah, anlıyorum. Üstsınıf takımının adı neydi peki?"

"İlahiyatçılar."

Dedektif hafifçe gülümseyerek bakışlarını patikaya indirdi. Düşünceli bir tavırla "İlahiyatçılar üç, Filozoflar iki," dedi.

"Hayır... *Filozoflar* üç, *İlahiyatçılar* iki."

"Evet, elbette, öyle demek istemiştim aslında."

"Elbette."

Dedektif kaygılı ve düşünceli bir tavırla "Tuhaf şeyler, çok tuhaf," dedi. Karras'a dönerek konuştu: "Baksana, Peder. Baksana, *Doktor.* Ben deli miyim, yoksa cidden burada, bu şehirde bir cadı tarikatı olabilir mi? Şu an, günümüzde."

Karras alayla "Haydi canım sen de," dedi.

"Aha! *Olabilir* yani!"

"'Olabilir yani' derken? Bunu nereden çıkardın?"

Dedektif aniden saldırıya geçmişçesine işaretparmağını havaya saplarken "Pekâlâ, Peder... Şimdi *ben* doktorluk yapacağım," dedi. "Açıkça hayır demedin; ukala bir tavır sergiledin yine. Yani savunmacı davrandın. Safdil biri gibi görünmekten korkuyorsun belki de: Şimdi yanında yürüyen, Akıl Çağı'nın ete kemiğe bürünmüş hâli olan rasyonalist Kinderman'ın karşısında batıl inançlı bir rahip! Pekâlâ, şimdi gözlerimin içine bak ve yanıldığımı söyle bana! Haydi, baksana! Gördün mü! Yapamıyorsun!"

Karras giderek artan bir şüphe ve saygıyla başını çevirip Dedektif'e baktı. "Bu çok zekice bir gözlem," dedi. "Çok iyi!"

"Eh, tamam öyleyse," dedi Kinderman. "O hâlde tekrar sorayım: Burada, bu şehirde cadı tarikatları olabilir mi?"

Karras düşünceli bir edayla bakışlarını patikaya çevirdi. "Şey, ben bilemem cidden..." dedi. "...Ama Avrupa'da Kara Ayin düzenlenen ülkeler var."

"Yani, günümüzde mi?"

"Hı hı, günümüzde. Hatta Avrupa'da Şeytan'a tapanların merkezi İtalya'nın Torino şehridir. Tuhaf."

"Neden?"

"Orası İsa'nın kefeninin bulunduğu yer."

"Eski zamanlardaki gibi Şeytan'a tapılmasından mı bahsediyorsun, Peder? Bak... Laf aramızda, öyle şeyleri ben de okudum; seks, heykeller filan gibi şeyleri. Bu arada, mideni kaldırmak istemem ama cidden öyle şeyler yapıyor muydular? Gerçekten mi?"

"Bilmiyorum."

"Öyleyse sadece fikrini söyle, Peder. Sorun yok. Üstümde 'dinleme cihazı' taşımıyorum."

Karras dalgın, soğuk bir gülümsemeyle Dedektif'e baktıktan sonra bakışlarını tekrar patikaya çevirdi. "Eh, tamam öyleyse," dedi. "Bence gerçekten yapıyorlardı veya yaptıklarından şüpheleniyorum diyelim en azından; böyle düşünmemin sebeplerinin hemen hepsi de patoloji temelli. Peki, tamam. Kara Ayin. Düzenlendiği olur. Ama öyle şeyler yapan herkes büyük psikolojik rahatsızlıkları olan, çok belirli bir türden rahatsızlıkları olan insanlardır. Hatta o tür rahatsızlığın tıbbi bir adı var; satanizm deniyor... Burada kastedilen, dine karşı küfür eyleminde bulunmadan cinsel haz alamayan kişiler. Dolayısıyla ben şöyle düşünüyorum—"

"'Şüpheleniyorum' diyeceksin aslında."

"Evet, geçmiş zamanlarda Kara Ayin'in sırf bahane olarak kullanıldığından şüpheleniyorum."

"*Günümüzde* de."

"Geçmişte ve günümüzde."

Dedektif tonlamasız bir sesle "Geçmişte ve günümüzde," diye tekrarladı. "Peki, tartışmalarda hep son noktayı koyma takıntısına psikiyatride verilen isim nedir?"

Rahip gülümseyerek "Karrasmani," dedi.

"Teşekkürler. Tuhaf ve egzotik şeyler dağarcığımdaki büyük bir boşluk dolmuş oldu böylece. Bu arada, lütfen kusura bakma ama... Hani şu İsa ve Meryem Ana heykellerine yapılan şeyler var ya?"

"Ne olmuş onlara?"

"Doğru mu?"

"Şey, bu bir polis olarak ilgini çekebilir sanırım." Bir akademisyen olarak duyduğu ilgi harekete geçmiş olan Cizvit epey hararetli bir hâl almıştı sessiz sedasız. "Paris polisinin kayıtlarında, civardaki bir manastırda yaşayan iki keşişle ilgili bir vaka yer alıyor hâlâ... Bir düşüneyim..." Hatırlamaya çalışırken başının arkasını kaşıdı. "Evet, Crépy'deki olabilir," dedi sonunda. Rahip omuz silkti. "Aman, hangisiyse hangisi. Yakın bir kasaba işte. Her halükârda, bu keşişler bir hana gelip üç kişilik yatak isteyerek olay çıkarmışlar... Kendileri ve aralarında taşıdıkları, insan boyunda Meryem Ana heykeli için yatak istemişler."

Kinderman "Ah, bu şoke edici," diye fısıldadı.

"Kesinlikle. Ama okuduğun şeylerin temelinde gerçeklerin yattığının iyi bir göstergesi olabilir."

"Şey, seks meselesi evet, olabilir... Bunu anlayabilirim; o apayrı bir konu. Boş ver. Peki ya günümüzdeki ayin cinayetleri, Peder? Bunlar doğru mu? Haydi ama, söyle! Yeni doğan bebeklerin kanını kullanma meselesi?" Dedektif cadılıkla ilgili kitapta okuduğu başka bir şeyden bahsediyordu; bazı Kara Ayinlerde rahibin cüppesini çıkardığından, ardından da yeni doğan bir çocuğun bileğini kesip kanını bir ayin kadehine akıttığından, bu kanın da sonradan Aşai Rabbani tarzı bir ayinde kutsanıp içildiğinden söz ediliyordu kitapta. Dedektif "Bunlar tam da eskiden Yahudiler hakkında söylenenlere benziyor," diye devam etti. "Hıristiyan bebekleri çalarlarmış da, kanlarını içerlermiş de. Bak, kusura bakma ama bütün böyle hikâyeleri *senin* o Cizvitler anlatıyordu."

"Öyle yaptıysak *beni* affet."

"Git ve artık günah işleme. Affedildin."

Rahibin ifadesiz bakışlarında karanlık ve kederli bir ifade belirdi bir an; unutulmuş ama kısa süreliğine hatırlanmış bir acının gölgesi gibiydi. Başını çevirip ileriye baktı. "Hı hı, tamam."

"Ne diyordun?"

"Şey, ayin cinayetleri hakkında pek bir şey bilmiyorum cidden," dedi Karras. "O konuda hiçbir fikrim yok. Ama bir keresinde İsviçre'de bir ebenin, Kara Ayin'de kullanılmak üzere otuz kırk bebek öldürdüğünü itiraf ettiğini biliyorum." Karras omuz silkip "Gerçi belki de işkence yüzünden öyle demişti," diyerek lafını düzeltti. "Ama kadının anlattığı hikâye gayet ikna ediciydi. Yeninde uzun, ince bir iğne saklarmış; bebeği doğururken de iğneyi gizlice çıkarıp bebeğin kafasının tepesine saplar, sonra da tekrar saklarmış. İz kalmazmış," dedi Karras, dönüp Kinderman'a göz atarken. "Bebek ölü doğarmış. Avrupalı Katolikler ebelere karşıydı eskiden... Duymuş muydun? Eh, işte böyle başladı."

"Ah, Tanrım!"

"Evet, delilik bu yüzyıla özgü bir şey değil. Ama—"

Dedektif "Dur bir dakika... Dur şimdi!" diyerek araya girdi. "Bunlar... Dediğin gibi muhtemelen işkence edilmiş insanların anlattığı hikâyeler, değil mi? Yani güvenilmezler temelde. İtirafların altına imza atıyorlardı, sonra da mühim sofu şahsiyetler, dindar *shmei*'ler* ve nefret dolu insanlar boşlukları dolduruyordu. Yani, o zamanlar *habeas corpus*** yoktu, değil mi? 'Halkımı bırak gitsinler'*** yasası yoktu."

"Çok doğru ama o zamanlar itirafların çoğu gönüllü yapılırdı."

"Öyle şeyleri kim gönüllü olarak itiraf eder ki?"

---

* (İbr.) Shimei: Yahudi İncili'nde bahsedilen birtakım kişiler. *—çn*

** (Lat.) "Vücut sende olacak". Bir zanlının yargıç karşısına getirilme ve kendisine yönelik suçlamaları duyup karşılık verme hakkına yönelik, 1679 tarihli İngiliz Parlamentosu yasası. *—çn*

*** Eski Ahit, Mısır'dan Çıkış, 5:1: "Sonra Musa'yla Harun, Firavun'a gidip şöyle dediler: 'İsrail'in Tanrısı Rab diyor ki, "Halkımı bırak gitsinler, çölde bana bayram yapsınlar."'" *—çn*

"Zihinsel rahatsızlığı olan insanlar kuşkusuz."

"Ah, *bir başka* güvenilir kaynak!"

"Eh, şey, bu konuda da haklısındır muhtemelen, Yüzbaşı. Ben Şeytan'ın avukatlığını yapıyorum sadece."

"Gayet de iyi yapıyorsun."

"Bak, öyle şeyleri itiraf edebilecek kadar psikozlu insanların onları yapacak kadar da psikozlu olduğunu unutmaya meyilli oluruz bazen. Mesela, kurtadam efsanelerini ele alalım. Evet, tamam, akıldışıdırlar: Kimse kendini kurda dönüştüremez. Ama ya bir insan sırf kurtadam olduğunu *düşünecek* kadar değil, kurtadammış gibi *hareket edecek* kadar da rahatsızsa?"

"Sevgili Peder... Bu bir teori mi, yoksa gerçek mi?"

"Gerçek. Mesela William Stumpf diye biri vardı. Veya adı Karl'dı belki de. Hatırlayamıyorum. Her neyse, on altıncı yüzyılda yaşamış bir Alman'dı. Kurtadam olduğunu sanıyordu ve yirmi otuz kadar küçük çocuğu öldürmüş olabilir."

"Yani –tırnak içinde söylüyorum, Peder– bunu itiraf mı etti?"

"Evet, etti ve itirafı geçerliydi sanıyorum. Onu yakaladıklarında, genç yaşlardaki iki gelininin beynini yiyordu."

Seyrek ve bulutsuz, güneşli nisan havasında beyzbol sahasından gelen sohbet ve sopayla topa vurma sesleri hafif ama belirgindi. "*Haydi Price, çakalım şuna... Haydi, öne geçelim!*"

Otoparka gelmişlerdi; kısa süreliğine sessizce yürüdüler, sonunda ekip arabasına vardıklarındaysa Dedektif kederli, üzgün bakışlarını Rahip'e çevirdi. "Aramam gereken şey ne peki, Peder?" diye sordu.

Karras "Uyuşturucu kullanan bir psikopat belki," diye yanıtladı.

Dedektif kaldırıma bakarak bunu düşündükten sonra sessizce başını sallayarak onayladı. "Evet; haklısın, Peder. Olabilir. Belki de öyledir." Başını kaldırdı; yüz ifadesi şimdi hoştu. "Baksana, Peder... Nereye gidiyorsun? Seni bırakmamı ister misin?"

"Hayır, teşekkürler, Yüzbaşı. Gideceğim yer kısa bir yürüyüş mesafesinde sadece."

"Boş versene! Keyif çat!" diyen Dedektif, Karras'a arabanın arka koltuğuna oturmasını işaret etti. "Sonradan da polis arabasında gittiğini bütün arkadaşlarına anlatabilirsin. Sana bunu ispat eden imzalı bir sertifika bile veririm. Seni kıskanırlar. Haydi, bin bakayım!"

Rahip başıyla onaylayarak ve yarım ağızla, kederle gülümseyerek "Tamam," dedikten sonra arabanın arka koltuğuna oturdu; Dedektif ise diğer tarafa gidip o kapıdan sıkış tıkış girerek Karras'ın yanına geçti. Biraz nefes nefese kalmış olan Dedektif "Çok güzel," dedi. "Bu arada, *hiçbir* yürüyüş kısa değildir, sevgili Peder. Evet, öyle bir şey *yoktur!*" Direksiyon başındaki polise dönüp "*Avanti!*"* dedi.

"Nereye, efendim?"

"Otuz Altıncı Sokak'tan Prospect'e sapıp yarısına kadar git; sokağın solundan git."

Şoför başıyla onaylayarak ekip arabasını park yerinden geri geri çıkarmaya başlarken Karras, Dedektif'e dönüp biraz sorgulayıcı bir bakış attı. "Nerede oturduğumu nereden biliyorsun?" dedi.

"Orası Cizvit lojmanı değil mi? Sen Cizvit değil misin?"

Ekip arabası ağır ağır kampüs bahçesinin ön kapısına doğru yönelirken Karras başını çevirip ön camdan baktı. "Hı hı, evet," dedi usulca. Holy Trinity'nin avlusundaki ikamet yerinden lojmana taşınalı, danışmanlık yaptığı adamları kendisinden yardım istemeyi sürdürmeye bu şekilde teşvik etme umuduyla taşınalı daha birkaç gün olmuştu.

"Film seyretmeyi sever misin, Peder Karras?"

"Evet, severim."

"Paul Scofield'ın oynadığı *Lear* filmini izledin mi?"

"Hayır, izlemedim."

"Ben izledim. Bana bilet gelir."

"İyi, ne güzel."

"En iyi filmler için bilet gelir ama Bayan K. çok çabuk yoruluyor. O asla gelmez."

---

* (İt.) İleri! *–çn*

"Bu kötüymüş."

"Evet, tek başıma gitmekten nefret ediyorum. Anlarsın ya, sonrasında film hakkında konuşmaya bayılırım; tartışmaya; eleştirmeye."

Karras sessizce başıyla onayladıktan sonra başını eğip, bacaklarının arasında kenetlediği iri ve güçlü ellerine baktı. Saniyeler geçti. Sonra Kinderman hevesli bir sesle "Bir ara benimle film izlemek ister misin?" diye sordu. "Bedava."

"Evet, biliyorum. Sana bilet geliyor."

"İster misin?"

"Elwood P. Dowd'un *Harvey*'de dediği gibi: 'Ne zaman?'"

"Ah, seni ararım!" Dedektif'in ağzı kulaklarındaydı.

"Tamam, ara. Bu hoşuma gider."

Kampüsün ön kapısından çıkıp sağa sapmış, ardından da Prospect Sokağı'ndan ayrılıp lojmanın önüne gelmiş ve park etmişlerdi. Karras yanındaki kapıyı yarıya kadar açtıktan sonra geriye dönüp Dedektif'e bakarak "Yolculuk için teşekkürler," deyip arabadan indi... Araba kapısını kapatıp kollarını pencere pervazına dayadı ve "Pek yardımcı olamadım; kusura bakma," dedi.

"Hayır, oldun," dedi Dedektif. "Ve sağ ol. Bu arada, seni arayıp bir filme davet edeceğim; cidden edeceğim."

"Bekleyeceğim," dedi Karras. "Haydi şimdi, kendine iyi bak."

"Bakarım. Sen de."

Karras geri çekilerek arabadan uzaklaşıp doğruldu; tam dönüp gidecekken "Peder, *bekle!*" diye seslenildiğini duydu.

Karras dönünce, Kinderman'ın arabadan inip onu eliyle çağırdığını gördü. Kinderman'la kaldırımda buluştu. "Baksana, Peder; unutmuşum," dedi Dedektif. "Kart meselesi tamamen aklımdan çıkmış. Hani şu Latince yazılı kart vardı ya? Kilisede bulunan?"

"Evet, kürsü kartı."

"Her neyse işte. Hâlâ sende mi?"

"Evet, odamda. Latince yazıyı inceliyordum ama artık işim bitti. Kartı ister misin?"

"İpucu verebilir. Evet. Alabilir miyim?"

"Elbette. Bekle; gidip getireyim şimdi."

"Minnettar kalırım."

Kinderman sırtını ekip arabasına yaslayıp beklerken, Cizvit çabucak zemin kattaki odasına gidip kartı buldu ve büyük bir manila zarfa koyup sokağa geri döndü; zarfı Kinderman'a verdi.

"İşte, al."

Kinderman zarfı kaldırıp incelerken "Teşekkürler, Peder," dedi. "Üzerinde parmak izi olabilir diye düşünüyorum." Sonra başını kaldırıp biraz can sıkıntısıyla Karras'a baktı. "*Oy!*" dedi. "Kartı ellemişsin, Kirk Douglas seni... *Dedektif Hikâyesi* filmindeki rolünü tekrar mı canlandırıyordun? Eldiven kullanmadan? Çıplak ellerinle."

"Suçumu kabul ediyorum."

Kinderman "Hem de açıklama yapmadan," diye homurdandı. Başını iki yana sallayarak Karras'a esefle bakıp "Peder Brown değilsin sen," diye ekledi. "Neyse, belki hâlâ bir şeyler bulabiliriz bunda." Zarfı kaldırdı. "Bu arada, bunu incelediğini mi söylemiştin?"

Karras başıyla onayladı. "Evet, öyle."

"Peki ya vardığın sonuç? Nefesimi tutmuş bekliyorum."

"Bilemiyorum ama sebep... Katolikliğe duyulan nefret olabilir. Kimbilir? Ama kesin olan şey, bunu yapan adamın ağır bir psikolojik rahatsızlığı olduğu."

"Erkek olduğunu nereden biliyorsun?"

Karras omuz silkip uzaklara baktı; arnavutkaldırımlı sokakta tangır tungur geçip giden bir Gunther bira kamyonunu bakışlarıyla takip etti. "Şey, bilmiyorum," dedi.

"Ergen serserinin teki olamaz mı peki?"

"Hayır, olamaz." Karras dönüp tekrar Kinderman'a baktı. "Latince yazı bunu gösteriyor."

"Latince yazı mı? Ha, kürsü kartındakini diyorsun."

"Evet. O Latince kusursuz, Yüzbaşı; dahası, son derece nevi şahsına münhasır bir tarzı var."

"Öyle mi?"

"Öyle. Sanki onu yazan kişi Latince *düşünebiliyormuş* gibi."

"Rahipler Latince düşünebilir mi?"

Karras "Eeh, yapma ama!" diye payladı.

"Soruyu cevaplayın lütfen, Peder Paranoya."

Bakışlarını tekrar Kinderman'a çeviren Karras duraksadıktan sonra "Tamam, evet," diye itiraf etti. "Eğitimimizde bir noktadan sonra Latince düşünebilmeye başlarız – yani en azından Cizvitler ve belki bazı başkaları için böyle. Maryland'daki Woodstock İlahiyat Merkezi'nde, felsefe derslerimiz Latince *verilir*."

"Neden öyle?"

"Eksiksiz düşünebilmek için. O dilde, İngilizcede bulunmayan nüanslar ve ince ayrımlar vardır."

"Ah, anlıyorum."

Birden çok ciddi görünen ve yoğun bir dikkatle bakan Rahip yüzünü Dedektif'inkine yaklaştırdı. "Bak, Yüzbaşı... *Cidden* müsebbibin kim olduğunu düşündüğümü söyleyeyim mi?"

Dedektif ilgiyle kaşlarını çattı.

"Evet, kim!"

"Dominikanlar. Git onlarla uğraş."

Gülümseyen Karras dönüp giderken Dedektif arkasından seslendi: "Yalan söyledim! Sal Mineo'ya benziyorsun!"

Karras sırıtarak dönüp dostça el salladıktan sonra lojman kapısını açıp içeri girdi; dışarıda, kaldırımda kımıldamadan duran Dedektif ise düşünceli bir edayla onun arkasından bakarken "Suyun altına tutulan diyapazon misali tınlıyor," diye mırıldandı. Lojmanın ön kapısına düşünceli gözlerle, birkaç saniye daha baktı. Sonra birden dönüp ekip arabasının sağ ön kapısını açarak içeri girdi, kapıyı kapadı ve şoföre "Emniyet müdürlüğüne geri dönelim," dedi. "Acele et. Kanunları çiğne."

Karras'ın Cizvit lojmanındaki yeni odası sade döşenmişti: duvara monte edilmiş kütüphane rafları, tek kişilik yatak, iki rahat koltuk artı bir masa ve düz sırtlı bir ahşap sandalye. Masada Karras'ın annesinin gençliğinden kalma bir fotoğrafı duruyordu; yatağın yukarısında, duvarda asılı bronz renkli metal haç ise sessizce paylar

gibiydi. Bu dar oda, Karras için yeterince geniş bir dünyaydı. Mal mülk sahibi olmayı pek önemsemez, sahip olduğu şeylerin temiz olmasını önemserdi sadece.

Hızlı hızlı ovalanarak duş alıp beyaz tişört ve haki renkli, pamuklu kumaştan pantolon giydikten sonra akşam yemeği için rahip yemekhanesine salına salına gittiğinde, orada pembe yanaklı Dyer'ı gördü. Snoopy resimli, solmuş bir kazak giymiş olan adam bir köşede tek başına oturuyordu. Karras onun masasına oturmak için harekete geçti.

"Merhaba, Damien."

"Hey, Joe."

Karras sandalyesinin önünde durup istavroz çıkardıktan ve gözlerini kapayıp çabucak, duyulamayacak kadar alçak sesle şükran duası okuduktan sonra masaya oturup kucağına peçete serdi.

Dyer "N'aber, avare?" diye sordu.

"Ne demek istiyorsun? Çalışıyorum ya."

"Haftada bir derse girmeye çalışmak mı diyorsun?"

"Önemli olan niteliktir. Yemekte ne var?"

"Kokusunu almıyor musun?"

Karras yüzünü ekşitti. "Ah, lanet olsun... Yine mi sosis günü?"

*Knockwurst** ve *sauerkraut***.

"Önemli olan niceliktir," dedi Dyer... Sonra genç rahip tam buğday ekmeği dilimine tereyağı sürerken, süt sürahisine uzanan Karras'ı "Yerinde olsam bunu yapmazdım," diye usulca uyardı. "Kabarcıkları görüyor musun? Güherçile."

"İhtiyacım var." Karras bardağını doldurmak üzere eğerken, yere sürtünen sandalye ayaklarının sesini duydu; birisi sandalyeyi geriye çekip masada onlara katıldı.

Yeni gelen kişi neşeyle "Eh, sonunda o kitabı okudum," dedi.

Karras gözlerini kaldırıp bakınca, ânında can sıkıntısına kapıldı; geçenlerde danışmanlık için kendisine gelmiş olan, arkadaş edine-

* Kısa ve kalın Alman sosisi. *—çn*

** Alman lahana turşusu. *—çn*

meyen genç rahibi tanıyınca, sırtına yüklenen kurşundan bir ağırlıkla kemiklerinin yavaş yavaş ezildiğini hisseder gibi oldu.

Sanki ilgilenirmiş gibi "Ya, ne düşündün peki?" diye sordu. Süt sürahisini, bozduğu *novena*'yla ilgili bir kitapçıkmış gibi elinden bırakıverdi.

Genç rahip konuştukça konuştu; yarım saat sonra Dyer masadan masaya geçiyor, yemekhaneyi kahkahadan kırıp geçiriyordu. Karras saatine baktı. Genç rahibe "Üstüne ceket alıp sokakta yürüyüş yapmak ister misin?" diye sordu. "Ben mümkün oldukça her akşam günbatımını izlemeyi severim."

Az sonra, M Sokağı'na inen sarp merdivenin tepesindeki korkuluğa yaslanıyorlardı. Gün sonu. Batan güneşin parlak şuaları, batı göğündeki bulutları ihtişamla alevlendirdikten sonra nehrin giderek kararan sularında tuzla buz olup, dore ve zincifre rengi beneklere bölünüyordu. Bir zamanlar Karras bu manzarada Tanrı'yla karşı karşıya gelirdi. Çok eskiden. Terk edilmiş bir âşık gibi, randevuya hâlâ geliyordu.

Manzaranın tadını çıkaran genç rahip "Öyle güzel ki," dedi. "Gerçekten."

"Evet, öyle."

Kampüs kulesi gürleyerek saati bildirdi: 19.00.

19.23'te Yüzbaşı Kinderman, Regan'ın yaptığı heykelden alınan kazıntıların, kirletilmiş Meryem Ana heykelinden alınan boya parçasıyla örtüştüğünü gösteren bir spektrografik analize düşünceli gözlerle bakıyordu; 20.47'de de, şehrin kuzeydoğu kısmındaki bir kenar mahallede Karl Engstrom sıçan kaynayan, düşük kiralı bir apartmandan duygusuz bir çehreyle çıkıp üç sokak güneydeki bir otobüs durağına gitti ve orada bir dakika boyunca, ifadesizce bekledikten sonra gözyaşlarına boğularak, iki eliyle birden kavradığı bir sokak lambası direğinin üstüne yığıldı.

O esnada Yüzbaşı Kinderman sinemadaydı.

Altıncı Bölüm

11 Mayıs Çarşamba günü, artık eve dönmüşlerdi. Regan'ı yatırıp panjura kilit taktılar ve kızın yatak odasıyla banyosundaki bütün aynaları kaldırdılar.

"...Şuurunun açık olduğu zamanlar giderek azalıyor; şimdi de nöbet sırasında bilincini tamamen yitirmeye başladı maalesef. Bu yeni durum, ortada gerçek histerinin söz konusu olmadığını gösterir gibi. Bu arada, parapsişik fenomen adını verdiğimiz sahadan bir iki semptom..."

Dr. Klein geldi ve Chris ile Sharon'a, koma sırasında Regan'ı Sustagen'le nasıl besleyeceklerini anlattı. Nazogastrik tüpü soktu. "Önce..."

Chris kendini izlemeye zorlarken bir yandan da kızının yüzüne bakmamaya, Doktor'un söylediklerini anlamaya ve klinikte duyduğu başka sözleri aklından çıkarmaya çalıştı.

"Buraya 'Dinsiz' diye yazmışsınız, Bayan MacNeil. Bu doğru mu? Hiç din eğitimi almadı mı?"

"Eee, şey... 'Tanrı' konusunda biraz bir şeyler duymuştur belki. Bilirsiniz, genel şeyler. Niye ki?"

"Şey... Bir kere, kızınızın sayıklamaları –anlaşılmaz laflar ettiği zamanları kastetmiyorum– büyük ölçüde dinsel içerikli. Öyle şeyleri nereden duymuş olabilir sizce?"

"Eee, mesela bana bir örnek verin önce."

"Tamam öyleyse: Mesela 'İsa ve Meryem, altmış dokuz.'"

Klein tüpü Regan'ın midesine sokmuştu. Sustagen akışını kes-

mek için boruyu parmaklarıyla sıkarken "Önce sıvının akciğerlere gidip gitmediğini kontrol edin," diye talimat verdi. "Gittiyse..."

"...Artık pek görülmeyen, ancak ilkel kültürlerde karşılaşılan bir tür rahatsızlığın sendromu. Bu rahatsızlığa somnambuliform posesyon diyoruz. Açıkçası, hakkında pek bir şey bilmiyoruz; bir çeşit çatışmayla veya suçluluk duygusuyla başladığını ve sonunda hastanın kendi vücudunun yabancı bir bilinç (yani bir ruh) tarafından işgal edildiği yanılsamasına kapıldığını biliyoruz sadece. Çok eskiden, şeytana inanç epey yaygınken, bu zapteden varlığın bir iblis olduğu düşünülürdü normalde. Ancak göreceli olarak modern vakalarda genellikle bu varlığın ölü birinin, çoğu zaman da hastanın bildiği ya da önceden gördüğü birinin ruhu olduğu düşünülmüştür; hasta, bu şahsın sesini ve tavırlarını, hatta nadiren de olsa yüz hatlarını bilinçsizce taklit eder."

Dr. Klein'ın kasvetle evden ayrılmasından sonra Chris, Beverly Hills'teki ajanını aradı ve "Umut"un yönetmenliğini yapmayacağının kesin olduğunu, cansız bir sesle söyledi. Sonra Bayan Perrin'i aradı. Kadın dışarıdaydı. Chris içinde giderek artan bir dehşetle telefonu kapadı. O çaresiz hâliyle, Regan'a kimin yardım edebileceğini merak etti. Birileri var mıydı? Herhangi bir şey? Ne?

"...Ölü ruhu vakalarıyla uğraşmak daha kolaydır; öyle vakaların neredeyse hiçbirinde hastada öfke nöbetleri, hiperaktivite ve motor hareketliliği görülmez. Ancak somnambuliform posesyonun diğer ana tipinde, yeni kişilik hemen her zaman fesattır; ilk kişiliğe her zaman düşmandır. Aslında başlıca amacı ona zarar vermek, hatta kimi zaman da öldürmektir."

Prospect Sokağı'ndaki eve bir hasta kayışları seti teslim edilmişti; solgun ve tükenmiş hâlde olan Chris, Karl'ın kayışları Regan'ın yatağına monte edip ardından da kızın el bileklerine bağlamasını seyretti. Chris, Regan'ın başının altındaki bir yastığı tam ortaya getirmeye çalışırken İsviçreli doğrulup çocuğun çökmüş yüzüne acıyarak baktı. "İyi olacak?" diye sordu.

Chris yanıt vermedi. Karl konuşurken Chris, Regan'ın yastığı-

nın altından bir nesne çıkarmıştı ve şimdi ona şaşkınca bakıyordu. Ardından bakışlarını Karl'a çevirip sertçe "Karl, bu haçı buraya kim koydu?" dedi.

"Bu sendrom bir çatışmanın, suçluluk duygusunun tezahürüdür sadece; dolayısıyla da bu altta yatan sebebin ne olduğunu bulmaya çalışırız. Eh, böyle vakalarda en iyi prosedür hipnoterapidir ama görünüşe göre kızınızı hipnoz edemiyoruz. O yüzden narkosentezi denedik ama bu da çıkmaz yol gibi görünüyor."

"Sırada ne var peki?"

"Zamana bırakacağız büyük ölçüde. Bir şeyler denemeyi sürdürmemiz ve bir değişiklik olacağını ummamız gerekecek. Bu arada, kızınızın hastaneye yatırılması gerek."

Chris, Sharon'ı mutfakta buldu; kadın daktilosunu masaya yerleştiriyordu. Daktiloyu az önce bodrumdaki oyun odasından getirmişti. Willie lavaboda, yahni için havuç doğruyordu.

Chris gergin, sinirli bir sesle "Regan'ın yastığının altına o haçı koyan sen miydin, Shar?" diye sordu.

Sharon şaşırmış gibiydi. "Ne demek istiyorsun?"

"Sen koymadın mı?"

"Chris, neden bahsettiğini bile bilmiyorum! Bak... Sana daha önce de söyledim, Chris; uçakta söyledim. Rags'e din hakkında sadece 'Tanrı dünyayı yarattı' gibisinden laflar ettim, o kadar. Belki bir de–"

"Tamam, Sharon, tamam. Sana inanıyorum ama–"

Willie savunmacı bir tavırla "Ben yok koymak onu!" diye homurdandı.

Chris birden "Lanet olsun... Onu *biri* oraya koydu!" diye patladı. Ardından da, mutfağa girip buzdolabı kapısını açmış Karl'a döndü hışımla. Sertçe "*Karl!*" diye seslendi.

Karl dönmeden ve istifini bozmadan "Buyrun, madam," diye karşılık verdi. Bir yüz havlusuna buz küpleri koyup havluyu katlıyordu.

Chris dişlerini gıcırdatarak, tizlik sınırında ve çatlak bir sesle

"Bak, sana bir kez daha soruyorum," dedi. "O lanet haçı Regan'ın yastığının altına sen mi koydun?"

Karl havlunun içine bir buz küpü daha bırakırken "Hayır, madam. Değil ben. Ben yapmadı," dedi.

Chris tiz bir sesle "O canına yandığımın haçı kendi başına yürüyerek oraya çıkmadı ya!" diye bağırarak Willie'yle Sharon'a döndü. "*Şimdi, hanginiz yalan söylüyor? Söyleyin!*"

Karl yaptığı işi bırakıp dönerek Chris'i süzdü. Aniden kapıldığı hiddetle odadakileri afallatmış olan Chris birden bir sandalyeye çöküp yüzünü titreyen ellerine gömerek hüngür hüngür ağlamaya başladı. Ağlarken titrek sesle "Ah, kusura bakmayın... Ne yaptığımı bilmiyorum!" dedi. "Ah, Tanrım... Bilmiyorum!"

Willie'yle Karl sessizce durup seyrederlerken Sharon, Chris'e arkadan yaklaşıp rahatlatıcı elleriyle onun boynuna ve omuzlarına masaj yapmaya başladı. "Hey, tamam. Sorun yok."

Chris yeninin tersiyle yüzünü sildi. "Evet, o işi kim yaptıysa..." –Bir cebinde bulduğu mendile sümkürdükten sonra söze devam etti– "...Sadece yardımcı olmak istiyordu herhalde."

"Bakın, size tekrar söylüyorum ve inanısanız iyi olur... Kızımı akıl hastanesine yatırmam!"

"Hanfendi, orası akıl hastanesi değil..."

"Oraya ne dediğiniz umurumda değil! Hayatta olmaz! Kızımı gözümün önünden ayırmayacağım!"

"Çok üzgünüm. Hepimiz üzgünüz."

"Hı hı, tabii. Tanrım, tam seksen sekiz doktorsunuz ve bütün saçmalıklarınızdan sonra bana tek söyleyebildiğiniz...!"

Chris, ithal Fransız sigarası Gauloises Blondes'un mavi paketinin selafonunu yırtarcasına açtı; paketten aldığı sigarayı birkaç derin nefesten sonra çabucak bir kül tablasında söndürdü ve Regan'ın durumuna bakmak için üst kata çıktı. Kapıyı açtığında, yatak odasının loşluğunda, Regan'ın yatağının yanında, dik sırtlı bir ahşap sandalyede bir erkek siluetinin oturduğunu gördü; adam kolunu uzatıp elini Regan'ın alnına koymuştu. Chris yaklaştı. Adam Karl'dı.

Chris yatağın yanına vardığında Karl ne başını kaldırıp ona baktı, ne de konuştu; çocuğun yüzüne dikkatle bakmayı sürdürdü sadece. Adamın Regan'ın alnındaki elinde bir şey vardı. Neydi? Sonra Chris bunun doğaçlama bir buz torbası olduğunu gördü.

Şaşıran ve etkilenen Chris, o hissiz görünen İsviçreliye, uzun zaman önce yanlış bir kişiye sergilediği hoşnut bir bakış attı; fakat adam ne kımıldayınca, ne de onun varlığının farkında olduğunu belli edince Chris dönüp usulca odadan çıktı. Mutfağa inip kahvaltı nişinde oturdu; kahve içip düşünceli gözlerle uzaklara baktı ve sonunda ani bir dürtüyle kalkıp hızlı adımlarla, kiraz kerestesi lambrili çalışma odasına doğru yürüdü.

"Posesyon, histeriyle biraz bağlantılıdır; şöyle ki, sendromun kökeni hemen her zaman öztelkinle ilgilidir. Kızınız posesyon diye bir şeyden haberdar olmuş ve ona inanmış, muhtemelen de bazı semptomları öğrenmiş olabilir; şimdi de bilinçaltı o sendromu oluşturuyor. Anlıyor musunuz? Şimdi, durumun böyle olduğuna kesin emin olabilirsek ve kızınızın hastaneye yatırılmasına hâlâ itiraz ederseniz, size önereceğim bir şeyi deneyebilirsiniz. Tedavi sağlaması ihtimali çok düşük bence ama bir ihtimal yine de."

"Olsun... Siz söyleyin yine de, Tanrı aşkına! Nedir?!"

"Şeytan çıkarma diye bir şey duydunuz mu hiç, Bayan MacNeil?"

Çalışma odasındaki kitaplara hiç bakmamış olan Chris –evle birlikte gelmişlerdi ve dekorasyonun parçasıydılar– şimdi onlara dikkatle göz gezdirerek isimlerine bakmaya başladı.

"Haham ve rahiplerin kötü bir ruhu kovmaya çalıştıkları, modası oldukça geçmiş, stilize bir ritüeldir. Sadece Katoliklerde hâlâ sürüyor ama sanıyorum rezil olmamak için epey gizli tutuyorlar. Yine de, gerçekten zaptedildiğine inanan biri için oldukça etkileyici bir ritüel olduğunu söylemeliyim, ki işe yarıyordu da fakat onların düşündüğü sebepten dolayı değil; tamamen telkin gücü sayesinde. Nasıl kurbanın posesyona duyduğu inanç o sendromun ortaya çıkmasına katkıda bulunuyorsa, şeytan çıkarma ayininin gücüne inanması da sendromun ortadan kalkmasını sağlayabilir. Bu... Kaş çattığınızı

görüyorum. Şey, elbette, pek inanılır gelmiyor, biliyorum. O yüzden size doğruluğundan emin olduğumuz, benzer bir şey söyleyeyim. Avustralya Aborijinleriyle ilgili. Onlar bir büyücü uzaktan kendilerine 'ölüm ışını' gönderirse mutlaka öleceklerine inanır. Ve sahiden *de ölürler! Öylece yatıp yavaş yavaş ölürler. Çoğu zaman da onları kurtaran tek şey benzer bir tür telkindir: Bir başka büyücünün gönderdiği bir karşı 'ışın'."*

"Kızımı bir büyücü hekime götürmemi mi söylüyorsunuz, Doktor Bey?"

"Artık son çare olarak... Şey, evet. Aynen öyle diyorum. Onu bir Katolik rahibine götürün. Bunun epey tuhaf bir tavsiye olduğunu biliyorum; hatta biraz tehlikeli bile olabilir, kızınızın semptomların baş göstermesinden önce posesyon ve özellikle de şeytan çıkarma hakkında bir şey bilip bilmediğinden tamamen emin olamazsak eğer. Bir yerlerde okumuş olabilir mi sizce?"

"Hayır."

"O konuda bir film izlemiş olabilir mi? Veya radyodan duymuştur belki? Televizyondan?"

"Hayır."

"Belki İncilleri okumuştur? Yeni Ahit'i?"

"Hayır, okumadı. Neden sordunuz?"

"Onlarda posesyon ve İsa'nın şeytan çıkarması konusunda epey anlatı vardır. Aslında onlardaki semptom tasvirleri günümüzdeki posesyon vakalarına aynen uyuyor, dolayısıyla da..."

"Bakın... Bu hiç iyi bir fikir değil, tamam mı? Unutun gitsin! Bir de kızımın babasının şey çağırdığımı duyması çıkmasın başıma...!"

Chris'in parmak uçları kitaptan kitaba gezindi; aranıyordu fakat henüz bir şey bulamamıştı, ta ki... *Dur bir saniye!* Gözleri en alt raftaki bir kitabın ismine tekrar çevrildi hemen. Mary Jo Perrin'in gönderdiği, cadılıkla ilgili kitaptı bu. Chris kitabı alıp "İçindekiler" sayfasını çabucak açtı ve tırnağını yavaşça listede aşağıya doğru indirdi; sonra birden durup *İşte! İşte burada!* diye düşündü. Tüm vücudu duyduğu şüphenin heyecanıyla, hafifçe ürperdi. Barringer'da-

ki doktorlar sahiden haklı mıydı yoksa? Mesele bu muydu? Regan bu kitabın sayfalarında yazanlardan etkilenip ototelkinde bulunduğu için mi o rahatsızlığı ve semptomları yaşıyordu?

Bir bölümün adı "Posesyon Hâlleri"ydi.

Chris mutfağa gitti; Sharon orada oturmuş, dik duran bir not defterindeki elyazısına bakarak daktiloyla mektup yazıyordu. Chris kitabı kaldırdı. "Bunu okudun mu, Shar?"

Sharon yazmayı sürdürürken "Neyi okudum mu?" diye sordu.

"Cadılıkla ilgili bu kitabı."

Yazmayı kesip bakışlarını Chris'e ve kitaba çeviren Sharon "Hayır, okumadım," dedikten sonra işine geri döndü.

"Hiç görmedin mi? Çalışma odasındaki kütüphaneye koymadın mı?"

"Hayır."

"Willie nerede?"

"Markette."

Başıyla onaylayan Chris öylece durup sessizce düşündükten sonra tekrar üst kata çıkıp Regan'ın yatak odasına gitti; Karl hâlâ orada, Chris'in kızının başında nöbet tutuyordu.

"Karl!"

"Buyrun, madam."

Chris kitabı kaldırdı. "Bu kitabı ortalıkta görüp çalışma odasındaki diğer kitapların arasına koymuş olabilir misin?"

Uşak dönüp ifadesiz bir yüzle Chris'e baktıktan sonra bakışlarını kitaba, ardından da tekrar Chris'e çevirdi. "Hayır, madam," dedi. "Ben değil." Sonra bakışlarını yeniden Regan'a yöneltti.

Tamam öyleyse, belki Willie yapmıştır.

Chris mutfağa geri dönüp masaya oturdu ve kitabın posesyonla ilgili bölümünü açıp kızının durumuyla ilgili bir şeyler, Barringer Kliniği'ndeki doktorların Regan'ın semptomlarına yol açmış olabileceğini düşündükleri türden şeyler aradı.

Ve buldu.

İblislerin varlığına yönelik yaygın inançtan doğrudan kaynaklanan posesyon adlı fenomen, birçok kişinin yaşadığı, fiziksel ve zihinsel fonksiyonlarının ya bir iblis (ki bahsedilen dönemde genellikle buna inanılırdı) ya da ölü birinin ruhu tarafından ele geçirilip kontrol edildiğine inandıkları bir durumdur. Dünya tarihinde bu durumun oldukça sık görülmediği bir dönem ya da herhangi bir yer yoktur, ancak buna karşın bu fenomene hâlâ yeterli bir açıklama getirilebilmiş değildir. Traugott Oesterreich'ın ilk kez 1921'de yayımlanan mükemmel makalesinden sonra bu alandaki bilgi birikimine çok az şey eklenmiştir, psikiyatri alanındaki gelişmeler sayılmazsa eğer.

Chris kaşlarını çattı. Bu duruma tamamen açıklama getirilmemiş miydi yani? Oysa kendisi Barringer'daki doktorlardan farklı bir izlenim edinmişti.

Bilinenler şunlardır: Çeşitli insanlar, çeşitli zamanlarda çok büyük, etrafındakilere başka bir kişiyle karşı karşıya olduklarını hissettirecek kadar büyük dönüşümler geçirmişlerdir. Kimi zaman, öznenin sesi, tavırları, yüz ifadeleri ve karakteristik hareketleri değişmekle kalmayıp, özne kendini orijinal kişiden tamamen ayrı olarak görür ve ayrı bir isme –bir insan ya da iblis ismine–, ayrı bir geçmişe sahip olduğunu düşünür. Posesyon vakalarına günümüzde bile çok sık rastlanan Malay Takımadaları'nda, ölü birinin zapteden ruhu, zaptedilen şahsın onun el kol hareketlerini, sesini ve tavırlarını öyle çarpıcı bir şekilde taklit etmesine yol açar ki müteveffanın akrabaları gözyaşlarına boğulur. Ancak bu sözde posesyon vakaları dışında –ki bunların nihayetinde sahtekârlık, paranoya ve histeriden kaynaklandığı kanıtlanabilir–, mesele bu fenomenin yorumlanmasında yatmıştır hep; en eski yorum da spiritistlere aittir, ki kendini dayatan kişiliğin ilk kişiliğe tamamen yabancı hareketlerde bulunması o izlenimi güçlen-

dirir muhtemelen. Örneğin posesyonun iblislik formunda, "iblis" ilk kişiliğin bilmediği dilleri konuşabilir.

İşte! Regan'ın ettiği o anlaşılmaz laflar! Başka bir dilde konuşmaya mı çalışıyordu yoksa?

Chris okumayı sürdürdü çabucak:

...veya çeşitli parapsişik fenomenler sergileyebilirler, örneğin telekinezi: Nesnelerin fiziki güç kullanmadan hareket ettirilmesi.

O tıkırtılar? Yatakta havalanıp inmeler?

...Ölü posesyonu vakalarında, Oesterreich'ın keşiş anlatısındakine benzer tezahürler görünür; bu anlatıya göre bir keşiş zaptedilmiş hâldeyken yetenekli ve muhteşem bir dansçıya dönüşmüştür, zaptedilmesinden önce tek bir dans adımı bile atacağı bir ortamda bulunmamış olmasına karşın. Böyle tezahürler kimi zaman öyle ilginçtir ki psikiyatr Jung o türden bir vakayı bizzat inceledikten sonra ancak kısmi bir açıklama getirebilmiş, vakanın "düzmece olamayacağını" söylemiştir sadece...

Chris kaşlarını çattı. Bu okudukları kaygılandırıcıydı.

...Amerika'nın gelmiş geçmiş en iyi psikoloğu William James de sözde "Watsekalı Mucize" vakasını yakından inceledikten sonra "o fenomenin spiritüalist yorumunun inanılırlığını" savunma yoluna gitmek durumunda kalmıştır; bu lakabın verildiği, Illinois'daki Watseka'da oturan ergen kızın kişiliği, posesyondan on iki sene önce bir devlet akıl hastanesinde ölmüş olan Mary Roff adlı kızınkinden ayırt edilemez hâle gelmişti...

Sarsılmış olan Chris çalan kapı zilini duymadı; Sharon'ın yazmayı kesip kapıya gidişini duymadı.

Posesyonun iblislik formunun kökeninin erken Hıristiyanlık döneminde yattığı düşünülür genellikle; oysa aslında hem posesyon hem de şeytan çıkarma, İsa'dan öncesine dayanır. Antik Mısırlılar ve Dicle ile Fırat'ın en eski uygarlıkları, fiziksel ve ruhsal rahatsızlıkların bedenin iblisler tarafından zaptedilmesinden kaynaklandığına inanırdı. Örneğin antik Mısır'da, hasta çocuklar için şeytan çıkarma ayini düzenlenirken şu sözler söylenirdi: "Git buradan, karanlıktan gelen sen, burnu geriye dönük olan sen, yüzü tepetaklak olan sen. Bu çocuğu öpmeye mi geldin? Sana izin vermeyeceğim..."

"Chris?"

"Shar, meşgulüm."

"Seninle görüşmek isteyen bir cinayet masası dedektifi geldi."

"Öff, Tanrım, Sharon, söyle ona..." Chris birden durdu, başını kaldırıp baktıktan sonra da "Ha. Olur tabii, Sharon," dedi. "Söyle ona, içeri gelsin. Onu içeri al." Sharon gidince Chris sayfalara görmeyen gözlerle baktı; muğlak ama giderek güçlenen bir korkuya, bir önseziye kapılmıştı. Kapanan bir kapının sesi. Yaklaşan yürüme sesleri. Bekleme hissi. *Beklemek mi? Neyi?* İnsanın asla hatırlayamadığı, canlı bir rüya gibiydi bu; Chris bilindik gelen ama tanımlayamadığı bir beklenti duyuyordu.

Hırıltılı nefeslerle, saygıyla, Sharon'la birlikte içeri giren adamın şapkasının kenarı, onu tutan ellerinde buruşmuştu. Kinderman yaklaşırken "Gerçekten çok üzgünüm," dedi. "Evet, meşgulsünüz. Bunu görebiliyorum. Rahatsızlık veriyorum."

Chris "Dünya nasıl?" diye sordu.

"Çok kötü. Kızınız nasıl peki?"

"Bir değişiklik yok."

"Çok ama çok üzgünüm." Genizden soluyan Kinderman şimdi

masanın yanında duruyordu; altları sarkık olan, *beagle* köpeğini andıran gözleri kaygıdan yaşarmıştı. "Bakın, normalde hiç uğraşmazdım; yani, kızınız; kaygılandırıcı bir durum. Tanrı bilir ya, küçük kızım Julie hastalandığında... Ne hastalığıydı? Neydi acaba? Hatırlayamıyorum. O–"

Chris "Oturmaz mısınız," diyerek araya girdi.

"Ah, evet, çok teşekkürler," diyen Dedektif iri cüssesiyle Sharon'ın karşısındaki sandalyeye otururken minnetle iç geçirdi; onların farkında değilmiş gibi davranan Sharon yazmayı sürdürüyordu.

Chris "Kusura bakmayın. Ne diyordunuz?" diye sordu.

"Şey, kızım, o... Aman, neyse. Boş verin. Bir başlarsam bütün hayat hikâyemi anlatırım, hatta belki filmini çekersiniz. Ciddi söylüyorum! İnanılmazdır! Ailemde olan çılgınca şeylerin *yarısını* bilseniz kesin... Hayır. Hayır, boş verin. Tamam, *bir tane! Bir tanesini* anlatayım! Mesela annem her cuma bize balık köftesi yapardı, tamam mı? Ama bütün hafta –*koca hafta*– boyunca annem sazanı banyo küvetinde tutardı, o yüzden de kimse duş alamazdı; sazan küvette ileri geri yüzer dururdu; annem bunun balığı zehirlerden arındırdığını söylerdi. Yani, kimin aklına gelirdi ki! Sazanların sürekli korkunç ve şeytani, kindar düşüncelere kapıldığı kimin aklına gelirdi! Ah, ama bu kadarı yeter. Cidden. Sadece, arada sırada gülmek lazım ki ağlamayalım."

Chris adamı süzdü. Bekliyordu.

"Ah, kitap okuyorsunuz!" Dedektif cadılıkla ilgili kitaba bakıyordu. "Bir film için mi?"

"Hayır, zaman geçirmek için sadece."

"İyi mi?"

"Yeni başladım."

Kinderman başını yana eğip, bir sayfanın tepesinde yazılı kitap adını okurken "Cadılık," diye mırıldandı.

Chris "Eee, mesele nedir peki?" diye sordu.

"Evet, kusura bakmayın. Meşgulsünüz. Sadede geleceğim. Dediğim gibi, sizi rahatsız etmek istemezdim ama..."

"Ama ne?"

Birden kasvetli görünen Dedektif, cilalı çam masanın üstünde ellerini kenetledi. "Şey, görünen o ki Burke..."

Sharon "Lanet olsun!" diye bağırarak daktilodan sinirle çekip çıkardığı sayfayı buruşturup, Kinderman'ın ayaklarının yakınındaki çöp kutusuna attı fakat isabet ettiremedi. Kinderman ile Chris başlarını çevirerek ona baktılar... Sekreter onları görünce "Ah, çok üzgünüm!" dedi. "Burada olduğunuzu fark etmemişim!"

Kinderman "Siz Bayan Fenster mısınız?" diye sordu.

Sharon sandalyesini geriye iterken "Spencer," diye düzeltti, yerdeki top şekline getirilmiş sayfayı almak için kalkarken de "Julius Erving'im* demedim hiç," diye mırıldandı.

Dedektif ona "Zahmet etmeyin; zahmet etmeyin," diyerek eğilip ayağının yanındaki buruşturulmuş sayfayı aldı.

"Ah, teşekkürler." Sharon durdu ve sandalyesine geri döndü.

Kinderman "Pardon... Siz sekreter misiniz?" diye sordu.

"Sharon, tanıştırayım..." Chris, Kinderman'a döndü. "Pardon," dedi ona. "Adınız neydi demiştiniz?"

"Kinderman. William F. Kinderman."

"Tanıştırayım... Sharon; Sharon Spencer."

Dedektif başını kibarca yana eğip yukarı aşağı sallayarak Sharon'a "Memnun oldum," dedi. Sharon şimdi öne eğilmiş, adamı meraklı gözlerle süzüyordu; çenesi daktilonun tepesinde kavuşturduğu kollarının üstündeydi. Dedektif "Belki bana yardımcı olabilirsiniz," diye ekledi.

Kolları hâlâ kavuşmuş hâlde olan Sharon oturduğu yerde doğrularak "Ben mi?" dedi.

"Evet, olabilir. Bay Dennings'in vefat ettiği gece siz eczaneye gitmiş, onu evde yalnız bırakmışsınız... Doğru mu?"

"Şey, tam olarak değil. Regan buradaydı."

Chris "Regan kızım olur," diye netleştirdi.

---

* ABD'li ünlü profesyonel basketbol oyuncusu Julius Winfield Erving II. *–çn*

"Harf harf söyleyebilir misiniz?"

"R-e-g-a-n," dedi Chris.

"Çok hoş bir isim," dedi Kinderman.

"Teşekkürler."

Dedektif tekrar Sharon'a döndü. "Peki, Dennings o gece Bayan MacNeil'ı görmeye mi gelmişti?"

"Evet, öyle."

"Bayan MacNeil'ın kısa sürede gelmesini mi bekliyordu?"

"Evet, birazdan gelir dedim ona."

"Çok güzel. Peki siz kaçta evden ayrıldınız? Hatırlıyor musunuz?"

"Bir düşüneyim. Haberleri izliyordum, yani herhalde... Yo, hayır, bir saniye. Evet, doğru. Canımın sıkıldığını hatırlıyorum; eczacı, kuryenin eve gittiğini söylemişti. Ben de 'Aaa, yapmayın ama' gibisinden bir laf etmiştim... Saatin daha akşamın altı buçuğu civarı olduğunu söylemiştim. On, belki yirmi dakika sonra da Burke geldi."

Dedektif "Yani onun altı kırk beş civarı burada olduğunu söyleyebiliriz," sonucuna vardı. "Doğru mu?"

Chris adama "Eee, bütün bunlar neyle ilgili?" diye sordu.

Sebebi belirsiz gerginliği iyice artmıştı.

"Şey... Ortaya şöyle bir mesele çıkıyor, Bayan MacNeil. Burke'ün yediye çeyrek kala civarı gelip sadece yirmi dakika sonra gitmesi..."

Chris omuz silkti. "Aman, Burke öyle biriydi zaten," dedi. "Tam ona göre bir davranış."

Kinderman "M Sokağı'ndaki barlarda takılmak da ona göre miydi?" diye sordu.

"Hayır. Kesinlikle hayır. Bildiğim kadarıyla."

"Ben de öyle düşünmüştüm. Biraz araştırma yaptım. Yani kendisinin o gece buradan ayrıldıktan sonra evinizin yanındaki o merdivenin tepesinde olması için bir sebep yoktu. Taksiyle seyahat etmek de âdeti değil miydi? Evinizden ayrılırken taksi çağırmaz mıydı normalde?"

"Evet, çağırırdı. Daha önce hep çağırmıştı en azından."

"Dolayısıyla insan, Burke'ün o gece orada olmasının sebebini

merak ediyor... Değil mi? Taksi şirketlerinde, o gece bu evden yapılan öyle bir aramanın kaydının bulunmamasının sebebini de merak ediyor; bir tek sizin Bayan Spencer'ın yaptığı aramanın kaydı var... Kendisi tam altı kırk yedide taksiyle buradan alınmış."

Sesi tamamen renksizleşen Chris usulca "Bilmiyorum," dedi.

"Hayır, bileceğinizi sanmıyordum zaten," dedi Dedektif. "Bu arada, bu mesele biraz ciddileşti artık."

Chris hafif hafif nefes alıyordu. "Hangi açıdan?"

Kinderman "Patoloğun raporuna göre, Dennings'in kaza eseri ölmüş olması hâlâ büyük bir ihtimal gibi görünüyor," diye açıkladı. "Ancak..."

"Öldürüldü mü diyorsunuz?"

"Şey, görünüşe bakılırsa cesedin pozisyonu..." Kinderman duraksadı. "Kusura bakmayın," dedi... "Bu üzücü olacak."

"Devam edin."

"Dennings'in başının pozisyonu ve boyun kaslarının belirli bir şekilde yırtılmış olması şunu..."

Chris gözlerini kapayıp yüzünü ekşiterek "Ah, Tanrım!" dedi.

"Evet, dediğim gibi, çok üzücü. Çok üzgünüm. Gerçekten. Ama anlarsınız ya, başın o duruşu –belki ayrıntıları atlayabiliriz sanırım– ancak Bay Dennings'in basamaklara yüksekten düşmesiyle mümkün olabilirdi; mesela sekiz dokuz metre yüksekten düşüp sonra da merdivenin dibine kadar yuvarlanmasıyla. Yani açıkçası, şu net bir ihtimal ki belki de..." Kinderman, Sharon'a döndü. Kollarını göğsünde kavuşturmuş olan Sharon büyülenmişçesine, fal taşı gibi açık gözlerle dinlemekteydi. "Şey, şimdi... Önce size bir şey sorayım, Bayan Spencer. Evden ayrıldığınızda Bay Dennings neredeydi? Çocuğun yanında mıydı?"

"Hayır, burada, aşağıda, çalışma odasındaydı; içki hazırlıyordu."

"Acaba kızınız..." –Adam, Chris'e döndü– "...O gece odasına Bay Dennings'in gelip gelmediğini hatırlayabilir mi?"

"Neden sordunuz?"

"Kızınız hatırlayabilir mi?"

"Nasıl hatırlasın ki? Dediğim gibi, ağır sakinleştirici almıştı ve..."

"Evet, evet, sahiden öyle demiştiniz; hatırlıyorum; ama belki de uyanmıştı."

"Hayır, uyanmamıştır," dedi Chris.

"Sizinle son konuştuğumuzda da kızınız sakinleştirici etkisi altında mıydı?"

"Evet, öyleydi."

"O gün onu odasının penceresinde gördüm sanki."

"Eh, yanılıyorsunuz."

"Olabilir. Belki de öyledir. Emin değilim."

"Bakın, bütün bunları niye soruyorsunuz?"

"Şey, dediğim gibi, net bir ihtimal şu ki belki de müteveffa öyle sarhoştu ki kızınızın yatak odasının penceresinden düştü. Olamaz mı?"

"Mümkün değil. Bir kere, o pencere hep kapalıydı; ayrıca Burke de *hep* sarhoş gezerdi ama asla sakarlık etmezdi. Burke sarhoşken *film çekerdi*. Nasıl sendeleyip de pencereden düşmüş olabilir ki?"

"O gece başka birinin buraya gelmesini bekliyordunuz belki?"

"Başka birinin gelmesini mi? Hayır, beklemiyordum."

"Çat kapı gelen arkadaşlarınız var mıdır?"

"Sadece Burke."

Dedektif başını eğip iki yana salladı. Bezgince iç geçirerek "Öyle tuhaf ki," dedi. "Kafa karıştırıcı." Sonra gözlerini kaldırıp Chris'e baktı. "Müteveffa ziyarete geliyor; sizinle görüşmeden, sadece yirmi dakika kalıyor ve çok hasta bir kızı burada tek başına bırakıp gidiyor? Hem açıkçası, sizin de değiniz gibi, pencereden düşmesi pek muhtemel değil. Ayrıca öyle bir düşüş kendisinin boynunda saptadığımız durumu açıklamaz, yüzde bir ihtimalin, binde bir ihtimalin gerçekleşmiş olması dışında belki." Adam cadılıkla ilgili kitabı başıyla gösterdi. "O kitapta ayin cinayetleriyle ilgili bir şeyler okudunuz mu?"

İçindeki kötü his, kanını donduran kötü his giderek artan Chris usulca "Hayır," dedi.

"Belki o kitapta yoktur," dedi Kinderman. "Ancak... Kusura bakmayın; sırf belki biraz daha fazla düşünürsünüz diye bundan bahsediyorum... Zavallı Bay Dennings, ayin cinayetlerinde güya iblisler tarafından yapılan şekilde boynu döndürülerek öldürülmüş hâlde bulundu, Bayan MacNeil."

Chris'in benzi bariz şekilde soldu.

"Delinin teki Bay Dennings'i öldürüp..." Kinderman duraksadı. "Bir sorun mu var?" diye sordu. Chris'in gözlerindeki gerginliği, yüzünün birden solmasını fark etmişti.

"Hayır, sorun yok. Devam edin."

"Buna mecburum. Şimdi, bunu size daha önce söylemedim çünkü üzülmenizi istemiyordum. Hem zaten vakaya hâlâ kaza denebilir teknik olarak. Ama ben sanmıyorum. İçimdeki sesi, kanaatimi öğrenmek ister misiniz? Bence Bay Dennings, güçlü kuvvetli bir adam tarafından öldürüldü: Daha önce söylediğim şey ve kafatasının çatlamış olması, artı bahsettiğim başka şeyler sizin yönetmenin öldürüldükten *sonra* kızınızın penceresinden atılmış olmasını gayet mümkün –ama kesin değil, sadece mümkün– kılıyor. Ama burada kızınızdan *başka* kimse yoktu. Öyleyse bu nasıl olmuş olabilir? Eh, tek bir ihtimal var: Bayan Spencer'ın gitmesiyle sizin gelmeniz arasındaki zaman aralığında eve birisi gelmiş olabilir. Değil mi? Şimdi size tekrar soruyorum... Lütfen söyleyin: Kim gelmiş olabilir?"

Chris başını eğdi. "Ulu Tanrım, bir saniye lütfen!"

"Evet, üzgünüm. Üzücü bir mesele. Hem belki de tamamen yanılıyorumdur. Ama şimdi düşünecek misiniz? Söyleyin lütfen, kim gelmiş olabilir?"

Başı hâlâ eğik olan Chris kaşlarını çatarak bir süre düşündükten sonra başını kaldırıp baktı. "Hayır, üzgünüm. Kimse gelmiyor aklıma."

Kinderman bakışlarını Sharon'a çevirdi. "Öyleyse belki siz, Bayan Spencer? Buraya biri, sizi görmek için gelmiş olabilir mi?"

"Yo, hayır, kimse gelmiş olamaz."

Chris, Sharon'a "Atlı nerede çalıştığını biliyor mu?" diye sordu.

Kinderman'ın kaşları kalktı. "Atlı mı?"

Chris "Sharon'ın erkek arkadaşı," diye açıkladı.

Sharon başını iki yana salladı. "Buraya hiç gelmedi," dedi. "Hem o gece Boston'da, bir sosyal etkinlik toplantısındaydı."

Kinderman "Kendisi pazarlamacı mı?" diye sordu.

"Avukat."

"Ah." Dedektif tekrar Chris'e döndü. "Hizmetkârlar? Misafirleri oluyor mu?" diye sordu.

"Hayır, asla. Kesinlikle hayır."

"O gün size bir paket gelmesini bekliyor muydunuz? Bir kargo?"

"Niye ki?"

"Bay Dennings... Müteveffanın arkasından konuşmak istemem... Ama dediğiniz gibi kendisi biraz... Şey, huysuzdu diyelim ve tartışma çıkarabilecek ya da karşısındakini sinirlendirebilecek biriydi şüphesiz; bu vakada da belki kargo getiren bir kuryeyi öfkeden deliye döndürmüş bile olabilir. Yani, bir şey gelmesini bekliyor muydunuz? Kuru temizlemeciden bir teslimat belki? Yiyecek? İçki? Bir paket?"

"Bilemem. Böyle şeylerle tamamen Karl ilgilenir."

"Ah, elbette."

"Kendisine sormak ister misiniz? Buyrun."

Dedektif somurtarak iç geçirdi. Arkasına yaslanarak masadan uzaklaşıp ellerini pardösüsünün ceplerine tıkıştırırken, cadılıkla ilgili kitaba kasvetle baktı. "Boş verin; boş verin... Bir şey çıkması küçük bir ihtimal zaten. Sizin çok hasta bir kızınız var ve... Şey, şimdilik bu kadarı yeter." Adam boş ver dercesine bir el hareketi yaptı. "Bu kadar. Görüşmenin sonu." Ayağa kalktı. Chris'e "Zaman ayırdığınız için teşekkürler," dedikten sonra Sharon'a "Sizinle tanıştığıma çok memnun oldum, Bayan Spencer," dedi.

Sharon dalgınca "Ben de," diye karşılık verdi. Boşluğa bakıyordu.

Kinderman başını sallayarak "Kafa karıştırıcı," dedi. "Öyle tuhaf ki. O kadar tuhaf ki." İçsel bir düşünceye odaklanmıştı. Sonra sandalyesinden kalkan Chris'e baktı. "Şey, kusura bakmayın. Boşu boşuna rahatsızlık verdim," dedi.

"Gelin, sizi kapıya kadar geçireyim," dedi Chris.

Hem yüz ifadesi hem de sesi durgundu.

"Ah, zahmet etmeyin lütfen!"

"Hiç zahmet olmaz."

"Israr ediyorsanız."

Chris'le birlikte mutfaktan çıkarlarken Dedektif "Ha, bu arada," dedi... "Sadece milyonda bir ihtimal, biliyorum ama kızınız... O gece odasında Bay Dennings'i görüp görmediğini sorabilir misiniz ona?"

"Bakın, Burke'ün kızımın odasına çıkması için bir sebep yoktu."

"Evet, bunu biliyorum; bunun farkındayım ama bazı İngiliz doktorlar 'Bu mantar ne acaba?' diye sormasa günümüzde penisilin diye bir şeye sahip olmazdık. Haklı mıyım? Lütfen sorun. Soracak mısınız?"

"Kızım yeterince iyileştiğinde, evet, soracağım."

"Bir zararı olmaz."

Evin ön kapısına varmışlardı.

Dedektif "Bu arada..." diye devam etti. Fakat sözünün devamını getirmedi ve iki parmak ucunu dudaklarına dokundurarak, büyük bir ciddiyetle konuştu: "Bakın, bunu sizden istemekten nefret ediyorum. Lütfen beni bağışlayın."

Yeni bir şok yaşamayı bekleyerek gerilen Chris, içindeki kötü hissin yine kanında karıncalanmaya yol açtığını hissetti. "Ne?" diye sordu.

"Kızım için... İmza vermeniz mümkün olabilir mi?" Dedektif'in yanakları kızarmıştı. Anlık bir şaşkınlıktan sonra rahatlayan Chris az kalsın gülecekti: Kendine, umutsuzluğa ve insanlığın hâline.

"Ah, tabii ki! Kalem neredeydi?"

Ânında "İşte burada!" diye karşılık veren Kinderman pardösü cebinden tükenmezkalem çıkarıverirken diğer elini de ceket cebine sokup kartvizit çıkardı. Kalemle kartviziti Chris'e verdi. "Bayılacak."

Kartviziti kapıya yaslayan ve kalemi kaldırıp yazmaya hazırlanan Chris "Adı ne?" diye sordu. Tereddüde kapılan Dedektif uzun süre sessiz kaldı; Chris arkasından gelen hırıltılı nefes seslerini duyuyor-

du sadece. Dönüp bakınca, Kinderman'ın gözlerinde ve kızarmakta olan yüzünde muazzam bir içsel mücadelenin yol açtığı gerginliği gördü.

Adam "Yalan söyledim," dedi sonunda... Gözlerinde hem acizlik hem de meydan okuma vardı. "İmza benim için. William'a diye yazın... William F. Kinderman'a... Yazılışı arkada var."

Onu hafif ve beklenmedik bir şefkatle süzen Chris, adamın isminin yazılışını kontrol ettikten sonra "William F. Kinderman, seni seviyorum! Chris MacNeil," diye yazdı, ardından da kartviziti geri verdi; Dedektif yazıyı okumadan kartviziti cebine tıkıştırdı.

Kinderman utangaçça "Siz çok iyi bir hanımsınız," dedi.

"Sağ olun. Siz de çok iyi bir adamsınız."

Dedektif iyice kızardı sanki. "Hayır, değilim. Rahatsızlık veren biriyim." Kapıyı açıyordu. "Bugün burada söylediklerimi boş verin. Unutun gitsin. Kızınıza odaklanın. *Kızınıza!*"

Chris başıyla onayladı; Kinderman siyah demir kapılı, geniş ve basık sundurmaya çıkarken Chris tekrar moral bozukluğuna kapıldı. Adam döndü ve gün ışığında, film yıldızının gözaltlarındaki koyu torbaları daha çok fark etti. Şapkasını taktı. Dedektif "Ama ona soracaksınız?" diye hatırlatınca Chris "Soracağım," dedi. "Söz veriyorum."

"Eh, öyleyse hoşça kalın. Ve kendinize iyi bakın."

"Siz de."

Chris kapıyı kapadıktan sonra sırtını oraya yaslayıp gözlerini kapadı, zilin çalışını duyunca da neredeyse ânında gözlerini tekrar açtı. Dönüp kapıyı açınca karşısında Kinderman belirdi. Adam özür dilercesine yüzünü ekşitti.

"Tam bir baş belasıyım. Çok ama çok üzgünüm. Kalemimi unutmuşum da."

Chris aşağı bakınca, hâlâ elinde tuttuğu kalemi gördü. Hafifçe gülümseyerek kalemi Dedektif'e verdi.

"Ve bir şey daha," dedi adam. "Evet, anlamsız; bunu biliyorum ama bütün ufak tefek hususları açıklığa kavuşturmazsam bu gece

gözüme uyku girmeyeceğini de biliyorum... Belki de ortalıkta bir manyak ya da keşin teki kol geziyordur diye düşünüp dururum. Acaba şey yapabilir miyim...? Hayır, hayır, bu aptalca; bu bir... Evet, evet, kusura bakmayın ama bunu cidden yapmalıyım diye düşünüyorum. Bay Engstrom'la biraz konuşabilir miyim sizce? Teslimatlar hakkında, teslimat meselesi hakkında."

Chris kapıyı daha fazla açtı. "Elbette, girin. Onunla çalışma odasında konuşabilirsiniz."

"Hayır, meşgulsünüz. Çok naziksiniz ama size bu kadar sıkıntı vermek yeter. Kendisiyle burada konuşabilirim. İyidir. Burası iyidir."

Dedektif sırtını sundurmanın demir parmaklığına yaslamıştı.

Chris hafifçe gülümseyerek "Madem ısrar ediyorsunuz," dedi. "Kendisi üst katta, Regan'ın yanında sanırım. Hemen aşağı gönderirim."

"Müteşekkirim."

Chris kapıyı kapadı, çok geçmeden de kapıyı Karl açtı. Adam elini kapı kolundan ayırmadan kapıyı aralık tutarak sundurmaya indi. Uzun boyuyla dimdik durarak, berrak ve sakin gözlerle Kinderman'ın gözlerinin içine baktı. İfadesizce "Evet?" diye sordu.

Kinderman onu "Sessiz kalma hakkına sahipsiniz," diyerek karşıladı... Şimdi çelik gibi sert olan bakışlarını Karl'ınkilerden ayırmıyordu. Tonlamasız ve ölümcül bir tempoyla, monotonca ve hızlı hızlı konuşarak "Sessiz kalma hakkınızdan vazgeçerseniz, söyleyeceğiniz her şey mahkemede aleyhinize delil olarak kullanılabilir ve kullanılacaktır," dedi. "Bir avukatla konuşma ve sorgu sırasında yanınızda avukat bulundurma hakkına sahipsiniz. Avukat istiyorsanız ve tutma imkânınız yoksa, sorgudan önce size ücretsiz avukat tayin edilecektir. Size açıkladığım bu hakların her birini anlıyor musunuz?"

Evin yanındaki mürver ağacının dallarında kuşlar usulca cıvıldaşıyordu; M Sokağı'nın trafik sesleri, çok uzaklardaki bir çayırdaki arıların uğultusu gibi hafif hafif geliyordu.

"Evet," diye karşılık verirken Karl'ın bakışları hiç titremedi.

"Sessiz kalma hakkınızdan feragat etmek istiyor musunuz?"

"Evet."

"Bir avukatla konuşma ve sorgu sırasında yanınızda avukat bulundurma hakkınızdan feragat etmek istiyor musunuz?"

"Evet."

"Daha önce, Yirmi Sekiz Nisan'da, yani İngiliz yönetmen Burke Dennings'in öldüğü gece Fine Arts Sineması'nda gösterilen bir filmi izlediğinizi söylemiş miydiniz?"

"Söyledim."

"Sinemaya kaçta girdiniz peki?"

"Hatırlamıyorum."

"Daha önce, akşam altı matinesine girdiğinizi söylemiştiniz. Bu hatırlamanıza yardımcı olur mu?"

"Evet, akşam altı matinesi. Hatırlıyorum."

"Filmi baştan itibaren mi seyrettiniz?"

"Evet."

"Film bitince mi çıktınız?"

"Evet."

"Daha önce çıkmadınız mı?"

"Hayır, izledim tüm filmi."

"Çıktıktan sonra sinemanın önünden DC şehir otobüsüne binip, gece dokuzu yirmi geçe civarı M Sokağı'yla Wisconsin Caddesi'nin köşesinde indiniz mi peki?"

"Evet."

"Yürüyerek eve mi gittiniz?"

"Gittim yürüyerek eve."

"Dokuz buçuk civarı bu eve dönmüş müydünüz peki?"

Karl "Döndüm *tam* dokuz buçukta buraya," diye yanıtladı.

"Eminsiniz."

"Evet, baktım benim saate. Eminim kesin."

"Peki tüm filmi sonuna kadar mı izlediniz?"

"Evet, dedim ya öyle."

"Verdiğiniz yanıtlar elektronik olarak kaydediliyor, Bay Engstrom. Dolayısıyla kesin emin olmanızı istiyorum."

"Eminim."

"Filmin son beş dakikasında, bir yer göstericiyle sarhoş bir müşteri arasında çıkan kavgayı fark ettiniz mi?"

"Evet, hatırlıyorum."

"Kavganın sebebini söyleyebilir misiniz?"

"Adam, o sarhoştu ve olay çıkarıyordu."

"Sonunda ona ne yaptılar peki?"

"Dışarı. Attılar dışarı."

"Öyle bir olay olmadı aslında. Ayrıca, altı matinesi sırasında, teknik bir arıza sebebiyle aşağı yukarı on beş dakika boyunca filmin gösterimine ara verildiğini biliyor musunuz?"

"Bilmiyorum."

"Seyircilerin yuhaladığını hatırlıyor musunuz?"

"Hayır, hiçbir şey. Ara yok."

"Emin misiniz?"

"Yoktu hiçbir şey."

"Sinema makinistinin kayıt defterinde yazana göre, o gece film sekiz kırkta değil sekiz elli beş civarı bitmiş; yani film çıkışı sinemadan otobüse binince M Sokağı'yla Wisconsin'in köşesine en erken dokuz kırk beşte varabilirdiniz, dokuz yirmide değil; dolayısıyla da eve en erken ona on kala gelebilirdiniz, ki Bayan MacNeil o vakitte geldiğinize tanıklık etti, dokuz buçukta değil. Şimdi, bu şaşırtıcı tutarsızlığı açıklamak ister misiniz?"

Karl bir anlığına bile bozmamış olduğu duruşunu, sakince "Hayır. İstemem," diye karşılık verirken de korudu.

Dedektif konuşmadan ona baktıktan sonra iç geçirerek gözlerini indirip, pardösüsünün astarına sıkıştırılmış kayıt cihazını durdurdu. Aşağı bakmayı bir an sürdürdükten sonra gözlerini kaldırıp tekrar Karl'a dikti. Anlayışlı ve bezgin bir sesle "Bay Engstrom..." diye söze başladı. "Ciddi bir suç işlenmiş olabilir. Siz de zan altındasınız. Bay Dennings size kötü davranıyordu. Bunu başka kaynaklardan öğrendim. Onun ölümü sırasında nerede olduğunuz konusunda da yalan söylemişsiniz anlaşılan. Şimdi, evli bir adamın nereye gittiği konu-

sunda doğruyu söylemediği olur bazen – hepimiz insanız... Neden olmasın? Baş başa konuşmamızı ayarladığımı fark etmişsinizdir? Başkalarından uzakta? Karınızdan uzakta? Şu an kayıt yapmıyorum. Cihaz kapalı. Bana güvenebilirsiniz. O gece dışarıda, eşiniz olmayan bir kadınla birlikte idiyseniz bana söyleyebilirsiniz; kontrol ettiririm ve bu beladan kurtulmuş olursunuz, karınızın da ruhu duymaz. Şimdi söyleyin öyleyse, Dennings'in öldüğü esnada neredeydiniz?"

Karl'ın gözlerinin derinliklerinde bir parıltı olduysa da ânında söndü... Adam incelmiş dudaklarıyla konuşarak ısrarla "Sinemada!" dedi.

Dedektif sabit gözlerle, hiç kımıldamadan, solurkenki hırıltıları dışında ses çıkarmadan Karl'a baktı; saniyeler geçti. Sonra Karl artık hafifçe titreyen sesiyle "Tutuklayacaksınız beni?" diye sordu.

Dedektif yanıt vermeden, gözünü bile kırpmadan ona bakmayı sürdürdü, tam Karl tekrar konuşacak gibi olunca da Dedektif birden tırabzanı iterek uzaklaşıp, park edilmiş ekip arabasına ve şoföre doğru yürüdü; ellerini ceplerine sokmuş, telaşsızca yürüyor, şehre gelmiş ilgili bir turist gibi sağa sola bakınıyordu. Sundurmadaki Karl duygusuz ve ifadesiz bir yüzle izlerken, Kinderman ekip arabasının kapısını açıp içeri uzandı ve torpido gözüne tutturulmuş bir kutudan kâğıt mendil alıp burnunu sildi; bir yandan da, öğle yemeğini Marriott Hot Shoppe'ta yiyip yememeye karar vermeye çalışırcasına, aylakça nehrin karşı yakasına göz gezdiriyordu. Sonra dönüp arkasına bakmadan ekip arabasına bindi.

Araba uzaklaşıp köşeden Otuz Beşinci Sokak'a saparken Karl kapı kolunda olmayan eline baktı.

Eli titriyordu.

Chris ön kapının kapandığını duyduğunda, çalışma odasındaki barda oturmuş kara kara düşünüyor ve buzlu bardağına votka koyuyordu. Ayak sesleri. Karl merdiveni çıkıyordu. Chris bardağını alıp bir yudum içtikten sonra ağır ağır yürüyerek mutfağa geri döndü; işaretparmağıyla içkisini karıştırırken gözleri dalgındı. Korkunç bir terslik vardı. Chris'in duyduğu giderek artan dehşet, zamanın

dışındaki karanlık bir koridora kapı altından sızan ışık misali, bilincine giderek daha çok yayılıyordu. O kapının ardında ne yatıyordu?

Chris açıp bakmaya korkuyordu.

Mutfağa girip masaya oturdu ve içkisini yudumlarken kasvetle anımsadı: *"Bence Bay Dennings, güçlü kuvvetli bir adam tarafından öldürüldü."* Bakışlarını cadılıkla ilgili kitaba indirdi. O kitapla ilgili veya içinde yer alan bir şey. Ne? Şimdi de aşağı inen pıtır pıtır ayak sesleri; Sharon, Regan'ın yatak odasından dönüyordu. Mutfağa giriyordu. Masaya oturup IBM daktilosuna yeni bir sayfa takıyordu. Parmak uçları hafifçe klavyenin üstündeyken, yanında dik duran el-yazılı notlarına bakarken "Epey ürpertici," diye mırıldandı.

Boşluğa bakan Chris içkisini dalgınca yudumladıktan sonra bıraktı ve bakışlarını tekrar kitabın kapağına çevirdi.

Odada huzursuzluk hâkimdi.

Gözlerini notlarından ayırmayan Sharon sessizliği gergin, alçak bir sesle yokladı. "Aşağıda, M Sokağı'yla Wisconsin'in civarında epey hippi mekânı var. Bir sürü esrarkeş, okültistler filan. Polisler onlara 'cehennem tazıları' diyor. Acaba Burke..."

Chris "Aaa, yapma ama Shar!" diye patladı birden. "Unut o meseleyi, tamam mı? Kafam Rags'le meşgul zaten! Rahat *bırakır* mısın?"

Sharon duraksadıktan sonra daktiloyla hızlı hızlı yazmaya girişti, Chris ise dirseklerini masaya dayayıp yüzünü ellerine gömdü. Sharon ahşabın ahşaba sürtünme sesinin duyulacağı şekilde sandalyesini geriye itip ayağa fırladı ve hızlı adımlarla mutfaktan çıktı. Buz gibi bir sesle "Chris, ben yürüyüşe çıkıyorum!" dedi.

Chris ellerinin arasından "İyi! M Sokağı'ndan da uzak dur!" diye karşılık verdi.

"Dururum!"

"N'den de!"

Chris ön kapının açılıp kapandığını duyunca iç geçirerek başını kaldırıp baktı. Pişmanlık duydu bir an. Yaşadığı duygu patlaması, gerginliğini azaltmıştı. Fakat tamamen geçirmemişti: O ürkünç pa-

rıltı şimdi hafiflemiş olsa da hâlâ bilincinin sınırındaydı. *İzin verme şuna!* Chris derin bir nefes aldı ve kitaba odaklanmaya çalıştı. Kaldığı yeri buldu ve sabırsızlığa kapılarak sayfaları aceleyle çevirmeye girişti; göz gezdiriyor, Regan'ın semptomlarına tam uyan tasvirler arıyordu. "...şeytan girmesi sendromu... sekiz yaşında bir kızın vakası... anormal... kızı zaptetmek için güçlü kuvvetli dört adam..."

Bir sayfayı çevirirken donakaldı.

Sonra sesler: Dolu alışveriş poşetleriyle mutfağa giren Willie.

Chris gözlerini kitaptan ayırmadan, tonlamasız bir sesle "Willie?" diye seslendi.

Willie "Evet, madam. Buradayım," diye karşılık verdi. Dolu poşetleri beyaz fayanslı bir tezgâha koyuyordu. Gözleri donuk, yüzü ifadesiz, sesi tonlamasız olan ve cadılıkla ilgili kitabın kaldığı kısmını biraz titreyen parmaklarla aralık tutan Chris, kitabı kaldırıp göstererek "Willie, bu kitabı çalışma odasına koyan sen miydin?" diye sordu.

Willie birkaç adım yaklaşıp gözlerini kısarak kitaba baktı ve hafifçe başıyla onayladı, dönüp alışveriş poşetlerine doğru giderken de "Evet, hanfendi. Evet. Evet, ben koydum," diye karşılık verdi.

Chris ölü bir sesle "Willie, bunu nerede bulmuştun?" diye sordu.

Willie torbalardan çıkardığı yiyecekleri mutfak tezgâhına koyarken "Yukarıda, yatak odasında," diye yanıtladı.

Chris şimdi tekrar masanın üstünde, kaldığı kısmı açık halde duran kitaba sabit gözlerle baktı. "*Hangi* yatak odasında, Willie?"

"Bayan Regan'ın yatak odasında, hanfendi. Buldum yatağın altında, yaparken temizlik."

Chris başını kaldırıp sabit ve fal taşı gibi açık gözlerle bakarak, uyuşmuş gibi bir sesle konuştu: "*Ne zaman* buldun?"

"Herkes gittikten sonra hastaneye, madam; Regan'ın odasını temizlerken, elektrikli süpürgeyle."

"Willie, kesin emin misin?"

"Eminim."

Başını eğip kitabın sayfalarına bakan Chris bir süre hiç kımılda-

madı; gözünü bile kırpmadı; nefes almadı... Dennings'in kaza yaşadığı gece Regan'ın açık duran yatak odası penceresinin görüntüsü, kendisinin adını bilen ve pençelerini uzatarak hızla gelen bir avcı kuş misali üstüne çökmüştü; afallatıcı ölçüde bildik bir görüntüyü tanımıştı; açık kitabın sağ sayfasının kenarına, ince bir şeridin koparılmış olduğu kısma bakıyordu.

Birden başını kaldırdı. Regan'ın odasından gelen gürültüler: Çok yüksek ama bir yandan da her nasılsa boğuk ve kâbussu bir tınıya sahip, seri takırtılar... Sanki antik bir mezarlığın derinliklerindeki bir kireçtaşı duvara balyozla vuruluyormuş gibi.

Acıyla haykıran Regan... Dehşetle; yalvaran!

Regan'a öfkeyle, korkuyla bağıran Karl!

Chris mutfaktan dışarı fırladı.

Ulu Tanrım. Ne oluyor? Ne!

Telaşla merdivene koşup birinci kata çıktıktan sonra Regan'ın yatak odasına yönelirken bir darbe sesi duydu; birinin sendeleyip yere yığıldığını ve kendi kızının "*Yo!* Ah, hayır, *yapma!* Ah, hayır, *n'olur!*" diye bağırdığını ve Karl'ın gürlediğini işitti. Hayır! Hayır, Karl olamaz! Başka biri; kalın ve tok bir sesle, hiddetle tehditler savuran!

Koridorda koşup yatak odasına dalan Chris, takırtılar iyice yükselip duvarları sarsarken, inleyerek şoka girip felç olmuş hâlde öylece kalakaldı; Karl yerde, şifonyerin yanında baygın yatıyordu; şiddetle sarsılan ve sıçrayan yatağın üstünde destek aldığı bacaklarını genişçe aralamış Regan'ınsa gözleri dehşetle fal taşı gibi açılmış ve yuvalarından uğramıştı; yüzü kan içindeydi ve nazogastrik tüpün sertçe çekilip çıkarıldığı burnundan kan damlarken, kasığının yukarısında tuttuğu ve oraya yöneltilmiş kemik beyazı haça bakıyordu. "Ah, hayır! Ah, hayır, *n'olur!*" diye haykırırken elleri haçı yaklaştırıyor ve sanki bir yandan da onu geride tutmaya çalışıyordu.

"Sana *ne* dersem onu yapacaksın, pislik! *Yapacaksın!*"

Bu genizden gelen, gürleyen, nefret dolu, boğuk ses Regan'dan çıkıyordu; Regan'ın anlık olarak değişen yüzünde kâh kendi çehresi,

kâh hipnoz sırasında ortaya çıkmış olan vahşi, şeytani kişiliğin çehresi beliriyordu ve Chris afallamış hâlde seyrederken, o iki çehre ve ses hızla birbirini takip ediyordu:

"*Hayır!*"

"Yapacaksın!"

"*Hayır!* N'olur, *hayır!*"

"*Yapacaksın*, seni küçük kaltak... Yoksa seni öldürürüm!"

Sonra tekrar Regan'ın yüzü belirdi; iyice açılmış gözlerle bakıyordu; iğrenç ve kaçınılmaz bir şey karşısında sinmiş gibiydi; ağzı açıktı ve çığlıklar atıyordu, ta ki sonunda o şeytani kişilik tarafından zaptedilene, ele geçirilene dek; odaya berbat bir koku ve sanki duvarlardan gelen, buz gibi bir soğuk yayılırken takırtılar kesildi ve Regan'ın korku dolu, tiz haykırışı, genizden gelen, fesat ve muzaffer kıkırtılara dönüştü; şimdi Regan elindeki haçı tekrar tekrar, sertçe kullanarak kendini tatmin hareketleri yapıyor ve bir yandan da o kalın, sert, sağır edici sesle gürlüyordu: "Artık *benimsin,* seni kaltak... Seni leş kokulu inek! Evet, bırak İsa *halletsin* seni, *halletsin* seni, *halletsin* seni!"

Dehşetle kalakalmış olan Chris ellerini yanaklarına sertçe bastırırken ve Regan'ın bacak arasından beyaz çarşafa kan akarken, o iblisçe, neşeli kahkahalar gürledi tekrar; sonra birden, Chris boğazını acıtan tiz bir feryatla yatağa koşup haçı körlemesine tuttu; yüzü şeytani bir ifadeyle çarpılmış olan Regan aşağıdan ona hiddetle bakarak elini uzatıp Chris'i saçından kavradı ve başını sertçe aşağıya iterek yüzünü kendi kasığına bastırıp, kalçalarını oynatarak kanını bulaştırdı.

Genizden gelen ve erotizm yüklü bir sesle, şarkı söylercesine "Aahhh, küçük domuzun annesi!" dedi. "*Yala* beni, *yala* beni, *yala* beni! Aahhhhh!" Sonra Chris'in başını sertçe kaldırıp, diğer eliyle de kadının göğsüne vurdu; darbenin etkisiyle odanın diğer tarafına savrulan Chris duvara çarpıp sersemleyince Regan alaycı bir şekilde güldü.

Dehşetten aklı bulanmış hâlde yere yığılan Chris'in etrafında-

ki dünya görüntü ve sesleriyle dönüyor, bulanıklaşıyordu; Chris odaklanamıyordu ve elleriyle yeri iterek dermansızca doğrulmaya çalışırken, sesleri kaotik bir şekilde çarpıtan kulaklarında yüksek bir çınlama vardı; sarsak bir hâlde yatağa, sırtı dönük Regan'a baktı... Regan elindeki haçı yavaşça, hazla cinsel organına sokup çıkarırken o kalın ve tok sesle, şarkı söylercesine konuşuyordu: "Ahh, aferin benim domuzuma, evet, benim tatlı, şirin domuzcuğum, benim..."

Chris yatağa doğru acıyla sürünmeye başladı; yüzü kan içindeydi; gözleri hâlâ odaksızdı; uzuvları ağrıyordu ve sonra birden, gördüğü manzara karşısında hayret ve dehşetle sinerek geri çekildi; kızının gövdesi hareketsiz kalırken başının yavaşça ve sabit bir hızla tamamen geriye döndüğünü, dalgalanan bir sisin içindeymişçesine hayal meyal görür gibi olmuş ve sonunda Burke Dennings'in tilkiyi andıran öfkeli gözlerinin dosdoğru içine bakmıştı.

"Senin o amcık kızın *ne* yaptı, biliyor musun?"

Chris bayılana kadar çığlık attı.

III.
CEHENNEM ÇUKURU

Dediler ki "Görüp iman etmemiz için bize nasıl bir belirti verebilirsin?"

—Yuhanna 6:30-31

"Gördünüz ama yine de iman etmiyorsunuz."

—Yuhanna 6:36-37

Birinci Bölüm

Key Köprüsü'nün yaya yolunda, kollarını korkuluğun tepesine koymuş hâlde duran Chris sabırsızca, kıpır kıpır bekliyordu; arkasından, şehir yönünde giden araçların kesik kesik gürültüsü geliyordu; gündelik kaygılara sahip sürücüler korna çalıyor, tamponlar tamponlara kayıtsızca sürtünüyordu. Chris, Mary Jo'ya ulaşmıştı. Ona yalanlar söylemişti.

"Regan iyi. Bu arada, küçük bir başka akşam yemeği partisi vermeyi düşünüyorum. O Cizvit psikiyatrın adı neydi? Belki onu da davet ederim diye düşündüm..."

Aşağısından kahkahalar yükseldi: Kiralık bir kanodaki, kot pantolonlu bir çift. Paketinde kalmış son sigaranın külünü hızlı ve huzursuz bir hareketle silken Chris köprünün yaya yolundan Washington şehrine doğru göz attı. Aceleyle ona doğru gelen biri: Haki pantolon ve mavi kazak; rahip değil; o adam değil. Chris tekrar aşağıdaki nehre, parlak kırmızı kanonun ardında bıraktığı çalkantılı suların girdabındaki kendi çaresizliğine baktı. Kanonun yan tarafında yazılı adı seçebiliyordu: *Caprice.*

Ayak sesleri: Pamuklu kumaş pantolonlu ve kazaklı adam yaklaşıyor, Chris'in yanına gelirken yavaşlıyordu. Adamın kolunu korkuluğun tepesine koyduğunu göz ucuyla gören Chris bakışlarını kaçırarak Virginia'ya doğru çevirdi çabucak. Yine imza isteyen biri mi? Yoksa daha kötüsü mü?

"Chris MacNeil?"

İzmaritini nehre atan Chris soğuk bir sesle "Yürü git... Yoksa yemin ederim ki çığlığı basar, polis çağırırım!" dedi.

"Bayan MacNeil? Ben Peder Karras."

İrkilen, ardından da yüzü kızaran Chris hemen dönünce, yontulmuş gibi duran ve hırpalanmış bir simayla karşılaştı. "Ah, Tanrım! Ah, çok ama çok üzgünüm!" Güneş gözlüğüyle şaşkınca oynuyordu; sonra adamın üzgün, koyu gözleri onun gözlerini inceleyince gözlüğü tekrar yerine oturttu ânında.

"Üniforma giymeyeceğimi söylemeliydim size."

O kucaklayıcı ses, Chris'in üstündeki yükü kaldırdı. Rahip, Michelangelo'nun eserleri gibi duran iri, damarlı, hassas ellerini korkuluğun üstünde kenetlemişti. "Böyle çok daha az dikkat çekerim diye düşündüm," diye devam etti. "Bu meseleyi gizli tutmayı çok istiyor gibiydiniz."

Chris "Asıl kendimi böyle küçük düşürmemeyi istemeliydim," diye karşılık verdi. "Sizi şey sandım da..."

Karras hafif, esprili bir gülümsemeyle "İnsan mı?" diyerek onun sözünü tamamladı.

Chris onu süzdükten sonra başıyla onaylayıp Karras'ın gülümsemesine karşılık vererek "Evet," dedi. "Evet, sizi ilk gördüğümde anlamıştım bunu."

"Ne zamandı?"

"Kampüste film çekimlerine başladığımız gün. Sigaranız var mı, Peder?"

Karras elini gömlek cebine soktu.

"Filtresiz olur mu?"

"Şu an urgan verseler onu bile içerim."

"Benim maaşım ancak ona yetiyor çoğunlukla."

Chris gergince gülümseyerek başıyla onayladı. Rahibin uzattığı paketten bir sigara alırken "Evet, doğru ya. Fakirlik yemini," diye mırıldandı. Karras pantolon cebinden bir kutu kibrit çıkardı.

"Fakirlik yemininin faydalı tarafları da oluyor," dedi.

"Öyle mi? Ne gibi?"

"Urganın tadı daha güzel geliyor." Karras, Chris'in sigara tutan elini izlerken yine yarım ağızla gülümsedi. Chris'in eli titriyor, siga-

rasının ucu hızlı ve düzensiz hareketlerle inip kalkıyordu; Karras hiç duraksamadan sigarayı onun elinden alıp kendi ağzına götürdü ve ellerini kibrite siper ederek sigarayı yaktı, bir nefes çektikten sonra da "Bu gelip geçen arabalar felaket esinti yapıyor," diyerek Chris'e geri verdi.

Chris ona takdir ve minnetle, hatta umutla baktı. Karras'ın ne yaptığını biliyordu. "Teşekkürler, Peder," dedikten sonra adamın kendisi için bir Camel yakmasını seyretti. Karras elleriyle siper etmeyi unuttu. Adam duman üflerken, ikisi de birer dirseklerini korkuluğa yasladı.

"Nerelisiniz, Peder Karras? Yani, nerede doğdunuz?"

"New York'ta," dedi Karras.

"Ben de. Ama oraya hayatta geri dönmem. Siz döner misiniz?"

Karras boğazına takılan yumruyla mücadele etti. "Hayır, dönmem." Kendini zorlayarak hafifçe gülümsedi. "Ama öyle kararlar vermek zorunda kalmıyorum."

Chris başını iki tarafa sallayarak yana baktı. "Tanrım, ne aptalım," dedi. "Siz rahipsiniz. Nereye gönderirlerse oraya gitmek zorundasınız."

"Öyle."

"Bir psikiyatr nasıl rahip olur ki?"

Karras kaldığı yeri arayan Chris'in telefonda bahsettiği acil sorunu bir an önce öğrenmek istiyordu. Chris'in onu yokladığını seziyordu... Ama sebep neydi? Karras zorlamamalıydı. Yanıt er geç gelecekti. Karras usulca "Tam tersi oldu," diye düzeltti. "Cemiyet..."

"Kim?"

"İsa Cemiyeti. *Cizvit* bunun kısaltmasıdır."

"Ah, anlıyorum."

"Cemiyet beni tıp okulunda okuttu ve psikiyatri eğitimi aldırdı."

"Nerede?"

"Ah, şey... Harvard'da, Johns Hopkins'te. Öyle yerlerde."

Karras, Chris'i etkilemek istediğini fark etti birden. *Neden?* diye merak etti ve yanıtı çocukluğunun kenar mahallelerinde buldu

ânında... Aşağı Doğu Yakası'nın sinema localarında. Küçük Dimmy bir film yıldızıyla birlikte.

Chris başıyla onayladı. "Fena değil," dedi.

"Biz *zihinsel* fakirlik yemini etmeyiz."

Chris rahatsızlık hissetti; omuz silkti; önüne, nehre doğru döndü. "Bakın, mesele sadece şu ki sizi tanımıyorum ve..." Sigarasından uzun ve derin bir nefes çektikten sonra duman üfledi, ardından da izmariti korkuluğa bastırarak ezip nehre attı. "Peder Dyer'ın arkadaşısınız, değil mi?"

"Evet, öyle."

"Çok yakın arkadaş mısınız?"

"Çok yakın arkadaşız."

"Partiden bahsetti mi?"

"Evinizdekinden mi?"

"Evimdekinden."

"Evet, normal insan gibi göründüğünüzü söyledi."

Chris bunu duymadı ya da duymazdan geldi. "Kızımdan bahsetti mi?"

"Hayır, kızınız olduğunu bilmiyordum."

"On iki yaşında. Peder Dyer ondan bahsetmedi mi?"

"Hayır."

"Kızımın ne yaptığını söylemedi mi?"

"Ondan hiç bahsetmedi."

"Rahiplerin ağzı epey sıkı oluyor demek... Öyle mi?"

Karras "Duruma bağlı," diye yanıtladı.

"Hangi duruma?"

"Rahibe bağlı."

Cizvit'in bilincinin sınırında, rahiplere nevrotik ilgi duyan kadınlarla, erişilemez olanı bilinçsizce ve başka bir sorunun kisvesi altında arzulayan kadınlarla ilgili bir uyarı salınıyordu.

"Bakın, günah çıkarma gibi şeyleri kastediyorum. Öyle zamanlarda söylenenlerden bahsetmeniz yasak, değil mi?"

"Evet, bu doğru."

Chris "Peki ya günah çıkarma dışındaki durumlarda?" diye sordu. "Yani, ya birisi..." Elleri şimdi hareketli, kıpır kıpırdı. "Merak ediyorum. Ben... Hayır. Hayır, cidden bilmek istiyorum. Yani, ya birisi diyelim ki suç işlediyse, mesela birini filan öldürdüyse... Anlarsınız ya? Size gelip yardım istese onu ihbar etmek zorunda mı olursunuz?"

Bu kadın talimat mı istiyordu? Sohbet eder gibi görünürken aslında şüphelerinden mi kurtuluyordu? Karras kurtuluşu bir uçurumun üstündeki sarsak bir köprünün sonundaymış gibi gören insanlar olduğunu biliyordu. "Ruhsal yardım almak için bana geldiyse hayır," diye yanıtladı.

"Onu ihbar etmez misiniz?"

"Hayır, etmem. Ama polise suçunu itiraf etmesi için onu ikna etmeye çalışırım."

"Peki, şeytan çıkarmayı nasıl yaparsınız?"

Bir duraksama oldu; Karras öylece bakıyordu.

"Pardon?" dedi sonunda.

"Bir insan bir tür iblis tarafından zaptedilmişse, şeytan çıkarmayı nasıl yaparsınız?"

Karras bakışlarını kaçırıp derin bir nefes aldıktan sonra tekrar Chris'e baktı. "Eh... Önce onu zaman makinesine koyup geçmişe, on altıncı yüzyıla göndermeniz gerekir."

Aklı karışan Chris kaşlarını çattı. "Ne demek istiyorsunuz?"

"Şey, öyle şeyler artık olmuyor."

"Öyle mi? Ne zamandan beri?"

"Ne zamandan beri mi? Zihinsel hastalıklar, şizofreni ve bölünmüş kişilikler hakkında, Harvard'da bana öğrettikleri bütün bu şeyler hakkında bilgi sahibi olmaya başladığımızdan beri."

"Şaka mı yapıyorsunuz?"

Chris'in çaresiz ve şaşkın sesi titremişti; Karras alaycı tavrından pişmanlık duydu ânında. *Neden öyle davrandım?* diye merak etti. Kendiliğinden öyle konuşuvermişti.

Daha yumuşak bir sesle "Eğitimli Katoliklerin çoğu artık Şeytan'a

inanmıyor," dedi... "Posesyon konusuna gelince de, Cizvitlere katıldığımdan beri, hayatında şeytan çıkarma ayini yapmış tek bir rahiple bile tanışmadım. Tek bir rahiple bile."

Hayal kırıklığına uğrayan Chris hınçla ve sertçe "Ah... Siz cidden rahip misiniz, yoksa kast ajansından mı gönderdiler?" deyiverdi. "Yani İncil'deki hikâyeler, İsa'nın bütün o iblisleri filan kovduğu hikâyeler ne peki?"

Karras hararetle karşılık verdi hemen: "Bakın, İsa o güya zaptedilmiş insanların şizofren olduğunu söyleseydi, ki öylelerdi bence, onu üç yıl erken çarmıha gererlerdi muhtemelen."

"Ya, öyle mi?" Titreyen elini güneş gözlüğüne koyan Chris kendini kontrol altına alma çabasıyla sesini kalınlaştırdı. "Eh, mesele şu ki çok yakınım olan biri muhtemelen zaptedildi ve şeytan çıkarma ayinine ihtiyacı var. Yapar mısınız?"

Karras'a bu yaşadığı durum gerçekdışı gibi geldi birden: Key Köprüsü, gelip geçen motorlu araçlar, donmuş *milkshake* satılan Hot Shoppe ve kendisinin yanında durup ondan şeytan çıkarma ayini yapmasını isteyen bir film yıldızı. Karras, Chris'e öylece bakarak bir açıklama bulmaya çalıştı; kadının aşırı büyük ve koyu camlı güneş gözlüğünü çıkarmasıyla birlikte de o perişan ifadeli gözlerin kızarıklığı ve âciz, yalvaran bakışları karşısında afallayıp irkildi. Kadının ciddi olduğunu fark etti birden. Chris yalvaran bir sesle "Peder Karras, bahsettiğim kişi kızım," dedi. "*Kızım!*"

Karras yatıştırıcı bir sesle konuştu: "Öyleyse bu daha da iyi bir sebep, şeytan çıkarma ayinini boş vermeniz ve—"

Chris çatlak, cırlak ve perişan bir sesle "*Neden?*" diye bağırdı birden. "*Sebebini* söyleyin bana! Tanrım, anla*mıyorum!*"

Karras onu sakinleştirme çabasıyla bileğinden tuttu. "Bir kere, durumu kötüleştirebilir," dedi.

Chris inanmaz bir tavırla yüzünü ekşiterek "*Kötüleştirebilir mi?*" dedi.

"Evet, kötüleştirebilir. Kesinlikle. Çünkü şeytan çıkarma ayini, telkin etkisi göstermeye tehlikeli bir şekilde müsaittir. Kişi zaptedil-

diğini düşünmezken onu böyle düşünmeye itebilir, zaten zaptedildiğini düşünüyorsa da bu kanısını güçlendirebilir."

"Ama–"

Karras "İkincisi," diyerek Chris'in sözünü kesti... "Katolik Kilisesi önce durumu araştırmadan, şeytan çıkarma ayinine gerek olduğuna kanaat getirmeden onay vermez; bu da zaman alır. Siz bu arada–"

"Siz kendiniz yapamaz mısınız?" Şimdi Chris'in altdudağı hafifçe titriyor, gözleri doluyordu.

"Bakın, her rahip şeytan çıkarma ayini düzenleme yetisine sahiptir ama Kilise'nin onayını almak zorundadır, açıkçası da nadiren onay verilir; dolayısıyla–"

"En azından kızımı bir *görseniz,* olmaz mı?"

"Şey... Psikiyatr olarak evet, görebilirim ama–"

Chris "Onun *rahibe* ihtiyacı var!" diye bağırdı birden... Yüzü öfke ve korkuyla çarpılmıştı. "Lanet olsun... Kızımı bütün doktorlara, psikiyatrlara götürdüm ve beni *size* gönderdiler; siz de kalkmış, beni *onlara* mı gönderiyorsunuz?"

"Ama sizin–"

"Ulu *Tanrım,* kimse *bana yardım etmeyecek* mi?"

Nehrin üstüne yayılan o yürek paralayıcı feryat, çimli kıyılarda sürü hâlinde duran binlerce kuşun öterek ve kanat çırparak havalanmasına yol açtı. Chris sarsıla sarsıla ağlayarak Karras'ın göğsüne sokulup "Ah, Tanrım, biri yardım etsin bana!" diyerek yaslandı. "Ah, n'olur yardım edin bana! N'olur! N'olur yardım edin!"

Ona tepeden bakan Cizvit avutmak için ellerini Chris'in başına koydu; gelip geçen otomobillerdeki insanlar ilgisizce bakarak onları seyrettiler.

"Sakin olun," dedi Karras. Chris'i yatıştırmak, histerisini geçirmek istiyordu sadece. *"Kızım?"* Hayır, asıl *Chris*'in psikiyatrik yardıma ihtiyacı vardı; Karras buna inanıyordu. "Sakin olun. Kızınızı görmeye gideceğim," dedi ona. "Hemen şimdi görmeye gideceğim. Haydi gelin, gidelim."

Gerçekdışılık hissini hâlâ yaşayan Karras kadının onu sessizce

evine götürmesine izin verirken, bir yandan da yarın Georgetown Tıp Okulu'nda vereceği dersi düşünüyordu. Not hazırlamamıştı henüz.

Basamakları çıkıp ön sundurmaya girerlerken Karras saatine göz attı. Altıya on vardı. Karras sokağın aşağısındaki Cizvit lojmanına bakarken, akşam yemeğini kaçıracağını fark etti. "Peder Karras?" Rahip dönüp Chris'e baktı. Kadın, ön kapı kilidindeki anahtarı çevirmek üzereyken Karras'a döndü. "Rahip kıyafetinizi giymeniz gerekmez mi sizce?" dedi.

Karras gizlemeye çalıştığı bir acıma hissiyle baktı ona. Kadının yüzü ve sesi: Ne kadar da âciz ve çocuksuydu. "Fazla tehlikeli," dedi Karras.

"Tamam."

Chris tekrar dönüp kapıyı açmaya başlarken Karras bir şey hissetti: Soğuk, ısrarcı bir uyarı. Karras'ın damarlarından, sürtünen buz parçaları gibi geçti.

"Peder Karras?"

Karras başını kaldırıp baktı. Chris içeri girmişti.

Rahip tereddütle, öylece durdu bir an; sonra yavaşça ve kararlılıkla, bunu yapmaya karar vermişçesine ilerleyip eve girdi; sona gelmiş gibi bir his duyuyordu tuhaf bir şekilde.

Gürültüler işitti. Üst kattan gelen. Kalın, gürleyen bir ses müstehcen sözler haykırıyor ve öfkeyle, nefretle, can sıkıntısıyla tehditler savuruyordu. Afallayan Karras dönüp hayretle Chris'e baktı. Chris konuşmadan ona bakıyordu. Sonra önden gitti. Karras onun peşinden üst kata çıkarak bir koridorda yürüdü; Regan'ın yatak odası kapısının tam karşısında, başını eğmiş ve kollarını kavuşturmuş hâlde duran Karl'ın yanına gittiler. Bu yakın mesafede, yatak odasından gelen ses öyle yüksekti ki hoparlörle yükseltilmiş gibiydi neredeyse. Rahip, onlar yaklaşırken başını kaldırıp bakan Karl'ın gözlerinde şaşkınlık ve korku gördü... Adam huşu içinde ve çatlak bir sesle Chris'e "O yaratık kayış istemiyor," dedi.

Chris, Karras'a döndü. "Hemen geliyorum," dedi... Ağzından çı-

kan donuk ses, bitkin bir ruha aitti. Karras onun dönüp koridorda uzaklaşmasını ve kendi yatak odasına girmesini seyretti. Chris kapıyı açık bıraktı.

Karras bakışlarını Karl'a çevirdi. Uşak ona dikkatle bakıyordu. Karras'a "Sen rahip?" diye sordu.

Karras başıyla onayladıktan sonra çabucak Regan'ın yatak odasına baktı tekrar. O hiddetli sesin yerini, iğdiş edilmiş boğa sesini andıran uzun ve boğuk böğürmeler almıştı ansızın. Karras'ın eline bir şey sürtündü. Karras aşağı baktı. "Bu o," diyordu Chris... "Bu Regan." Bir fotoğraf uzatıyordu; Karras fotoğrafı aldı. Genç kız. Çok güzel. Gülümsemesi tatlı.

Chris hülyalı bir edayla "Bu dört ay önce çekilmişti," dedi. Fotoğrafı geri alıp başıyla yatak odası kapısını gösterdi. "Şimdi girip ona bir bakın, şimdi." Karl'ın yanına gidip sırtını duvara yasladı ve başını eğmiş, kollarını göğsünde kavuşturmuş hâlde, umutsuzca ve usulca "Ben burada bekleyeceğim," dedi.

Karras "İçeride, onun yanında kim var?" diye sordu.

Chris ifadesiz bir yüzle başını kaldırıp ona baktı. "Hiç kimse."

Rahip onun kaygılı bakışlarına karşılık verdikten sonra kaşlarını çatarak yatak odası kapısına doğru döndü ve tam kapı kolunu tuttuğu anda, içeriden gelen sesler kesildi. Çöken sessizlikte bir an duraksayan Karras yavaşça odaya girdi; yüzüne ve burnuna vurarak bomba etkisi yapan berbat bir koku, kurumuş dışkı kokusu karşısında geri çekilecekti az kalsın. Duyduğu tiksintiyi bastırarak kapıyı arkasından kapadı, ardından gözleri Regan'ın dönüştüğü şeye odaklanınca da afalladı; yatakta sırtüstü yatan ve başının altında yastık olan o yaratığın, Karras'ın bakışlarına karşılık veren pörtlemiş gözleri delice bir kurnazlıkla ve hararetli bir zekâyla, ilgi ve fesatlıkla parlıyordu; akıl almaz ölçüde habis bir iskelet maskesine dönüşmüş o çehrede yanan gözler, Karras'ı ilgiyle izliyordu. Karras o keçeleşmiş dağınık saça, bir deri bir kemik kalmış kollarla bacaklara ve son derece tuhaf bir şekilde şişmiş olan, yukarı dönük karna baktıktan sonra bakışlarını tekrar o gözlere çevirdi: Onu izliyorlardı... Delici

bir şekilde bakıyorlardı... Harekete geçip büyük cumba pencerenin yakınındaki masayla sandalyeye doğru giden Karras'ı takip ediyorlardı. Karras sakin, hatta sıcak ve dostane bir sesle konuşmaya çabaladı. "Merhaba, Regan," dedi. Sandalyeyi alıp yatağın yanına getirdi. "Ben annenin arkadaşıyım," dedi... "Senin çok ama çok hasta olduğunu söyledi bana." Oturdu. "Sorunun ne, söylemek ister misin acaba?" diye sordu. "Sana yardım etmek isterim."

Regan'ın hiç kırpmadığı gözleri vahşice parlıyordu; ağzının bir kenarından çenesine ve hayvansı, alaycı bir sırıtışla gerilip yay şeklini almış dudaklarına sarımsı salya akıyordu.

Regan dalga geçer ve böbürlenir bir edayla "Vay, vay, vay," deyince, tehdit ve güçle yüklü olan o kalın ve tok ses karşısında Karras'ın ense tüyleri diken diken oldu. Regan memnun olmuş gibi bir havayla "Sensin demek... *Seni* gönderdiler!" diyerek devam etti. "Eh, senden korkmamız için hiçbir sebep yok."

Karras "Evet, doğru," diye karşılık verdi... "Ben arkadaşınım ve sana yardım etmek istiyorum."

Regan çatlak sesle "Öyleyse şu kayışları gevşetebilirsin," dedi. Bileklerini olabildiğince kaldırmıştı; böylece Karras, Regan'ın bileklerinin ikişer tane deri kayışla bağlı olduğunu gördü.

"Kayışlar seni rahatsız mı ediyor?"

"Hem de nasıl. Can sıkıcılar. *Cehennem gibi* can sıkıcılar."

O gözler kurnazca, için için eğlenceyle ışıldıyordu.

Karras, Regan'ın yüzündeki tırnak izlerini ve dudaklarındaki yaraları gördü; kız dudaklarını ısırmıştı anlaşılan. "Kendine zarar vermenden korkuyorum, Regan," dedi Karras.

Kız "Ben Regan değilim," diye gürledi... Gergin dudaklarında hâlâ o tiksinç sırıtış vardı, ki Karras bunun kızın daimi ifadesi olduğunu tahmin ediyordu artık. *Diş telleri ne kadar uyumsuz duruyor,* diye düşündü. Başıyla onaylayarak "Ah, anlıyorum," dedi. "Eh... Madem öyle, kendimizi tanıtsak iyi olur belki. Ben Damien Karras. Sen kimsin?"

"Ben Şeytan'ım!"

"Ah, iyi." Karras onaylarcasına başını salladı. "Artık konuşabiliriz."

"Biraz sohbet mi?"

"İstersen."

"Evet, bu hoşuma gider," dedi Regan... Ağız kenarından salya sızıyordu biraz. "Ancak, senin de göreceğin gibi bu kayışlarla bağlıyken rahat konuşamam. Bilirsin, vaktimin çoğunu Roma'da geçirdim ve el kol hareketleri yapmaya alışığım, Karras. O yüzden, şu kayışları çöz lütfen."

Karras *Büyümüş de küçülmüş gibi konuşuyor ve düşünüyor,* diye düşündü. Hayretle ve mesleki ilgiyle sandalyesinde öne eğildi. "Şeytan olduğunu mu söylüyorsun?" diye sordu.

"Bu konuda seni temin ederim."

"Öyleyse neden kayışları yok etmiyorsun?"

"Yapma ama, bu fazlasıyla kaba bir güç gösterisi olurdu. Sonuçta ben bir prensim! 'Bu Dünya'nın Prensi'... Bir zamanlar çok tuhaf birinin hakkımda söylediği gibi. Kimdi, hatırlayamıyorum." Hafif bir kıkırtı. Sonra: "Ben ikna etmeyi çok daha fazla yeğlerim, Karras... Birlikteliği, topluluk olarak hareket etmeyi. Dahası, kayışları kendim çözsem seni hayırsever bir eylemde bulunma fırsatından mahrum bırakmış olurum."

Karras *İnanılmaz!* diye düşündü. "Ama hayırsever eylemde bulunmak bir erdemdir ve Şeytan öyle şeyleri engellemek ister; yani şimdi kayışları *çözmezsem* sana *yardım etmiş* olurum," diye karşılık verdi. "Ancak..." –Karras omuz silkti– "...Sen aslında şeytan *değilsen* o başka, ki bu durumda kayışları *çözerdim* muhtemelen."

"Nasıl da tilki gibisin, Karras. Sevgili Herod burada olsaydı da bunun tadını çıkarsaydı keşke."

Karras gözlerini kısarak, daha da yoğun bir ilgiyle baktı. Kız, İsa'nın Herod'dan "o tilki" diye bahsetmesine mi gönderme yapıyordu? "Hangi Herod?" diye sordu. "İki tane vardı. Yuda kralı olandan mı bahsediyorsun?"

Regan yoğun bir horgörüyle "Hayır, Celile tetrarkı olandan bah-

sediyorum!" diye bağırarak karşılık verdi... Sonra birden tekrar sırıtarak ve o hafif, sinsi sesle usulca, tatlı bir tonda konuşarak "Bak işte... Bu lanet kayışlar nasıl sinirimi bozdu, görüyor musun?" dedi. "Çöz onları. Çözersen geleceği söylerim sana."

"Çok cazip bir teklif."

"Uzmanlık alanımdır."

"İyi ama geleceği *cidden* görebildiğini nereden bileceğim?"

"Çünkü ben Şeytan'ım, sersem!"

"Evet, öyle diyorsun ama bana kanıt sunmuyorsun."

"Senin inancın yok."

Karras kaskatı kesildi. Duraksadı. "*Neye* inancım yok?"

"Bana tabii ki, sevgili Karras... *Bana!*" O gözlerde alaycı ve fesat bir şey dans etti gizlice.

Karras sakin görünüşünü güçlükle koruyarak "Eh, çok basit bir şey bile yeterli olabilir," dedi. "Mesela Şeytan her şeyi bilir, değil mi?"

"Hayır, aslında *neredeyse* her şeyi biliyorum, Karras. Bak, gördün mü? Bana kibirli deyip duruyorlar. Oysa değilim. Pekâlâ, aklında ne var, söyle bakalım, seni kurnaz tilki. Çıkar baklayı ağzından!"

"Şey, bilgi dağarcığının boyutunu sınayabiliriz diye düşünmüştüm."

"Tamam öyleyse. Şu nasıl?" Gözleri alay ve neşeyle pörtleyen Regan-yaratık "Güney Amerika'nın en büyük gölü, Peru'daki Titikaka Gölü'dür!" dedi. "Bu yeterli mi?"

"Hayır, sadece Şeytan'ın bilebileceği bir şey sormam gerek."

"Ah, anlıyorum. Ne gibi mesela?"

"Regan nerede?"

"'Burada."

"'Burası' dediğin neresi?"

"Domuzcuğun içi."

"Regan'ı görmeme izin ver."

"Neden, Karras? Onunla düzüşmek mi istiyorsun? Şu kayışları çözersen buna izin veririm!"

"Bana doğruyu söyleyip söylemediğini anlamak istiyorum. Kızı görmeme izin ver."

Sırıtarak "Şeker gibi bir amcık," diyen Regan, ağzından sarkan pamukçuklu dilini gezdirerek kuru, çatlak dudaklarını ıslattı. "Ama muhabbeti berbattır, dostum. Benimle kalmanı şiddetle tavsiye ederim."

"Eh, kızın nerede olduğunu bilmediğin ortada..." –Karras omuz silkti– "...Demek ki Şeytan değilsin."

Regan "*Şeytan'ım!*" diye bağırarak birden öne atıldı... Yüzü hiddetle çarpılmıştı. O gürleyen, ürkünç ses odanın duvarlarından yankılanırken Karras ürperdi. "*Şeytan'ım!*"

"Öyleyse Regan'ı görmeme izin ver. Böylece iddianı kanıtlamış olursun."

Regan-yaratık öfkeyle "Çok daha iyi yollar var!" dedi. "Sana göstereceğim! Aklını okuyacağım! Bir ile yüz arasında bir sayı düşün!"

"Hayır, bu hiçbir şeyi kanıtlamaz. Regan'ı görmeliyim."

Yaratık birden kıkırdayarak geriye, karyola başlığına yaslandı.

"Hayır, hiçbir şey sana hiçbir şeyi kanıtlamaz, Karras. Bütün mantıklı adamları sevmemin sebebi bu. Ne muhteşem. Gerçekten ne muhteşem! Bu arada, biz seni güzelce eğlendirmeye çalışacağız. Ne de olsa, seni kaybetmek istemeyiz."

Birden pür dikkat kesilen, ilgisi uyanan Karras "'Biz'den kastın ne?" diye sordu.

"Biz domuzcuğun içindeki küçük bir grubuz," diye yanıt geldi. "Ah, evet, oldukça küçük bir topluluğuz. Daha sonra seni onlarla, çok dikkat çekmeden tanıştırırım belki. Bu arada, felaket kaşınan bir yerim var ama uzanamıyorum. Bir kayışı bir saniyeliğine gevşetir misin? Sadece birini?"

"Hayır, kaşınan yeri söyle, ben kaşırım."

"Ah, kurnazsın... Çok kurnazsın!"

Karras "Regan'ı gösterirsen belki bir kayışı çözerim," diye teklifte bulundu. "Fakat ancak o–"

Rahip birden karşısında dehşet içinde gözler ve sessiz bir imdat

çığlığıyla açılmış bir ağız görünce afallayıp irkildi; fakat Regan-benlik çabucak gözden kayboldu... O yüz hatları bulanıklaşacak kadar hızla değişirken, İngiliz aksanlı ve kelimeleri yutarak konuşan bir ses tatlı bir tonla "Şu koduğumun kayışlarını çözer misin lütfen?" diye konuştu, hemen ardından da şeytani benlik geri geldi. Çatlak bir sesle "Eski bi papaz yardımcısına yardım edebiliğ misin, Pedeğ?" dedi, ardından da başını geriye atarak vahşice, tiz kahkahalar patlattı.

Sersemleyen Karras ensesinde tekrar buz gibi eller hissederken arkasına yaslandı; eller şimdi daha somuttu ve daha az hayal gibiydi.

Regan-yaratık kahkahasını kesip iğneleyici gözlerini Karras'a dikti. "Buz gibi eller mi hissediyorsun? Ha, bu arada... Annen burada, bizimle, Karras. Mesaj bırakmak ister misin? Mesajını almasını sağlarım." Alaycı kahkahalar. Sonra Karras bir anda üstüne doğru fışkıran kusmuktan kaçmak için sandalyeden fırladı. Kazağının bir kısmı ve ellerinden biri kusmuk içinde kaldı.

Yüzü bembeyaz kesilmiş olan Rahip, elinden halıya kusmuk damlarken yatağa, fesatça bir neşeyle kıkırdayan Regan'a baktı. Uyuşmuş bir halde "Bu doğruysa annemin adını biliyor olmalısın," dedi.

"Ah, biliyorum."

"Eee, nedir öyleyse?"

Regan-yaratık, Karras'a tısladı; deli gözleri parlıyor, başı kobra gibi iki yana yavaşça sallanıyordu.

Karras "Nedir?" diye tekrarladı.

Gözleri yukarı devrilen Regan öfkeyle, iğdiş edilmiş boğa gibi, öyle yüksek sesle böğürdü ki büyük cumba pencerenin panjuru ve camları sarsıldı. Böğürmeler sürerken Karras bir süre seyretti; sonra eline baktı ve odadan çıktı.

Chris kendini elleriyle çabucak iterek duvardan ayrılıp Cizvit'in kazağına can sıkıntısıyla baktı. "Ne oldu? Kustu mu?"

Karras "Havlunuz var mı?" diye sordu.

Chris koridordaki bir kapıyı telaşla göstererek "Şurada banyo

var!" dedi. Rahibin peşinden banyoya giderken başını omzunun üstünden çevirip "Karl, içeri gir de Regan'a bir bak!" diye talimat verdi. "Çok ama çok üzgünüm!" diye haykırdı.

Cizvit lavaboya gitti.

"Kızınıza sakinleştirici veriyor musunuz?" diye sordu.

Chris musluğu açarken "Evet, Librium," diye yanıtladı. "Haydi, şu kazağı çıkarın; sonra da yıkanabilirsiniz."

Karras temiz sol eliyle kazağı çekiştirirken "Hangi dozda?" diye sordu.

"Size yardım edeyim." Chris kazağı alttan yukarı çekti. "Şey... Bugün dört yüz miligram aldı, Peder."

"Dört *yüz* mü?"

Chris kazağı Karras'ın göğsüne kadar çekmişti. "Evet, ancak o sayede o kayışları takabildik. Hep birlikte ancak–"

"Kızınıza *tek seferde* dört yüz miligram mı verdiniz?"

"Kızım öyle güçlü ki inanamazsınız. Kollarınızı kaldırın, Peder."

"Tamam."

Karras kollarını kaldırınca Chris kazağı yukarı çekerek çıkardı ve duş perdesini açıp kazağı küvete attı. "Willie'ye söylerim temizler, Peder." Chris küvetin kenarına moral bozukluğuyla oturup havlu askısından pembe bir havlu aldı; lacivert iplikle işlenmiş *Regan* yazısını eliyle örttü farkında olmadan. "Çok ama çok üzgünüm," dedi.

"Boş verin. Önemi yok." Karras kolalı beyaz gömleğinin sağ yenini çözüp kıvırınca, kalın ve kaslı önkolunu kaplamış ince, kahverengi tüyler ortaya çıktı. "Herhangi bir besin alıyor mu?" diye sordu. Kusmuklu elini yıkamak için sıcak suyun altına tuttu.

"Hayır, Peder. Uyuduğu zaman Sustagen veriyoruz, o kadar. Ama tüplerini çekip çıkardı."

"Çıkardı mı? Ne zaman?"

"Bugün."

Kaygılanan Karras ellerini sabunlayıp yıkadı, bir an durup düşündükten sonra da kasvetle "Kızınızın gerçekten hastanede olması gerek," dedi.

Chris başını eğdi. Hafif, donuk, tonlamasız bir sesle "Bunu yapamam; yapamam, Peder," dedi.

"Neden yapamazsınız?"

Chris boğuk, cansız bir fısıltıyla "Yapamam işte," diye tekrarladı. "Kızım... Kızım bir şey yaptı, Peder; başkalarının öğrenmesi riskini göze alamam. Kimse öğrenmemeli; ne bir doktor... Ne bir hemşire... Kimse."

Karras kaşlarını çatarak musluğu kapadı. *"Ya birisi diyelim ki suç işlediyse?"* Kaygılı bir hâlde başını eğip lavabonun kenarlarına tutundu. "Ona kim Sustagen veriyor? Librium? İlaçlarını?"

"Biz veriyoruz. Doktoru nasıl yapılacağını gösterdi."

"Reçeteli ilaçlar alması gerek."

"Şey... Siz biraz yazabilirsiniz, değil mi Peder?"

Aklından peş peşe düşünceler geçen Karras ellerini kaldırarak dönünce, kaygılı ve mağlup bakışlı Chris'le göz göze geldi. Kadının ellerindeki havluyu başıyla göstererek "Lütfen," dedi.

Chris anlamayan gözlerle ona bakarak "Ne?" dedi.

Karras "Havlu lütfen," dedi usulca.

"Ah, kusura bakmayın!" Chris telaşla havluyu verdi, ardından da ellerini kurulayan Cizvit'e, gergin ve beklentili bir yoklayışla "Eee, Peder... Durum nasıl görünüyor?" dedi. "Kızımda posesyon mu var sizce?"

"Bakın, posesyon hakkında ne biliyorsunuz?"

"Çok az bir şeyler okumuştum, doktorlar da birtakım şeyler söylemişti; onları biliyorum."

"Hangi doktorlar?"

"Barringer Kliniği'ndekiler."

Karras başını hafifçe yukarı aşağı sallayarak "Anlıyorum," dedi. Katlamış olduğu havluyu havlu askısına asarken "Bayan MacNeil, Katolik misiniz?" diye sordu.

"Hayır, değilim."

"Peki ya kızınız?"

"O da değil."

"Dininiz ne peki?"

"Dinim yok."

Karras düşünceli gözlerle Chris'e baktı.

"Öyleyse bana niye geldiniz peki?" diye sordu.

Chris titrek sesle "Çünkü çaresizdim!" deyiverdi.

"Psikiyatrların bana gelmenizi tavsiye ettiklerini söylediniz diye hatırlıyorum."

"Ah, *ne* dediğimi bilmiyorum! Aklım başımda değil resmen!"

Karras dönüp kollarını kavuşturdu ve lavabonun beyaz mermer tezgâhına ağırlığını vererek Chris'e tepeden bakıp, özenle dizginlediği bir hararetle "Bakın, benim önemsediğim tek şey kızınız için en iyisini yapmak," dedi. "Ama size hemen şunu söyleyeyim ki, öztelkin tedavisi olarak şeytan çıkarma ayini yaptırmak istiyorsanız kast ajansına başvurmanız *çok daha* iyi olur, *Miss** MacNeil; çünkü Katolik Kilisesi yetkilileri bu duruma inanmayacak, siz de değerli zamanı boşa harcamış olacaksınız."

Ellerinin hafifçe titrediğini hissediyordu.

Neyim var benim? diye merak etti. *Ne oluyor?*

Chris aksi bir tavırla "Ben *evliyim* bu arada," dedi.

Karras sesini yumuşattı. "Özür dilerim. Bakın; ister bir iblis, ister zihinsel rahatsızlık söz konusu olsun, ben kızınıza yardım etmek için elimden geleni yapacağım. Ama gerçeği, tüm gerçeği öğrenmem gerek. Bu önemli. Regan için önemli. Bayan MacNeil, şu an el yordamıyla durumu anlamaya çalışıyorum. Az önce kızınızın yatak odasında gördüklerim ve duyduklarım karşısında apışıp kalmış hâldeyim. Şimdi bu banyodan çıkıp alt kata inelim; orada konuşabiliriz... Ne dersiniz?" Karras hafif, sıcak, güven verici bir gülümsemeyle Chris'e, ayağa kalkmasına yardım etmek için elini uzattı. "Bir fincan kahve fena olmaz benim için."

"Benim için de buzlu bir 'Sea and Ski' kokteyli fena olmaz."

Karl ile Sharon, Regan'la ilgilenirlerken Karras ile Chris çalışma

* (İng.) Evli olmayan kadın. *—çn*

odasında oturdular; Chris kanepeye, Karras da şöminenin yanındaki bir koltuğa geçti; Chris, Regan'ın hastalığının geçmişini anlattı fakat Dennings'le bağlantılı şeylerden bahsetmemeye özen gösterdi. Rahip çok az konuşarak dinledi: Arada sırada bir soru soruyor, başıyla onaylıyor veya kaş çatıyordu. Chris başta şeytan çıkarma ayinini şok terapisi olarak düşündüğünü itiraf etti. "Ama şimdi bilmiyorum," dedi. Kucağında duran çilli, kenetlenmiş, hafifçe seğiren parmaklarına bakarken başını iki yana salladı. "Bilmiyorum." Başını kaldırıp Rahip'e âcizce baktı. "*Siz* ne düşünüyorsunuz, Peder Karras?"

Rahip başını eğdi ve derin bir nefes alıp kafasını iki yana sallayarak usulca "Ben de bilmiyorum," dedi. "Suçluluk duygusundan kaynaklanan kompülsif davranışlar ve bölünmüş kişilik söz konusudur belki."

"*Ne?*" Chris afallamış gibiydi. "Peder, orada gördüğünüz bütün o şeylerden sonra nasıl öyle diyebiliyorsunuz!"

Karras başını kaldırıp ona baktı. "Psikiyatri koğuşlarında benim kadar çok hasta görmüş olsanız siz de kolayca öyle diyebilirdiniz," dedi. "Haydi ama, yapmayın! İblisler tarafından zapt mı edildi yani? Pekâlâ, bakın: Öyle şeylerin gerçek olduğunu ve zaman zaman görüldüğünü varsayalım. Ama kızınız iblisim demiyor ki; *bizzat Şeytan* olduğunu söylüyor ısrarla, ki bu Napoléon Bonaparte'ım demek gibi bir şeydir!"

"Bütün o takırtıların, o olayların nasıl olduğunu açıklayın öyleyse."

"Ben takırtı duymadım."

"Eh... Barringer'dakiler de duymuş, Peder; yani sırf bu evde olan bir şey değil."

"Olabilir ama o seslere açıklama getirmek için şeytanın işi demeye gerek yok."

"Siz açıklama getirin öyleyse!"

"Şey, psikokinesis olabilir."

"*Ne?*"

"*Poltergeist* fenomeninden bahsedildiğini duymuşsunuzdur?"

"Tabak çanak fırlatan ve pislik gibi davranan hayaletler, değil mi?"

"Çok da az rastlanan bir şey değildir, genellikle de duygusal rahatsızlığı olan ergenlerin etrafında görülür. Çok aşırı ve içsel zihinsel gerilimler bazen bilinmeyen bir enerjiyi, nesneleri uzaktan hareket ettirebilen bir enerjiyi harekete geçirebiliyor görünüşe göre. Ama bunun doğaüstü bir tarafı yok. Regan'ın anormal fiziksel gücü için de aynı şey geçerli – patolojide sık görülen bir şeydir bu. İsterseniz zihnin madde üstündeki etkisi deyin ama her halükârda posesyon vakalarının dışında da görülebilir."

Chris yüzünü hafifçe iki yana sallayarak başka tarafa baktı. Bezginlik içinde, alayla "Ne güzel ama, değil mi?" dedi. "Ben ateistim, sizse rahipsiniz ve..."

Karras kibarca onun sözünü kesti: "Herhangi bir fenomene getirilecek en iyi açıklama, tüm gerçeklere uyan ve en basit açıklamadır hep."

Chris kırmızı damarlı gözlerinde yalvarış, umutsuzluk ve şaşkınlıkla "Hadi ya?" diye karşılık verdi. "Eh... Belki ben salağımdır, Peder Karras. Ama birinin kafasının içindeki bilinmeyen bir zımbırtının bir duvara tabak çanak fırlattığını söylemek daha da aptalca geliyor bana! Yani, mesele *ne* peki? Nedir, söyleyebilir misiniz bana? Hem bu 'bölünmüş kişilik' neyin nesi ki? Siz *söylüyorsunuz.* Ben *duyuyorum. Nedir?* Cidden o kadar aptal mıyım? Nihayet anlayabileceğim bir şekilde açıklayabilir misiniz?"

"Bakın, anlayabiliyormuş gibi yapan kimse yok. Öyle şeylerin olduğunu biliyoruz, o kadar; fenomenin kendisinin ötesindeki her şey de varsayımdan ibaret. Ama şöyle düşünün isterseniz."

"Hı hı, devam edin."

"İnsan beyninde on yedi milyon civarı hücre var ve onlara baktığımızda, beyninize sürekli bombardıman yapan, saniyede yüz milyon kadar duyumla uğraştıklarını görüyoruz; beyniniz bütün bu mesajları entegre etmekle kalmayıp bunu etkili bir şekilde yapıyor

– beyin hücreleri asla hata yapmadan ve birbirini engellemeden hallediyor bu işi. Peki, bunu bir çeşit iletişim hâlinde olmadan nasıl başarabilirler? Eh, başaramazlar; dolayısıyla da bu hücrelerden her birinin bilinci, belki de kendine ait bilinci var gibi görünüyor. Anlıyor musunuz?"

Chris başıyla onayladı. "Hı hı, biraz."

"Güzel. Şimdi insan vücudunun dev bir transatlantik olduğunu, tüm hücrelerinizin de tayfa olduğunu hayal edin. Şimdi, bu tayfa hücrelerden biri kaptan köşkünde. Kaptan. Ama alt güvertelerdeki tayfanın *tam olarak* ne yaptığını asla bilmiyor; bildiği tek şey geminin sorunsuzca işlemeyi sürdürdüğü ve işin yerine getirildiği. Şimdi, kaptan sizsiniz – uyanık bilinciniz. Çift kişiliklilikte olan şey de – *belki*– alt güvertedeki o tayfa hücrelerden birinin yukarıya, kaptan köşküne çıkıp geminin idaresini ele geçirmesi. Bir başka deyişle, isyan. Bu anlamanıza yardımcı oluyor mu?"

Chris gözlerini kırpmadan, inanmaz bir ifadeyle bakıyordu. "Peder, bu öyle tuhaf ki lanet olası Şeytan'a inanmak neredeyse daha kolay bence!"

"Ben..."

Chris alçak, gergin bir sesle "Bakın, ben bütün bu teorileri filan bilmiyorum," diyerek Karras'ın sözünü kesti... "Ama size bir şey diyeyim, Peder: Bana Regan'ın tıpatıp ikizini –aynı yüze, aynı sese, aynı kokuya sahip olan, *i* harfi yazarken koyduğu nokta bile aynı olan birini– gösterseniz yine de onun aslında Regan olmadığını ânında anlardım! Bilirdim sadece; hissederdim ve size diyorum ki, *o yukarıdaki şey kızım değil!* Şimdi siz söyleyin, ne yapayım?" dedi... Büyük bir çabayla bastırdığı hisleri yüzünden sesi yavaşça yükseliyor ve titriyordu. "Kızımın tek sorununun kafasıyla ilgili olduğunu, onda başka hiçbir terslik bulunmadığını kesinkes bildiğinizi söyleyin; şeytan çıkarma ayinine ihtiyacı olmadığını *kesinkes* bildiğinizi, ona faydası dokunmayacağına kesinkes emin olduğunuzu söyleyin! Haydi! Öyle deyin bana, Peder! *Öyle deyin bana!*"

Sözlerinin sonunda sesi neredeyse çığlığa dönüşmüştü.

Yan tarafa bakan Karras, düşünceye daldığı uzun saniyeler boyunca hareketsiz kaldı. Sonra dönüp yoklayıcı bir ifadeyle Chris'e baktı tekrar. Usulca "Regan'ın sesi kalın mıdır?" diye sordu. "Yani, normalde."

"Hayır. Aslında epey incedir diyebilirim."

"Büyümüş de küçülmüş tavırlı biri midir sizce?"

"Kesinlikle hayır."

"IQ'su?"

"Ortalama civarı."

"Okuma alışkanlıkları?"

"Nancy Drew ve çizgi romanlar, büyük ölçüde."

"Peki, şimdiki konuşma tarzı: Normalden ne kadar farklı sizce?"

"Tamamen. O kelimelerin yarısını bile kullanmazdı hiç."

"Sözlerinin *içeriğini* kastetmiyorum; *tarzını* kastediyorum."

"Tarzını derken?"

"Kelimeleri bir arada kullanma şeklini."

Chris'in kaşları indi. "Ne demek istediğinize hâlâ emin değilim."

"Yazdığı mektuplar var mı elinizde? Kompozisyonlar? Ses kaydı varsa çok iyi olur."

"Evet. Evet, babasına hitap ettiği bir konuşmasının kaydı var. Mektup niyetine gönderecekti ama tamamlamadı. Bandı ister misiniz?"

"Evet, isterim. Tıbbi kayıtlarına, özellikle de Barringer'daki dosyasına da ihtiyacım olacak."

Chris yana bakarak başını iki yana salladı. "Ah, Peder. Ben o yoldan *geçtim* ve—"

"Evet. Evet, biliyorum ama kayıtları bizzat görmem gerekecek."

"Şeytan çıkarma ayinine hâlâ karşı mısınız yani?"

"Hayır, kızınıza iyilikten çok kötülük yapma ihtimaline karşıyım sadece."

"Ama şimdi sadece psikiyatr olarak konuşuyorsunuz, değil mi?"

"Hayır, şimdi rahip olarak da konuşuyorum. Kançılarya Ofisi'ne veya şeytan çıkarma ayini için nereden izin alınıyorsa oraya baş-

vuracaksam her şeyden önce elimde kızınızın durumunun sadece psikiyatrik bir sorun olmadığını gösteren gayet somut göstergeler, artı Kilise'nin posesyon belirtisi olarak kabul edeceği kanıtlar bulunması şart."

"Ne gibi?"

"Bilmiyorum. Gidip araştırmam gerekecek."

"Şaka mı yapıyorsunuz? Uzman olduğunuzu sanıyordum."

"Bu alanda *uzman* yoktur. Şu an siz şeytani posesyon konusunda çoğu rahipten daha çok şey biliyorsunuzdur muhtemelen. Şimdi, bana o Barringer kayıtlarını ne kadar çabuk getirebilirsiniz?"

"Gerekirse uçak kiralarım!"

"Peki o ses kaydı?"

Chris ayağa kalktı. "Gidip bakayım, bulabilir miyim diye."

"Ve tek bir şey daha."

"Ne?"

"Şu bahsettiğiniz, posesyonla ilgili bölümü olan kitap: Regan'ın hastalığı başlamadan *önce* o kitabı okumuş olup olamayacağını hatırlayabilir misiniz?"

Chris aşağı bakarak odaklandı. "Şey, her şey boka sar... Yani, sorun cidden başlamadan önceki gün onun *bir* şey okuduğunu hatırlar gibiyim ama emin olamıyorum. Ama bir şey okuyordu, sanırım. Yani, eminim. *Gayet* eminim."

"Okuduğu şeyi görmek isterim."

Chris gitmeye davrandı. "Tabii, size getiririm, Peder. Bandı da. Bodrumda sanırım. Gidip bakayım."

Oryantal parça halıya dalgınca bakarken başını sallayarak onaylayan Karras pek çok dakika geçtikten sonra kalkıp yavaşça yürüyerek giriş holüne gitti ve orada ellerini pantolon ceplerine sokarak, karanlıkta kımıldamadan durdu; üst kattan gelen sesleri, domuz sesini, sonra çakal çığlığını, ardından da hıçkırık seslerini ve yılansı tıslamaları dinlerken başka bir boyutta gibiydi.

"Ah, işte oradasınız! Gidip çalışma odasına baktım."

Karras dönünce Chris'in giriş holü ışıklarını açtığını gördü. Ka-

dın elinde cadılıkla ilgili kitapla ve Regan'ın, babası için hazırladığı sesli mektubun bandıyla gelirken "Gidiyor musunuz?" diye sordu.

"Evet, gitmeliyim. Yarın dersim var; ona hazırlanmam gerek."

"Ya? Nerede?"

Karras kitapla bandı Chris'in ellerinden alırken "Tıp fakültesinde," diye yanıtladı. "Yarın öğleden sonra ya da akşam bir ara uğramaya çalışırım. Bu arada acil bir gelişme olursa beni arayın mutlaka, saat kaç olursa olsun. Santrale haber bırakırım, sizi bağlarlar. Baksanıza, ilaç temin etme durumunuz nasıl?"

"Biz iyiyiz. Hepsi de tekrar dolumu yapılabilen ilaçlar."

"Doktorunuzu tekrar aramayacak mısınız?"

Aktris başını eğdi. Neredeyse fısıltıyla "Yapamam," dedi... "Yapamam işte."

Karras "Biliyorsunuz, ben pratisyen hekim değilim," diye uyardı.

"Sorun değil."

Chris hâlâ başını kaldırıp bakmamıştı; Karras onu dikkat ve endişeyle süzdü. Kadının kaygısının nabız gibi attığını duyabiliyordu neredeyse. "Eh, ne yaptığımı amirlerimden birine anlatmak zorunda kalacağım eninde sonunda, özellikle de gecenin köründe buraya geleceğim zamanlar olacaksa," dedi usulca.

Chris kaygıyla kaşlarını çatarak başını kaldırıp ona baktı.

"Buna mecbur musunuz? Yani, onlara söylemeye?"

"Şey, söylemezsem biraz tuhaf durmaz mı sizce?"

Chris tekrar aşağı bakarak başıyla onayladı. "Evet, ne demek istediğinizi anlıyorum," dedi cansızca.

"Sizin için sorun olur mu? Yalnızca mecbur olduğum kadarını anlatırım onlara. Haber yayılmaz, merak etmeyin."

Chris âciz, acılı yüzünü kaldırarak o güçlü, hüzünlü gözlere baktı. Karras'ın gücünü gördü. Istırabını gördü. "Tamam," dedi dermansızca.

O ıstıraba güveniyordu.

"Haberleşiriz," dedi Karras.

Dışarı çıkmaya davrandı fakat sonra kapı eşiğinde, düşünceye

dalmışçasına, başını eğip yumruğunu dudaklarına bastırmış hâlde durdu; sonra başını kaldırıp Chris'e baktı. "Kızınız bu gece buraya rahip geleceğini biliyor muydu?"

"Hayır, benden başka bilen yoktu."

"Annemin geçenlerde vefat ettiğini biliyor muydunuz?"

"Evet, başınız sağ olsun."

"Regan biliyor muydu?"

"Niye ki?"

"Biliyor muydu?"

"Kesinlikle hayır. Neden sordunuz?"

Karras omuz silkti. "Önemli değil," dedi... "Merak ettim sadece." Chris'in yüz hatlarını hafif bir kaygı ifadesiyle inceledi. "Uyuyabiliyor musunuz?"

"Ah, şey... Biraz."

"Öyleyse hap alın. Librium kullanıyor musunuz?"

"Evet."

"Ne kadar?"

"On miligram, günde iki kez."

"Yirmiye çıkarın. Bu arada, kızınızdan uzak durmaya çalışın. Onun şimdiki davranışlarına ne kadar maruz kalırsanız, ona karşı hislerinizde kalıcı bir zedelenme olması ihtimali o kadar artar. Uzak durun. Ve sakin olun. Sinir krizi geçirirseniz Regan'a yardım edèmezsiniz."

Başını ve gözlerini eğmiş olan Chris umutsuzca kafa sallayarak onayladı.

"Şimdi yatağa gidin," dedi Karras. "Hemen şimdi yatağa gider misiniz lütfen?"

Chris usulca "Hı hı, tamam," dedi... "Söz." Başını kaldırıp Karras'a sıcak bir ifade ve çok hafif bir gülümsemeyle baktı. "İyi geceler, Peder Karras. Ve teşekkürler. Çok ama çok teşekkürler."

Karras onu bir an daha doktor gözüyle süzdükten sonra "Tamam, şimdi iyi geceler," dedi ve dönüp hızla uzaklaştı. Chris kapı eşiğinde durup onu seyretti. Karras sokağın karşısına geçerken Chris onun

akşam yemeğini muhtemelen kaçırmış olduğunu düşündü, sonra da üşüyor olabilir diye kaygılandı: Adam gömlek kolunu indiriyordu. Karras, 1789 Restaurant'ın önünden geçerken bir şey, muhtemelen cadılıkla ilgili kitabı ya da Regan'ın ses kaydının bulunduğu bandı düşürdü. O şeyi eğilip yerden aldıktan sonra Otuz Altıncı Sokak ile P'nin köşesinden sola sapıp gözden kayboldu. Chris içinde bir hafiflik hissetti birden.

Bir sivil polis arabasında tek başına oturan Kinderman'ı fark etmedi.

Yarım saat sonra Damien Karras, Georgetown kampüs kütüphanesinin raflarından aldığı çeşitli kitap ve dergilerle birlikte, Cizvit lojmanındaki odasına doğru telaşla yürüyordu. Elindekileri alelacele masasına bıraktıktan sonra çekmeceleri karıştırarak sigara aradı, yarım paket bayat Camel bulunca da bir sigara yakıp derin derin nefes çekti ve dumanı ciğerlerinde tutarken aklı Regan'a gitti. *Histeri,* diye düşündü... Mesele bu olmalıydı. Karras dumanı salıp başparmaklarını kemerine geçirerek kitaplara baktı. Elinde Oesterreich'ın *Posesyon*'u, Huxley'nin *Loudun Şeytanları; Freud'un Haizman Vakasındaki Edim Hataları;* McCasland'ın *Ruh Hastalıklarına Günümüzün Bakışıyla Erken Hıristiyanlıkta İblis Posesyonu ve Şeytan Çıkarma*'sı; ayrıca Freud'un "17. Yüzyılda Şeytani Posesyon Nevrozu" ve "Modern Psikiyatrinin Demonolojisi" adlı psikiyatri makalelerinden alıntılar vardı.

"Eski bi papaz yardımcısına yardım edebiliğ misin, Pedeğ?"

Cizvit alnına dokundu, ardından da parmaklarındaki yapış yapış tere baktı. Sonra kapısını açık bırakmış olduğunu fark etti. Odayı kat edip kapıyı kapadıktan sonra bir rafa gidip çeşitli ayin ve duaların bulunduğu, kırmızı ciltli *Roma Ritüeli*'ni eline aldı. Sigarayı dudaklarının arasında tutarak ve duman yüzünden gözlerini kısarak, şeytan çıkaranlar hakkındaki "Genel Kurallar" bölümünü açtı ve şeytani posesyon belirtileriyle ilgili kısımları aradı. Başta hızlı hızlı göz gezdirirken sonra daha yavaş okumaya başladı.

Şeytan çıkaran, bir insanın kötü bir ruh tarafından zaptedildiğine kolayca inanmamalıdır; zaptedilmiş kişilere özgü olan, onları özellikle de psikolojik hastalıklardan mustarip kişilerden ayıran belirtiler aramalıdır. Posesyon belirtileri şunlar olabilir: Yabancı bir dili rahat konuşma ya da bir başkası tarafından konuşulduğunda anlama yetisi; geleceği ve gizli olayları bilme melekesi; öznenin yaşına ve fiziksel durumuna göre anormal sayılacak güç gösterileri; ve başka çeşitli koşullar, ki bunlar bir arada ele alındığında kanıt teşkil eder.

Karras bir süre düşündükten sonra kitaplığa yaslanıp talimatların kalanını okudu. Bitirince, 8 numaralı talimata tekrar bakarken buldu kendini.

Kimileri işlenmiş bir suçu ifşa eder.

Kapı hafifçe çalındı. "Damien?"

Karras başını kaldırıp "Girin," dedi.

Gelen Dyer'dı. Odaya girerken "Hey, Chris MacNeil sana ulaşmaya çalışıyor," dedi. "Konuştu mu seninle?"

"Ne zaman sordu? Bu gece mi?"

"Hayır, bugün, ikindi başlarında."

"Ha, evet, Joe. Teşekkürler. Evet, onunla konuştum."

"Güzel. Senin mesajı aldığına emin olmak istedim sadece."

O muzip görünüşlü rahip, bir şey ararcasına odada dolanıyordu. Karras "Neye ihtiyacın var, Joe?" diye sordu.

Dyer dolanmayı sürdürerek, can sıkıntısıyla "Limon şekerin var mı?" dedi. "Koridorda herkese sordum ama kimsede yok, canım da *acayip* çekti bir iki tane. Bir yıl boyunca çocukların itiraflarını dinlemiştim, o zamandan beri de limon şekeri bağımlısıyım. O küçük bok kafalıların nefesi esrarın yanı sıra limon şekeri de *kokuyordu*; üstüme üfleyip duruyorlardı... O ikisi arasında, asıl bağımlılık yapan

limon şekeri bence." Dyer yarısına kadar şamfıstığıyla dolu bir puro nemlendiricisinin kapağını kaldırdı. "Bunlar ne?" diye sordu. "Ölü zıpzıp tohumlar mı?"

Karras kitap raflarına döndü; belirli bir kitabı arıyordu. "Baksana Joe, şu an biraz meşgulüm ve–"

Dyer "Hey, şu Chris cidden hoş değil mi?" diye araya girdi... Karras'ın yatağına çöküp boylu boyunca uzandı, ellerini de keyifle başının altında kenetledi. "Muhteşem bir kadın. Onunla tanıştın mı? Yani, bizzat gördün mü?"

Karras çeşitli makalelerden ve çeşitli Fransız Katolik ilahiyatçılarının yazılarından oluşan *Şeytan* adlı, yeşil ciltli kitabı çıkarırken "Konuştuk," diye yanıtladı. Kitabı alıp masasına doğru yürüdü. "Pekâlâ, şimdi–"

"Sade. Ayakları yere basıyor. Doğal." Dyer, Karras'a aldırmadan, odanın yüksek tavanına bakarak, düşünceli bir edayla konuşuyordu: "İkimizin de rahipliği bırakacağımız zaman için yaptığım plana yardımı dokunabilir."

Karras, Dyer'a sertçe tepeden baktı: "*Kim* rahipliği bırakıyor?"

"Eşcinseller. Sürü hâlinde. Basic Black'in* de modası geçti."

Karras kitapları masasına bırakırken başını şakacıktan, onaylamaz bir tavırla iki yana salladı. "Hey, yapma ama Joe," diye paylad... "Öyle laflar edeceksen Vegas'a, ikinci sınıf müzisyenlerin çaldığı mekânlara git. Haydi şimdi marş marş! Yarın dersim var; hazırlanmam gerek."

Genç rahip ısrarla "Önce Chris MacNeil'a gideriz," dedi... "Senaryomdan bahsederiz; Aziz Ignatius Loyola'yla ilgili olandan... Şimdilik *Yürüyüş Yapan Cesur Cizvitler* koydum adını."

Sigarasını kül tablasında söndüren Karras başını kaldırıp kaşlarını çatarak Dyer'a baktı. "Kıçını kaldırıp gider misin, Joe? İşim başımdan aşkın."

"Kim sana engel oluyor ki?"

---

* 60'lı yıllarda yayınlanan, Afrika kökenli Amerikalıların hayatlarından bahseden televizyon programı. *–çn*

"Sen!" Karras gömleğinin düğmelerini çözmeye başlamıştı. "Duşa gireceğim; çıktığımda gitmiş olmanı bekliyorum."

Dyer yatakta doğrulup bacaklarını yandan sarkıtarak otururken "Aman," diye homurdandı. "Bu arada, akşam yemeğinde seni görmedim. Nerede yedin?"

"Yemedim."

"Bu aptallık. Sırf cüppe giyiyorsun zaten... Niye diyet yapıyorsun ki?"

"Bu koridorda bant kayıt cihazı var mı?"

"Bu koridorda limon şekeri bile yok. Dil laboratuvarına bak."

"Anahtarı kimde? Peder Başkan'da mı?"

"Hayır, Peder Hademe'de. Bu gece mi ihtiyacın var?"

Karras gömleğini masa sandalyesinin sırtına asarken "Evet, öyle," diye yanıtladı. "Hademeyi nerede bulabilirim?"

"Gidip senin için cihazı almamı ister misin, Damien?"

"Bunu yapar mısın, Joe? Cidden sıkışık durumdayım."

Dyer ayağa kalktı.

"Hiç sorun değil!"

Karras duş aldıktan sonra temiz tişört ve pantolon giydi. Masasına oturunca orada bir karton filtresiz Camel gördü; kartonun yanında da DİL LAB yazılı bir anahtar ile YEMEKHANE BUZDOLABI yazılı, bir başka anahtar duruyordu. Bu ikinci anahtara bir not tutturulmuştu: *Sıçanların ve Dominikan ev hırsızlarının olacağına senin olsunlar.* Karras imzayı görünce gülümsedi: *Limon Şekeri Çocuğu.* Notu kenara koyduktan sonra kol saatini çıkarıp masada önüne koydu. Saat gece 22.58'di.

Karras okudu. Önce Freud'u; sonra McCasland'ı; *Şeytan*'ın bazı kısımlarını; Oesterreich'ın kapsamlı çalışmasının bazı kısımlarını... Sabah dördü biraz geçe, okumayı bitirmişti ve yüzünü gözünü ovuşturuyordu: Gözleri yanıyordu, odanın havası da epey dumanlıydı; Karras'ın masasındaki kül tablası tepeleme külle ve yamulmuş izmaritlerle doluydu. Yorgunlukla kalkıp bir pencereye gitti ve açtı; sabahın erken saatlerinin serin, rutubetli havasını derin derin içine

çektikten sonra öylece durup Regan'ı düşündü. Evet, kızda fiziksel posesyon sendromu vardı. Karras'ın bundan hiç şüphesi yoktu. Posesyon belirtileri her coğrafya ve dönemde aynıydı. Regan bazı belirtileri henüz sergilememişti: stigmata*; tiksinç gıdalar istemek; acıya duyarsızlık; sık sık ve yüksek sesle, durdurulmaz şekilde hıçkırmak... Ama kız bazı belirtileri açıkça sergilemişti: İstemsiz motor hareketliliği; pis kokulu nefes; pamukçuklu dil; vücudun bir deri bir kemik kalması; şişkin karın; ciltte ve mukoza zarında tahriş; en önemlisi de, Oesterreich'ın "gerçek" posesyonun temel semptomları olarak gördüğü şeyler: Seste ve yüz hatlarında çarpıcı değişiklik, artı yeni bir kişiliğin tezahürü.

Karras pencereden sokağın ilerisine kasvetle baktı. Ağaç dallarının arasından MacNeil'ın evini ve Regan'ın yatak odasının büyük cumba penceresini görebiliyordu. Zaptedilen kişi buna gönüllü olmuşsa, örneğin medyumlar zaptedildiğinde yeni kişiliğin çoğunlukla iyicil olduğunu, okuduklarından öğrenmişti. *Tia gibi,* diye kara kara düşündü... O kadının ruhu bir adamın, bir heykeltıraşın vücudunu aralıklarla, her seferinde aşağı yukarı bir saatliğine zaptetmişti; ta ki heykeltıraşın bir arkadaşı, Tia'ya sırılsıklam âşık olana ve heykeltıraşa, Tia'nın onun vücudunda hep kalmasına izin vermesi için yalvarana dek. Rahip acı acı *Ama Regan'ı zapteden Tia değil,* diye düşündü... Ne de olsa, o görünürde "işgalci kişilik" fesattı ve yeni kişiliğin konağın vücudunu öldürmek istediği tipik şeytani posesyon vakalarına uyuyordu.

Öldürmeyi çoğunlukla başarıyorlardı da.

Üzgün bir hâlde masasına geri dönen Cizvit, bir paket sigara alıp bir tane yaktı. *Tamam, demek ki kızda şeytani posesyonun fiziksel sendromu var. Nasıl iyileştireceksin peki?* Kibriti sallayarak söndürdü. *Sendroma neyin yol açtığına bağlı.* Masasının kenarına oturup, on yedinci yüzyıl başlarında Lille Manastırı'nın rahibeleri arasında yaşanan vakayı düşündü. Zaptedildikleri iddia edilmişti ve poses-

* Hıristiyanlıkta, vücutta İsa'nın çarmıh yaralarının belirmesi. *–çn*

yon hâlinde âcizken, başlarındaki şeytan çıkaranlara "itirafta" bulunmuşlardı; şeytani orjilere düzenli olarak katıldıklarını söylemiş ve erotik rutinlerini anlatmışlardı; perşembeleri, eşcinsel partnerleriyle anal ve oral seks; cumartesileri, evcil hayvanlarla ve ejderhalarla seks. *Ejderhalarla mı?* Cizvit esefle başını iki yana salladı. Lille vakasında olduğu gibi, pek çok zaptedilme vakasının sebeplerinin sahtekârlık ve mitomani olduğunu, diğerlerininse akıl hastalıklarından (paranoya, şizofreni, nevrasteni, psikasteni) kaynaklandığını düşünürdü; Kilise'nin, şeytan çıkaranların ayin sırasında bir psikiyatr ya da nörologla birlikte çalışmalarını yıllardır tavsiye etmesinin sebebinin bu olduğunu da biliyordu. Ancak her posesyon vakasının sebebi o kadar net olmuyordu. Pek çok vaka, Oesterreich'ı posesyonu apayrı bir rahatsızlık türü olarak nitelemeye, psikiyatrinin açıklama niyetiyle koyduğu "bölünmüş kişilik" etiketinin de "şeytan" ve "ölü ruhu" kavramlarının bir o kadar okült bir versiyonu olduğunu söylemeye itmişti.

Karras işaretparmağının yan tarafını burnunun dibindeki kırışıklıkta ovuşturdu. Chris'in söylediğine göre, Barringer'dakiler Regan'ın rahatsızlığının telkin kaynaklı olabileceğini, bir şekilde histeriyle bağlantılı bir şey olduğunu düşünüyorlardı. Karras da bunu muhtemel buluyordu. İncelediği vakaların çoğunda sebebin tam da bu iki faktör olduğuna inanmıştı. *Birincisi, en çok kadınlarda görülüyor. Ayrıca epidemi hâlinde ortaya çıkıyor. Bütün o şeytan çıkaranlar da...* Karras kaşlarını çattı. Şeytan çıkaranların bizzat posesyona kurban düştüğü de görülmüştü zaman zaman; tıpkı 1634'te, Fransa'daki Loudun'da bulunan Ursulin Rahibe Manastırı'nda olduğu gibi. Posesyon epidemisiyle ilgilenmeleri için oraya gönderilen dört Cizvit şeytan çıkarandan üçü –Lucas, Lactance ve Tranquille adlı rahipler– zaptedilmiş gibi görünmekle kalmayıp kısa süre sonra, aralıksız hiperpsikomotor hareketliliğinden –sürekli küfrediyor ve hiddetle haykırıyor, yataklarında durmadan çırpınıyorlardı– kaynaklı gibi görünen kalp krizinden ölmüşlerdi; dördüncü rahip,

Père* Surin ise (o posesyonların olduğu sırada otuz üç yaşındaydı ve Avrupa'nın en önde gelen entelektüellerindendi) delirmiş ve hayatının sonraki yirmi beş yılını akıl hastanesinde, tecrit hâlinde geçirmişti. Karras kasvetle başını yukarı aşağı salladı. Regan'ın rahatsızlığının kökeninde histeri varsa, posesyon semptomlarının baş göstermesinin sebebi de telkinse, tek muhtemel telkin kaynağı, cadılıkla ilgili kitaptaki, posesyonla ilgili bölümdü. Karras kitabın sayfalarına göz gezdirdi. Regan bu kitabı okumuş muydu? Kitaptaki ayrıntılar ile Regan'ın davranışları arasında çarpıcı benzerlikler var mıydı? Karras uyan birtakım noktalar buldu:

...Bölümde "gök gürültüsünü andıran, kalın ve tok bir sesle boğa gibi böğüren" şeklinde tasvir edilen, sekiz yaşında bir kızın vakası. *Regan'ın iğdiş edilmiş boğa gibi böğürmesi.*

Büyük psikolog Flourney tarafından tedavi edilmiş Helene Smith'in vakası; psikoloğun, kadının çeşitli kişiliklere bürünmesiyle birlikte sesinin ve yüzünün "şimşek hızıyla" değişmesini tasvir etmesi. *Kız bana aynı şeyi yaptı. İngiliz aksanıyla konuşan kişilik. Hızlı değişim. Anlık.*

...Ünlü etnolog Junod tarafından birinci ağızdan anlatılan, Güney Afrika'da yaşanan bir vaka; etnolog, bir gece evinden kaybolan ve ertesi sabah çok yüksek bir ağacın "tepesine ince tropik sarmaşıklarla" bağlanmış olan bir kadını tasvir ediyordu, ki bu kişi daha sonra "ağaçtan baş aşağı süzülmüştü; bir yandan da tıslıyor ve dilini yılan gibi, hızlı hızlı çıkarıp duruyordu. Orada bir süre öylece durduktan sonra, kimsenin duymamış olduğu bir dilde konuşmaya başladı." *Regan'ın Sharon'ı takip ederken yılan gibi süzülmesi. Ettiği anlaşılmaz laflar. "Bilinmeyen bir dilde" mi konuşmaya çalışıyordu?*

Josep (8) ve Thiebaut Burner'ın (10) vakası... Onlara dair bir tasvir: "...Sırtüstü yatarken birden son derece büyük bir hızla, topaç gibi dönmeye başladılar." *Tamamen uydurma veya epey abartılı gibi gelse de, Regan'ın derviş gibi dönmesine epey benziyor.*

---

* (Fr.) Peder. *—yhn*

Başka benzerlikler ve telkinden şüphelenmek için başka sebepler de vardı: Anormal fiziksel güçten ve ağız bozukluğundan bahsedilmesi artı İncillerdeki posesyon anlatıları, ki Karras bunların belki de Regan'ın Barringer Kliniği'ndeki sayıklamalarının tuhaf dinsel içeriğinin temelinde yattığını düşündü. Dahası, o bölümde posesyonun başlangıç safhalarından bahsediliyordu: "...İlk safha, yani istila safhası kurbanın çevresi yoluyla yapılan bir saldırıdan ibarettir: gürültüler, kokular, nesnelerin görünürde sebep yokken yer değiştirmesi; ikinci safhada, yani saplantı safhasındaysa kişisel bir saldırıda bulunularak, bir insanın bir başkasına yumruk ve tekmelerle verebileceği türden zararlarla öznede dehşet uyandırmaya çalışılır." *Takırtılar. Fırlatmalar. Kaptan Howdy'nin saldırıları.*

Karras *Tamam, kız belki... Belki bunları okumuştur,* diye düşündü. Fakat ikna olmamıştı. *Hayır, kesinlikle hayır!* Chris bile. Bu konuda öyle kararsız görünüyordu ki.

Karras tekrar pencereye yürüdü. *Yanıt ne öyleyse? Gerçek posesyon mu? Bir iblis mi?* Başını eğip iki yana salladı. *Ah, yapma ama! Mümkün değil!* Peki ya paranormal olaylar? *Elbette. Neden olmasın?* Onları çok fazla yetkin gözlemci rapor etmişti. Doktorlar. Psikiyatrlar. Junod gibi adamlar. *Ama mesele şu ki, sen bu fenomenleri nasıl* yorumlayacaksın? Karras, Oesterreich'ın Sibirya'daki Altay'da yaşayan bir şamandan bahsetmesini düşündü; bu şaman "büyülü bir eylemde" bulunmak için zaptedilmeye gönüllü olmuş, davette bulunmuştu. Levitasyon eyleminde bulunmasından hemen önce bir klinikte muayene edilen şamanın nabız hızının yüze fırladığı, ardından da hayret verici bir şekilde iki yüze çıkıverdiği ve vücut sıcaklığı ile solunumunda dikkat çekici değişimler olduğu gözlenmişti. *Yani onun paranormal eylemi fizyolojiyle bağlantılıydı! Sebebi bedensel bir enerji ya da güçtü!* Fakat Karras, Kilise'nin posesyon kanıtı olarak ne istediğini öğrenmişti: *Doğrulanabilir ve açık seçik dışsal fenomenler, şeyi gösteren...* Karras ne dendiğini unutmuştu fakat masasının üstüne duran *Şeytan* kitabının sayfasında parmağını aşağı doğru indirerek, aradığını buldu: "...İnsan dışı bir zekânın sı-

radışı müdahalesinden kaynaklı gibi görünen, doğrulanabilir dışsal fenomenler." Şaman vakasında söz konusu olan bu muydu? *Hayır, bu şart değil. Peki ya Regan? Onun vakasında söz konusu olan bu mu?*

Karras *Roma Ritüeli*'ndeki, kalemle paranteze aldığı bir pasajı açtı: "Şeytan çıkaran, hastanın sergilediği belirtilerin hiçbirinin açıklamasız kalmamasına kesinlikle özen göstermelidir." Karras düşünceli bir edayla başını sallayarak onayladı. *Tamam öyleyse. Bir bakalım.* Odada dolanarak, Regan'ın rahatsızlığının belirtilerini ve muhtemel açıklamalarını düşündü. Hepsini birer birer ele aldı:

Regan'ın yüz hatlarındaki irkiltici değişim.

Hastalık ve yetersiz beslenme yüzünden ama en çok da kişinin yüz hatlarının onun ruhsal yapısının ifadesi olması sebebiyle, sonucuna vardı.

Regan'ın sesindeki irkiltici değişim.

Karras henüz kızın "gerçek" sesini duymadığını düşündü. Regan'ın sesi annesinin söylediği gibi önceden inceyse bile, durmadan attığı çığlıklar yüzünden ses telleri ve dolayısıyla da sesi kalınlaşmış olmalıydı; buradaki tek sorun o sesin açıklamasız bir şekilde gür çıkmasıydı, ne de olsa ses telleri kalınlaşsa bile o durum fizyolojik açıdan imkânsız görünüyordu. Karras *Ama kaygı ya da patoloji hâllerinde, kas potansiyelini aşan paranormal güç gösterilerinin sık görüldüğü bilinir,* diye düşündü. Ses telleri ve gırtlak da aynı gizemli etkiye maruz kalıyor olamaz mıydı?

Regan'ın bir anda genişleyen kelime ve bilgi dağarcığı.

Kriptomnezi: Regan'ın bir zamanlar, hatta belki de bebekken maruz kaldığı, gömülü söz ve verilerin hatırlanması. Uyurgezerlerde –çoğunlukla ölme noktasındaki insanlarda da– gömülü veriler çoğu zaman neredeyse fotoğrafsı bir aslına uygunlukla yüzeye çıkardı.

Regan'ın Karras'ın rahip olduğunu bilmesi.

İyi bir tahmin. Regan posesyonla ilgili bölümü *okuduysa* bir rahibin ziyaretini bekliyor olabilirdi. Jung'a göre de histeri hastalarının bilinçaltının farkındalık ve duyarlılığı kimi zaman normalin

elli katı yüksek olabiliyordu, ki Jung bu durumun medyumların masaya vurdurarak, otantik görünen bir şekilde "düşünce okumalarını" açıkladığı kanısındaydı; ona göre, medyumun bilinçaltının "okuduğu" şeyler aslında güya düşünceleri okunan kişinin masadaki ellerinin yol açtığı sarsıntı ve titreşimlerdi. Sarsıntılar bir harf ya da sayı örüntüsü teşkil ediyordu. Yani Regan, Karras'ın kimliğini sırf tavrından veya hatta ellerindeki kutsal yağ kokusundan "okumuş" olabilirdi.

Regan'ın Karras'ın annesinin öldüğünü bilmesi.

Bir başka iyi tahmin. Karras kırk altı yaşındaydı.

"Eski bi papaz yardımcısına yardım edebiliğ misin, Pedeğ?"

Katolik ilahiyat fakültelerinde okutulan ders kitaplarında telepati hem bir gerçek hem de doğal bir fenomen olarak görülürdü.

Regan'ın yetişkin zekâsına sahip olması.

Bu, açıklama getirmesi açık arayla en zor şeydi. Fakat psikiyatr Jung, okült olduğu iddia edilen birtakım fenomenlerle bağlantılı bir çoklu kişilik vakasını gözlemlediği sırada, histerik uyurgezerlik hâllerindeyken kişinin sırf bilinçaltının duyumsal algılarının değil zekâsının işleyişinin de güçlendiği sonucuna varmıştı; ne de olsa vakadaki yeni kişilik ilkinden bariz şekilde daha zeki görünüyordu. Fakat bu fenomeni sırf rapor etmek, onu açıklıyor muydu?

Karras dolanmayı ansızın kesip masasının yanında öylece durdu; Regan'ın Herod'a yaptığı esprili göndermenin göründüğünden daha da karmaşık olduğunu fark etmişti birden; Cizvit, Ferisiler İsa'ya Herod'un tehditlerinden bahsettiğinde İsa'nın "Gidip o tilkiye söyleyin, ben şeytanları kovarım!" dediğini hatırlamıştı.

Regan'ın ses kaydının bulunduğu banda göz attıktan sonra bitkince masaya oturup bir sigara daha yaktı ve az çok koni şeklinde, mavimsi gri bir duman bulutu üflerken, Burner çocuklarını ve ileri seviye posesyon semptomları sergileyen sekiz yaşındaki kızın vakasını bir kez daha düşündü. *Bu* kız hangi kitabı okumuştu da bilinçaltı, posesyon semptomlarını öylesine kusursuzca taklit edebilmişti? Çin'deki kurbanların bilinçaltı, Sibirya'daki, Almanya'daki,

Afrika'daki ve başka her yerdeki, her kültür ve dönemdeki zaptedilmiş insanların bilinçaltına, daima aynı olacak şekilde semptomları nasıl iletebilmişti?

"Bu arada... Annen burada, bizimle, Karras."

Görmeyen gözlerle dosdoğru ileriye bakan Cizvit'in parmaklarının arasındaki sigaradan yükselen duman canlandıktan sonra bir anda ölüveriyordu, tıpkı yanlış teşhisler ve rüyaların anıları gibi. Karras başını indirip masasının sol alt çekmecesine baktı; dakikalarca hiç kımıldamadan ve sessizce durduktan sonra nihayet eğilip çekmeceyi açtı ve yetişkinlere yönelik bir eğitim kursunun İngiliz dili egzersiz kitabının solmuş nüshasını çıkardı. Bu annesine aitti. Kitabı masaya koydu ve bir süre bekledikten sonra sayfaları özenle çevirdi. Önce alfabe harfleri, tekrar tekrar. Sonra basit egzersizler.

DERS VI
TAM ADRESİM

Sayfaların arasında, yarım bırakılmış bir mektup:

Sevgili Dimmy,
Bekliyorum

Sonra bir başka başlangıç. Tamamlanmamış. Karras bakışlarını kaçırdı. Pencerede annesinin gözlerini gördü... Bekleyen...

"Domine, non sum dignus."

Gözler Regan'ınkilere dönüştü.

"Yeter ki bir söz söyle..."

Karras, Regan'ın ses kaydının bulunduğu banda tekrar baktı.

Odadan ayrılıp bandı kampüsteki bir dil laboratuvarına götürdü; bant kayıt cihazı buldu ve oturup bandı boş bir makaraya özenle doladı; kulaklık taktı; cihazın düğmesini "açık" konumuna getirdi ve bitkin, gergin bir hâlde öne eğilip dinledi. Bir süre sadece bant hışırtısı duydu. Mekanizmanın gıcırtıları. Sonra birden tok bir ça-

lıştırma sesi. Gürültüler. "Merhaba?" Sonra iniltiyi andıran bir geri besleme sesi. Arka plandan usulca konuşan Chris MacNeil. "Mikrofona o kadar yakın durma, tatlım. Ötede tut." "Böyle mi?" "Hayır, daha fazla." "Böyle mi?" "Hı hı, tamam. Devam et şimdi; konuş işte." Kıkırtı. Mikrofonun masaya çarpması. Sonra Regan MacNeil'ın tatlı, net sesi:

"Merhaba, baba? Benim. Şeyyy..." Kıkırtı. Sonra yana fısıldayış: "Anne, ne diyeceğimi bilemiyorum!" "Aaa... Nasıl olduğunu söyle işte, tatlım. Yaptığın her şeyi anlat." Yine kıkırtı. "Şeyy, baba... Eee, anlarsın ya... Yani, umarım beni iyi *duyabiliyorsundur* ve şeyy... Eee, bir bakalım şimdi. Şeyy, eee, önce, biz... Hayır, bekle! Bak, öncelikle biz Washington'dayız baba, anlarsın ya? Burası başkanın yaşadığı yer ve bu ev... Anlarsın ya, baba...? Bu ev... Ayy, off! Baba, dur şimdi; baştan başlasam iyi olur. Bak baba, bir..."

Karras geri kalanı ancak uzaktan duyarcasına hayal meyal ve kulaklarındaki kan akışı gürlemesinin arasından işitti... Giderek yoğunlaşan güçlü bir seziye kapıldı:

O odada gördüğüm yaratık, Regan değildi!

Cizvit lojmanına geri dönen Karras orada boş bir kabin bulup sabah kalabalığından önce duasını etti. Kaldırdığı kutsanmış ekmek, ummaya cesaret edemediği ve tüm irade gücüyle mücadele ettiği bir umutla, parmaklarının arasında titredi. Duyguyla "Çünkü bu... Benim... Bedenim," diye fısıldadı.

Hayır, bu ekmek! Ekmek sadece... Başka hiçbir şey değil!

Karras tekrar sevip yitirmeye cesaret edemiyordu. O kaybı fazla büyük, acısı fazla yoğundu. Kuşkuculuğunun ve şüphelerinin, zaptedilmiş gibi görünen Regan'ın vakasında doğal sebepleri elemeye çalışmasının nedeni, inanmayı şiddetle arzulamasıydı. Başını eğip kutsanmış ekmeği ağzına yerleştirdi; ekmek bir an sonra onun kuru boğazına yapışacaktı. İmanının kuruluğuna da.

Ayinden sonra kahvaltı yapmayıp ders notları hazırladı, ardından da Georgetown Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde ders vereceği sınıfa gitti ve iyi hazırlanmamış olsa da, boğuk sesle ders vermeyi

başardı: "...Manik kişilik bozukluğu semptomlarını ele alırken de şunu..."

"Baba, benim... Benim..."

Ama "ben" kimdi?

Karras dersi erken bitirip odasına döndü ve hemen masasına oturup Kilise'nin şeytani posesyonun paranormal belirtilerine dair duruşunu dikkatle araştırdı tekrar. *Fazla olumsuz mu konuştum?* diye merak etti. *Şeytan*'daki dikkat çekici hususları inceledi: "Telepati... doğal bir fenomen... telekinezi bile, yani nesnelerin uzaktan hareket ettirilmesi... atalarımız... bilim... bugünlerde, görünürde paranormal kanıtlar karşısında daha dikkatli olmalıyız." Karras sonraki kısma gelince, okuma hızını azalttı: "Hastayla yapılan tüm konuşmalar dikkatle analiz edilmelidir çünkü bunlarda hastanın normal hâlinde sergilediği fikir çağrışımları sisteminin ve mantık-dilbilgisi alışkanlıklarının aynısı görülüyorsa, bu durumda ortada gerçek bir posesyon vakası olmadığı şüphesine kapılmak gerekir."

Karras başını hafifçe iki yana salladı. *Yeterli değil.* Yandaki tam sayfa resme göz attı. Bir iblis. Cizvit'in bakışları alttaki yazıya yöneldi aylakça: "Pazuzu." Karras gözlerini kapayıp, şeytan çıkaran Peder Tranquille'in ölümünü hayal etti: ölürken çektiği acıları; böğürmesini, tıslamasını ve kusmasını; yakında öleceği, böylece de işkencelerinden kurtulacağı için çok kızgın olan "iblisleri" tarafından yatağından yere atılmasını. *Bir de Lucas vardı! Tanrım! Peder Lucas!* Can çekişen Tranquille'in yatağının yanında diz çökmüş dua eden Lucas; Tranquille'in ölmesiyle birlikte onun iblislerinin kimliğine ânında bürünerek, hâlâ ılık olan cesedi fesatça tekmeleyen, leş gibi dışkı ve kusmuk kokan o perişan ve tırmık içindeki bedeni tekmelerken güçlü kuvvetli dört adam tarafından zaptedilmeye çalışılan Lucas... Ne de olsa rapora göre, ceset odadan çıkarılana dek Lucas durmamıştı. Karras *Olabilir mi?* diye merak etti. Regan için tek çare şeytan çıkarma ayini olabilir miydi? Karras acılarla dolu o kilitli kutuyu açmak zorunda mıydı? O ihtimali boş veremez, sınamadan duramazdı. Bilmeliydi. Ama nasıl? Karras gözlerini açtı. "Hastayla yapılan tüm ko-

nuşmalar dikkatle..." Evet. Evet, neden olmasın? Regan'ın konuşma kalıplarıyla "iblis"inkilerin birbirinden belirgin ölçüde farklı olduğu ortaya çıkarsa, bu durumda posesyon hâlâ bir ihtimal demekti; kalıplar aynıysa da posesyon ihtimalinin elenmesi gerekecekti.

Karras kalkıp odada dolandı. *Başka ne? Başka ne? Çabuk, bir şeyler. Kız... Dur bir dakika!* Karras birden durup düşünceli bir edayla başını eğdi. *Cadılıkla ilgili kitaptaki o bölüm. Şeyden bahsediyor muydu...? Evet! Evet, bahsediyordu!* Kitaba göre, iblisler kutsanmış ekmek ya da kutsal rölikler karşısında hiddetle tepki veriyordu mutlaka; hatta... Aniden bir şeyi fark eden Karras başını kaldırıp ileriye baktı. *Ve kutsal su karşısında! Evet! Duruma kesin olarak netlik getirebilir bu.* Siyah valizini telaşla karıştırdı. Kutsal su şişesi arıyordu.

Willie onu içeri aldı; Karras antrede yukarıya, Regan'ın odasına doğru baktı. Bağırmalar. Müstehcen laflar. Ama iblisin kalın, kaba sesiyle değil henüz. Çok daha ince. Hırıltılı. Ağır İngiliz aksanı... *Evet!* Karras'ın Regan'ı son görüşünde bir anlığına beliren tezahürdü bu.

Karras bekleyen Willie'ye baktı. Kadın, yuvarlak rahip yakasına ve rahip cüppesine şaşkınlıkla gözlerini dikmişti.

"Bayan MacNeil nerede, lütfen?"

Willie üst katı gösterdi.

"Teşekkürler."

Karras merdivene doğru yürüdü. Merdiveni çıktı. Koridorda Chris'i gördü. Kadın, Regan'ın yatak odasının yakınındaki bir sandalyede, başını eğmiş ve kollarını göğsünde kavuşturmuş hâlde oturuyordu. Yaklaşan Rahip'in cüppesinin hışırtılarını duyan Chris dönüp de Karras'ı görünce çabucak ayağa kalktı. "Merhaba, Peder."

Karras kaşlarını çattı. Chris'in gözaltlarında mor torbalar vardı. Karras kaygıyla "Uyudunuz mu?" diye sordu.

"Ah, biraz."

Karras paylar bir tavırla başını iki yana salladı. "Chris."

Chris, Regan'ın yatak odasının kapısını başıyla göstererek "Şey, uyuyamadım," dedi. "Bütün gece aynı şeyi yaptı."

"Kusma var mı?"

"Hayır." Chris, Karras'ı uzaklaştırmak istercesine cüppe yeninden tuttu. "Haydi gel, aşağı inelim; orada—"

Karrar kararlılıkla "Hayır, onu görmek istiyorum," dedi.

"Hemen şimdi mi?"

Karras *Burada bir terslik var,* diye düşündü. Chris gergin görünüyordu. Korkulu. Karras "Niye ki?" diye sordu.

Chris, Regan'ın yatak odasının kapısına kaçamak bir bakış attı. İçeriden o İngiliz aksanlı, boğuk, manyakça sesin çığlıkları geliyordu: "Lanet Naa-zi! Nazi piçi!" Chris aşağıya, yana baktı. "Buyur," dedi usulca. "Gir haydi."

Karras "Burada, evde kayıt cihazı var mı?" diye sordu. "Bilirsin, hani şu küçük, taşınabilir olanlardan?"

Chris başını kaldırıp baktı. "Evet, var, Peder. Neden sordun?"

"Cihazı bir makara boş bantla birlikte odaya gönderebilir misin lütfen?"

Kaygılanmaya başlayan Chris kaşlarını çattı birden. "Neden? Hey, dur bir dakika şimdi. Regan'ı kayda mı almak istiyorsun yani?"

"Bu önemli."

"Hayatta olmaz, Peder! Kesinlikle olmaz!"

Karras içtenlikle "Bak, konuşma kalıplarını karşılaştırmam gerek," dedi. "Kızının sahiden zaptedilmiş olduğunu Kilise yetkililerine kanıtlayabilir bu!"

Birden Karl'a yönelik, peş peşe haykırılan ağır küfürler duyunca birlikte o tarafa döndüler; Regan'ın yatak odasının kapısını açan hizmetkâr, kirli bebek bezleri ve yatak takımıyla dolu bir çamaşır torbasıyla belirdi. Yüzü kül gibiydi; kapıyı arkasından kapayınca, sürmekte olan tirat duyulmaz hâle geldi.

Chris "Altını temiz bezle bağladın mı, Karl?" diye sordu.

Hizmetkârın korkulu bakışları Karras'tan Chris'e çevrildi. "Bağlandı," dedi kısaca. Dönüp koridorda hızla yürüyerek merdivene gitti. Chris onun hızlı adımlarla inmesini dinledi, giderek hafifleyen o seslerin yerini sessizliğin almasıyla birlikte de Karras'a döndü ve

omuzları düşük bir hâlde, moralsiz görünerek, usulca ve boyun eğer bir tavırla "Tamam, Peder," dedi. "Yukarı göndertirim."

Koridorda alelacele uzaklaştı birden.

Karras onu seyretti. *Ne gizliyor?* diye merak etti. *Bir şey.* Eve aniden çöken sessizliği fark edince gidip yatak odası kapısını açtı, odaya girince de ardından usulca kapadı ve önüne döndü. Ve öylece bakakaldı. O korkunç şeye; yataktaki o bir deri bir kemik kalmış, iskelete dönmüş yaratığa... Kurnazlık ve nefret dolu, alaycı gözlerle ve dimdik, otoriter bir duruşla (en rahatsız edici olan buydu) kendisini dikkatle izleyen yaratığa.

Yavaşça yatağın ayakucuna giden Karras orada durup, naylon pantolonun içinden gelen hafif gurultuları, ishalli dışkılama seslerini dinledi.

Regan sıcak bir tavırla "Aaa, merhaba Karras!" diyerek onu karşıladı.

Rahip sakince "Merhaba," diye karşılık verdi. "Söylesene, kendini nasıl hissediyorsun?"

"Şu an seni gördüğüm için çok mutluyum. Evet. Gayet memnunum." Ağzının içinden uzun, pamukçuklu dili çıkıp sarkarken Regan'ın gözleri bariz bir küstahlıkla Karras'ı süzüyordu. "Bakıyorum da üniformanı kuşanmışsın. Çok güzel." Bir başka gurultu. "Biraz pis kokuya aldırmazsın, değil mi Karras?"

"Hiç aldırmam."

"Amma yalancısın!"

"Yalan söylenmesinden rahatsız olur musun ki?"

"Biraz."

"Ama Şeytan yalancıları *sever.*"

"Sadece usta yalancıları, sevgili Karras... Sadece usta yalancıları. Hem Şeytan'ın ta kendisi olduğumu kim söyledi?"

"*Sen* söylemedin mi?"

"Şey, söylemiş olabilirim. Söylemiş olabilirim. İyi değilim. Bu arada, bana inandın mı?"

"Eee, evet."

"Öyleyse, seni yanılttıysam özür dilerim. Aslında ben hayat mücadelesi veren, zavallı bir iblisim sadece. *Bir* şeytanım. İnce bir ayrım ama Cehennemdeki Babamız'ın tamamen gözünden kaçacak bir şey değil. Kötü bir terim bu... Cehennem. Oranın ismini İskoç Boyutu diye değiştirmeyi düşünmemiz gerektiğini söyleyip duruyorum kendisine ama hiç dinlemiyor gibi. Ettiğim sürçülisandan ona bahsetmezsin, değil mi Karras? Ha? Kendisini gördüğünde?"

"Görmek mi? O burada mı?"

"Domuzcuğun içinde mi? Hiç şansın yok. Biz gezgin ruhlardan oluşan zavallı, küçük bir aileyiz sadece. Bu arada... Burada olduğumuz için bizi suçlamıyorsun, değil mi? Gidecek yerimiz yok sonuçta. Evimiz yok."

"Ne kadar kalmayı planlıyorsunuz peki?"

Yüzü ansızın hiddetle çarpılan Regan başını yastıktan kaldırıverirken öfkeyle "*Domuzcuk ölene kadar!*" diye bağırdı, ardından da yine ansızın başını yastıkların üstüne koydu tekrar... Kalın dudaklarıyla sırıtarak ve salya akıtarak "Bu arada, şeytan çıkarmak için ne mükemmel bir gün," dedi.

Kitap! Bunu kitaptan okumuş olmalı!

O alaycı gözler delici bakışlarla, öylece bakıyordu.

"Yakında başla, Karras. Çok yakında."

"Bunu istiyor musun?"

"Çok fazla."

"Ama o ayin seni Regan'ın içinden kovmayacak mı?"

"Bizi bir araya getirecek."

"Seninle Regan'ı mı?"

"Seninle *bizi,* sevgili leziz lokmam benim. Seninle *bizi.*"

Karras öylece baktı. Ensesinde eller hissetti... Buz gibi soğuk ve hafifçe dokunan eller. Sonra birden kayboldular. Karras *Sebebi korku mu?* diye merak etti. Neyin *korkusu?*

Regan "Evet, küçük ailemize katılacaksın," diye devam etti. "Anlarsın ya, gökyüzündeki alametlerin sorunu şudur ki onları bir kez gördün mü bahanen kalmaz. Son zamanlarda ne kadar az mucize

duyulduğunu fark ettin mi? Bu *bizim* suçumuz değil, sevgili Karras. *Biz deniyoruz!*"

Ansızın bir gümbürtü kopunca Karras başını çeviriverdi. Bir gardırop çekmecesi sonuna kadar açılmıştı; Rahip çekmecenin birden küt diye kapanmasını seyrederken ani bir heyecan duydu. *İşte bu! Kanıtlanabilir bir paranormal olay!* Sonra psikokinesisi ve ona getirilen çeşitli doğal açıklamaları hatırlayınca heyecanı aynı anilikle, kadim bir ağaçtan düşen kurumuş bir kabuk parçası misali geçiverdi. Hafif ve süreğen bir kıkırtı duyunca tekrar Regan'a döndü. Regan sırıtıyordu. O genizden gelen sesiyle "Seninle sohbet etmek ne hoş, Karras," dedi... "Kendimi özgür hissediyorum. Büyük kanatlarımı açıyorum serkeş gibi. Aslında sana bunu söylemem bile lanetlenmeni artıracak sadece, doktorum benim... Sevgili, rezil doktorum benim."

"Bunu sen mi yaptın? Demin o gardırop çekmecesini sen mi hareket ettirdin?"

Regan denen yaratık dinlemiyordu. Kapıya göz atmıştı... Koridordan hızla yaklaşan birinin sesleri geliyordu; yaratığın yüzünde, daha önce bir kez belirmiş o diğer kişiliğin hatları vardı şimdi. İngiliz aksanlı boğuk sesiyle "Lanet olası kasap piç!" diye haykırdı. "Amcık *Alman!*"

Karl kapıdan hızla girdi; elinde kayıt cihazı vardı. Gözlerini yataktan kaçırarak cihazı Karras'a verdi, ardından da geri geri giderek çabucak odadan çıktı; yüzü kül gibiydi.

"*Defol,* Himmler! Gözüm görmesin seni! Git de o yumru ayaklı kızını ziyaret et! Ona *sauerkraut* götür! Sauerkraut ve *eroin,* Thorndike! Buna *bayılacak!* O...!"

Karl kapıyı sertçe ardından kapamıştı; Regan'ın içindeki yaratık samimi bir havaya büründü birden. "Ah, evet... Meerhaba, meerhaba, meerhaba! N'aber?" dedi neşeyle, Karras'ın kayıt cihazını yatağın yanındaki küçük ve yuvarlak bir sehpaya koymasını seyrederken. "Bir şey mi kaydedeceğiz, Padre*? Ne eğlenceli! Ah... Rol yapmaya *cidden* bayılırım, anlarsın ya! Ah, evet... Çok ama çok severim!"

* (İsp.) Peder. *–çn*

"Ah, iyi!" diye karşılık veren Karras kayıt cihazının kırmızı KAYIT düğmesine işaretparmağıyla basarak minik bir kırmızı ışığın yanmasına yol açtı. "Ben Damien Karras bu arada. Sen kimsin peki?"

Yaratık kıkırdayarak "Başarılarımı mı soruyorsun şimdi, canım?" dedi. "Aman, iyi... İlkokul müsameresinde Puck rolünü oynamıştım bak." Etrafa bakındı. "Nerede içki var bu arada? Dilim damağıma yapıştı."

"Adını söylersen içki bulmaya çalışırım."

Yaratık tekrar kıkırdayarak "Evet, tabii," dedi. "Sonra da hepsini sen içersin herhalde."

Karras "Neden bana adını söylemiyorsun?" diye sordu.

"Kahrolası yağmacı!"

İngiliz aksanlı kişilik böyle dedikten sonra kayboldu ve yerini şeytani Regan aldı ânında. "Eee... Şimdi ne yapıyoruz peki, Karras? Ah, anlıyorum. Kayıt yapıyoruz. Ne ilginç."

Karras yatağın yanına sandalye çekip oturdu.

"Senin için sorun olur mu?"

"Kesinlikle hayır. Milton'ı okursan, cehennemi makineleri *sevdiğimi* görürsün. '*O*'ndan gelen bütün o lanet, salak mesajları bloke ediyorlar."

"'O' kim?"

Yaratık yüksek sesle yellendi. "İşte sana cevap."

Yoğun, pis bir koku Karras'a hücum etti birden. Bir şeye benziyordu...

"Sauerkraut, Karras? Fark ettin mi?"

Cizvit hayretle, Hakikaten *sauerkraut kokusuna benziyor,* diye düşündü. Koku yataktan, Regan'ın vücudundan gelir gibiydi; sonra birden geçti ve yerini daha önceki pis koku aldı. Karras kaşlarını çattı. *O kokuyu hayal mi ettim? Ototelkin miydi?* "Daha önce konuştuğum kimdi?" diye sordu.

"Aileden biri sadece."

"Bir iblis mi?"

"Onu çok fazla abartıyorsun. *İblis,* yani *demon* kelimesi 'bilge olan' anlamına gelir. O herifse aptal."

Cizvit gerilip pürdikkat kesildi. "Ya, öyle mi? *İblis* hangi dilde 'bilge olan' anlamına gelir?" diye sordu.

"Yunancada tabii ki."

"Yunanca konuşuyor musun?"

"Gayet iyi konuşurum."

Karras heyecanla *Belirtilerden biri!* diye düşündü. *Bilinmeyen bir dilde konuşulması!* Umduğundan da fazlasıydı bu. Klasik Yunanca konuşarak "*Pos egnokas hoti piesbyteros eimi?*" diye sordu çabucak.

"Şu an havamda değilim, Karras."

"Ah, anlıyorum. Yani aslında bilmiyor..."

"*Havamda* değilim *dedim!*"

Karras yana baktıktan sonra tekrar yaratığa dönüp candan bir tavırla "Çekmecenin açılmasını sağlayan sen miydin?" diye sordu.

"Ah, kesinlikle evet, Karras."

Karras başıyla onayladı. "Oldukça etkileyici. Sen çok ama çok güçlü bir iblis olmalısın."

"Ah, öyleyim, sevgili leziz lokmam benim; öyleyim. Bu arada, bazen tıpkı ağabeyim Screwtape* gibi konuşmam hoşuna gidiyor mu?" Tiz kahkahalar ve kaba, sert bir gülüş. Karras yaratığın gülmeyi kesmesini bekledi. "Evet, bunu ilginç buluyorum," dedi... "Ama bu arada, çekmece numarasından bahsedecektin?"

"Ne olmuş ki ona?"

"İnanılmaz bir şey! Tekrar yapar mısın diye merak ediyordum."

"Zaman içinde."

"Neden şimdi değil?"

"Sana *biraz* şüphe duyman için sebep vermeliyiz de ondan! Evet, nihai sonucu kesinleştirecek kadar sadece." Şeytani kişilik fesatça kıkırdadı. "Ah, gerçeği kullanarak saldırmak ne yeni bir durum! Evet, 'neşe karşısında şaşırmak'** sahiden!"

Karras öylece baktı; ensesine buz gibi parmaklar hafifçe doku-

---

* C. S. Lewis'in *The Screwtape Letters* (1942) adlı kitabındaki kurgusal iblis karakteri. *–çn*

** C. S. Lewis'in *Surprised by Joy: The Shape of My Early Life* (1955) adlı, kısmen otobiyografik kitabına gönderme. *–çn*

nuyordu bir kez daha. *Neden yine korkuyorum?* diye merak etti. *Neden?*

Regan tiksinç bir sırıtışla "Benim yüzümden," dedi.

Yine hayret duyan Karras öylece bakarken birden kendine hâkim oldu: *Mesele kızın bu hâldeyken telepatik olması da olabilir altı üstü.*

"Şimdi ne düşündüğümü söyleyebilir misin, Şeytan?"

"Sevgili Karras, düşüncelerin eğlendirmeyecek kadar sıkıcı."

"Ah, zihnimi *okuyamıyorsun* yani. Dediğin bu mu?"

Regan gözlerini kaçırdı; eli çarşafı dalgınca tutuyor ve aylakça kaldırıp indirerek minik bir keten koni oluşturuyordu. Donuk bir tavırla "Nasıl istersen öyle düşünebilirsin," dedi... "Nasıl istersen."

Sonra sessizlik. Karras kayıt cihazı mekanizmasının gıcırtılarını ve Regan'ın ıslık sesi çıkaran titrek, derin nefeslerini dinledi. Kızın bu hâldeki konuşmalarının daha çok kaydına sahip olmasını gerektiğini düşünerek, çok ilgilenmiş gibi öne eğilip kambur durdu. Sıcak bir tavırla "Sen öyle ilginç birisin ki," dedi.

Regan dudak bükerek ona döndü. "Alay ediyorsun!"

"Yo, hayır, gerçekten! Hayatın hakkında daha çok şey bilmeyi çok isterim. Kim olduğunu söylemedin mesela."

"*Sağır* mısın? *Söyledim* ya! Ben bir şeytanım!"

"Evet, biliyorum ama *hangi* şeytan? İsmin ne?"

"Aman... İsim dediğin nedir ki, Karras? Cidden! Ama tamam, için rahat edecekse Howdy de bana."

"Ah, anladım! Sen Kaptan Howdy'sin... Regan'ın arkadaşı!"

"Onun çok *yakın* arkadaşıyım, Karras."

"Öyle mi? Ama öyleyse niye ona işkence ediyorsun?"

"Arkadaşıyım da *ondan!* Domuzcuğun hoşuna gidiyor!"

"Bu mantıklı gelmiyor, Kaptan Howdy. Regan neden işkence edilmekten hoşlansın ki?"

"*Kendisine* sor!"

"Yanıt vermesine izin verir misin?"

"Vermem!"

"Eee, sormamın ne anlamı var öyleyse?"

"Anlamı yok!" O gözler alay ve garezle parlıyordu.

Karras "Daha önce konuştuğum kimdi?" diye sordu Karras.

"Yapma ama... Daha önce de sordun bunu."

"Evet, biliyorum ama cevap vermedin."

"Tatlı, şeker domuzcuğun bir başka yakın arkadaşı sadece."

"Bu şahısla konuşabilir miyim?"

"Hayır. Kendisi annenle meşgul. Annen onun kamışını emiyor... *Kasık tüylerine* kadar, Karras! *Köküne* kadar!" Alçak ve kalın kıkırtılar... Sonra "Dili muhteşem. Dudakları yumuşacık."

Hiddete kapıldığını hisseden Karras aslında Regan'a değil iblise kızdığını fark edince irkildi. *İblise!* Kendini sakin olmaya zorlayarak derin nefesler aldı, ardından da kalkıp cebinden ince bir cam tüp çıkardı ve tıpasını açtı.

Regan tüpe ihtiyatla baktı. Hırıltılı bir sesle "O elindeki ne?" diyerek, kaskatı bir hâlde geri çekildi... Gözleri kaygılıydı.

Karras "Bilmiyor musun? Kutsal su tabii ki, şeytan!" diye yanıt verdi ve tüpün içeriğini, ânında sızlanmaya ve kayışlarını çekiştirmeye başlayan kızın üzerine serpmeye girişti. Regan dehşet ve acıyla kıvranıp çırpınırken, genizden gelen bir sesle "Ah, yakıyor! Yakıyor!" diye haykırdı. "Kes şunu... Kes şunu, rahip piç!" diye sızlandı. "Kes şuuuuuunuuuuuuuuu!"

Boş gözlerle öylece bakan Karras'ın hem vücudu hem de ruhu çöktü sanki. Serpmeyi kesti ve tüpü tutan eli yavaşça, gevşekçe yan tarafına indi. *Histeri. Telkin. Kız kitabı* gerçekten *okumuş!* Kayıt cihazına göz attıktan sonra başını eğip iki yana salladı. *Uğraşmaya ne gerek var ki?* Ama birden sessizliği, öylesine havasız, öylesine derin sessizliği fark edince başını kaldırıp Regan'a baktı ve kaşları ânında inip birbirine sokuldu şaşkınlıkla. *Bu ne?* diye düşündü. *Neler oluyor?* Şeytani kişilik kaybolmuştu ve yerinde başka yüz hatları vardı ki bunlar benzer olsa da bir yandan da farklıydı; o gözler şimdi yukarı devrilmiş hâldeydi ve meşum akları görülüyordu sadece. Dudaklar kımıldıyordu. Hezeyansı, anlaşılmaz sözler. Karras dinlemek için yatağın etrafından dolanıp yandan eğildi. *Bir şey değil; anlam-*

sız heceler, o kadar, diye düşündü... *Ama ritimli bir yandan da, bir dil gibi tıpkı. Olabilir mi?* diye merak etti. Umdu. Göğsünde çırpılan kanatlar hissetti. Onları tutuverdi. Hareketsiz kalmaya zorladı. *Yapma... Aptal olma, Damien!*

Ama yine de...

Karras, kayıt cihazının ses monitörünü kontrol etti ve ses düğmesini yukarı çevirdi; kulağını Regan'ın dudaklarının üstüne getirerek dikkatle dinlerken birden o anlaşılmaz laflar kesildi ve yerini ağır, hırıltılı, derin soluklar aldı. Yeni bir şey. Hayır. Yeni *biri.* Karras doğrulup sessizce, hayretle Regan'a baktı. Gözakları. Titreşen gözkapakları. Karras "Kimsin?" diye sordu.

Bir şey acıyla ve fısıltıyla inleyerek "Miyesmikçihneb," dedi. "Miyesmikçihneb. Miyesmikçihneb." O çatlak, nefesli ses sanki uzaktan, dünyaların sınırındaki karanlık ve sıkışık uzaydan, zamanın ötesinden, umudun ötesinden, hatta teslimiyet ve umutsuzluğun rahatlığının bile ötesinden geliyordu sanki.

Karras kaşlarını çattı. "Adın bu mu?"

Dudaklar kımıldadı. Hararetli heceler. Yavaş. Anlaşılmaz.

Sonra birden konuşma kesildi.

Karras "Beni anlayabiliyor musun?" diye sordu.

Sessizlik. Soluklar sadece, uzun ve derin. Hastanede solunum cihazına bağlı olarak uyuyan birinin sesi. Karras bekledi. Daha fazlasını umdu.

Hiçbir şey gelmedi.

Karras kayıt cihazını aldı ve Regan'ı son bir kez süzdükten sonra odadan çıkıp alt kata indi.

Chris'i mutfakta, masada Sharon'la kasvetle oturup kahve içer hâlde buldu. İki kadın yaklaştığını gördüklerinde başlarını kaldırıp sorgulayan, kaygılı, beklentili bir ifadeyle Karras'a baktılar. Chris usulca Sharon'a "Gidip Regan'a bir baksan iyi olur," dedi.

"Hı hı, olur." Sharon kahvesinden son bir yudum alıp Karras'a hafifçe gülümseyerek selam verdikten sonra gitti. Onu seyreden Karras kadının gitmesinden sonra masaya oturdu.

Chris kaygılı ve arayış içindeki gözlerle "Eee, durum ne?" diye sordu. Karras tam yanıt verecekken, Karl'ın kilerden usulca çıkıp lavaboya gitmesi ve tencere silmeye başlaması üzerine duraksadı.

Chris yumuşak bir sesle "Sorun yok," dedi. "Devam et, Peder Karras. Eee, yukarıda neler oldu? Ne düşünüyorsun?"

Karras ellerini masanın üstünde kenetledi. "İki kişilik vardı," dedi... "Birini daha önce görmemiştim, diğeriniyse bir anlığına görmüş olabilirim. Yetişkin erkek. İngiliz gibi konuşuyor. Tanıdığın biri mi?"

"Bu önemli mi?"

Chris'in yüzünde ansızın beliren bariz gerginlik Karras'ın bir kez daha dikkatini çekti. "Evet, bence öyle," dedi. "Evet, önemli."

Chris başını eğip masadaki mavi porselen sütlüğe baktı. Sonra "Hı hı," dedi... "Onu tanırdım."

"Tanırdım derken?"

Chris başını kaldırıp bakarak usulca konuştu: "Burke Dennings."

"Yönetmen olan mı?"

"Evet."

"Hani şu..."

"Evet."

Chris'in yanıtını düşünen Karras kadının ellerine baktı. Chris'in sol işaretparmağı hafifçe seğiriyordu.

"Kahve filan istemediğine emin misin, Peder?"

Karras başını kaldırıp baktı. "Hayır, ben iyiyim," dedi. Tekrar "İyiyim," dedikten sonra kollarını masada kavuşturarak öne eğildi. "Peki, Regan onunla tanışıyor muydu?" diye sordu.

"Burke'le mi?"

"Evet, Dennings'le."

"Şey—"

Ani bir tangırtı. İrkilip sinen Chris, Karl'ın yere bir fırın tavası düşürmüş olduğunu gördü; Karl tavayı alırken tekrar düşürdü.

"Tanrı aşkına, Karl!"

"Kusura bakmayın, madam! Kusura bakmayın!"

"Haydi, çık dışarı, Karl! Mola ver! Git, film filan seyret!"

"Hayır, madam; belki şey daha iyi olur—"

Chris sinirle "Karl, ciddiyim!" dedi. "Çık git! Bu evden git bir süreliğine! *Hepimizin* buradan çıkmaya başlamamız gerek! *Git* şimdi!"

Willie de içeri girip tavayı Karl'ın elinden kaparak "Evet, git sen!" dedi. Karl'ı sinirle kilere doğru itti.

Karl, Karras ile Chris'i biraz süzdükten sonra gitti.

Chris "Kusura bakma, Peder," diye mırıldandı. Sigara almak için elini uzattı. "Son günlerde epey zor şeyler yaşadı."

Karras yumuşak bir sesle "Haklıydın," dedi. Kibrit kutusunu aldı. "*Hepiniz* daha çok dışarı çıkmak için çaba sarf etmeye başlamalısınız." Chris'in sigarasını yaktıktan sonra kibriti sallayarak söndürüp bir kül tablasına koyarken "Sen de," diye ekledi.

"Hı hı, biliyorum. Peki, şu Burke meselesi... Her ne ise... Yani, o yaratık ne dedi?" Chris, Rahip'e dikkatle bakıyordu.

Karras omuz silkti. "Müstehcen laflar sadece."

"Hepsi bu mu?"

Rahip onun sesinde hafifçe, nabız gibi atan korkuyu fark etti. "Büyük ölçüde evet," diye karşılık verdi. Sonra sesini alçalttı. "Bu arada, Karl'ın kızı var mı?"

"Kızı mı? Hayır, bildiğim kadarıyla yok. Varsa bile hiç bahsetmedi."

"Emin misin?"

Chris lavaboyu ovalayan Willie'ye döndü. "Baksana, sizin kızınız yok, değil mi Willie?"

Willie lavaboyu duygusuzca ovalamayı sürdürürken yanıt verdi: "Vardı, madam ama öldü uzun zaman önce."

"Ah, çok üzüldüm, Willie."

"Sağ olun."

Chris tekrar Karras'a döndü. "O kızı ilk kez duyuyorum," diye fısıldadı. "Neden sordun ki? Nereden bildin?"

"Regan bahsetti."

Chris inanmaz bir ifadeyle Karras'a bakakaldıktan sonra "*Ne?*" dedi.

"O bahsetti. Regan daha önce... Şey... Altıncı his belirtileri göstermiş miydi?"

"Altıncı his mi, Peder?"

"Evet."

Chris tereddütle kaşlarını çatarak yana baktı. "Bilmiyorum. Emin değilim. Yani, sanki *benimle* aynı şeyleri düşündüğü oluyordu çoğu zaman ama yakın insanlar arasında zaten olan bir şey değil midir bu?"

Karras başıyla onaylayarak "Evet," dedi. "Evet, öyle. Peki bu diğer kişilik, bahsettiğim o üçüncüsü... Regan hipnoz edilince ortaya çıkan o muydu?"

"Anlaşılmaz laflar eden mi?"

"Anlaşılmaz laflar eden. Kim o?"

"Bilmiyorum."

"Hiç tanıdık değil mi?"

"Evet, hiç değil."

"Regan'ın tıbbi kayıtlarını göndermelerini istedin mi?"

"Bugün öğleden sonra gelecekler. Doğrudan sana gelecekler, Peder. Onları ancak bu şekilde ikna edebildim, ki bunun için bile ortalığı ayağa kaldırmam gerekti."

"Evet, sorun çıkabileceğini düşünmüştüm."

"Çıktı zaten. Ama geliyorlar."

"Güzel."

Chris kollarını göğsünde kavuşturarak sandalyesine yaslanıp Karras'a büyük bir ciddiyetle baktı. "Peki şimdi durumumuz nedir, Peder? Sonuç ne?"

"Şey, kızın—"

Chris "Hayır, ne demek istediğimi biliyorsun," diye araya girdi. "Yani, şeytan çıkarma ayini için izin alma meselesi ne oldu?"

Karras gözlerini indirip başını hafifçe iki yana salladı. "Piskoposu ikna edebileceğime pek umudum yok."

"'Pek umudum yok' da ne demek? Niye ki?"

Karras cebinden kutsal su tüpünü çıkarıp Chris'e uzattı. "Bunu görüyor musun?" diye sordu.

"Ne olmuş ki?"

Karras usulca "Regan'a bunun kutsal su olduğunu söyledim," dedi. "Üzerine serpmeye başladığımda da epey şiddetli bir şekilde karşılık verdi."

"Eh, bu iyi bir şey, Peder. Değil mi?"

"Hayır. Bu kutsal su değil aslında. Bildiğimiz musluk suyu sadece."

"Yani? Ne fark eder ki, Peder?"

"Kutsal su kutsanmıştır."

Can sıkıntısına kapılmaya ve sinirlenmeye başlayan Chris sertçe "Aman... Çok sevindim, Peder! Cidden!" dedi. "Belki de bazı iblisler aptaldır!"

"Kızının içinde iblis olduğuna cidden inanıyor musun?"

"İçinde onu öldürmeye çalışan *bir şey* olduğuna inanıyorum; bu şeyin sidik ile Seven-Up'ı birbirinden ayırt edememesi de konuyla pek ilgili değil gibi görünüyor... Sen de öyle düşünmüyor musun, Peder Karras? Yani, kusura bakma ama fikrimi sordun!" Chris sigarasını kül tablasına sinirle bastırarak söndürdü. "Eee, şimdi ne diyorsun yani? Şeytan çıkarma ayini olmayacak mı?"

Chris gibi sinirlenmeye başlayan Karras "Bak, bu meseleyi incelemeye daha yeni başladım," diye karşılık verdi. "Ama Kilise'nin karşılanması gereken kriterleri var, bunların karşılanmasının gerekmesinin de gayet iyi sebepleri bulunuyor... Mesela iyilikten çok kötülük yapmaktan kaçınmak ve yıllardır insanların bize atfettiği saçma sapan batıl inançlardan uzak durmaya çalışmak gibi şeyler! Bu konuda, 'levitasyon yapan rahipler' ve güya Kutsal Cumalarda ve bayram günlerinde kan ağlayan Meryem Ana heykelleri gibi örnekler verebilirim! Ben bu duruma katkıda bulunmadan da yaşayabilirim diye düşünüyorum!"

"Biraz Librium ister misin, Peder?"

"Kusura bakma ama fikrimi sordun."

"Gayet iyi de öğrendim sanıyorum."

Karras sigara paketine uzandı.

"Bana da," dedi Chris.

Karras paketi uzattı. Önce Chris, ardından da Karras birer sigara aldılar; Karras'ın iki sigarayı da yakmasından sonra birlikte derin nefes çektiler ve sakinlik ile huzurun geri gelmesinin verdiği rahatlıkla, yüksek sesle iç geçirerek duman saldılar.

Karras masaya bakarak "Çok ama çok üzgünüm," dedi.

"Hı hı, bu filtresiz sigaralar öldürecek seni."

Bunun ardından çöken sessizlikte Chris yan tarafa, yerden tavana kadar uzanan pencerenin ardındaki Key Köprüsü trafiğine baktı. Sonra hafif, kesik kesik tıkırtılar duydu. Chris dönünce, Karras'ın kenarları üstünde yavaş yavaş çevirip durduğu sigara paketine bakmakta olduğunu gördü. Birden başını kaldıran Karras, yaşlı gözlerle bakan Chris'in talepkâr bakışlarına karşılık verdi. "Pekâlâ, dinle," dedi... "Kilise'nin resmi bir şeytan çıkarma ayinine onay vermesini sağlayabilecek belirtileri söyleyeceğim sana."

"Hı hı, iyi. Duymak istiyorum."

"Kişinin, yani öznenin daha önce bilmediği ve öğrenmeye çalışmadığı bir dilde konuşması. Bunun üstünde çalışıyorum. Bakalım, göreceğiz. Sonra durugörü var, gerçi bugünlerde altı üstü telepati ya da altıncı his olarak görülüp elenebiliyor."

"Sen öyle şeylere *inanıyor* musun?"

Karras kadını, onun inanmazlıkla ekşimiş yüzünü, çatık kaşlarını inceledi. Chris'in ciddi olduğuna kanaat getirdi. "Günümüzde inkâr edilemez şeyler bunlar," dedi... "Gerçi dediğim gibi, doğaüstü değiller kesinlikle."

"Sen de *tam* Charlie Brown'muşsun ha!"

"Ah, kuşkucu bir yönün varmış sahiden."

"Başka hangi semptomlar?"

"Şey, Kilise'nin kabul edebileceği semptomların sonuncusu – alıntı yapıyorum– 'yeti ve yaşın ötesinde güçlere sahip olunması'.

Bu geniş kapsamlı bir tanım; açıklaması olmayan, paranormal veya okült her şeyi kapsıyor."

"Öyle mi? Peki, şu duvarlardan gelen gümbürtüler ve Regan'ın yataktan havalanıp durması?"

"Kendi başlarına bir şey ifade etmiyorlar."

"Peki, cildindeki o şeyler?"

"Hangi şeyler?"

"Sana söylemedim mi?"

"Neyi söylemedin mi?"

Chris "Şey, Barringer Kliniği'nde oldu," diye açıkladı. "Birtakım şeyler... Eee..." Parmağını göğsünde gezdirdi. "Bilirsin, yazı gibi? Harfler sadece. Regan'ın göğsünde belirip kayboluyorlardı. Durup dururken."

Karras kaşlarını çattı. "'Harfler' dedin. Kelimeler değil mi?"

"Hayır, kelime yoktu. Sadece bir iki kez *M*. Sonra da *L*."

Karras "Sen bunu *gördün* mü peki?" diye sordu.

"Şey, hayır. Ama söylediler."

"*Kim* söyledi?"

Chris sinirle "Öff, klinikteki doktorlar işte!" dedi. Sonra "Tamam, kusura bakma," dedi. "Bak, kayıtlarda görürsün. Bu gerçek."

"Ama bu da doğal bir fenomen olabilir."

Chris yine inanmaz bir tavırla "Nerede? Transilvanya'da mı?" diye patladı.

Karras başını iki yana salladı. "Bak, dergilerde öyle vakalara rastladım; piskopos da bunu aleyhimize kullanabilir. Bir vaka hatırlıyorum; bir hapishane psikiyatrı, bir hastasının –bir mahkûmun– kendi kendine transa geçip derisinde zodyak işareti oluşturabildiğini bildirmişti." Karras kendi göğsünü gösterdi. "Adam cildini kabartıyormuş."

"Sen de mucizelere kolay kolay inanmıyorsun, değil mi?"

"Ne diyebilirim ki? Bak, bir keresinde bir deney yapılmıştı; denek hipnoz edilip transa sokulmuştu, sonra da kollarında cerrahi kesikler açılmıştı. Adama sol kolunun kanayacağı, sağ kolununsa

kanamayacağı söylenmişti. Eh, sol kolu kanadı ve sağ kolu kanamadı."

"Vay canına!"

"Evet, vay canına! Zihin gücü, kan akışını kontrol etmişti. Nasıl? Kimbilir. Ama öyle şeyler oluyor. Stigmata vakalarında da –tıpkı şu bahsettiğim mahkûmda ve hatta belki Regan'da da olduğu gibi– bilinçaltı deriye kan akışını kontrol edip, kabarmasını istediği kısımlara daha fazla kan gönderiyor. Böylece de harfler veya şekiller, hatta bazen sözcükler ortaya çıkıyor. Bu esrarengiz bir durum ama doğaüstü demek zor."

"Sen cidden zor bir insansın, Peder Karras... Biliyor musun?"

"Kuralları koyan ben değilim."

"Eh, onları tüm kalbinle uygulamaya meraklısın ama kesinlikle."

Rahip düşünceli bir edayla başını eğip başparmağıyla dudaklarına dokundu; sonra parmağını indirdi ve başını kaldırıp Chris'e baktı. Yavaşça ve usulca "Bak, belki bu anlamana yardımcı olur," dedi. "Kilise –ben değil, Kilise– bir keresinde, şeytan çıkaranlığa soyunacak kişiler için bir uyarı yayımlamıştı. Dün gece okudum. Orada deniyor ki, zaptedildiğini düşünen veya zaptedildiği *düşünülen* kişilerin hemen hepsi –şimdi kelimesi kelimesine alıntı yapıyorum– 'bir doktora, bir rahipten çok daha fazla ihtiyacı olan kişilerdir'. Bu uyarının ne zaman yapıldığını tahmin edebilir misin peki?"

"Hayır... Ne zaman?"

"Bin beş yüz seksen üç senesinde."

Chris şaşkınlıkla baktıktan sonra gözlerini indirip "Hı hı, o cidden acayip bir seneydi," diye mırıldandı. Rahibin sandalyesinden kalktığını duydu. "Klinik raporlarını bekleyip kontrol edeyim," dedi Karras... "Bu arada da, Regan'ın babasına göndereceği ses kaydını artı demin yaptığım kaydı Georgetown Üniversitesi Dil ve Dilbilim Enstitüsü'ne götüreyim. O anlaşılmaz laflar bir tür dil olabilir. Bundan şüpheliyim. Ama mümkün. Bu arada, Regan'ın normal hâlindeki konuşma tarzı ile az önce yaptığım kaydı karşılaştırmak önemli olabilir. Aynılarsa kızının zaptedilmediğini kesin olarak anlamış oluruz."

Chris "Sonra ne olacak peki?" diye sordu.

Rahip onun gözlerini inceledi. O gözlerde kargaşa, girdap vardı. Karras *Tanrım, kızının zaptedilmiş* olmamasından *kaygılanıyor!* diye düşündü. Onu rahat bırakmayan bir his, ortada gizli ve daha da derin bir sorun olduğu hissi geri gelmişti. "Arabanı bir süreliğine ödünç alabilir miyim?" diye sordu.

Chris kasvetle yana baktı. "*Hayatımı* bir süreliğine ödünç alabilirsin. Arabayı perşembeye kadar getir yeter. Ne olur ne olmaz; ihtiyacım olabilir."

O eğik ve savunmasız başa bakan Karras'ın içi sızladı. Chris'in elini tutabilmeyi ve onu avutmayı, her şeyin yoluna gireceğini söylemeyi arzuluyordu. Ama yapamazdı. Öyle olacağına inanmıyordu.

Chris ayağa kalktı. "Gidip anahtarları getireyim sana."

Umutsuz bir dua gibi salınarak uzaklaştı.

Karras lojmandaki odasına gitti ve Chris'in kayıt cihazını bırakıp Regan'ın ses kaydını aldıktan sonra tekrar sokağı geçip, Chris'in park edilmiş arabasına doğru yürüdü. Tam sürücü koltuğuna yerleşirken Karl Engstrom'un Chris'in evinin kapısından seslendiğini duydu: "Peder Karras!" Karras baktı. Karl koşarak sundurmadan iniyordu. Siyah bir deri ceket giyerken bir yandan da el sallıyordu. Chris'in arabasına koşar adım yaklaşırken "Peder Karras! Bir saniye lütfen!" diye seslendi.

Karras eğilip yolcu tarafındaki camı indirdi; Karl eğilip pencereden içeriye, Karras'a bakarak "Hangi tarafa gidiyorsunuz, Peder Karras?" diye sordu.

"DuPont Circle'a."

"Ah, evet, iyi! Beni bırakabilirsiniz lütfen, Peder? Sorun olur mu?"

"Seve seve bırakırım, Karl. Gel içeri."

"Minnettarım, Peder!"

Karl arabaya binip kapıyı kapadı. Karras motoru çalıştırdı. "Bayan MacNeil çok haklı, Karl," dedi. "Dışarıda zaman geçirmen iyi olur."

"Evet, bence öyle. Ben gidiyorum film izlemeye, Peder."

"Mükemmel."

Karras vitesi takıp yola çıktı.

Yolda bir süre sessiz kaldılar... Karras dalgındı; yanıtlar arıyordu. *Posesyon mu? İmkânsız! Kutsal su!*

Ama yine de...

"Karl, Bay Dennings'i yakından tanır mıydın?"

Kaskatı ve dimdik oturan, dosdoğru ön camın ardına metanetle bakan Karl "Evet," dedi. "Evet, onu tanırım."

"Regan şeyken... Yani, Dennings gibi göründüğünde... Gerçekten *oymuş* izlenimine kapılıyor musun?"

Ağır bir sessizlik.

Sonra donuk ve ifadesiz bir ses: "Kapılıyorum."

Karras başıyla onaylayıp "Anlıyorum," diye mırıldandı.

Sonrasında, DuPont Circle'a varana dek konuşmadılar; orada bir trafik lambasına varınca durdular. Karl kendi tarafındaki kapıyı açtı. "İniyorum burada, Peder Karras."

"Cidden mi? Burada mı?"

"Bineceğim otobüse buradan." Adam arabadan indi ve açık kapının kenarını tutarken eğilip "Teşekkürler, Peder Karras," dedi. "Çok teşekkürler."

"Gideceğin yere kadar götürmemi istemediğine emin misin? Vaktim var."

"Hayır, hayır, Peder! Bu iyi! Çok iyi!"

"Eh, tamam. Filmin tadını çıkar."

"Çıkaracağım, Peder! Teşekkürler!"

Karl araba kapısını kapatıp refüje çıktı ve trafik lambasında yeşil yanmasını beklemeye başladı; Karras'ın harekete geçmesiyle birlikte de Karl o parlak kırmızı Jaguar Coupe'yi metanetle, aracın Massachusetts Caddesi'ne sapıp gözden kaybolmasına dek seyretti. Trafik lambasına baktı. Yeşil yandığını görünce, şimdi durağa yanaşmakta olan otobüse doğru koştu. Önce bu otobüse, ardından da bir başka otobüse bindi ve nihayet şehrin kuzeydoğusundaki bir kenar mahallede indi; üç sokak yürüyüp döküntü bir binaya girdi. Loş

merdivenin dibinde duraksadı; ortak mutfaklardan gelen kekremsi kokular alıyor, yukarıda bir yerlerde bir bebeğin usulca ağladığını duyuyordu; bir süpürgelikten fırlayan bir hamamböceği düzensiz zikzaklarla koşunca, o sağlam yapılı ve metin hizmetkâr tamamen çökerek iki büklüm oldu sanki; fakat sonra kendini toplayıp ilerleyerek merdivene gitti ve elini tırabzana koyup, o gıcırdayan ve inleyen, eski ahşap basamakları yavaş yavaş çıkmaya başladı. Ayak sesleri birer paylama gibi geliyordu kulaklarına.

Karl ikinci katın loş ucundaki bir kapıya doğru yürüdü ve orada bir an öylece durdu; eli kapı pervazındaydı. Duvara göz attı: dökülen boya; graffitiler; tükenmezkalemle çiziktirilmiş *Petey ile Charlotte* yazısı, altında da bir tarih ve ince, tırtıklı bir sıva çatlağıyla bölünmüş bir kalp resmi. Karl zile basıp başı eğik bekledi. Daireden yatak yayı gıcırtıları geldi. Fısıltılar. Sonra biri düzensiz seslerle yaklaştı –ortopedik ayakkabısını sürüyordu– ve birden kapı aralanıverdi; kapı zinciri iyice gerilirken oluşan aralıkta beliren bir kadın kaş çatarak baktı; üzerinde lekeli, şal desenli, pembe bir gecelik vardı ve ağız kenarından sigara sarkıyordu.

Kadın genizden gelen bir sesle "Ha, sensin," dedi. Zinciri açtı.

Karl ıstırap ve suçlama kuyuları olan o bitkin, sert, kıpır kıpır gözlerin bakışına karşılık verdi; o harap simadaki dudakların sefihçe kıvrıldığını gördü bir an; o simanın gençliği ve güzelliği, binlerce motel odasında diri diri gömülmüştü... Binlerce uyanışta; eski güzel günlerin anımsanmasıyla atılacakken bastırılan çığlıklarla, huzursuz uykulardan uyanışlarda.

"Hadisene, söyle ona defolsun!"

Dairenin içinden gelen kaba bir erkek sesi.

Peltek. Erkek arkadaş.

Kız başını çevirdi. "Kapa çeneni, piç... Gelen babam!" diye payladıktan sonra tekrar Karl'a döndü. "Baksana... O sarhoş, baba. Girmesen daha iyi."

Karl başıyla onayladı.

Kızın çukura kaçmış gözleri aşağı çevrilip, Karl'ın cüzdan çıkar-

mak için pantolonunun arka cebine giden eline baktı. Sigara içerken "Annem nasıl?" diye sordu... Gözlerini cüzdana giren parmaklardan, on dolarlık banknotlar sayan parmaklardan ayırmıyordu şimdi.

"İyi." Karl başını hafifçe sallayarak onayladı. "Annen iyi."

Karl parayı verirken kız şiddetle öksürmeye başladı. Ağzını eliyle örttü. Boğulurcasına "Kahrolası sigaralar!" diye yakındı... "Bırakmam gerek... Lanet olsun!" Karl kızın kolundaki iğne deliklerine bakarken, on dolarlık banknotların kendi parmaklarının arasından kayıp gittiğini hissetti.

"Sağ ol, baba."

Erkek arkadaş içeriden "Acele etsene yahu!" diye homurdandı.

"Baksana, baba; bu görüşmeyi kısa kessek iyi olur. Tamam mı? O bazen nasıl oluyor, biliyorsun."

"Elvira...!" Karl birden kapı aralığından elini uzatıp kızın bileğini kavramıştı. Yalvarırcasına "New York'ta bir klinik var şimdi!" diye fısıldadı... Kız yüzünü ekşiterek, çırpınarak Karl'ın elinden kurtulmaya çalışıyordu. "Baba, bırak!"

"Seni göndereceğim! Sana yardım edecekler! Girmeyeceksin hapse! Bu—"

Elvira "Tanrım... *Yapmasana,* baba!" diye ciyaklayarak elini çekip kurtardı.

"Hayır... Hayır, lütfen!"

Karl'ın kızı kapıyı küt diye kapadı.

İsviçreli hizmetkâr, umutlarının o rutubetli ve graffitili mezarında uzun dakikalar boyunca sessizce ve kımıldamadan durup, görmeyen gözlerle baktıktan sonra nihayet başını yavaşça, kederle eğdi.

Daireden gelen boğuk konuşmalar duyuyordu; bunlar tiz ve alaycı bir kadın kahkahasıyla son buldu. Kahkahayı öksürükler takip etti. Karl sırtını döndü.

Ve ani bir şok yaşadı; bıçaklanmış gibi oldu.

Nefes nefese kalmış olan Kinderman "Belki şimdi konuşabiliriz," dedi... Elleri pardösüsünün ceplerinde, gözleri kederliydi. "Evet, belki şimdi konuşabiliriz bence."

İkinci Bölüm

Karras bandı masadaki boş bir makaraya sardı; Dil ve Dilbilim Enstitüsü'nün kır saçlı, toparlak müdürü Frank Miranda'nın odasındaydı. Elindeki iki bandın da seçtiği kısımlarını ayrı ayrı makaralara sardıktan sonra kayıt cihazını çalıştırdı ve iki adam, anlaşılmaz laflar eden hararetli ve çatlak sesi kulaklıkla dinlediler. Bant sona erince Karras kulaklığı omuzlarına indirip "Frank, bu *ne?*" diye sordu. "Bir dil olabilir mi?"

Kendisi de kulaklığını çıkarmış olan Miranda masasının kenarında oturmuş, kollarını kavuşturmuş, şaşkınlıkla kaş çatarak yere bakıyordu. Başını iki yana sallayarak "Bilmiyorum," dedi. "Çok acayip." Başını kaldırıp Karras'a baktı. "Bunu nereden buldun?"

"Bir çift kişilik vakası üstünde çalışıyorum."

"Dalga mı geçiyorsun! Rahip olarak mı?"

"Söyleyemem."

"Evet, elbette. Anlıyorum."

"Eee, ne diyorsun, Frank? Yapacak mısın?"

Düşünceli gözlerle boşluğa bakan Miranda, bağa çerçeveli okuma gözlüğünü yavaşça indirip dalgınca katladı ve gofre ceketinin dar göğüs cebine usulca koydu. "Hayır, *duyduğum* hiçbir dile benzemiyor," dedi. "Ancak..." Hafifçe kaşlarını çatarak başını kaldırıp Karras'a baktı. "Tekrar çalmak ister misin?"

Karras bandı başa sarıp tekrar çaldı, ardından da cihazı kapayıp "Bir fikrin var mı?" dedi.

"Şey, şunu söylemeliyim ki konuşma kadansına sahip gerçekten."

Cizvit birden umuda kapılınca gözleri parladı bir an; sonra umudunu refleksif olarak bastırınca da gözlerinin feri söndü.

Müdür "Ama bildiğim bir dil değil, Peder," diye devam etti. "Antik mi, modern mi?" diye sordu.

"Bilmiyorum."

"Şey... Kaydı bana bıraksan olur mu, Peder? Benim çocuklardan bazılarıyla daha ayrıntılı incelerim. Onlardan biri bunun ne olduğunu bilir belki."

"Kopyasını çıkarır mısın lütfen, Frank? Orijinali bende kalsın istiyorum."

"Eee, şey, olur."

"Bu arada, elimde bir bant daha var. Vaktin var mı?"

"Evet, elbette. Ne kaydı?"

"Önce sana bir şey sorayım."

"Tabii, nedir?"

"Frank, iki farklı kişiye ait gibi görünen normal konuşma kayıtları versem... Tek bir kişinin o iki tarzda da konuşup konuşamayacağını semantik analizle bulabilir misin?"

"Eee, sanırım. Hı hı. Eee, şey... Tabii. Bunu anlamak için 'örnek ve örnekçe' oranı yeterli olur herhalde; binden fazla sözcük içeren numunelerde de konuşmanın çeşitli kısımlarının yinelenme sıklığına bakmak yeter."

"Kesin sonuç alabilir misin peki?"

"Kesinlikle. Anlarsın ya, o tarz testlerde temel kelime dağarcığındaki değişimler göz önüne alınmaz. Sözcüklerin kendisine değil *ifade ediliş tarzına* odaklanılır. Buna 'çeşitlilik indeksi' deriz. İşin uzmanı olmayan biri için epey kafa karıştırıcıdır, ki bizim istediğimiz de bu zaten elbette." Müdür alaycı bir edayla gülümsedi. Sonra Karras'ın ellerindeki bandı gösterdi. "O diğer kişinin sesi onda mı?"

"Tam olarak değil."

"Tam olarak değil derken?"

"İki banttaki ses ve sözler aynı kişinin ağzından çıktı."

Müdürün kaşları kalktı. "*Aynı* kişinin mi?"

"Evet. Dediğim gibi, çift kişilik vakası. Onları benim için karşılaştırabilir misin, Frank? Yani, o iki ses birbirinden tamamen farklı gibi ama yine de karşılaştırmalı bir analizde ne çıkar, görmek istiyorum."

Müdür meraklanmış, hatta memnun gibiydi. "Büyüleyici!" dedi. "Evet. Evet, analiz yaparız. Şimdi düşünüyorum da, Paul'e veririm belki; kendisi en iyi eğitmenimdir. Parlak bir beyindir. Rüyalarında 'şifreli' Hintçe konuşuyor sanırım."

"Bir kıyak daha. Epey büyük."

"Nedir?"

"Karşılaştırma işini bizzat yapmanı yeğlerim."

"Ya?"

"Evet. Ve olabildiğince çabuk. Lütfen?"

Müdür meselenin aciliyetini Karras'ın sesinden ve gözlerinden anladı. Başıyla onaylayarak "Tamam," dedi. "Hemen başlarım."

Cizvit lojmanındaki odasına geri dönen Karras kapısının altından atılmış bir mesaj buldu: Regan'ın Barringer Kliniği kayıtları gelmişti. Karras alelacele resepsiyona gidip imza atarak paketi aldı, ardından da odasına dönüp masasına oturdu ve hevesle okumaya başladı; fakat sonunda, kliniğin psikiyatri ekibinin vardığı sonucu okurken, umutlu ve beklentili ruh hâlinin yerini hayal kırıklığı ve yenilgi hissi almıştı: "...obsesif suçluluk duygusu ve bunu takip eden histerik-uyurgezer..." Daha fazlasını okumaya ihtiyaç duymayan Karras durup dirseklerini masaya dayadı ve yüzünü yavaşça, iç geçirerek eğip ellerine gömdü. *Pes etme. Şüpheye yer var. Yorum.* Ama kliniğin özet analizinde Regan'ın deri stigmatası (kayıtlara göre, kızın Barringer'da müşahede altında tutulduğu sırada defalarca görülmüştü) meselesine değiniliyor, Regan'ın hiperaktif deriye sahip olduğu ve o gizemli harfleri kendisinin oluşturmuş olabileceği, harflerin belirmesinden kısa süre önce parmağını tenine bastırarak, dermatografi denen bir süreçle oluşturmuş olabileceği söyleniyordu; Regan'ın ellerinin kayışla bağlanmasından sonra bu gizemli fenomenlerin bıçak gibi kesilmesi, bu teoriyi destekliyordu.

Karras başını kaldırıp telefona baktı. Frank. Kasetlerdeki sesleri karşılaştırmanın anlamı var mıydı artık? Frank'i arayıp, karşılaştırma işini iptal etmek daha mı iyiydi? Rahip *Evet, öyle yapmalıyım,* sonucuna vardı. Ahizeyi kaldırdı. Numarayı çevirdi. Telefonu açan olmadı. Karras, enstitü müdürlüğüne Frank'in kendisini araması için mesaj bıraktıktan sonra bitkince ayağa kalkıp yavaşça banyosuna doğru yürüdü ve orada yüzüne soğuk su serpti. *"Şeytan çıkaran, hastanın sergilediği belirtilerin hiçbirinin açıklamasız kalmamasına kesinlikle özen göstermelidir."* Karras başını kaldırıp aynadaki yansımasına kaygıyla baktı. Gözden kaçırdığı bir şey var mıydı? *Ne? Sauerkraut kokusu mu?* Dönüp askıdan havlu aldı ve yüzünü sildi. *Hayır, bu ototelkinle açıklanabilir,* diye anımsadı... *Hem görünüşe bakılırsa bazı durumlarda, akıl hastalarının bilinçaltı, vücutlarının istedikleri birtakım kokular salmasını sağlayabiliyormuş.*

Karras ellerini sildi. O gümbürtüler. Çekmecenin açılıp kapanması. Psikokinesis miydi? Gerçekten mi? *"Sen öyle şeylere inanıyor musun?"* Doğru dürüst düşünmediğinin birden farkına varan Karras, nemli havluyu yerine astı. *Yorgunum. Fazlasıyla yorgunum.* Ama benliğinin merkezi pes etmeyi, o çocuğu alengirli teori ve tahminlere, insan zihninin ihanetlerinin kanlı tarihine terk etmeyi reddediyordu.

Lojmandan çıkıp Prospect Sokağı'nda hızla yürüyerek, gri taş duvarlı Georgetown Üniversitesi Lauinger Kütüphanesi'ne gitti ve içeri girip *Süreli Yayınlar Rehberi*'nde arama yaptı; parmağını *P* harfiyle başlayan maddelerde aşağı doğru gezdirdi, aradığını bulduktan sonra da elinde bir bilim dergisiyle, uzun bir meşe okuma masasına oturdu; bu dergide, önde gelen Alman psikiyatr Dr. Hans Bender tarafından yazılmış, *poltergeist* vakalarıyla ilgili bir makale vardı. Cizvit makaleyi okumayı bitirince *Hiç şüphe yok,* diye düşündü: Uzun yıllardır belgelenmiş, filme alınmış ve psikiyatri kliniklerinde gözlemlenmiş olan o psikokinetik fenomenler gerçekti. *Ama!* Makalede bahsedilen vakaların hiçbiri şeytani posesyonla ilişkilendirilmiyordu; o fenomene ilişkin gözde hipotez, onun bilinçsizce

üretilen ve genellikle –Karras bunun dikkat çekici olduğunu düşündü– "son derece büyük içsel gerilim, hiddet ve sıkıntı" safhaları yaşayan ergenlerde görülen, "zihinle yönlendirilen enerji"den kaynaklandığıydı.

Sulanmış ve yorgun gözlerinin kenarlarını hafifçe ovuşturan Karras bir şeyleri gözden kaçırdığı hissi yaşıyordu hâlâ; Regan'ın semptomlarını birer birer ele aldı tekrar, tıpkı beyaz bir kazık çit boyunca yürürken her çıtaya dokunmaya özen gösteren bir okul çocuğu gibi. Neyi gözden kaçırdığını merak ediyordu.

Hiçbir şeyi gözden kaçırmadığı sonucuna vardı bitkince.

Yürüyerek tekrar MacNeil'ların evine gitti; Willie onu içeri alıp çalışma odasına götürdü. Odanın kapısı kapalıydı. Willie kapıyı çaldı. "Peder Karras," diye haber verdi... Karras içeriden gelen durgun bir sesin "Gel," dediğini duydu.

Rahip kaygıyla kadının yanına gitti. "İyi misin?"

"Hı hı, iyiyim, Peder. Cidden."

Karras kaşlarını çattı... İyice endişelenmişti: Chris'in sesi gergindi, yüzünü örten eli de titriyordu. Chris elini indirip döndü ve başını kaldırıp Karras'a bakarak, perişan gözlerini ve gözyaşı lekeli yüzünü sergiledi. "Eee, nasıl gidiyor?" dedi. "Yeni bir şey var mı?"

Karras cevap vermeden önce kadının yüzünü inceledi. "Şey, en son Barringer Kliniği kayıtlarına baktım ve..."

Chris gergince "Evet?" diyerek araya girdi.

"Şey, sanıyorum..."

"Ne sanıyorsun, Peder Karras? Ne?"

"Şey, açıkçası şu an Regan'a en iyi şekilde, yoğun psikiyatrik bakımla yardım edilebileceğini düşünüyorum."

Konuşmadan Karras'a bakarken başını çok yavaşça öne arkaya sallamaya başlayan Chris'in gözleri açıldı biraz. "Hayatta olmaz!"

Karras "Babası nerede?" diye sordu.

"Avrupa'da."

"Olanları babasına anlattın mı?"

"Hayır."

"Eh, onun burada olmasının faydası olur bence."

Chris titrek sesle "Bak, *dikkat çekmeyecek* şeyler dışında hiçbir şeyin faydası olmaz!" diye bağırdı.

"Bence babasını çağırmalısın."

"*Neden?*"

"Çünkü–"

Chris "Ben bir iblisi *kov* dedim yahu... Başka bir iblisi *çağırmamı* iste demedim!" diye haykırdı... Yüzü acıyla çarpılmıştı. "Şeytan çıkarma meselesi ne oldu şimdi?"

"Bak–"

"*Howard*'la ne işim olur ki?"

"Bunu daha sonra konuşabiliriz; şeyden sonra–"

"*Şimdi* konuş, lanet olsun! Şu an *Howard*'ın ne faydası olacak?"

"Şey, Regan'ın rahatsızlığı büyük ihtimalle suçluluk duygusundan kaynaklanıyor–"

Chris "*Hangi* konuda suçluluk duyuyormuş?" diye ciyakladı... Gözleri vahşiydi.

"Şey olabilir–"

"*Boşanma* meselesi yüzünden mi? Bütün o psikiyatrik *saçmalıklar* mı?"

"Şimdi–"

Chris yumruklarını kaldırıp şakaklarına bastırarak tiz bir sesle "Regan suçluluk duyuyor çünkü *Burke Dennings'i öldürdü!*" diye bağırdı. "Onu *öldürdü!* Öldürdü ve onu hapsedecekler... Hapsedecekler! Ah, Tanrım, ah..."

Hüngür hüngür ağlayan, yığılacak gibi olan Chris'i tutan Karras onu kanepeye doğru yönlendirdi. "Sorun yok," deyip duruyordu usulca... "Sorun yok..."

Chris ağlayarak "Hayır, onu... Hapsedecekler," deyip duruyordu. "Onu haps... Haps...!"

"Sorun yok."

Karras, Chris'i yavaşça oturttu ve kanepeye uzanmasına yardım etti, ardından da kanepenin kenarına oturup kadının elini kendi el-

lerinin arasına aldı. Aklından peş peşe düşünceler geçiyordu şimdi. Kinderman'la ilgili. Dennings'le ilgili. Chris hüngür hüngür ağlıyordu. Gerçekdışılık. "Tamam... Sorun yok... Sakin ol... Her şey yoluna girecek..."

Az sonra, Chris'in hıçkırıkları dinince Karras onun doğrulup oturmasına yardım etti. Bar tezgâhının ardındaki bir rafta bulduğu bir kutu kâğıt mendilin yanı sıra su da getirdikten sonra kadının yanına oturdu.

Chris burnunu çeker ve sümkürürken "Ah, memnunum," dedi.

"*Memnun* musun?"

"Hı hı, söyleyip içimden attığıma memnunum."

"Eee, şey, evet... Evet... Evet, bu iyi."

Cizvit'in omuzlarına yine ağırlık çökmüştü. *Yeter! Daha fazla konuşma!* diye düşünerek kendini uyarmaya çalıştıysa da, Chris'e "Daha fazlasını söylemek ister misin?" diye sordu usulca.

Chris sessizce başını sallayarak onayladıktan sonra dermansızca "Evet," dedi. "Evet, isterim." Gözünün yaşını sildi ve kesik kesik, kasılmalar yaşayarak konuşmaya başladı: Kinderman'dan, cadılıkla ilgili kitabın kenarlarından koparılmış ince şeritlerden ve Dennings'in, öldüğü gece Regan'ın yatak odasına çıktığına emin oluşundan bahsetti; Regan'ın anormal ölçüde büyük kuvvetinden ve kendisinin, Dennings kişiliğinin başını tamamen geriye çevirdiğini gördüğünü düşünmesinden bahsetti. Tükenmiş bir hâlde sözünü bitirdikten sonra Karras'ın tepkisini bekledi; fikrini söyleyecekken Chris'in gözlerinin içine bakan Karras, onun yalvaran ifadesini görünce vazgeçip "Kızının yaptığına gerçekten *emin olamazsın,*" dedi.

"Ama Burke'ün başının geriye çevrilmiş olması? O yaratığın ettiği laflar?"

Karras "Sen de başını epey sertçe duvara çarpmıştın," diye karşılık verdi. "Sen de şoktaydın. Hayal görmüşsündür."

Karras'ın bakışlarına ölü gözlerle karşılık veren Chris usulca "Hayır," dedi. "Burke, Regan'ın yaptığını söyledi bana. Regan onu pencereden dışarı iterek öldürmüş."

Bir an afallayan Rahip, Chris'e öylece bakakaldı fakat sonra kendini topladı. "Kızının zihinsel rahatsızlığı var," dedi... "Dolayısıyla da sözleri bir anlam ifade etmez."

Chris başını eğip iki yana salladı. Neredeyse duyulmaz bir sesle "Bilmiyorum," dedi. "Yaptığım şey doğru mu bilmiyorum. Bence o yaptı, yani başkalarını da öldürebilir belki. Bilmiyorum." Boş bakışlı ve umutsuz gözlerini tekrar Karras'a çevirip, genizden gelen boğuk bir fısıltıyla "Ne yapmalıyım?" diye sordu.

Karras içten içe kasvete kapıldı. Üstündeki ağırlık artık betondandı ve kururken onun sırtının şeklini almıştı. "Yapman gerekeni yaptın zaten," dedi. "Birine söyledin, Chris. *Bana* söyledin. Yani, şimdi yapılacak en iyi şeyin ne olduğuna karar vermeyi bana bırak sadece. Bunu yapar mısın, lütfen? Bana bırak sadece."

Elinin tersiyle gözünü silen Chris başıyla onaylayarak "Hı hı," dedi. "Hı hı... Şey, elbette. Bu en iyisi olur." Gülümsemeye çalışarak, dermansızca ekledi: "Sağ ol, Peder. Çok ama çok sağ ol."

"Şimdi kendini daha iyi hissediyor musun?"

"Evet."

"Öyleyse bana bir iyilik yapar mısın?"

"Elbette, ne olursa. Nedir?"

"Çıkıp film seyret."

Chris bir an öylece baktıktan sonra gülümseyerek başını iki yana salladı. "Hayır, filmlerden nefret ederim."

"Öyleyse bir arkadaşını ziyarete git."

Chris sıcak bir edayla ona baktı. "Burada bir arkadaşım var zaten."

"Kesinlikle. Şimdi git biraz dinlen lütfen. Söz verir misin?"

"Evet, söz veriyorum."

Karras'ın aklına bir düşünce, bir başka soru geldi. "Sence Dennings kitabı yukarı mı götürmüştü, yoksa kitap zaten yukarıda mıydı?" diye sordu.

"Zaten yukarıdaydı sanırım."

Biraz yana bakan Karras başıyla onayladı. "Anlıyorum," dedi

usulca. Sonra birden ayağa kalktı. "Eh, tamam. Bu arada, arabanı geri vereyim mi? İhtiyacın var mı?"

"Hayır, sende kalabilir."

"Tamam öyleyse. Daha sonra yine gelirim."

Chris başını eğerek usulca "Tamam," dedi.

Evden ayrılıp sokağa çıkarken Karras'ın aklından karman çorman düşünceler geçip duruyordu. Regan, Dennings'i mi öldürmüştü? Ne delilik! Karras'ın hayalinde, Regan'ın Dennings'i yatak odası penceresinden atması ve adamın o uzun, sarp, taş merdivenden aşağı, döne döne, âcizce yuvarlanması, ardından da dünyasının bir anda kaybolması canlandı. *İmkânsız!* diye düşündü. *Hayır!* Ama Chris öyle olduğuna neredeyse emindi! Histerikti! Rahip kendine *Tam da bu yüzden işte!* demeye çalıştı. *Histerik birinin kurduğu hayalden başka bir şey değil!* Ama yine de...

Karras rüzgârda savrulan yaprakların peşinden koşarcasına, kesinliklerin peşinden koşuyordu.

Evin yanındaki merdivenin önünden geçerken aşağıdan, nehir kıyısından gelen bir ses duyunca durup C&O Kanalı'na* doğru baktı. Armonika. Birisi, Cizvit'in çocukluğundan beri en sevdiği şarkı olan "Red River Valley"yi çalıyordu. Karras durup dinledi, ta ki aşağıda bir trafik ışığı değişene ve o melankolik ezgi, M Sokağı'nda tekrar başlayan araç trafiğinin gürültüsüyle ezilip boğulana dek; şimdi, şu an ıstırap çeken, egzoz dumanlarından kan damlayan bir dünya, imdat çığlığı atarken bir yandan da o ezgiyi hoyratça parçalamıştı. Aşağıdaki basamaklara görmeyen gözlerle bakan Karras ellerini ceplerine sokup tekrar Chris MacNeil ile Regan'ın müşkülatını ve Lucas'ın ölü Tranquille'e savurduğu tekmeleri düşünmeye başladı hararetle. Bir şeyler yapmalıydı. Ama ne? Barringer Kliniği'ndeki doktorların bulamadığı bir şeye tahmin yoluyla ulaşmayı umabilir miydi? *"Ah... Siz cidden rahip misiniz, yoksa kast ajansından mı gönderdiler?"* Karras başını dalgınca sallayarak onayladı... Achille adlı, zaptedilmiş bir

* Chesapeake & Ohio Kanalı. *–çn*

Fransız'ın vakasını hatırlamıştı; o adam da tıpkı Regan gibi, kendisinin bir şeytan olduğunu söylemişti ve yine tıpkı Regan'da olduğu gibi, rahatsızlığının kökeninde suçluluk duygusu vardı; Achille'in durumunda suçluluk duygusu, eşini aldatmış olmasından kaynaklanıyordu. Büyük psikolog Janet adamı hipnoz yoluyla tedavi etmişti; Achille halüsinasyon görmüş, karısının onu vakarla affettiğini sanmıştı. Karras başıyla onayladı. Evet, Regan'da telkin işe *yarayabilirdi.* Fakat hipnoz yoluyla değil. Barringer'da bunu denemişlerdi. Karras, Regan'da işe yarayacak karşı telkinin, kızın annesinin baştan beri ısrarla istediği şeyle sağlanabileceğine inanıyordu. Şeytan çıkarma ayiniyle. Regan, o ayinin ve hedefinin ne olduğunu biliyordu. *Kutsal suya gösterdiği tepki. Bunu o kitaptaki bir bölümden öğrendi ve o bölümde, başarılı şeytan çıkarma ayinlerinin tasvirleri de vardı. İşe yarayabilir! Cidden işe yarayabilir!* Ama Kançılarya Ofisi'nden nasıl izin alacaktı? Dennings'ten bahsetmeden, savını ikna edici bir şekilde ortaya koymayı nasıl başaracaktı? Karras, Piskopos'a yalan söyleyemezdi. Onu hangi gerçeklerle ikna edebilirdi peki? Şakakları ağrımaya, zonklamaya başlayan Karras elini alnına götürdü. Uykuya ihtiyacı olduğunu biliyordu. Ama uyuyamazdı. Şimdi hayır. *Hangi gerçekler?* Enstitü'deki bantlar mı? Frank ne bulacaktı? *Bulabileceği* bir şey var mıydı? Hayır. Ama kimbilir? Regan musluk suyunu kutsal sudan ayırt edememişti. *Elbette. Ama aklımı okuyabiliyorsa neden kutsal su sandı?* Karras elini tekrar alnına koydu. Baş ağrısı. Kafa karışıklığı. *Haydi ama çocuk! Biri* ölüyor! *Uyan!*

Karras odasına dönünce Enstitü'yü aradı. Frank yoktu. Karras düşünceli bir edayla ahizeyi yerine koydu. *Kutsal su. Musluk suyu. Bir şey. Ritüel*'in "Şeytan Çıkaranlara Talimatlar" kısmını açtı: "... kötü ruhlar... yanıltıcı yanıtlar... Böylece, mustarip kişi aslında hiç de zaptedilmemiş gibi görünebilir." Karras *Mesele bu mu?* diye merak etti. Ama bu düşünce karşısında sabırsızlığa kapıldı hemen. *Sen neden bahsediyorsun yahu?* Ne *"kötü ruhu"?*

Kitabı sertçe kapadıktan sonra tıbbi kayıtları tekrar okudu; onlara telaş ve hararetle göz gezdirerek, şeytan çıkarma ayinini mazur

göstermesine faydası olabilecek bir şeyler aradı. *İşte bir tane. Histeri geçmişi yok. Bu bir şey. Ama zayıf. Ortada başka bir şey var,* diye hatırladı... *Bir tutarsızlık. Neydi?* Sonra anımsadı. *Çok bir şey değil. Yine de bir şey.* Chris MacNeil'ı aradı. Kadın uyku sersemi gibi konuşuyordu.

"Merhaba, Peder."

"Uyuyor muydun? Kusura bakma."

"Hayır, sorun değil, Peder. Cidden. Eee, mesele nedir?"

"Chris, şu şeyi nereden bulabilirim...?" Karras parmağını kayıtların üstünde, aşağı doğru indirdi. Durdu. "Doktor Klein'ı," dedi... "Samuel Klein."

"Doktor Klein mı? Ha, köprünün karşısında çalışıyor. Rosslyn'de."

"Tıp binasında mı?"

"Hı hı, evet. Mesele ne?"

"Onu arayıp Doktor Karras'ın uğrayacağını, Regan'ın EEG'sine bakmak istediğimi söyle lütfen. *Doktor* Karras de ona."

"Anladım."

Karras telefonu kapatınca yakasını sertçe çekip çıkardı, ardından da rahip cüppesiyle siyah pantolonunu çıkarıp haki pantolon ve svetşört, üzerlerine de siyah rahip yağmurluğunu giydi fakat aynada kendini inceleyince kaşlarını çatıp *Rahipler ve polisler!* diye düşündü. Gizleyemedikleri auraları onları ele verirdi. Karras, yağmurluk ile ayakkabılarını çıkardı ve siyah olmayan yegâne ayakkabılarını giydi... Eski bir çift beyaz Tretorn tenis ayakkabısı.

Chris'in arabasına binip hızla sürerek Rosslyn'e doğru gitti. Key Köprüsü'ne gitmek üzere, M Sokağı'nda ışığın değişmesini beklerken ön camdan sola doğru bakınca, Karl'ın Dixie İçki Dükkânı'nın önüne park edilmiş siyah bir sedandan inmekte olduğunu gördü.

Arabanın sürücüsü Kinderman'dı.

Işık değişti. Karras arabayla öne atılıp saparak köprüye girdikten sonra dikiz aynasından geriye baktı. Kendisini görmüş müydüler? Sanmıyordu. Ama birlikte ne yapıyorlardı? Karras kaygıyla *Regan'la mı ilgili acaba?* diye düşündü. *Regan'la ve...?*

Unut bunları! Adım adım gideceksin!

Tıp binasının önüne park edip Dr. Klein'ın ofis süitine çıktı. Doktor meşguldü fakat bir hemşire EEG'yi verdi; çok kısa süre sonra Karras bir kabinde oturmuş, parmaklarının arasından yavaşça kayan o grafiklendirilmiş, uzun ve dar sayfalara göz atıyordu.

Klein telaşla içeri girdi ve Karras'ın kıyafetini süzdü bir an. "Siz Doktor Karras mısınız?"

"Evet."

"Sam Klein. Memnun oldum."

El sıkışırlarken Klein "Kızın durumu nasıl?" diye sordu.

"Düzelme var."

"Bunu duyduğuma memnun oldum." Karras tekrar grafiğe bakınca Klein onun yanına geldi; birlikte grafiği taradılar... Karras parmağını dalga şekilleri boyunca gezdiriyordu. "İşte, görüyor musunuz? Gayet düzenli. Büyük iniş çıkışlar yok hiç," dedi Klein.

"Evet, görüyorum. İlginç."

"İlginç mi? Neden?"

"Eh, ortada histeri vakası olduğunu varsayarsak."

"Ne demek istiyorsunuz?"

Karras kâğıdı çekerek parmaklarının arasından sabit hızla geçirmeyi sürdürürken "Hayır, çok yaygın olarak bilinen bir şey değil sanırım," dedi... "Ama Iteka adlı bir Belçikalı, histeri nöbetlerinin grafikte oldukça tuhaf iniş çıkışlara yol açar gibi göründüğünü keşfetmişti... Çok küçük ama hep aynı örüntü. Burada onu arıyorum ve görmüyorum."

Klein ifadesiz bir yüzle "Bak sen şu işe," diye homurdandı.

Karras kâğıda göz atmayı kesip başını kaldırarak adama baktı. "Bu grafiği elde ettiğinizde kız rahatsızdı kesinlikle, değil mi?"

"Evet, öyle diyebilirim. Evet. Evet, öyleydi."

"Öyleyse, test sonucunun bu kadar mükemmel olması tuhaf değil mi? Normal ruh hâlindeki özneler bile kendi beyin dalgalarını en azından normal sınırlar dahilinde etkileyebilir, ki Regan o sırada rahatsızdı da... Yani, *birtakım* sert iniş çıkışlar olması gerekmez miydi? Eğer—"

Kapıyı aralayan bir hemşire "Doktor, Bayan Simmons sabırsızlanıyor," diye araya girdi.

"Tamam, geliyorum," dedi Klein. Hemşire telaşla giderken adam koridora doğru bir adım attı fakat sonra kapının kenarını kavrayarak döndü. Tonlamasız bir sesle "Histeriden bahsetmişken," dedi. "Kusura bakmayın. Kaçmam gerek."

Klein kapıyı arkasından kapadı. Karras koridorda uzaklaşan adamın ayak seslerini, bir kapının açılışını ve ardından Klein'ın "Eee, bugün nasılız bakalım, Bayan..." deyişini duydu. Kapının kapanmasıyla birlikte, daha fazlası duyulmaz oldu. Grafiği incelemeye geri dönen Karras, bu işi bitirince sayfayı katlayıp bantladı ve resepsiyondaki hemşireye iade etti. *Bir şey.* Piskopos'u Regan'ın histerik olmadığına, dolayısıyla da zaptedilmiş olabileceğine ikna etmekte kullanabileceği bir şeydi bu. Fakat EEG, bir başka gizem koymuştu ortaya: Neden büyük iniş çıkışlar yoktu? Neden hiç yoktu?

Karras arabayla Chris'in evine dönmeye koyuldu fakat Prospect Sokağı ile Otuz Beşinci Sokak'ın köşesindeki trafik ışıklarında donakaldı: Karras ile Cizvit lojmanının arasına park edilmiş bir arabanın şoför koltuğunda Kinderman oturuyordu; adam dirseğini pencereden çıkarmış, dosdoğru ileriye bakıyordu. Karras, Cinayet Masası Dedektifi'nin onu görmesine fırsat vermeden sağa saptı. Hızla park yeri bulup arabayı park etti ve inip aracı kilitledi, ardından da lojmana gidercesine yürüyerek köşeyi saptı. Kaygıyla *Evi mi gözetliyor?* diye düşündü. Zihninde Dennings'in hayaletimsi görüntüsü canlandı tekrar. Kinderman şey düşünmüş olabilir miydi, Regan'ın...?

Sakin ol, oğlum! Sakin ol! Yavaş!

Arabanın yanına gidip eğilerek başını yolcu penceresinden soktu. Hoş bir tavırla "Merhaba, Yüzbaşı," dedi. "Beni ziyarete mi geldin, yoksa boş boş oturuyor musun sadece?"

Şaşırmış görünen Dedektif hemen döndü, sonra da ağzı kulaklarına varana dek gülümsedi. "Aaa, Peder Karras! *İşte* oradasın! Seni görmek güzel!"

Karras *Gafil avlandı,* diye düşündü. *Ne haltlar karıştırıyor? Kay-*

gılandığını belli etme! Kaygısız numarası yap! "Ceza yazarlar, bilmiyor musun?" Karras bir trafik levhasını gösterdi. "Hafta içleri gündüz dört ila altı arasında park yasaktır."

Kinderman "Boş ver," diye homurdandı. "Bir rahiple konuşuyorum. Georgetown'daki bütün sayaç memurları Katolik'tir."

"Nasılsın?"

"Açıkçası ancak idare eder durumdayım, Peder Karras. Ya sen?"

"Halimden şikâyet edemem. O vakayı çözebildin mi?"

"Hangisini?"

"Hani şu film yönetmeninin vakasını?"

"Ha, onu diyorsun." Dedektif boş ver dercesine elini salladı. "Hiç sorma! Baksana, bu gece ne yapıyorsun? Meşgul müsün? Biograph'a iki biletim var. *Othello* oynuyor."

"Filmde kimin oynadığına bağlı."

"Kim mi oynuyor? Othello'yu John Wayne, Desdemona'yı da Doris Day oynuyor. Mutlu oldun mu? Beleş biletim var diyorum, sinir bozucu ölçüde müşkülpesent Peder Marlon seni! William F. Shakespeare diyorum! Kimin oynayıp oynamadığı önemli değil! Eee, geliyor musun?"

"Maalesef reddetmem gerekecek. Acayip yoğunum."

Cizvit'in yüzünü inceleyen Dedektif esefle "Bunu görebiliyorum," dedi. "Geç saatlere kadar mı çalışıyorsun? Berbat görünüyorsun."

"Ben *hep* berbat görünürüm."

"Ama şimdi her zamankinden de fazla. Haydi ama! Bir geceliğine kaçamak yap! Keyif alacaksın!"

Karras sınama yapmaya, adamın bam teline dokunmaya karar verdi. "O filmin oynadığına emin misin?" diye sordu. Dedektif'in gözlerini inceliyordu durmadan. "Biograph'ta Chris MacNeil'ın bir filminin oynadığına yemin edebilirdim."

Dedektif bir an kalakaldıktan sonra çabucak "Hayır, yanılıyorsun," dedi. "*Othello* oynuyor."

"Ya? Seni bu mahalleye getiren ne peki?"

"Sen! Filme davet etmeye geldim sadece!"

"Evet, telefon etmektense arabayla gelmek daha kolaydır sanırım."

Dedektif hiç ikna edici olmayan bir şekilde, masum görünme çabasıyla kaşlarını kaldırdı. "Telefonun meşguldü."

Cizvit sessizce ve ciddiyetle ona baktı.

Kinderman "Eee, sorun ne?" diye sordu. "Ne?"

Karras elini uzatıp Kinderman'ın gözkapağını kaldırdı ve gözünü inceledi. Kaşlarını çatarak "Bilmiyorum," dedi. "Berbat görünüyorsun. Mitomaniye yakalanmış olabilirsin."

"O ne demek bilmiyorum. Ciddi bir şey mi?"

"Evet ama ölümcül değil."

"Nedir? Meraktan delirdim şimdi!"

"Git araştır," dedi Karras.

"Bak, artistlik yapma. Sezar'ın hakkını biraz da olsa Sezar'a vermelisin bazen. Ben kanunum. İstesem seni sınırdışı ettirebilirim, biliyor musun?"

"Hangi sebeple?"

"Bir psikiyatr insanları sinirlendirmemelidir, *goyim*'ler* de buna bayılırdı açıkçası. Canlarını sıkıyorsun, Peder. Hayır, onları utandırıyorsun aslında. Buna kimin ihtiyacı var ki? Svetşört ve spor ayakkabı giyen bir rahibe!"

Hafifçe gülümseyen Karras başıyla onayladı. "Gitmeliyim. Kendine iyi bak." Pencere çerçevesine, veda niyetine iki kez pat pat vurduktan sonra dönüp malikânenin girişine doğru yavaşça yürüdü.

Dedektif, boğuk bir sesle Karras'ın arkasından seslendi: "Bir psikanaliste görün!" Sonra gözlerindeki sıcak ifadenin yerini derin kaygı aldı. Arabasının ön camından eve göz attıktan sonra motoru çalıştırıp sokakta ilerledi. Karras'ın yanından geçerken korna çalıp el salladı. El sallayarak karşılık veren Karras, Kinderman'ın arabasının Otuz Altıncı Sokak'a sapmasından sonra bir süre öylece durup,

* Yahudi olmayan kişiler. *—çn*

titreyen eliyle alnını hafifçe ovuşturdu. Cidden Regan yapmış olabilir miydi? Regan, Burke Dennings'i öyle korkunç bir şekilde öldürmüş olabilir miydi? Karras yanan gözlerle dönüp yukarıya, Regan'ın penceresine bakarken *Bu evin içinde ne var, Tanrı aşkına?* diye düşündü. Kinderman da Regan'la görüşmeyi talep etmeden önce daha ne kadar bekleyecekti? Dennings kişiliğini görmeye ne zaman fırsatı olacaktı? Duymaya? Regan'ın akıl hastanesine kapatılmasına ne kadar kalmıştı? Veya ölmesine?

Karras'ın Kançılarya'ya şeytan çıkarma ayini başvurusunda bulunmak için hazırlanması gerekiyordu.

Hızlı adımlarla sokağın karşısına geçip Chris MacNeil'ın evine gitti ve zili çalıp, Willie'nin onu içeri almasını bekledi.

"Hanfendi şekerleme yapıyor şimdi," dedi kadın.

Karras başıyla onayladı. "İyi. Bu iyi." Kadının yanından geçip üst kata, Regan'ın yatak odasına gitti. Tam kalbinden yakalaması gereken bir bilginin peşindeydi.

İçeri girince Karl'ın pencerenin yanında, sandalyede oturduğunu gördü. Kollarını kavuşturmuş olan, gözlerini Regan'dan ayırmadan sessizce bakan adam koyu ve sert bir tahta parçasını andırıyordu.

Karras yatağın yanına gidip aşağı baktı. Süt beyazı sis gibi gözakları; başka bir dünyadan gelen mırıltılar, büyü sözleri. Karras yavaşça eğilip Regan'ın kayışlarından birini çözmeye başladı.

"*Hayır,* Peder! *Hayır!*"

Karl yatağa koşup Cizvit'in kolunu sertçe geriye çekti. "Çok kötü, Peder! Güçlü! O çok güçlü!"

Karras, Karl'ın gözlerindeki korkunun gerçek olduğunu fark etti. Regan'ın sahiden sıradışı ölçüde güçlü olduğunu artık biliyordu. Regan o işi yapmış olabilirdi. Dennings'in boynunu ters çevirmiş olabilirdi. *Haydi ama Karras! Çabuk ol! Bir kanıt bul! Düşün!*

Sonra aşağıdan gelen bir ses. Yataktan.

"*Ich möchte Sie etwas fragen, Herr Engstrom!*"*

Aniden keşif hissine ve umuda kapılan Karras başını çevirip ya-

---

* (Alm.) "Size bir şey sormak istiyorum, Bay Engstrom!" *–çn*

tağa bakınca, Regan'ın şeytani çehresinin Karl'a sırıttığını gördü. Yaratık "*Tanzt Ihre Tochter gern?*" diye iğneledikten sonra alaycı kahkahalar patlattı. Almanca. Yaratık, Karl'ın yumru ayaklı kızının dans etmeyi sevip sevmediğini sormuştu! Heyecanlanan Karras, Karl'a dönünce adamın yanaklarının kızardığını gördü. Eklemleri beyazlaşacak kadar yumruklarını sıkmış olan Karl, kahkaha atmayı sürdüren Regan'a hiddetle bakıyordu.

Karras "Karl, sen çıksan iyi olur," diye uyardı.

İsviçreli başını iki yana salladı. "Hayır, kalıyorum ben!"

Cizvit sertçe "Gider misin lütfen," diyerek Karl'la bakıştı... Hizmetkâr, o azimli bakışlar karşısında bir iki saniye daha direndikten sonra dönüp hızla odadan çıktı. Kapı kapanınca bıçak gibi kesilen kahkahaların yerini yoğun, boğucu sessizlik aldı.

Karras bakışlarını yatağa çevirdi. İblis onu seyrediyordu. Memnun görünüyordu. Çatlak sesle "Geri geldin demek," dedi. "Şaşırdım. Kutsal su meselesi konusunda düştüğün utanç verici durumdan sonra bir daha gelmeyebilirsin diye düşünmüştüm. Ama rahiplerin utanmaz olduğunu unutmuşum."

Karras birkaç derin nefes alarak kendini odaklanmaya, düzgün düşünmeye zorladı. Posesyon konusunda dil sınavının geçilebilmesi için, konuşma sırasında anlaşılır ve konuşmanın bağlamına uygun laflar edilmesinin şart koşulduğunu biliyordu; böylece, söylenen sözlerin gömülü dilsel anılardan ibaret olmadığı kanıtlanırdı. *Sakin! Yavaş ol! O kızı hatırladın mı?* Zaptedilmiş olduğu iddia edilen, Parisli bir ergen hizmetçi deliryum hâlindeyken, anlaşılmaz laflar edip durmuştu usulca; sonunda kızın Süryanice konuştuğu anlaşılmıştı. Karras bunun yol açtığı heyecanı düşünmeye zorladı kendini; en sonunda, kızın bir ara bir pansiyonda çalıştığı ve orada kalanlardan birinin ilahiyat öğrencisi olduğu, bu öğrencinin de sınavlardan önce odasında dolanarak ve merdivenleri inip çıkarak, yüksek sesle Süryanice çalıştığı öğrenilmişti. Kız bu sesleri duymuştu.

Sakin ol. Kendini yakma.

---

* (Alm.) "Kızınız dans etmeyi seviyor mu?" *–çn*

Karras "*Sprechen Sie deutsch?*" diye sordu.

"Yine mi oyunlar?"

Cizvit "*Sprechen Sie deutsch?*" diye tekrarladı... Nabzı hâlâ, o küçük umutla küt küt atıyordu.

İblis pis pis sırıtarak "*Natürlich,*"** diye karşılık verdi. "*Mirabile dictu...*"*** Sence de öyle değil mi?"

Cizvit'in kalp atışları hızlandı. Sırf Almanca değil, Latince de! Hem de konuşmanın bağlamına uygun şekilde! Karras çabucak "*Quod nomen mihi est?*" diye sordu: Adım ne?

"Karras."

Bunun üzerine Rahip heyecanla devam etti.

"*Ubi sum?*" Neredeyim?

"*In cubiculo.*" Bir odada.

"*Et ubi est cubiculum?*" Peki bu oda nerede?

"*In domo.*" Bir evde.

"*Ubi est Burke Dennings?*" Burke Dennings nerede?

"*Mortuus.*" Öldü.

"*Quomodo mortuus est?*" Nasıl öldü?

"*Inventus est capite reverso.*" Başı geriye dönmüş hâlde bulundu.

"*Quis occidit eum?*" Onu kim öldürdü?

"Regan."

"*Quomodo ea occidit ilium? Dic mihi exacte!*" Onu nasıl öldürdü? Ayrıntılarıyla anlat!

İblis sırıtarak "Eh, şimdilik bu kadar eğlence yeter," dedi. "Evet, oldukça yeterli bence. Gerçi Latince soru sorarken Latince *yanıtları* da bizzat düşündüğün fikri aklına gelir sanırım – yani, sen sensin sonuçta." Güldü. "Tamamen bilinçaltınla elbette. Evet, bilinçaltı olmasa ne yapardık, Karras? Lafı nereye getirdiğimi görüyor musun? Ben hiç Latince bilmiyorum! Senin zihnini okuyorum! Yanıtları senin kafanın içinden aldım, o kadar!"

---

* (Alm.) "Almanca konuşuyor musunuz?" *–çn*

** (Alm.) "Doğal olarak." *–çn*

*** (Lat.) "Söylemesi [telaffuzu] muhteşem." *–çn*

Duyduğu kesinlik hissi yerle bir olan Karras can sıkıntına kapıldı bir an; zihnine yerleştirilmiş ısrarcı şüphe karşısında, boş yere umutlandığı hissiyle rahatsız oldu.

İblis kıkırdadı. Çatlak sesle "Evet, aklına bu düşüncenin geleceğini biliyordum, Karras," dedi. "Senden bu yüzden bu kadar hoşlanıyorum, sevgili lokma; evet, bütün mantıklı insanlara bu yüzden değer veriyorum."

İblis başını geriye atarak çılgınca kahkahalar attı.

Cizvit'in hızla ve telaşla işleyen zihni, birden fazla cevabı olan sorular oluşturuyordu. *Ama belki de yanıtların hepsini birden düşünürüm!* diye fark etti. *Öyleyse yanıtını bilmediğin bir soru sor!* diye mantık yürüttü. Yanıtı sonradan kontrol edip, doğru olup olmadığına bakabilirdi.

Kahkahaların dinmesini bekledikten sonra konuştu:

"*Quam profundus est imus Oceanus Indicus?*" Hint Okyanusu'nun en derin kesiminin derinliği ne kadardır?

Şeytanın gözleri parladı. "*La plume de ma tante.*"*

"*Responde Latine.*"**

"*Bon jour! Bonne nuit!*"***

"*Quam–*"

Yaratığın gözleri yukarı devrilince ve anlaşılmaz laflar eden varlık belirince Karras sustu. Sabırsızca ve can sıkıntısıyla, sertçe "İblisle tekrar konuşayım!" dedi.

Sadece sessizlik. Soluklar.

"Burke Dennings'le konuşayım!"

Hıçkırık. Kesik nefesler. Hıçkırık.

"Burke Dennings'le konuşayım!"

Hıçkırıklar düzenli ve şiddetli bir şekilde sürüyordu. Karras başını eğip iki yana salladıktan sonra ayaklarını sürüyerek, aşırı kabarık

---

* (Fr.) "Teyzemin tüy kalemi." "Konuyla alakası yok" anlamında. *–çn*

** (Lat.) "Latince karşılık ver." *–çn*

*** (Fr.) "İyi günler! İyi geceler!" *–çn*

bir koltuğa gidip oturdu ve arkasına yaslanıp gözlerini kapadı. Gergindi. İşkence çekiyordu. Ve bekliyordu...

Zaman geçti. Karras uyuklamaya başladı. Sonra birden irkilerek başını kaldırdı. *Uyanık kal!* Sonra ağırlaşmış gözkapaklarını kırparak Regan'a baktı. Hıçkırıklar kesilmişti. Kızın gözleri kapalıydı. Uyuyor muydu?

Karras kalkıp yatağa gitti; eğilip Regan'ın nabzını ölçtü, ardından da dudaklarını inceledi. Kuruyup çatlamışlardı. Karras doğrulup biraz bekledi, en sonunda da odadan çıktı ve Sharon'ı bulmak için mutfağa indi. Kadın masada oturmuş, çorba içiyor ve sandviç yiyordu. "Size bir şeyler hazırlayayım mı, Peder Karras?" diye sordu. "Acıkmış olmalısınız."

Karras "Hayır, acıkmadım," diye karşılık verdi. "Teşekkürler." Oturdu ve uzanıp, Sharon'ın daktilosunun yanındaki kalemle not defterini aldı. "Kız hıçkırıp duruyor," dedi. "Ona Compazine yazılmış mıydı?"

"Evet, elimizde var."

Karras not defterine yazıyordu. "Öyleyse bu gece ona yirmi beş miligramlık tabletin yarısını verin."

"Tamam."

Karras "Dehidrasyon başlamış," diye devam etti... "Bu yüzden, onu intravenöz beslenmeye geçiriyorum. Sabah ilk iş, tıbbi malzemeler satan bir dükkânı arayıp söyleyin, şunları acilen getirsinler." Not defterini masanın üstünden Sharon'a doğru kaydırdı. "Bu arada, kız şimdi uyuyor; yani Sustagen'le beslemeye başlayabilirsiniz."

Sharon başıyla onayladı. "Tamam. Başlarım." Çorbasını kaşıklarken not defterini çevirip listeye baktı. Karras kadını inceledi. Sonra kaşlarını çatarak odaklandı. "Siz onun öğretmeni misiniz?" dedi.

"Evet, öyleyim."

"Ona Latince öğretmiş miydiniz?"

"Latince mi? Hayır, Latince bilmiyorum. Niye ki?"

"Almanca?"

"Sadece Fransızca."

"Hangi seviyede? *La plume de ma tante?*"

"Ancak o kadar."

"Ama Almanca veya Latince bilmiyorsunuz."

"Evet."

"Gerçi Engstromlar... Onların Almanca konuştuğu olmuyor mu?"

"Eee, şey, elbette."

"Regan'ın yanında?"

Sharon ayağa kalkıp omuz silkti. "Eee, şey, bazen evet, sanırım." Ellerinde tabaklarıyla mutfak lavabosuna giderken "Aslında gayet eminim," dedi.

Karras "Siz Latince çalıştınız mı hiç?" diye sordu.

Sharon kıkırdayarak yanıt verdi: "Ben, Latince? Hayır, çalışmadım."

"Ama duysanız tanırsınız?"

"Hı hı, sanırım."

Kadın, çorba kâsesini yıkayıp rafa koydu.

"Yanınızda Latince konuştuğu oldu mu?"

"Regan'ın mı?"

"Evet. Hastalandığından beri."

"Hayır, asla."

"Başka bir dilde konuştuğu olmadı mı hiç?"

Sharon musluğu kapadı; düşünceli görünüyordu. "Şey, yanılmış olabilirim sanırım ama..."

"Ama ne?"

"Şey, düşünüyorum da..." Sharon kaşlarını çattı. "Şey, onun bir keresinde Rusça konuştuğunu duyduğuma yemin edebilirim."

Karras öylece baktı; boğazı kupkuru kesilmişti. "Siz Rusça biliyor musunuz?" diye sordu.

"Eh, idare eder seviyede. Üniversitede iki yıl Rusça dersine girmiştim, o kadar."

Karras'ın süngüsü düştü. *Demek ki Regan o Latince sözleri zihnimden okumuş sahiden!* diye düşündü. Boş gözlerle bakarak başını indirip alnını avucuna yaslayarak şüpheyle düşündü: *Telepati büyük*

gerilim hâllerinde daha sık görülür: Odadaki birinin bildiği bir dilde konuşurlar hep: "...benimle aynı şeyleri düşündüğü oluyor...": "Bon jour...": "La plume de ma tante...": "Bonne nuit..." Karras kanın tekrar şaraba dönüşmesini böyle düşüncelerle, kederle izledi.

Ne yapmalı? *Uyu biraz. Sonra tekrar gel ve bir daha dene... Bir daha dene...* Karras kalkıp, sulanmış gözlerle Sharon'a baktı. Kadın sırtını lavaboya yaslayıp eğilmiş, kollarını kavuşturmuş, düşünceli ve meraklı bir edayla onu izliyordu. "Ben lojmana gidiyorum," dedi Karras. "Regan uyanır uyanmaz arayın lütfen."

"Evet, sizi ararım."

"Ve Compazine. Tamam mı? Unutmazsınız?"

Kadın başını iki yana salladı. "Hayır, hemen hallederim."

Başıyla onaylayan Karras ellerini arka ceplerine sokup aşağı baktı; Sharon'a söylemeyi unuttuğu bir şey olup olmadığını düşünmeye çalışıyordu. Yapılacak bir şeyler olurdu hep; her şey hallolduktan sonra bile, gözden kaçırılmış bir şeyler kalırdı hep.

Sekreterin ciddiyetle "Peder, neler oluyor?" diye sorduğunu duydu. "Mesele nedir? Rags'e ne oluyor, cidden?"

Karras dalgın ve acılı gözlerini kaldırdı. Tükenmiş bir tavırla "Bilmiyorum," dedi. "Gerçekten bilmiyorum."

Dönüp mutfaktan çıktı.

Antreden geçerken, arkasından hızla yaklaşan birinin ayak seslerini duydu. "Peder Karras!"

Karras dönünce Karl'ın onun kazağını getirdiğini gördü.

Hizmetkâr kazağı verirken "Çok üzgünüm," dedi. "Çok daha önce halletmeyi düşünüyordum. Ama unuttum ben."

Kazağı Karras'a verdi. Kusmuk lekeleri gitmişti ve kazakta hoş bir koku vardı. Rahip usulca "Çok düşüncelisin, Karl," dedi. "Sağ ol."

Karl ağlamaklı gözlerle ve titrek sesle "Asıl *siz* sağ olun, Peder Karras," dedi. "Regan Hanım'a yardım ettiğiniz için sağ olun." Sonra utanıp başını öte tarafa çevirdi ve dönüp hızla yürüyerek uzaklaştı.

Karras onu seyrederken, Karl'ı Kinderman'ın arabasında gör-

düğünü hatırladı. Neden? Şimdi daha fazla gizem, daha fazla kafa karışıklığı. Karras bezgince dönüp kapıyı açtı. Gece olmuştu. Karras umutsuzca karanlıktan çıkıp karanlığa adım attı.

Bir an önce uyuma hevesiyle sokağın karşısına geçip lojmana gitti fakat Dyer'ın odasına uğramaya karar verdi. Kapıyı çaldı, içeriden "Gel ve din değiştirme propagandasına maruz kal!" dendiğini duyunca da içeri girdi... Dyer, IBM Selectric'iyle yazıyordu. Genç Cizvit yazmayı sürdürürken Karras onun yatağının kenarına çöktü.

"Hey, Joe!"

"Hı hı, dinliyorum. Ne var?"

"Resmi şeytan çıkarma ayini düzenlemiş birini tanıyor musun?"

"Joe Louis, Max Schmeling, Yirmi İki Haziran 1938."

"Joe, ciddi ol."

"Hayır, *sen* ciddi ol. Şeytan çıkarma ayini mi? Şaka mı yapıyorsun?"

Yanıt vermeyen Karras, yazmayı sürdüren Dyer'ı ifadesizce izledi saniyeler boyunca; sonunda kalkıp kapıya yürüdü. "Evet, Joe," dedi... "Şaka yapıyordum."

"Ben de öyle düşünmüştüm."

"Kampüste görüşürüz."

"Daha komik espriler bul."

Koridorda yürüyen Karras odasına girerken aşağı bakınca yerde pembe bir mesaj kâğıdı gördü. Eğilip aldı. Mesaj Frank'tendi. "Lütfen ara..."

Karras telefon edip, enstitü müdürüyle görüşme yapmak istediğini söyledi; bağlanmayı beklerken serbest eline, sağ eline baktı. Eli çaresizlikle karışık umutla titriyordu.

"Alo?" Tiz ses. Bir oğlan çocuğu.

"Babanla konuşabilir miyim lütfen."

"Evet. Bir saniye." Telefondan gelen tıkırtılar. Sonra çabucak alınan ahize. Hâlâ oğlan. "Kimsiniz?"

"Peder Karras."

"Peder Karits?"

"Karras. Peder Karras..."

Ahize tekrar bırakıldı.

Karras titreyen elini kaldırıp parmak uçlarıyla hafifçe alnına dokundu.

Telefon gürültüsü.

"Peder Karras?"

"Ah, merhaba, Frank. Sana ulaşmaya çalışıyordum."

"Ah, kusura bakma. Senin bantlar üstünde evde çalışıyordum."

"İşin bitti mi?"

"Evet, bitti. Bu arada, bu kayıtlar ne acayipmiş."

Karras gerginliğini belli etmemeye çalışarak "Evet, biliyorum," dedi. "Eee, şimdiye kadar durum ne? Ne buldun?"

"Şey, öncelikle şu 'örnek ve örnekçe' oranı..."

"Evet, Frank?"

"Şimdi, elimdeki numune kesin konuşmak için yeterli değil, anlarsın ya; ama çok yakın diyebilirim, yani en azından böyle şeylerde olabileceği kadar yakın. Eh, her halükârda, bantlardaki iki farklı ses muhtemelen ayrı kişilikler diyebilirim."

"Muhtemelen mi?"

"Şey, mahkemede yemin etmek isteyeceğim bir şey değil; hatta aradaki fark epey minimal aslında."

Karras donuk bir sesle "Minimal..." diye tekrarladı. *Eh, yolun sonuna geldik.* "Peki o anlaşılmaz laflar?" diye sordu. "Herhangi bir çeşit dil mi?"

Frank kıkırdadı.

Cizvit huysuzca "Komik olan ne?" diye sordu.

"Bu gizli bir psikolojik test miydi aslında, Peder?"

"Ne demek istiyorsun?"

"Şey, bantları filan karıştırdın herhalde. Bu—"

Karras "Frank, dil mi, değil mi?" diyerek adamın sözünü kesti.

"Eh, dil diyebilirim kesinlikle."

Aklı karışan Karras kaskatı kesildi. "Dalga mı geçiyorsun?"

"Hayır, geçmiyorum."

"Hangi dil?"

"İngilizce."

Karras bir an öylece bakakaldı; tekrar konuştuğunda sesi sinirliydi. "Frank, iletişimimiz çok zayıf gibi görünüyor... Veya espri neyse söyler misin bana?"

"Kayıt cihazın orada mı?"

Cihaz, Karras'ın masasında duruyordu. "Evet, burada."

"Tersten çalma özelliği var mı?"

"Niye ki?"

"*Var* mı?"

"Bir saniye." Karras sinirle ahizeyi bıraktı ve kayıt cihazını üst kısmından tutup kontrol etti. "Evet, var. Frank, mesele nedir?"

"Bandını makineye takıp tersten çal."

"*Ne?*"

"Başına gremlinler musallat olmuş." Frank keyifle kıkırdadı. "Bak, sen çal hele; yarın konuşuruz. İyi geceler, Peder."

"İyi geceler, Frank."

"İyi eğlenceler."

"Hı hı, evet."

Karras telefonu kapadı. Şaşkın görünüyordu. Anlaşılmaz laflar olan bandı arayıp buldu ve kayıt cihazına taktı. Önce düz çalıp başıyla onayladı. Hata yoktu. Bunlar anlaşılmaz laflardı.

Kaydı sonuna kadar çaldıktan sonra tersten çaldı. Tersten konuşan kendi sesini duydu. Sonra Regan'ın iblis sesi: *Marin marin Karras bizi rahat bırak bizi rahat...*

İngilizce! Manasız! Ama yine de İngilizce!

Karras *Kız bunu nasıl yapabildi yahu?* diye merak etti.

Kaydın tamamını dinledi, ardından da tekrar tamamını çaldı. Ve tekrar. Sonra konuşma düzeninin de tersine çevrilmiş olduğunu fark etti. Bandı durdurup başa sardı, ardından da elinde kalem ve not defteriyle oturup bandı baştan çalmaya ve söylenen sözleri yazmaya başladı; kayıt cihazını neredeyse aralıksız durdurup oynatarak, hararetle ve uzun süre uğraştı. Nihayet işi halledince, ikinci

bir sayfada bir başka transkripsiyon hazırladı; bu kez sözlerin sıralamasını tersine çevirdi. Sonra arkasına yaslanıp okudu:

...tehlike. Henüz değil. [anlaşılmaz] ölecek. Vakit az. Şimdi o [anlaşılmaz]. Bırak kız ölsün. Hayır, hayır, tatlı! Vücudunun içi tatlı! Hissediyorum! Bir [anlaşılmaz] var. Cehennem çukurundan [anlaşılmaz] iyidir. Bize zaman tanı. Rahipten kork! O [anlaşılmaz]. Hayır, hayır bu değil: o [anlaşılmaz], hani şu [anlaşılmaz]. O hasta. Ah, kan, kanı hisset, nasıl da [şarkı söylüyor?].

Bantta soru soran Karras'ın sesi: "Kimsin?" Yanıt:

Ben hiç kimseyim. Ben hiç kimseyim.

Sonra Karras: "Adın bu mu?" Ve yanıt:

Adım yok. Ben hiç kimseyim. Çokluğum. Bizi rahat bırak. Bırak vücutta ısınalım. Vücuttan cehennem çukuruna [anlaşılmaz] yapma, [anlaşılmaz] içine. Bizi terk et. Bizi terk et. Bizi rahat bırak. Merrin. Merrin.

Karras çıkardığı transkripsiyonu tekrar tekrar okudu; oradaki tonun, birden fazla kişinin konuştuğu hissinin etkisine kapılmıştı.... Sonunda, o sözler tekrarlar yüzünden sıkıcı ve sıradan gelmeye başlayınca transkripsiyonu bırakıp yüzünü, gözlerini, düşüncelerini ovuşturdu. O bilinmeyen bir dil değildi. Tersten yazabilmeye de paranormal, hatta sıradışı bir yeti bile denemezdi. Fakat tersten *konuşmak:* Söylenenlerin fonetiğini, tersten çalındıklarında anlaşılır olacak şekilde ayarlamak ve değiştirmek; böyle bir performans, Jung'un bahsettiği hiperstimule aklın, hızlanmış bilinçaltının bile ötesinde değil miydi? Hayır, bir şey... Belleğin sınırındaki bir şey. Karras birden hatırladı. Raflarına gidip bir kitabı aradı: Jung'un *Okült Denen Fenomenlerin*

Psikolojisi ve Patolojisi'ni. Kitabın sayfalarını hızla karıştırarak ararken *Burada benzer bir şey var,* diye düşünüyordu. Neydi?

Buldu: Otomatik yazım üstüne bir deneyin anlatısı; süjenin bilinçaltı, kendi sorularını anagramlarla yanıtlayabiliyor gibiydi. *Anagramlarla!*

Karras kitabı masanın üstünde açıp üzerine eğildi ve deneyin bir bölümünün anlatısını okudu:

3. GÜN

İnsan nedir? *Tefi hasl esble lies.*[*]
Bu bir anagram mı? *Evet.*
Kaç kelime içeriyor? *Beş.*
İlk kelime ne? *See.*[**]
İkinci kelime ne? *Eeeee.*
See? Bunu ben mi yorumlayayım? *Dene!*

Süje şu çözümü bulmuştu: *"The life is less able."* Bu entelektüel söz karşısında hayrete kapılmış, onu kendisinden bağımsız bir zekânın varlığının kanıtı olarak görmüş gibiydi. Bu yüzden sorulara devam etmişti:

Kimsin? *Clelia.*
Kadın mısın? *Evet.*
Dünyada yaşadın mı? *Hayır.*
Yaşayacak mısın? *Evet.*
Ne zaman? *Altı yıl içinde.*
Benimle neden konuşuyorsun? *E if Clelia el.*

---

* İngiliz psişik araştırmacı Frederic W. H. Myers tarafından "Life is the less able"ın (Yaşam daha az muktedirdir) veya "Every life is yes"in (Her yaşam evettir) anagramı olarak yorumlanmıştır. *–çn*

** (İng.) Gör. *–çn*

Süje bu yanıtı "I, Clelia, feel"ın* anagramı olarak yorumlamıştı.

4. GÜN

Soruları yanıtlayan ben miyim? *Evet.*
Clelia orada mı? *Hayır.*
Oradaki kim peki? *Hiç kimse.*
Clelia diye biri var mı? *Hayır.*
Dün kiminle konuşuyordum peki? *Hiç kimseyle.*

Karras okumayı kesip başını iki yana salladı. *Burada paranormal bir durum yok,* diye düşündü... *Zihnin sınırsız kabiliyetlerinin kanıtı var sadece.* Bir sigara alıp oturdu ve yaktı. *"Ben hiç kimseyim. Çokluğum."* Regan'ın konuşmasının bu tuhaf kısmının kaynağını merak etti. Clelia'yla aynı yerden mi gelmişti? Ortaya çıkan kişiliklerden mi?

"Merrin... Merrin..." "Ah, kan..." "O hasta..."

Şeytan kitabına dalgın gözlerle bakan Karras, açılış kısmını karamsarca açıp okudu: *"Ejderha liderim olmasın..."* Duman salarken gözlerini kapadı ve öksürünce yumruğunu ağzına götürdü, boğazının acıdığını hissedince de sigarayı kül tablasında söndürdü. Bitkince, yavaşça ve beceriksizce kalkıp odanın ışığını kapadı; jaluzileri indirdi; ayakkabılarını çıkarıp attı ve dar yatağına yüzüstü yığıldı. Aklından bölük pörçük düşünceler geçiyordu peş peşe: Regan. Kinderman. Dennings. Ne yapmalıydı? Yardım etmeliydi! Yardım etmek zorundaydı! Ama nasıl? Elinde pek bir şey yokken Piskopos'u mu denemeliydi? Bunu istemiyordu. Onu ikna etmesi mümkün değildi.

Soyunmayı, yorganın altına girmeyi düşündü.

Fazla yorgundu. Bu yük. Karras özgür olmak istiyordu.

"...Bizi rahat bırak!"

Derin bir uykuya yavaşça dalmaya başlarken, dudakları nere-

---

* (İng.) "Ben, Clelia, hissediyorum." *—çn*

deyse fark edilmeyecek şekilde hareket ederek, sessizce "*Beni rahat bırakın,*" diyordu. Sonra birden başını kaldırdı; onu uyandıran şey, hırıltılı soluklar ve usulca buruşturulan selafonun yumuşak sesiydi; gözlerini açınca odasında bir yabancı gördü... Biraz kilolu, orta yaşlı, çilli bir rahip; ince telli kızıl saçı, kelleşmeye yüz tutmuş kafasında dümdüz geriye taranmıştı. Aşırı kabarık bir köşe koltuğuna oturmuş olan adam, bir yandan Karras'ı seyrederken bir yandan da bir Gauloises paketini açıyordu. Rahip gülümsedi. "Ah, şey... Merhaba."

Karras bacaklarını yere indirip oturdu.

"Hı hı, merhaba ve güle güle," diye homurdandı. "Kimsin ve odamda ne işin var be adam?"

"Bakın, kusura bakmayın ama kapınızı çaldım ve karşılık vermediniz; kapının kilitli olmadığını görünce de girip bekleyeyim dedim. Sonra da sizi gördüm!" Rahip koltuğun yanına, duvara eğik yaslanmış bir çift koltuk değneğini gösterdi. "Koridorda çok bekleyemezdim, anlarsınız ya; ancak bir süre ayakta durabiliyorum... Bir noktadan sonra oturmam gerekiyor. Beni bağışlarsınız umarım. Ben Ed Lucas bu arada. Rahip Başkan'ınız sizinle görüşmemi tavsiye etti."

Karras hafifçe kaşlarını çatarak başını yana eğdi.

"'Lucas' mı dedin?"

"Evet, hep Lucas," diyen Rahip sırıtarak uzun, nikotin lekeli dişlerini sergiledi. Paketten bir sigara çıkarmıştı, şimdi de elini cebine sokarak çakmak arıyordu. "Sigara içsem rahatsız olur musunuz?"

"Yoo, iç. Ben de tiryakiyim."

Lucas koltuğunun yanındaki sehpada bulunan kül tablasındaki ezilmiş izmaritlere göz atarak "Eee, şey, evet," dedi. Rahip, sigara paketini Karras'a uzattı. "Gauloise deneyin?"

"Teşekkürler, hayır. Bak, seni Tom Bermingham mı gönderdi demiştin?"

"Bizim sevgili Tom. Hı hı, biz 'ahbabız'. Regis'te liseyi aynı sınıfta okumuştuk; sonra da Hudson'da, St. Andrews'te birlikte üçüncü dönem eğitimi aldık. Evet, Tom sizinle görüşmemi tavsiye etmişti; ben de New York'tan Greyhound'la geldim. Fordham'da oturuyorum."

Karras'ın keyfi yerine geldi birden. "Ah, New York!" dedi. "Görev değişikliği başvurumla mı ilgili bu?"

"Görev değişikliği mi? Hayır, o konuda hiç bilgim yok. Benimki şahsi bir mesele," dedi Rahip.

Karras'ın sönen umutlarıyla birlikte omuzları çöktü. Daha durgun bir sesle "Eh, tamam öyleyse," dedi. Kalkıp masasının ardındaki düz sırtlı ahşap sandalyeye gitti ve çevirip oturdu; ardından da Lucas'ı soğukkanlılıkla incelemeye, değerlendirmeye başladı. Böyle yakından bakınca Rahip'in siyah takım elbisesi buruşuk ve sarkık, hatta eski püskü gibi geldi. Omuzlarda kepek vardı. Rahip, paketinden aldığı sigarayı sihirbaz gibi çaktırmadan cebinden çıkardığı Zippo'nun uzun ve dalgalı aleviyle yaktı; saldığı mavimsi gri, salınan dumanları seyrederken, görünüşe göre derin bir tatminle, yayvan konuşarak "Ah, sinirleri yatıştırmak için Gauloise gibisi yoktur!" dedi.

"Kaygılı mısın, Ed?"

"Biraz."

"Eh, tamam öyleyse, sadede gelelim. Buyur; söyle haydi, Ed. Sana nasıl yardımcı olabilirim?"

Lucas, Karras'ı kaygıyla süzdü. "Bitkin görünüyorsun," dedi. "Yarın görüşmemiz en iyisi olur belki. Ne dersin?" Sonra çabucak ekledi: "Evet! Evet, yarın kesinlikle! Şunları verebilir misin lütfen?"

Elini koltuk değneklerine uzatmıştı.

"Hayır, hayır, hayır," dedi Karras. "Ben iyiyim, Ed! Gayet iyiyim!"

Ellerini dizlerinin arasında kenetleyip öne eğilen Karras, Rahip'in yüzüne göz gezdirirken "Erteleme, bizim genellikle 'direniş' dediğimiz şeydir," dedi.

Lucas tek kaşını kaldırdı; gözlerinde eğlenir bir ifade var gibiydi çok hafif. "Ya, öyle mi?"

"Evet, öyle."

Karras gözlerini indirip Lucas'ın bacaklarına baktı.

"Bu seni depresyona sokuyor mu?" diye sordu.

"Ne demek istiyorsun? Ha, bacaklarımı diyorsun! Eee, şey... Bazen, sanırım."

"İrsi mi?"

"Hayır. Hayır, düştüğüm için oldu."

Karras ziyaretçisinin yüzünü inceledi bir an. O hafif, gizli gülümseyiş. Karras onu tekrar mı görmüştü? Sempatiyle "Üzüldüm," diye mırıldandı.

Lucas "Eh... Bize miras kalan dünya bu, değil mi?" diye karşılık verdi... Gauloise sigarası hâlâ ağzının kenarından sarkıyordu. Sigarayı iki parmağıyla dudaklarından aldı ve duman verirken esefle "Eh, ne yapalım," dedi.

"Evet... Peki, Ed, konuya gelelim. Tamam mı? New York'tan buraya benimle yakartop oynamaya gelmedin; orası kesin... O yüzden, dökül bakalım. Her şeyi anlat bana. Tamam mı? İçini dök."

Lucas başını hafifçe iki yana sallayarak yan tarafa baktı. "Eee, şey... Öyle uzun hikâye ki," diye söze başladı fakat sonra tekrar öksürük tutunca yumruğunu ağzına bastırmak durumunda kaldı.

Karras "İçecek bir şey ister misin?" diye sordu.

Gözleri sulanan Rahip başını iki yana salladı. Boğulurcasına konuşarak "Hayır, hayır; ben iyiyim," dedi... Spazmları geçer gibi olunca "Cidden!" diye ekledi. Aşağı bakıp ceketinin ön kısmındaki külleri silkeledi. Adam "Pis bir alışkanlık!" diye homurdanırken Karras, Rahip'in ceketinin altına giymiş olduğu siyah papaz gömleğinin üstünde, rafadan yumurta lekesine benzer bir şey fark etti.

Karras "Tamam, sorun nedir?" diye sordu.

Lucas bakışlarını ona doğru kaldırarak "Sen," dedi.

Karras gözlerini kırpıştırdı. "Ben mi?" dedi.

"Evet, Damien, sen. Tom senin için felaket endişeleniyor."

Bir şeyi fark etmeye başlamış olan Karras şimdi Lucas'a sabit gözlerle bakıyordu; Lucas'ın gözlerinde ve sesinde derin bir şefkat vardı. Karras "Ed, Fordham'da ne iş yapıyorsun?" diye sordu.

"Danışmanlık yapıyorum," dedi Rahip.

"Danışmanlık yapıyorsun."

"Evet, Damien. Ben psikiyatrım."

Karras öylece bakakaldı. Boş bir ifadeyle "Psikiyatr," diye yineledi.

Lucas yana baktı. Gönülsüzce, iç geçirerek "Eee, şey, şimdi nereden başlasam?" dedi. "Emin değilim. Öyle hassas bir durum ki. *Çok* hassas." Eğilip Gauloise'ını kül tablasında söndürürken usulca "Aman, neyse, bakalım ne yapabiliriz," dedi. "Ama sonuçta sen profesyonelsin," dedi gözlerini kaldırarak... "Ve bazen kartları baştan masaya koymak en iyisidir." Rahip tekrar yumruğunun içine öksürmeye başladı. "Lanet olsun! Çok ama çok üzgünüm! Cidden!" Lucas öksürüğü kesilince Karras'ı ciddiyetle süzdü. "Bak, MacNeil'larla arandaki o çılgınca meseleyle ilgili bu."

Karras'ın tepkisi şaşkınlık oldu. "MacNeil'lar mı?" dedi hayretle. "Baksana, siz bunu nereden biliyor olabilirsiniz ki? Tom ağzından kaçırmış olamaz. Hayatta yapmaz. O aileye zararı olurdu sonuçta."

"Birtakım kaynaklar var."

"Ne kaynağı? Kim mesela? Ne mesela?"

"Önemi var mı?" dedi Rahip. "Hayır, hiç yok. Önemli olan tek şey senin sağlığın ve duygusal istikrarın, ki bu ikisinin de tehlikede olduğu açıkça ortada; MacNeil'larla arandaki şey de durumunu iyice kötüleştirecek, dolayısıyla Başkan o meseleyle ilgilenmeyi kesmeni emrediyor. Bunu kendin için yap, Karras... Ve Cemiyet'in iyiliği için!" Gür kaşları neredeyse birbirine değecek kadar yakınlaşmış olan Rahip başını eğdi; bakışları ve çehresi tehditkâr görünüyordu şimdi. "O meseleyle ilgilenmeyi kes!" diye uyardı... "O iş daha büyük bir felakete yol açmadan... Durum daha da kötüleşmeden, *çok* daha kötüleşmeden! Kutsal mekânlarımızın daha fazla kirletilmesini istemeyiz, değil mi Damien?"

Karras ziyaretçisine önce akıl karışıklığıyla, sonra da şokla bakakaldı.

"Kutsal mekânların kirletilmesi mi? Ed, sen neden bahsediyorsun? Akıl sağlığımın *o olaylarla* ne alakası var?"

Lucas koltuğunda arkasına yaslandı. Alaycı bir tavırla "Ah, yapma ama!" dedi. "Zavallı anneni bırakıp Cizvitlere katılıyorsun ve kadıncağız tek başına, sefalet içinde ölüyor? Senin durumundaki birinin bilinçaltı Katolik Kilisesi'nden nefret etmeyecek de kimden

nefret edecek?" Rahip bu noktada tekrar öne eğilerek iki büklüm olup öfkeyle "Dikkafalılık yapma!" diye fısıldadı. "*MacNeil'lardan uzak dur!*"

Bir kanaate vararak gözlerini kısmış, başını yana eğmiş olan Karras kalkıp Rahip'e tepeden bakarak, sert ve soğuk bir sesle "Kimsin sen, ahbap?" diye sordu. "*Kimsin sen?*"

Karras'ın masasındaki telefon usulca çalınca Peder Lucas kaygıyla baktı çabucak. Adam, Karras'ı "Sharon'a dikkat et!" diye uyardı ve sonra telefon birden öyle yüksek sesle çalmaya başladı ki Karras uyandı ve rüya görmüş olduğunu fark etti. Yatağında mahmurca kalkıp sendeleyerek bir ışık düğmesi bulup açtı, ardından da masasına gidip ahizeyi kaldırdı. Arayan Sharon'dı. Karras "Saat kaç?" diye sordu. Üçü biraz geçiyordu. Karras hemen eve gelebilir miydi? Karras içinden *Ah, Tanrım,* diye sızlandıysa da "Evet," dedi. Evet. Gelecekti. Bir kez daha kendini kapana kısılmış hissediyordu; boğulmuş; ağa düşürülmüş.

Yalpalayarak beyaz fayanslı banyosuna girip yüzüne soğuk su serpti, kurulanırken de Peder Lucas'ı ve rüyayı hatırladı birden. O rüyanın anlamı neydi? Belki de anlamı yoktu. Karras bunu daha sonra düşünecekti. Odasından çıkmak üzereyken kapıda durdu ve geri dönüp siyah bir yün kazak aldı; kazağı başından geçirip çekiştirerek giyerken birden durup köşe koltuğunun yanındaki sehpaya uyuşmuş hâlde bakakaldı. Derin bir nefes alıp öne doğru, yavaş bir adım atarak kül tablasına uzandı ve eline bir izmarit aldı; izmariti kaldırdı ve bir süre öylece durarak, afallamış hâlde inceledi. Bu bir Gauloise'dı. Peş peşe geçen düşünceler. Varsayımlar. Bir soğukluk. Sonra aciliyet hissi: "*Sharon'a dikkat et!*" Karras, Gauloise izmaritini kül tablasına geri bıraktıktan sonra odasından telaşla çıkıp koridorda yürüdü, ardından da Prospect Sokağı'na çıktı; hava seyrek, durgun ve rutubetliydi. Karras basamakları inip sokağın karşısına çapraz geçti; MacNeil'ların evinin açık ön kapısında Sharon'ın onu beklemekte, izlemekte olduğunu gördü. Korkmuş ve şaşkın görünen kadının bir elinde el feneri vardı, boynundaki diğer eliyse omuzla-

rına örtülmüş battaniyenin uçlarını bir arada tutuyordu. Cizvit eve girerken kadın boğuk bir sesle "Kusura bakmayın, Peder," diye fısıldadı... "Ama bunu görmeniz gerek diye düşündüm."

"Neyi?"

Sharon kapıyı sessizce kapadı. "Size göstermem gerekecek," diye fısıldadı. "Şimdi sessiz olalım. Chris'i uyandırmak istemiyorum. Bunu görmemeli." Karras eliyle çağıran kadını takip etti; merdiveni parmak uçlarına basa basa çıkarak Regan'ın yatak odasına gittiler. Cizvit içeri girince çok üşüdü birden. Oda buz gibiydi. Karras kaşlarını çatarak, soran gözlerle Sharon'a baktı... Kadın başıyla onaylayarak "Evet, Peder. Evet. Kaloriferler yanıyor," diye fısıldadı. Dönüp Regan'a, kızın loş lamba ışığında ürkünç bir şekilde parlayan gözaklarına baktılar. Regan komada gibiydi. Derin nefesler. Hareketsiz. Nazogastrik tüp takılıydı; kızın vücuduna Sustagen sızıyordu yavaş yavaş.

Sharon usulca yatağa doğru gitti. Hâlâ soğuk karşısında afallamış hâlde olan Karras kadını takip etti. Yatağın yanında dururlarken Cizvit, Regan'ın alnında boncuk boncuk ter gördü; aşağı göz atınca da kızın bileklerinin deri kayışlarla sımsıkı bağlanmış olduğunu fark etti. Sharon yatağa eğilip Regan'ın pembeli beyazlı pijama gömleğini iyice açtı; o bir deri bir kemik göğsü, âdeta kızın geriye kalan hafta ya da günlerinin sayısını veren o çıkık kaburgaları gören Karras yoğun bir acıma hissine kapıldı. Sharon'ın sarsılmış bakışlarını üstünde hissetti. Kadın "Geçti mi bilmiyorum," diye fısıldadı. "Ama izleyin: Göğsüne bakmayı sürdürün sadece."

Sharon, el fenerini açıp Regan'ın çıplak göğsüne tuttu; şaşkın hâldeki Cizvit, kadının baktığı yere baktı. Sonra sessizlik. Regan'ın hafif ıslıksı solukları. İzlemek. Soğuk. Sonra Cizvit'in kaşları çatıldı... Regan'ın göğsüne bir şeyler olduğunu görmüştü: Hafif ama belirgin bir kızıllık. Karras eğilip daha yakından baktı.

Sharon sertçe "İşte, geliyor!" diye fısıldadı.

Karras'ın tüyleri diken diken oldu birden; bunun sebebi odanın

buz gibi havası değil, Regan'ın göğsünde gördüğü şeydi... Deride kan kırmızısı kabartılarla oluşan net harfler. Üç sözcük:

bana yardım edin

Fal taşı gibi açılmış gözlerini o sözcüklere dikmiş olan Sharon soğuk nefesiyle "Bu Regan'ın elyazısı, Peder," diye fısıldadı.

O sabahın dokuzunda Karras, Georgetown Üniversitesi başkanına gidip, şeytan çıkarma ayini için izin istedi. İzin alır almaz da bölge piskoposuna gitti; adam onun söylediği her şeyi büyük bir ciddiyet ve dikkatle dinledi. Sonunda "Gerçek olduğuna emin misin?" diye sordu.

Karras kaçamak bir tavırla "Şey, *Ayin*'deki koşullara uyduğuna kanaat getirdim diyebilirim," diye karşılık verdi. İnanmaya hâlâ cesaret edemiyordu. Onu bu âna zihni değil kalbi getirmişti: Telkin yoluyla iyileştirme umudu ve duyduğu acıma hissi.

"Ayini bizzat mı yapmak istiyorsun?"

Karras vecde kapıldı; kapının tarlalara açıldığını, umursamanın ezici ağırlığından ve her alacakaranlıkta imanının hayaletiyle karşılaşmaktan kurtuluşa açıldığını gördü. Yine de "Evet, efendim," diye karşılık verdi.

"Sağlığın nasıl?"

"Sağlığım iyi, efendim."

"Daha önce böyle şeylerle uğraştın mı hiç?"

"Hayır, uğraşmadım."

"Eh, göreceğiz. O işi deneyimli birinin yapması en iyisi olabilir. Bugünlerde öylelerine pek rastlanmıyor ama yurtdışından gelmiş bir misyoner olabilir belki. Kim var diye bir bakayım. Öğrenir öğrenmez seni ararım bu arada."

Karras ayrılınca Piskopos, Georgetown Üniversitesi başkanını aradı ve o gün ikinci kez Karras hakkında konuştular.

Konuşmalarının bir noktasında başkan "Eh, meselenin arka pla-

nını biliyor," dedi. "Sırf yardımcı olarak bulunması tehlikeli olmaz bence. Bir psikiyatrın bulunması şart zaten."

"Şeytan çıkaran kim olsun peki? Bir fikrin var mı? Benim hiç yok."

"Eee, bir düşüneyim... Lankester Merrin buralarda."

"Merrin mi? Onu Irak'ta sanıyordum. Ninova'da kazı yaptığını okumuştum sanki."

"Evet, Musul'un aşağısında. Doğru. Ama o işi bitirdi; üç dört ay önce döndü, Mike. Şimdi Woodstock'ta."

"Öğretmenlik mi yapıyor?"

"Hayır, bir başka kitap üstünde çalışıyor."

"Tanrı yardımcımız olsun! Ama fazla yaşlı değil mi sence? Sağlığı nasıl?"

"Eh, iyidir herhalde; yoksa hâlâ ortalıkta koşturup kazı yaparak mezar keşfediyor olmazdı... Sence de öyle değil mi?"

"Evet, öyle sanırım."

"Hem o bu konuda tecrübeli, Mike."

"Bunu bilmiyordum."

"Eh, öyle diyorlar en azından."

"Ne zaman yaşamış ki? Öyle bir tecrübeyi yani."

"Eee... On-on iki yıl kadar önce sanırım, Afrika'da. Şeytan çıkarma ayini aylar sürmüş. Merrin az kalsın ölecekmiş duyduğum kadarıyla."

"Eh, öyleyse bir başka ayin yapmak isteyeceğinden şüpheliyim."

"Biz burada söyleneni yaparız, Mike. Bütün isyankârlar orada, siz laiklerle birlikte."

"Hatırlattığın için sağ ol."

"Eee, ne düşünüyorsun?"

"Bak, bu konuda kararı sana ve yöneticiye bırakacağım."

Bekleyişle geçen o sessiz akşamın erken saatlerinde, rahipliğe hazırlanan genç bir ilahiyat öğrencisi, Maryland'daki Woodstock İlahiyat Merkezi'nin arazisinde dolanıyordu. Zayıf, kır saçlı, yaşlı bir Cizvit'i arıyordu. Onu bulduğunda, adam bir korudaki patikada

yürüyüş yapmaktaydı. Öğrenci, adama bir telgraf verdi. Yaşlı Rahip dingin bir havayla teşekkür ettikten sonra, tekrar düşüncelere dalmak ve çok sevdiği doğadaki yürüyüşünü sürdürmek üzere döndü. Bir kızılgerdanın ötüşünü dinlemek, parlak bir kelebeğin bir dalın yukarısında kanat çırparak havada asılı kalmasını izlemek için duraksıyordu arada sırada. Telgrafı açıp okumadı. Orada ne yazdığını biliyordu. Ninova tapınaklarının tozlarında okumuştu. Hazırdı.

Vedalaşmaya devam etti.

IV.
"VE YAKARIŞIM SANA ERİŞSİN..."

Sevgide yaşayan Tanrı'da yaşar, Tanrı da onda yaşar...

—Aziz Yuhanna

Birinci Bölüm

Kinderman hafif esintili, sessiz ve karanlık ofisinde, masasının başında kara kara düşünüyordu. Masa lambası huzmesini biraz ayarladı. Önünde kayıtlar, transkripsiyonlar, ibraz edilecek deliller vardı... Polis dosyaları, suç laboratuvarı raporları, çiziktirilmiş notlar... Düşünceli bir ruh hâlinde olan Kinderman bunları gül şeklinde bir kolaja çevirmişti... Onu yönelttikleri çirkin sonucu, kabullenemediği sonucu yalanlamak istercesine.

Engstrom masumdu. Dennings'in öldüğü sırada adam kızını ziyarete gitmiş, uyuşturucu alsın diye para vermişti. O gece nerede olduğu konusunda yalan söylemesinin sebebi de kızını ve kızın annesini korumaktı; annesi, Elvira'nın öldüğünü, artık daha fazla zarar göremeyeceğini ve yozlaşamayacağını sanıyordu.

Kinderman bunu Karl'dan öğrenmiş değildi. Elvira'nın evinin önündeki koridorda yaptıkları görüşmede, hizmetkâr ısrarla suskun kalmıştı. Kinderman gerçeği ancak Elvira'dan, ona babasının Dennings vakasıyla ilgili olarak soruşturulduğunu söylemesinden sonra öğrenmişti; kız gerçeği kendi isteğiyle söylemişti. Durumu doğrulayacak tanıklar da vardı. Engstrom masumdu. MacNeil'larla ilgili olaylar konusunda masum ve suskundu.

Kinderman kolaja kaşlarını çattı: Kompozisyonda bir terslik vardı. Dedektif bir taçyaprağının ucunu –bir yeminli ifadenin köşesini– biraz aşağı ve sağa çevirdi.

Güller. Elvira. Kinderman kızı uyarmış, iki hafta içinde bir klinikte tedavi görmeye başlamazsa kendisinin arama izni çıkartacağını ve en sonunda onu tutuklayacağını, büyük bir ciddiyetle söylemişti.

Fakat kızın kliniğe yatacağına inanmıyordu. Kinderman'ın kanunlara gözlerini kırpmadan, öğle güneşine bakarcasına baktığı zamanlar oluyordu; böylece geçici olarak körelmeyi ve peşine düştüğü birilerinin kaçıp kurtulmasını umuyordu. Engstrom masumdu. Geriye ne kalıyordu? Hafif hırıltılarla soluyan Dedektif ağırlığını diğer tarafına verip gözlerini kapadı ve köpüklü sıcak suyla dolu bir küvete gömüldüğünü hayal etti. *Zihinsel Zararına Satışlar!* diye pankart açtı kendine: *Yeni sonuçlara geçiyoruz! Her şey gitmeli!* Sonra sertçe *Kesinlikle!* diye ekleyen Dedektif gözlerini açıp önündeki şaşırtıcı verileri, tazelenmiş bir şevkle inceledi.

Madde: Yönetmen Burke Dennings'in ölümü, Holy Trinity'nin kirletilmesi olaylarıyla bir şekilde bağlantılı gibiydi. Her iki vaka da cadılıkla ilgiliydi; kirletme olaylarının kimliği belirsiz müsebbibinin, Dennings'in katili olması büyük bir olasılıktı.

Madde: Cadılık konusunda uzman birinin, bir Cizvit rahibinin, MacNeil'ların evine birden çok kez gittiği görülmüştü.

Madde: Holy Trinity'de bulunan, bir kürsü kartının içine sokulmuş, daktiloyla yazılmış küfürlü metnin kâğıdında parmak izi aranmıştı. Her iki tarafta da izler bulunmuştu. Bunlardan bazıları Damien Karras'a aitti. Fakat bir başka parmak izi seti de bulunmuştu, ki boyutlarına bakılırsa bu izler çok küçük elli birinin, büyük olasılıkla bir çocuğun parmak izleriydi.

Madde: Kürsü kartındaki daktilo yazısı analiz edilmiş ve Kinderman'ın Chris'i sorgulaması sırasında Sharon Spencer'ın daktilosundan çıkardığı ve buruşturup çöp sepetine attığı fakat ıskaladığı, bitmemiş mektuptaki yazıyla karşılaştırılmıştı. Kinderman o sayfayı gizlice alıp götürmüştü. Bu mektuptaki yazı ile kürsü kartında bulunan sayfadaki yazı aynı makineyle yazılmıştı. Ancak rapora göre o iki yazı farklı kişiler tarafından, farklı dokunuşlarla yazılmıştı. Küfürlü metni yazan kişi harflere Sharon Spencer'dan çok daha sert basmıştı. Üstelik bu şahıs "gagalama stiliyle" değil ustaca yazmıştı, bu da kürsü kartı metnini yazan o kimliği belirsiz kişinin sıradışı ölçüde kuvvetli biri olduğunu gösteriyordu.

Madde: Burke Dennings –ölümü kaza değilse– sıradışı ölçüde kuvvetli biri tarafından öldürülmüştü.

Madde: Engstrom artık zanlı değildi.

Madde: İç havayolları rezervasyonları kontrol edilince Chris MacNeil'ın, kızını Ohio'daki Dayton'a götürdüğü keşfedilmişti. Kinderman kızın hasta olduğunu ve bir kliniğe götürüldüğünü biliyordu. Fakat Dayton'daki klinik, Barringer olsa gerekti. Kinderman kontrol etmişti; klinik, kızın orada müşahedede tutulduğunu doğrulamıştı. Her ne kadar klinik, hastalığın ne olduğunu söylemeyi reddetse de ciddi bir zihinsel rahatsızlığın söz konusu olduğu belliydi.

Madde: Ciddi zihinsel rahatsızlıkların kişiye sıradışı kuvvet kazandırdığı olurdu.

Kinderman iç geçirip gözlerini kapadı ve başını iki yana salladı. Aynı sonuca dönüp duruyordu. Sonra gözlerini açıp kâğıttan gülün ortasına baktı: Eski, sararmış bir ulusal haber dergisi. Kapakta Chris ile Regan vardı. Kinderman kızı inceledi: O tatlı ve çilli yüz, kurdeleli atkuyrukları, sırıtışla sergilenen eksik ön diş. Bir pencereden dışarıya, karanlığa baktı; yağmur çiselemeye başlıyordu.

Garaja inip sivil siyah sedana bindi ve yağmurla kayganlaşmış, ışıldayan sokaklardan geçerek Georgetown'a gitti; arabayı Prospect Sokağı'nın doğu tarafına park edip dakikalarca öylece, sessizce oturarak Regan'ın penceresine baktı. Kapıyı çalıp, kızı görmeyi talep etmeli miydi? Başını eğip alnını ovuşturdu. *William F. Kinderman, sen hastasın!* diye düşündü. *Hastalanmışsın! Eve git! İlaç al! Uyu. İyileş!* Tekrar pencereye bakarken başını esefle iki yana salladı. Saplantılı mantığı onu buraya getirmişti. Evin önüne bir taksi park edince Kinderman bakışlarını kaydırdı. Motoru ve ön silecekleri çalıştırınca, yaşlı ve uzun boylu bir adamın taksiden indiğini gördü. Adam şoföre para verdikten sonra dönüp başını kaldırarak sokak lambasının puslu aydınlığında kımıldamadan durup evin bir penceresine baktı; zamanda donmuş, melankolik bir gezgin gibiydi. Taksi harekete geçip uzaklaşarak Otuz Altıncı Sokak'a saparken Kinderman hemen aracın peşine düştü. Köşeyi saparken selektör yaparak

taksi şoförüne durmasını işaret etti; o an, MacNeil'ların evinde Karras ile Karl, Regan'ın bir deri bir kemik kalmış kollarını hareketsiz kılarken Sharon kıza Librium zerk ediyordu; böylece Regan'a son iki saatte toplam dört yüz miligram verilmiş oluyordu ki Karras bunun afallatıcı bir doz olduğunun farkındaydı; ancak saatler süren dinginlikten sonra, iblis kişilik uyanmıştı ve öyle büyük bir öfke nöbeti geçiriyordu ki Regan'ın zayıflamış bedeni buna çok uzun süre dayanamazdı.

Karras tükenmiş hâldeydi. O sabah Kançılarya Ofisi'ne gittikten sonra tekrar eve gelip Chris'e olanları anlatmıştı, Regan için intravenöz beslenme düzeneği hazırladıktan sonra da Cizvit lojmanındaki odasına geri dönmüş ve orada yatağına yüzüstü yığılıp derin ve deliksiz bir uykuya dalmıştı ânında. Fakat ancak iki saat geçmişken, zır zır çalan telefonunun sesiyle uykusundan koparılıp alınmıştı. Sharon. Regan hâlâ baygındı, nabzı da giderek yavaşlıyordu. Karras bunu duyunca hemen sağlık çantasını kapıp eve koşmuş ve Regan'ın aşil tendonunu çimdikleyerek, kızın acıya tepki verip vermediğine bakmıştı. Tepki yoktu. Karras kızın bir tırnağına sertçe bastırmıştı. Yine tepki yoktu. Karras kaygıya kapılmıştı: Histeride ve belirli trans hâllerindeyken acıya karşı duyarsızlık oluşabildiğini bilse de, artık komadan korkuyordu; kız komadaysa çok kolayca ölebilirdi. Karras onun tansiyonunu ölçmüştü: Doksana altmış. Sonra nabzını ölçmüştü: Altmış. Bunun üzerine odada bekleyip, bir buçuk saat boyunca her on beş dakikada bir tansiyon ve nabız ölçümü yapmıştı, ta ki bunların stabilleştiğine emin olana dek; bu Regan'ın şokta değil baygın olduğunu gösteriyordu. Sharon'a saat başı kızın nabzını ölçmesini söylemişti. Sonra odasına geri dönüp uyumuştu. Ama yine telefon sesine uyanmıştı. Kançılarya Ofisi, şeytan çıkaranın Lankester Merrin olacağını ve Karras'ın ona asistanlık yapacağını söylemişti.

Karras bu haber karşısında afallamıştı. Merrin! Filozof-paleontolog! Yükseklerde süzülen o müthiş zihin! Kitapları Kilise'de de yankı bulmuştu; onun imanını, hâlâ evrilen ve zamanın sonunda,

"Omega Noktası"nda İsa'yla birleşecek olan madde bağlamında yorumlamışlardı ne de olsa.

Karras haberi vermek için hemen Chris'i aramış ama ona ertesi gün Merrin'in geleceğini doğrudan piskoposun söylediğini öğrenmişti. "Onun burada kalabileceğini söyledim piskoposa," demişti Chris. "Altı üstü bir iki gün sürer, değil mi?" Karras yanıt vermeden önce duraksadıktan sonra usulca "Bilmiyorum," demişti. Sonra tekrar duraksayıp "Çok fazla şey beklememelisin," demişti. Chris "Yani, işe yararsa demek istiyorsun," diye karşılık vermişti. Sesi sönüktü. Rahip onun içini rahatlatma amacıyla "İşe yaramaz demek istemedim," demişti. "Zaman alabilir demek istedim sadece." "Ne kadar?" "Duruma göre değişir." Karras, şeytan çıkarma işinin haftalar, hatta aylar sürebileceğini biliyordu; çoğunlukla hiç işe yaramadığını da biliyordu. İşe yaramamasını bekliyordu da; telkin yoluyla şifa gerçekleşmezse yükün nihayetinde bir kez daha kendisinin sırtına yüklenmesini bekliyordu. Sonra Chris'e "Birkaç gün veya hafta sürebilir," demişti, Chris de uyuşmuş bir tavırla "Kızımın ne kadar vakti var, Peder Karras?" diye sormuştu.

Karras telefonu kapadığında, üstünde bir ağırlık vardı ve işkence çektiğini hissediyordu; yatağında uzanırken Merrin'i düşünmüştü. *Merrin!* İçinde heyecan, umut belirmişti azar azar; ancak bunu iç kararması ve huzursuzluk takip etmişti. Normalde kendisinin şeytan çıkaran olarak seçilmesi gerekirdi fakat piskopos onu es geçmişti. Neden? Merrin bu işi daha önce de yaptı diye mi? Karras gözlerini kaparken, şeytan çıkaranların "sofuluk" ve "yüksek ahlaki nitelikler" kıstaslarına göre seçildiğini ve Matta İncili'ndeki bir pasajda, havarileri bir şeytan çıkarma ayininde başarısız olmalarının sebebini sorunca İsa'nın "İmanınızın azlığı yüzünden" diye karşılık verdiğinin anlatıldığını hatırlamıştı. Başkan, Karras'ın sorunundan haberdardı, tıpkı Georgetown rektörü Tom Bermingham gibi. O ikisinden biri, piskoposa söylemiş miydi?

Karras bu noktada umutsuzluğa kapılarak yatağında dönüp durmuştu; bir şekilde layık olmadığını hissediyordu; beceriksiz olduğu-

nu, reddedildiğini. Bu içini acıtıyordu. Mantıksızca içini acıtıyordu. Sonra nihayet içindeki boşluğa sızan uyku, kalbindeki oyuk ve çatlakları doldurmuştu.

Karras daha sonra yine telefon sesine uyanmıştı; Chris, Regan'ın durup dururken öfke nöbetine kapıldığını haber vermek için aramıştı. Karras tekrar o eve gidince Regan'ın nabzını ölçmüştü. Kızın nabzı güçlüydü. Karras ona Librium vermiş, ardından da tekrar vermişti. Ve tekrar. Sonunda mutfağa giden Karras, Chris'in oturduğu kahvaltı masasına çöktü. Chris kargoyla getirttiği bir kitabı okuyordu; Merrin'in bir kitabıydı bu. Karras'a usulca "Beni epey aşıyor," dedi... Fakat derinden etkilenmiş ve duygulanmış gibi görünüyordu bir yandan. "Ama bazı kısımları öyle güzel, öyle muhteşem ki." Chris sayfaları karıştırıp, işaretlemiş olduğu bir pasajı buldu ve kitabı masanın üstünden Karras'a verdi.

"Al, bir bak. Bu kitabı okudun mu?"

"Bilmem. Bakayım."

Karras kitabı aldı ve okumaya başladı:

Bizi çevreleyen özdeksel dünyanın düzenine, istikrarına, sürekli yenilenmesine dair bildik deneyimlere sahibizdir. Her parçası narin ve geçici olsa da, öğeleri hep hareketli ve göçücü olsa da bu dünya varlığını sürdürür. Bir daimilik kanunuyla bir arada tutulur ve hep ölse de bir yandan da hep canlanır. Dağılış, yeni organizasyon modlarını doğurur sadece; bir ölüm, bin yaşamın doğmasını sağlar. Gelip geçen her saat, büyük bütünün ne kadar geçici fakat güvenli ve kati olduğunun kanıtıdır, o kadar. Suların üstündeki bir görüntü gibidir bu; sular hiç durmaksızın aksa da görüntü aynı kalır. Güneş batar ve tekrar doğar; gecenin karanlığı tarafından yutulan gün daha sonra bu karanlığın içinden doğar, hem de hiç söndürülmemiş gibi taze bir hâlde. İlkbahar yerini yaza, yaz ile sonbahardan sonra da kışa bırakır ama nihai geri dönüşüyle, ilk saatinden itibaren kararlılık ve aceleyle gittiği o mezara

karşı daha da net bir zafer kazanır. Mayıs goncalarına üzülürüz çünkü solacaklardır ama mayısın günün birinde kasımdan intikamını alacağını, hiç durmayan o vakur döngünün içinde alacağını biliriz... Bu bize, ne kadar umutlu olursak olalım sağduyuyu elden bırakmamayı ve en kasvetli zamanımızda bile asla umutsuzluğa kapılmamayı öğretir.

Karras kendine bir fincan kahve koyarken "Evet, gerçekten güzelmiş," dedi usulca... Üst kattan gelen hiddetli iblis haykırışları iyice yükseldi.

"*Piç... Pislik... İkiyüzlü sofu!*"

Chris dalgın bir edayla "Eskiden tabağıma bir gül bırakırdı... Sabahları... İşe gitmemden önce," dedi.

Karras başını kaldırıp gözlerinde soruyla bakınca Chris yanıtladı: "Regan," dedi.

Chris aşağı baktı. "Hı hı, doğru ya. Unutmuşum."

"Neyi unuttun?"

"Onunla tanışmadığını unuttum."

Chris sümkürerek burnunu sildi ve gözlerini kuruladı.

"O kahveye biraz konyak ister misin?"

"Sağ ol, hayır."

Chris titrek sesle "Kahve sade," diye fısıldadı. "Ben konyak getireyim. İzninle." Kalkıp mutfaktan ayrıldı.

Karras tek başına oturup kasvetle kahvesini yudumladı. Rahip cüppesinin altındaki kazak yüzünden terliyordu; Chris'in içini rahatlatmayı başaramamış olması, kendini güçsüz hissetmesine yol açıyordu. Sonra çocukluğundan bir anı hatırlayınca hüzünlendi; melez köpeği Reggie'nin harap bir dairede, bir kutunun içinde giderek bir deri bir kemik kalmasını ve sersemlemiş hâle gelmesini anımsamıştı; ateşi çıkan Reggie titreyerek kusarken Karras onu havlularla örtmeye ve sıcak süt içirmeye çalışmıştı... Sonunda bir komşu gelip Reggie'ye bakmış ve başını iki yana sallayarak "Köpeğinde gençlik hastalığı var," demişti. "Hemen aşı olması gerekiyordu." Sonra bir

ikindi vakti okuldan çıkışını anımsadı... Sokağa çıkmıştı... İkişerli sıralar hâlinde köşeye gitmişlerdi... Karras'ın annesi oradaydı; onu bekliyordu... Beklenmedik bir şekilde... Üzgün görünüyordu... Sonra Karras'ın eline parlak bir yarım dolarlık madeni para sıkıştırmıştı... Vecit... Ne çok para!... Sonra annesinin sesi, yumuşak ve şefkatli: "Reggie öldü..."

Fincanındaki dumanı tüten, şekersiz siyahlığa bakan Karras ellerinin teselli ya da şifadan yoksun olduğunu hissetti.

"...sofu piç!"

İblis. Hâlâ bağırıp çağırıyordu.

"Köpeğinin hemen aşı olması gerekiyordu."

Karras ânında kalkıp Regan'ın yatak odasına geri döndü; orada kızı zaptederken, Sharon da Librium iğnesi yaptı... Böylece toplam doz beş yüz miligrama çıkmış oluyordu. Sharon iğne yapılan yeri silerken ve yara bandı yapıştırmaya hazırlanırken Karras aşağıya, Regan'a şaşkınlıkla bakıyordu çünkü kızın delirmişçesine ettiği müstehcen laflar odadaki kişilere değil, görünmeyen veya orada olmayan birine yönelik gibiydi.

Karras bunu boş verdi. Sharon'a "Geri geleceğim," dedi.

Chris için kaygılandığından mutfağa indi; kadın yine masada tek başına oturuyordu. Kahvesine konyak katıyordu. Karras'a "Biraz istemediğine emin misin, Peder?" diye sordu.

Karras başını iki yana sallayarak gidip bitkince oturdu ve dirseklerini masanın üstüne koyup yüzünü ellerine gömdü; kahve karıştırılan bir kaşığın porselende çıkardığı tıngırtıları duydu. "Babasıyla konuştun mu?" diye sordu.

"Evet, aradı," dedi Chris. "Rags'le konuşmak istedi."

"Ne dedin peki?"

"Dışarıda olduğunu, bir partiye gittiğini söyledim."

Sessizlik. Karras tıngırtı duymuyordu artık. Başını kaldırıp bakınca, Chris'in gözlerini tavana diktiğini gördü. Sonra o da fark etti: Yukarıdan haykırılan müstehcen laflar kesilmişti.

Karras minnetle "Librium işe yaradı herhalde," dedi.

Kapı çaldı. Karras sesin geldiği tarafa, ardından da Chris'e baktı; kadın onun tahminli bakışlarına, tek kaşını kaygı ve sorgulamayla kaldırarak karşılık verdi. Kinderman?

Saniyeler boyunca öylece oturup kulak kabarttılar. Kapıyı açmaya giden yoktu; Willie odasında dinleniyordu, Sharon ile Karl da hâlâ üst kattaydılar. Chris birden gergince masadan kalkıp oturma odasına gitti ve bir kanepenin üstünde diz çöküp perdeyi aralayarak gizlice pencereden dışarıya, ziyaretçisine baktı. Hayır, gelen Kinderman değildi. *Tanrı'ya şükür!* Gelen kişi eski bir siyah yağmurluk giymiş, siyah fötr şapkalı, uzun boylu, yaşlı bir adamdı; elinde sımsıkı tuttuğu siyah valiziyle, başını eğmiş, yağmurda sabırla bekliyordu. Elindeki çanta hafifçe hareket edince, sokak lambasının ışığında gümüşi bir toka parıldadı bir an. *Bu kim yahu?*

Zil tekrar çaldı.

Şaşkınlık içindeki Chris kanepeden inip giriş holüne gitti. Ön kapıyı aralayıp kısık gözlerle dışarıya, karanlığın içine bakarken gözlerini hafif, sissi yağmur damlaları yaladı. Adamın şapkasının kenarı yüzünü gizliyordu. "Evet, merhaba, size nasıl yardımcı olabilirim?"

Gölgelerin içinden yumuşak ve kibar ama tok bir ses geldi: "Bayan MacNeil?"

Yabancı kişi şapkasını çıkarmak için elini kaldırırken başıyla onaylayan Chris, kendini tamamen etkisi altına girdiği o gözlerin içine bakar hâlde buluverdi birden: Zekâyla, müşfiklikle ve anlayışla parlayan o gözlerden Chris'in içine akan dinginlik, bir nehrin ılık ve şifa verici suları gibiydi... Bu nehrin kaynağı, adamın hem içinde hem de her nasılsa ötesindeydi; akışı kontrollü fakat yoğun ve sonsuzdu.

"Ben Peder Lankester Merrin," dedi adam.

Chris o zayıf ve çileci yüze, cilalı sabuntaşından heykel gibi duran o elmacıkkemiklerine öylece baktı bir an; sonra çabucak kapıyı ardına kadar açtı. "Ah, kusura bakmayın... *İçeri* gelin lütfen! Ah, *içeri* gelin! Şey, ben... *Cidden!* Nedense hatırlayamadım..."

Adam girince Chris kapıyı kapadı.

Chris "Yani, yarından önce gelmenizi beklemiyorduk!" diye sözünü tamamladı.

Adamın "Evet, biliyorum," dediğini duydu.

Chris onunla yüzleşmek için dönerken, adamın başını biraz yana eğmiş hâlde yukarı baktığını gördü; Rahip göz önünde olmayan bir varlığa, uzaktan gelen ve kendisi için bildik, tanıdık bir titreşime kulak kabartır gibiydi – Chris, *Hayır,* hisseder gibi *daha çok,* diye düşündü. Şaşıran Chris adamı inceledi. Rahibin cildi başka bir yerin, Chris'in zaman ve mekânına uzak bir yerin güneşi altında yıpranmış gibiydi.

Ne yapıyor?

"Çantanızı alabilir miyim, Peder?"

Adam usulca "Sorun değil," dedi. Hâlâ hissediyordu. Hâlâ yokluyordu. "Kolumun parçası gibidir: Epey eski... Epey yıprandı." Gözlerinde sıcak, yorgun bir gülümsemeyle aşağı baktı. "Ağırlığına alışkınım. Peder Karras burada mı?"

"Evet, burada. Mutfakta. Akşam yemeği yemiş miydiniz, Peder Merrin?"

Merrin yanıt vermedi. Bunun yerine, açılan bir kapının sesini duyunca gözlerini yukarı çevirdi bir an. "Evet, trende biraz bir şeyler yemiştim."

"Başka bir şeyler yemek istemediğinize emin misiniz?"

Yanıt gelmedi. Sonra kapının kapanma sesi. Merrin'in sıcak bakışları Chris'e odaklandı tekrar. "Hayır, teşekkürler," dedi. "Çok naziksiniz."

Hâlâ şaşkın olan Chris aklına ilk gelen lafı söyleyiverdi: "Amma yağmur yağdı. Geleceğinizi bilsem sizi istasyonda karşılardım."

"Sorun değil."

"Taksi bulmak için çok beklediniz mi?"

"Birkaç dakika."

"Şunu alayım, Peder!"

Karl. Merdiveni çok hızlı inmişti ve şimdi çantayı Rahip'in gevşek parmaklarının arasından alıp holde uzaklaştı.

"Çalışma odasına sizin için yatak koyduk, Peder." Chris kıpır kıpırdı. "Gerçekten çok rahat bir yataktır, mahremiyet de hoşunuza gider diye düşündüm. Yerini göstereyim." Harekete geçtikten sonra durdu. "Yoksa önce Peder Karras'a merhaba demek mi istersiniz?"

"Önce kızınızı görmek isterim."

Chris kuşkuyla "Yani hemen şimdi mi, Peder?" dedi.

Merrin o dalgın odaklanma havasıyla yukarıya göz attı tekrar. "Evet, şimdi," dedi. "Şimdi iyidir diye düşünüyorum."

"Şey, uyuyordur eminim."

"Sanmam."

"Eee, eğer–"

Birden yukarıdan iblisin sesi gelince Chris irkildi. O çatlak, gür ama bir yandan da boğuk ses, diri diri mezara gömülmüş birinin hoparlörden gelen sesini andırıyordu... "Merriiiiinnnnnn!" diye seslendi. Sonra yatak odası duvarına balyozla vurulmuş gibi, çok yüksek ve sarsıcı, boş bir gürültü geldi.

Chris solgun eliyle göğsünü kavrarken "*Ulu Tanrım!*" diye fısıldadı. Afallamış bir hâlde Merrin'e baktı. Rahip kımıldamamıştı. Hâlâ yoğun bir dikkatle ve sakince yukarıya bakıyordu; gözlerinde şaşkınlıktan eser yoktu. Chris *Daha çok sanki o sesi tanımış gibi,* diye düşündü.

Bir başka darbe duvarları sarstı.

"*Merriiiiinnnnnnnnnn!*"

Cizvit ağır ağır ilerledi; o kâbussu darbe sesleri ve çatlak seslenişler sürerken ağzı açık hâlde bakakalan Chris'in, çalışma odasından dışarıya çevikçe ve hayretle adım atan Karl'ın, mutfaktan şaşkına dönmüş hâlde çıkan Karras'ın farkında değildi. Merrin kaymaktaşından gibi görünen zayıf elini tırabzanda kaydırarak sakince yukarı çıktı. Karras, Chris'le birlikte onun peşinden gitti; Merrin'in Regan'ın yatak odasına girip kapıyı ardından kapamasını birlikte, aşağıdan seyrettiler. Bir süre sessizlik oldu. Sonra birden iblis iğrenç bir şekilde gülmeye başladı, ardından da Merrin kendini odadan dışarı atıp kapıyı kapadı ve koridorda hızla yürüdü; arkasındaki yatak

odası kapısı tekrar açıldı ve Sharon başını çıkarıp adamın arkasından, tuhaf bir ifadeyle baktı.

Merrin hızlı adımlarla merdiveni inip, bekleyen Karras'a elini uzattı.

"Peder Karras!"

"Merhaba, Peder."

Merrin, Karras'ın elini iki eliyle birden kavramıştı; adam, Karras'ın elini sıkarken, kendisinden genç rahibin yüzünü büyük bir ciddiyet ve kaygıyla süzerken, yukarıdan gelen iğrenç kahkahaların yerini Merrin'e yönelik fesatça, müstehcen laflar aldı. "Felaket yorgun görünüyorsun," dedi Merrin. "Yorgun musun?"

"Hayır."

"İyi. Yağmurluğun yanında mı?"

"Hayır, değil."

"Eh, al öyleyse; benimkini al," diyen kır saçlı Cizvit, yağmurda ıslanmış yağmurluğunun düğmelerini çözdü. "Lojmana gidip bana bir rahip cüppesi, iki beyaz cüppe, mor bir rahip atkısı, bir miktar kutsal su ve *Roma Ritüeli*'nin iki büyük boy nüshasını getir, Damien." Adam şaşkınlık içindeki Karras'a yağmurluğunu verdi. "Başlasak iyi olur bence."

Karras kaşlarını çattı. "Yani, şimdi mi? Hemen mi?"

"Evet, bence öyle."

"Önce vaka hakkında bilgi edinmek istemez misiniz?"

"Niye ki?"

Karras buna verecek yanıtı olmadığını fark etti. Bakışlarını o huzursuz edici gözlerden kaçırdı. "Tamam, Peder," dedi. Yağmurluğu giyerken sırtını dönmeye başladı. "Söylediğiniz şeyleri gidip getiririm."

Karl odanın diğer tarafından koşarak gelip Karras'ın önüne geçti ve ona ön kapıyı açtı. Bir an bakışmalarından sonra Karras dışarıya, yağmurlu geceye çıktı. Merrin dönüp Chris'e göz attı. "Size sormam gerekirdi. Hemen başlasak sizin için sorun olur mu?"

Onu izlemekte olan Chris adamın kararlılığı, ne yaptığını bilir ve

otoriter tavrı karşısında rahatlayıp sevinmişti. "Hayır, memnun olurum," dedi minnetle. "Ama çok yorgun olmalısınız, Peder Merrin."

Yaşlı Rahip, kadının bir anlığına gözlerini kaldırıp, yukarıda hiddetle bağırıp çağıran iblise doğru kaygıyla baktığını gördü. Chris ısrarcı ve biraz yalvarır bir sesle "Bir fincan kahve ister misiniz?" diye sordu. "Sıcak, yeni yapıldı. Biraz istemez misiniz?"

Merrin, kadının ellerini hafifçe kenetleyip durmakta olduğunu, gözlerinin epey çukura kaçmış olduğunu gördü. Sıcak bir tavırla "Evet, isterim," dedi. "Teşekkürler." Ağır bir şey yavaşça kenara itilmişti; beklemesi söylenmişti. "Zahmet olmayacağına eminseniz."

Chris onu mutfağa götürdü; az sonra adam elinde bir fincan sade kahveyle ocağa yaslanıyordu. Chris bir içki şişesi aldı. "İçine konyak ister misiniz, Peder?" diye sordu.

Merrin başını eğip kahve fincanının içine ifadesizce baktı. "Şey, doktorlar içki içmemem gerektiğini söylüyor," dedi... "Ama Tanrı'ya şükür ki iradem zayıf."

Adamın ne demek istediğine emin olamayan Chris gözlerini kırpıştırarak öylece baktı, ta ki Rahip'in başını kaldırıp gözleriyle gülümseyerek fincanını uzattığını görene dek. "Evet, teşekkürler... Alayım."

Chris gülümseyerek içki koydu. Bu esnada Merrin "Ne güzel isminiz var," dedi. "Chris MacNeil. Sahne adı değil mi?"

Chris kendi kahvesine azar azar konyak katarken başını iki yana salladı. "Hayır, Sadie Glutz değilim cidden."

Merrin eğik gözlerle "*Bunun* için Tanrı'ya şükür," diye mırıldandı.

Chris kibar ve sıcak bir gülümsemeyle oturdu. "Lankester ne peki, Peder? Öyle sıradışı ki. Ünlü birinin adı mı?"

Merrin dalgınca boşluğa bakarken "Yük gemisi adı olabilir," diye mırıldandı. Fincanı dudaklarına götürüp kahve yudumladıktan sonra düşünceli bir edayla "Veya köprü," dedi. "Evet, köprüydü sanırım." Bakışlarını Chris'e çevirdi; esefli fakat bir yandan da eğlenir gibiydi. "Oysa 'Damien' öyle mi," dedi... "O tarz bir ismim olmasını ne çok isterdim. Öyle hoş ki."

"Nereden geliyor, Peder? O isim?"

"Molakai Adası'ndaki cüzzamlılara bakmaya hayatını adamış bir rahibin ismiydi. Sonunda o hastalığa bizzat yakalandı." Merrin yana baktı. "Çok hoş bir isim," dedi tekrar. "Adım Damien olsa Glutz soyadına bile razı olabilirdim sanırım."

Chris kıkırdadı. Gevşemişti. Kendini daha rahat hissediyordu. O ve Merrin havadan sudan, önemsiz şeylerden konuştular dakikalarca. Nihayet mutfakta Sharon belirdi; Merrin ancak o zaman gitmeye davrandı. Sanki adam, Sharon'ın gelmesini beklemişti; hemen fincanını lavaboya götürüp yıkadı ve bulaşık damlalığına özenle yerleştirdi. "Bu iyiydi; tam istediğim şeydi," dedi.

Chris ayağa kalkıp "Sizi odanıza götüreyim," dedi. Merrin teşekkür edip onu çalışma odasının kapısına kadar takip etti... Sharon orada "Bir şeye ihtiyacınız olursa bana söyleyin, Peder," dedi.

Adam elini onun omzuna koyup hafifçe, güven veren bir tavırla sıkınca Chris içine sıcaklık ve güç aktığını hissetti; aynı zamanda huzur ve tuhaf bir his duydu... *Ne hissi?* diye merak etti. *Güvenlik mi?* Evet, buna benzer bir şeydi. "Çok iyisiniz," dedi Chris. Adamın gözleri gülümsüyordu. "Teşekkürler," dedi Rahip. Elini indirdi ve Chris'in yürüyerek uzaklaşmasını seyrederken birden yüzü acıyla çarpıldı sanki. Çalışma odasına girip kapıyı kapadı. Pantolon cebinden *Bayer Aspirin* yazılı bir teneke kutu çıkarıp açtı ve içinden bir nitrogliserin hapı alıp dilinin altına dikkatle yerleştirdi.

Chris mutfağa girerken kapının yanında duraksayıp Sharon'a baktı. Sharon ocağın başında duruyordu; avucunu filtre kahve makinesine koymuş, kahvenin yeniden ısınmasını bekliyordu. Kaygılı görünüyor, boşluğa bakıyordu. Endişelenen Chris onun yanına gidip usulca konuştu: "Hey, şekerim, neden gidip biraz dinlenmiyorsun?"

Bir an karşılık gelmedi. Sonra Sharon dönüp boş gözlerle Chris'e baktı. "Pardon. Bir şey mi demiştin?"

Chris onun gergin yüzünü, dalgın bakışlarını inceledi. "Yukarıda ne oldu, Sharon?" diye sordu.

"Nerede ne oldu?"

"Peder Merrin, Regan'ın yatak odasına girdiğinde."

"Ha, evet..." Sharon hafifçe kaşlarını çatarak, uzaklara bakan gözlerini boşluktaki bir noktaya çevirdi; şüphe ile anımsama arasındaydı. "Evet. Garipti."

"Garip mi?"

"Tuhaftı. Onlar sadece..." Sharon duraksadı. "Şey, bir süre öylece bakıştılar sadece; sonra Regan –o yaratık– şey dedi..."

"Ne?"

"'Bu sefer kaybedeceksin,' dedi."

Chris ona öylece baktı; bekliyordu. "Sonra?"

Sharon "Hepsi bu," diye karşılık verdi. "Adam dönüp odadan çıktı."

Chris "Rahip nasıl görünüyordu peki?" diye sordu.

"Garip."

Öfkeyle "Ah, Tanrım... Başka bir kelime düşün, Sharon!" diyen Chris tam başka bir şey söyleyecekken, Sharon'ın dalgın bir edayla yüzünü yukarı çevirip, kulak kabartırcasına başını biraz yana eğmiş olduğunu fark etti. Onun baktığı yere bakınca kendisi de duydu: Sessizliği, iblisin öfkeli haykırışlarının ansızın kesilmiş olmasını; fakat dahası vardı... Bir şey... Büyüyordu.

İki kadın yan gözle bakıştılar bir an.

Sharon "Sen de hissediyor musun?" diye sordu.

Chris başıyla onayladı. Evdeki bir şey. Bir gerilim. Havanın giderek ağırlaşması ve nabız gibi atması, sanki karşıt enerjiler yavaş yavaş güçleniyormuş gibi. Kapı zilinin çınlayan sesi gerçekdışı geldi.

Sharon sırtını döndü. "Ben bakarım."

Antre holüne gidip kapıyı açtı. Gelen Karras'tı. Karton bir çamaşır kutusu taşıyordu.

"Peder Merrin çalışma odasında," dedi Sharon.

"Teşekkürler."

Karras çabucak çalışma odasına gidip kapıyı hafifçe ve telaşla çaldı, ardından da kutuyu taşıyarak içeri girdi. "Kusura bakmayın, Peder," diyordu... "Küçük bir–"

Sözünü yarıda kesti. Merrin üstünde pantolon ve tişörtle, kiralık yatağın yanında diz çökmüş dua ediyordu; alnını, sımsıkı kenetlediği ellerine kadar eğmişti... Karras bir an öylece kalakaldı; bir köşeyi fütursuzca saparken ansızın kendi çocukluk hâliyle, kolunda papaz yardımcısı cüppesi taşıyan ve ona hiç bakmadan, tanımadan, alelacele geçip giden hâliyle karşılaşmıştı sanki.

Karras gözlerini açık çamaşır kutusuna, kolanın üstündeki yağmur damlalarına çevirdi. Kanepeye gidip kutunun içindekileri sessizce oraya serdi, bu işi halledince de yağmurluğu çıkarıp bir sandalyenin sırtına özenle astı. Geriye, Merrin'e göz attı; Rahip'in istavroz çıkardığını görünce de bakışlarını telaşla kaçırdı. Eğilip beyaz, pamuklu cüppelerden birini aldı ve tam kendi cüppesinin üstüne giymeye başlarken, Merrin'in kalkıp ona doğru gelmesini işitti. Merrin onun beyaz cüppesini çekiştirdi. Karras onunla yüzleşmek için dönerken, yaşlı Rahip kanepenin önünde durdu ve müşfik gözlerini çamaşır kutusunun içindekilerde gezdirdi.

Karras uzanıp bir kazak aldı. Kazağı verirken "Bunu cüppenizin altına giyebilirsiniz diye düşündüm, Peder," dedi. "Kızın odası bazen aşırı soğuk oluyor."

Aşağıya, kazağa bakan Merrin onu parmak uçlarıyla okşadı. "Çok düşüncelisin, Damien. Sağ ol."

Karras, Merrin'in cüppesini kanepeden aldı ve onun kazağı giymesini seyrederken, ancak o zaman ve çok aniden, ev hayatını çağrıştıran bu alelade eylemi seyrederken, adamın afallatıcı etkisini tamamen hissetti; o ânı; evdeki sessizliği... Giderek yoğunlaşan ve üstüne ağırlık çöktüren, nefesini keserek onu boğan, somut ve gerçek bir dünyada yaşadığı hissini ortadan kaldıran sessizliği. Ellerindeki cüppenin çekiştirilmesiyle birlikte tam farkındalığı geri geldi. Merrin. Cüppeyi giyiyordu. "Şeytan çıkarma ayininin kurallarını bilir misin, Damien?"

"Biliyorum."

Merrin cüppenin düğmelerini iliklemeye başladı. "İblisle konuşmaktan kaçınma uyarısı özellikle önemlidir."

Karras *İblis!* diye düşündü.

Adam o kelimeyi öyle rahatça söylemişti ki. Karras'ın içini acıttı bu.

Merrin "Ayinde işimize yarayacak şeyler sorabiliriz," diye devam etti. "Ama bunun ötesindeki her şey tehlikelidir. Son derece." Karras'ın ellerindeki beyaz cüppeyi kaldırdı ve önceki cüppenin üstüne giymeye başladı. "Özellikle de, onun söylediği hiçbir şeye kulak asma. İblis yalancıdır. Kafamızı karıştırmak için bize yalan söyleyecek ama bize saldırmak için yalanların arasına doğrular katacak. Bu saldırı psikolojiktir, Damien. Güçlüdür de. Dinleme. Bunu hatırla. Dinleme."

Karras atkıyı verirken, Şeytan Çıkaran "Bana şimdi sormak istediğin herhangi bir şey var mı, Damien?" diye ekledi.

Karras başını iki yana salladı. "Hayır ama Regan'ın sergilediği kişilikler hakkında sizi biraz bilgilendirmem faydalı olabilir. Şimdiye kadar üç kişilik var gibi görünüyor."

Merrin atkıyı omuzlarına asarken usulca "Tek bir tane var," dedi. *Roma Ritüeli* nüshalarını alıp birini Karras'a verdi. "Azizler Duası'nı atlayacağız. Kutsal su yanında mı, Damien?"

Üst katta, Regan'ın yatak odasının kapısının yanında Sharon ile Chris bekliyorlardı. Gergindiler. Kalın kazak ve ceket giymişlerdi; bir kapının açıldığını duyunca dönüp aşağı baktıklarında, Merrin'in peşinde Karras'la merdivene vakarla yaklaştığını gördüler. Chris *Ne kadar etkileyici görünüyorlar,* diye düşündü... Merrin öyle uzun boyluydu ki, Karras'ın da masum gösteren beyaz rahip yardımcısı cüppesinin yukarısındaki esmer yüzü kayadan yontulmuş gibiydi. Chris düzenli adımlarla basamakları çıkmalarını izlerken, mantığı o kişilerin doğaüstü güçlere sahip olmadığını söylese de, tuhaf bir şekilde derinden etkilendiğini hissediyordu... İçinden bir ses, belki de onların öyle güçlere sahip olduğunu fısıldıyordu ruhuna. Kalp atışlarının hızlandığını hissetti.

Cizvitler oda kapısının önünde durdular. Karras, Chris'in üstündeki kazakla cekete kaşlarını çatarak baktı. "Sen de mi içeri geliyorsun?"

"Gelmemeli miyim sence?"

"Gelme lütfen," dedi Karras. "Yapma. Hata yapmış olursun."

Chris dönüp, soran gözlerle Merrin'e baktı.

Şeytan Çıkaran usulca "En iyisini Peder Karras bilir," dedi.

Chris tekrar Karras'a baktı. Başını eğdi. Moralsizce "Tamam," dedi. Sırtını duvara yasladı. "Burada, dışarıda beklerim."

Merrin "Kızınızın göbek adı ne?" diye sordu.

"Teresa."

Yaşlı Rahip sıcak bir tavırla "Ne güzel isim," dedi. Bir an Chris'in bakışlarına güven verici bir edayla karşılık verdikten sonra başını çevirip Regan'ın yatak odasının kapısına baktı; o an Chris, az önceki gerilimi tekrar hissetti... Kapının ardında kıvrılmış karanlığın yoğunlaşmasını. Yatak odasında.

O kapının ardında.

Merrin başıyla onayladı. "Pekâlâ," dedi usulca.

Karras kapıyı açtı; yüzüne vuran pis koku ve buz gibi soğuk yüzünden geriye sendeleyecekti neredeyse. Odanın bir köşesinde Karl bir sandalyede, kendine sarılmış ve iki büklüm oturuyordu; üstünde koyun postundan yapılmış yeşil, solmuş bir avcı ceketi vardı. Adam beklentiyle Karras'a döndü; Karras bakışlarını yataktaki iblise çevirmişti hemen. Yaratığın parlak gözleri onun arkasına, koridora bakıyordu. Merrin'e odaklanmışlardı.

Karras ilerleyip yatağın ayakucuna giderken Merrin de uzun boyuyla dimdik durarak, ağır adımlarla yatağın yanına gitti; orada durup başını eğdi ve o nefret dolu gözlerin içine baktı. Şimdi odada için için yanan bir sessizlik hâkimdi. Sonra Regan kurt dilini andıran, kararmış dilini çatlamış ve şişmiş dudaklarında gezdirdi. Buruşmuş bir parşömen, elle düzleştiriliyormuş gibi bir ses çıktı. İblis çatlak sesiyle "Kibirli pislik seni!" dedi. "Sonunda! Geldin sonunda!"

Yaşlı Rahip elini kaldırıp yatağın üstünde istavroz çıkardı, sonra da odadaki herkese karşı aynı hareketi yaptı. Dönüp kutsal su şişesinin kapağını açtı.

İblis "Ah, evet! Şimdi de kutsal sidik!" diye hırıldadı. "Azizlerin menisi!"

Merrin ufak şişeyi kaldırınca yüzü çarpılıp kurşun rengine dönen iblis öfkeyle "Ah... *Yapacak* mısın, piç?" dedi. "*Yapacak* mısın?"

Merrin kutsal su saçmaya başlayınca iblis birden başını kaldırdı; ağzı ve boyun kasları hiddetten titriyordu. "Evet, serp! Serp, Merrin! Sırılsıklam et bizi! Terinle boğ bizi! Senin terin kutsanmıştır, Aziz Merrin! Eğilip yellen de tütsü kokuları yayılsın ortalığa! Eğilip bize kutsal kıçını göster de ona tapalım... Hayran kalalım, Merrin! *Öpelim!* Onu–"

"*Sus!*"

Gök gürültüsü gibi bir sesle söylenmişti bu. İrkilen Karras başını çevirip Merrin'e hayretle baktı; yaşlı Rahip şimdi buyurgan bir tavırla Regan'a bakıyordu. İblis ise suskundu. Merrin'in bakışlarına karşılık veriyordu.

Ama şimdi bakışları tereddütlüydü. Gözlerini kırpıştırıyordu. Temkinliydi.

Merrin, rutin hareketlerle ağzını kapadığı kutsal su şişesini Karras'a geri verdi. Ufak şişeyi usulca cebine koyan psikiyatr, Merrin'in yatağın yanında diz çöküp gözlerini kapayarak dua mırıldanmasını seyretti. Merrin "Göklerdeki Babamız..." diye başladı.

Regan, Merrin'in yüzüne sarımsı balgam tükürdü. Balgam, Şeytan Çıkaran'ın yanağından aşağı yavaşça süzüldü.

"...Egemenliğin gelsin..." Başı hâlâ eğik olan Merrin hiç duraklamadan duaya devam ederken cebinden mendil çıkarıp balgamı acele etmeden sildi. Yumuşak bir sesle "...ve ayartılmamıza izin verme," diyerek duayı sonlandırdı.

Karras "Bizi kötü olandan kurtar," diye karşılık verdi.

Bir anlığına başını kaldırıp baktı. Regan'ın gözleri yukarı devrilmişti ve artık sadece gözakları görünüyordu. Karras huzursuzluk duydu. Odada bir şeyin yoğunlaştığını hissetti. Merrin'in duasını takip etmek için gözlerini önündeki metne çevirdi tekrar.

"Rabbimiz İsa'nın Tanrısı ve Babası, senin mukaddes ismine hi-

tap ediyorum; keremin için tevazuyla yalvarıyorum; bu yaratığına şimdi işkence eden bu kirli ruha karşı rahmetinle yardım et bana, Rabbimiz İsa'nın aracılığıyla."

Karras "Amin," diye karşılık verdi.

Merrin ayağa kalkıp huşuyla dua etti: "İnsanoğlunun yaratıcısı ve savunucusu olan Tanrı; insanın kadim düşmanının, ırkımızın yeminli hasmının kıvrımları arasında kısılı kalmış olan bu kulun Regan Teresa MacNeil'a rahmetle bak; o hasım ki..."

Regan'ın tısladığını duyan Karras başını kaldırıp bakınca kızın dik oturduğunu, gözaklarının göründüğünü, dilini hızla çıkarıp durduğunu, başının kobra gibi yavaşça öne arkaya sallandığını gördü; bir kez daha huzursuzluğa kapıldı. Başını eğip önündeki metne baktı.

Ayakta durmuş, *Roma Ritüeli*'nden okuyan Merrin "Kulunu kurtar," diye dua etti.

Karras "Sana güvenen kulunu, Tanrım," diye karşılık verdi.

"İzin ver de sende güçlü bir kale bulsun, Tanrım."

"Düşmanın karşısında."

Merrin sonraki dizeyi –"Düşman onun üstünde güç sahibi olmasın"– okurken, arkasındaki Sharon'ın inlediğini duyan Karras çabucak dönünce kadının afallamış hâlde yatağa gözlerini diktiğini gördü. Şaşıran Karras dönüp baktı. Ve elektrik akımına kapılmış gibi oldu.

Yatağın ön kısmı yerden havalanıyordu!

Gözlerine inanamayan Karras öylece bakıyordu. On santim. On beş santim. Otuz santim. Sonra arka ayaklar da havalanmaya başladı.

Karl korkuyla "*Gott in Himmel!*"* diye fısıldadı. Fakat yatağın arka kısmı yükselerek ön kısmıyla aynı hizaya gelirken, Karras adamı duymadı; Karl'ın istavroz çıkardığını da görmedi.

Bu gerçekten olmuyor! diye düşündü.

Yatak otuz santim daha yükseldikten sonra havada asılı kaldı;

---

* (Alm.) "Aman Tanrım!" –*çn*

durgun bir göl yüzeyindeymiş gibi hafif hafif inip kalkıyor, yalpalıyordu.

"Peder Karras?"

Regan başını ileri geri sallayarak tıslıyordu.

"Peder Karras?"

Karras döndü. Şeytan Çıkaran, onu sakince süzmekteydi; sonra Karras'ın ellerindeki *Roma Ritüeli* nüshasını başıyla gösterdi. "Karşılık lütfen, Damien."

Anlamadan öylece bakan Karras, Sharon'ın odadan kaçmış olduğunun farkında değildi.

Merrin "Düşman, onun üstünde güç sahibi olmasın," diye tekrarladı.

Kalbi küt küt atan Karras metne telaşla tekrar bakarak fısıldadı: "Ve kötülüğün oğlu, ona zarar vermekten âciz olsun."

Merrin "Tanrım, duamı duy," diye devam etti.

"Ve yakarışım Sana erişsin."

"Tanrı seninle olsun."

"Ve ruhunla."

Merrin uzun bir duaya başlarken Karras bakışlarını tekrar yatağa, Tanrı'sına dair kendi umutlarına ve havada, boşlukta, alçakta asılı duran doğaüstüne çevirdi. Tüm varlığıyla heyecana kapıldı. *İşte orada! Orada işte! Tam karşımda!* Kapı açılınca Karras hemen dönüp baktı; Sharon, Chris'le birlikte içeri daldı... Gözlerine inanamayan Chris durup "*Ulu Tanrım!*" diye inledi.

"Yüce Baba, ebedi Tanrı..."

Şeytan Çıkaran, rutin bir iş yaparcasına, telaşsızca elini kaldırıp Regan'ın alnında üç kez istavroz çıkardı; bir yandan da *Roma Ritüeli*'nden okumaya devam ediyordu:

"...tek Oğlunu dünyaya gönderdin, o kükreyen aslanı ezsin diye..."

Tıslama kesildi ve Regan'ın O şeklini almış, iyice gerilmiş dudaklarının arasından, iğdiş edilmiş bir boğanın sinirleri harap eden böğürüşü geldi.

"...Senin suretinden yaratılmış bu insanı mahvoluştan ve gün ortası şeytanının pençesinden kurtar ve..."

Giderek yükselen böğürmeler insanın kemiklerine kadar içini ürpertiyordu.

"Tüm yaradılışın Tanrısı ve Efendisi..." Merrin rutin bir tavırla elini kaldırıp atkının bir kısmını Regan'ın boynuna bastırırken, dua etmeyi sürdürdü: "...O'nun gücü, Şeytan'ı cennetten şimşek gibi düşürmüş, şimdi asma bahçeni harap eden canavarın içine korku salmıştı..."

Böğürmeler kesildi ve başta çınlamalı bir sessizlik oldu; sonra Regan'ın ağzından koyu ve pis kokulu, yeşilimsi kusmuk düzenli aralarla fışkırarak sızmaya başladı. Dudağından, ince dalgalar hâlinde Merrin'in eline aktı. Fakat yaşlı Rahip elini kımıldatmadı. "Kudretli elin, bu zalim iblisi Regan Teresa MacNeil'ın içinden kovsun; o ki..."

Karras bir kapının açıldığını, Chris'in odadan fırladığını hayal meyal fark etti.

"Masumların bu zulmedicisini kov..."

Yatak önce hafif hafif, sonra giderek daha şiddetle sarsılmaya başladı; birden sarsıntılar iyice şiddetlendi... Regan'ın ağzından hâlâ kusmuk akarken Merrin gerekli düzenlemeleri sessizce yaparak, atkıyı kızın boynuna sımsıkı bastırmayı sürdürdü.

"Hizmetkârlarını cesaretle doldur ki sonsuz azaba mahkûm o ejderhaya yiğitçe karşı gelebilsinler, o da sana güvenenleri hor göremesin ve..."

Birden hareketler hafifledi ve hipnotize olmuşçasına izleyen Karras'ın gözleri önünde yatak kuştüyü gibi salınarak yavaşça yere, halının üstüne tok bir sesle indi.

"Tanrım, bahşet bu..."

Uyuşmuş hâlde olan Karras bakışlarını çevirdi. Merrin'in eli. Karras onu göremiyordu. Yaşlı rahibin eli, yığın hâlindeki, buharı tüten kusmuğun altında gömülü kalmıştı.

"Damien?"

Karras başını kaldırıp baktı.

Şeytan Çıkaran usulca "Tanrım, duamı duy," dedi.

Karras döndü. "Ve yakarışım Sana erişsin."

Merrin atkıyı kaldırıp geriye doğru küçük bir adım attıktan sonra, kırbaç gibi şaklayan sesiyle odayı sarsarak, buyurgan bir tavırla "Seni kovuyorum, kirli ruh! Ve düşmanın tüm güçünü! Cehennemden gelen tüm hayaletleri! Tüm yabani dostlarını!" dedi. Yanından sarkan elinden halıya kusmuk damlıyordu. "İsa'dır sana emreden... O ki bir keresinde rüzgârı, denizi ve fırtınayı dindirmişti! O ki..."

Regan kusmayı kesip sessizce, kımıldamadan oturdu; fesatça parlayan gözaklarıyla Merrin'e bakıyordu. Karras, Regan'ı yatağın ayakucundan, dikkatle izliyordu; yaşadığı şok ve heyecan geçmeye başlamıştı... Çılgınca debelenmeye başlayan zihni, parmaklarını mantıklı şüphenin köşelerine derinlemesine, istemsizce, dürtüsel olarak daldırıyordu: poltergeistler; psikokinetik eylem; ergenlik gerilimleri ve zihinle yönetilen kuvvet. Bir şey hatırlayınca kaşlarını çattı. Yatağın yanına gidip eğildi ve uzanıp Regan'ın bileğini kavradı. Ve korktuğu şeyin doğru olduğunu anladı. Tıpkı Sibirya'daki şaman gibi, Regan'ın da nabzı inanılmaz hızlı atıyordu. Bu gerçek karşısında Karras'ın içindeki güneşten eser kalmadı birden; saatine bakarak kalp atışlarını saydı... Bunlar şimdi Karras'ın canına karşı yöneltilen savlar gibiydi.

"O'dur sana emreden... O'dur seni yükseklerdeki cennetten aşağı tepetaklak atan!"

Nabız hızlandıkça, Merrin'in güçlü bir sesle bulunduğu yakarış, Karras'ın bilincinin kenarına çınlayan, amansız darbeler indirerek sekiyordu. Nabız daha da hızlanıyordu. Karras, Regan'a baktı. Kız hâlâ sessizdi. Kımıldamıyordu. Kusmuktan salınarak yükselen ince dumanlar, pis kokulu bir adak gibiydi. Sonra Karras'ın kolları diken diken olmaya başladı; Regan'ın başı kâbussu bir yavaşlıkla, azar azar, paslı mekanizma gibi gıcırdayarak manken kafası misali dönüyordu... Sonunda o korkunç gözlerin ürkünç, parlak akları Karras'a odaklandı.

"Ve bu yüzden şimdi korkuyla titre, Şeytan..."

Baş yavaşça tekrar Merrin'e doğru döndü.

"...sen, adaletin yozlaştırıcısı! Sen, ölüm getiren! Sen, uluslara ihanet eden! Sen, yaşam soyguncusu! Sen..."

Odanın ışıkları titreşmeye ve loşlaşmaya, ardından da tuhaf bir kehribar tonuna bürünerek nabız gibi atmaya başlayınca Karras ihtiyatla etrafa bakındı. Ürperdi. Oda daha da soğuyordu.

"...sen, katiller prensi! Sen, her küfrün mucidi! Sen, insan ırkının düşmanı! Sen..."

Odada boğuk bir darbe sesi duyuldu. Sonra bir tane daha. Ardından da düzenli olarak duyulmaya başladılar... Duvarları, zemini, tavanı sarsarak ve çatlatarak; devasa ve hastalıklı bir kalp misali küt küt atarak.

"Git, seni canavar! Senin yerin yalnızlık! Senin mekânın engerek yuvası! İn aşağı ve sürün onlarla! Sana bizzat Tanrı emrediyor! Kanı..."

Giderek yükselen darbe sesleri kaygılandırıcı bir şekilde hızlanmaya başladı.

"Gitmeni emrediyorum, kadim yılan..."

Sesler hızlanmayı sürdürüyordu...

"...sağların ve ölülerin yargıcı adına, Yaratıcın adına, tüm evrenin Yaratıcısı adına, ona..."

Darbe sesleri sağır edici ölçüde şiddetlenince ve ansızın hızlanıp dehşet verici bir tempoya ulaşınca, Sharon haykırarak yumruklarını kulaklarına bastırdı.

Regan'ın nabzı hayret vericiydi. Ölçülemeyecek kadar hızlı bir şekilde, çekiç gibi atıyordu. Yatağın diğer tarafındaki Merrin sakince elini uzatıp başparmağının ucuyla Regan'ın kusmuk kaplı göğsünde istavroz çıkardı. Ettiği dua, darbe seslerinin gürültüsünde boğuluyordu.

Karras nabzın ansızın yavaşladığını hissetti ve Merrin dua edip Regan'ın alnında istavroz çıkarırken, o kâbussu darbe sesleri bir anda kesiliverdi.

"Ey göğün ve yerin Tanrısı, meleklerin ve başmeleklerin Tanrısı..." Nabız sesi alçalmayı sürdürdüğünden, Karras şimdi Merrin'in duasını duyabiliyordu.

"Kibirli piç, Merrin! Pislik! Kaybedeceksin! Kız ölecek! *Domuz ölecek!*"

Titrek ışıklar giderek parlaklaşmıştı, iblis de tekrar Merrin'e hiddetle sayıp sövmeye başlamıştı. "Müsrif züppe! Evrenin günün birinde İsa'ya ait olacağına inanmaya cüret eden, yaşlı kâfir! Sana emrediyorum... Dön de bak bana! Evet, bak bana... Pislik seni!" İblis birden öne eğilerek Merrin'in yüzüne tükürdü, ardından da çatlak sesle "Senin efendin körleri işte *böyle* iyileştirir!" diye haykırdı.

Merrin sakince mendilini alıp tükürüğü silerken "Tüm yaradılışın Tanrısı ve Efendisi..." diye dua etti.

"Şimdi onun öğretisini uygula, Merrin! *Yap* haydi! Kutsanmış aletini domuzcuğun ağzına sok ve onu *arındır*; o buruşuk röliğini güzelce *sürt*... Böylece *iyileşir*, Aziz Merrin! Evet, bir *mucize!* Bir..."

"...kurtar bu kulunu..."

"*İkiyüzlü!* Domuzcuk senin *hiç mi hiç* umurunda değil. *Hiçbir şey* umurunda değil! Sen onu *aramızdaki bir rekabet hâline getirdin!*"

"...ben alçakgönüllülükle..."

"Yalancı! Yalancı piç! Söyle bize, Merrin... Sen ne zaman alçakgönüllü oldun? Çölde mi? Harabelerde mi? İnsanlardan kaçmak için gittiğin mezarlıklarda mı? Senden aşağı olan akılsızlardan, düşünme özürlülerden kaçmak için gittiğin o mezarlıklarda mı? Sen *insanlarla* konuşuyor musun ki, seni sofu kusmuk...?"

"...kurtar..."

"Senin mekânın tavuskuşu yuvası, Merrin! Senin evin kendi içinde! O dağ tepesine geri dön ve tek denginle konuş!"

Merrin kendisine hiddetle edilen hakaretleri umursamadan duaya devam etti. Regan ishal şekilde dışkılarken, iblis çatlak ve alaycı bir sesle "Acıkıyor musun, Aziz Merrin?" dedi. "Al bak, sana hem

nektar hem de ambrosia* veriyorum... Senin Tanrı'nın günlük ekmeğini veriyorum! Çünkü *bu* bedenimdir! Şimdi *onu* kutsa, Aziz Merrin!"

Tiksinti duyan Karras metne odaklandı... Merrin ise Aziz Luka'dan bir pasaj okuyordu:

> ...Adam "Adım Tümen," diye yanıtladı çünkü içine pek çok iblis girmişti. Ve cehennem çukuruna gitmelerini emretmemesi için İsa'ya yalvardılar. Orada, dağın yamacında otlayan bir domuz sürüsü vardı. İblisler domuzların içine girmelerine izin vermesi için İsa'ya yalvarıp duruyorlardı. Ve İsa onlara izin verdi. Ve iblisler adamın içinden çıkıp domuzların içine girdiler ve sürü, dik yamaçtan aşağı koşarak göle atlayıp boğuldu. Ve...

İblis çatlak sesle "Willie, sana iyi haberlerim var!" dedi. Karras başını kaldırıp bakınca Willie'nin kapının yakınında olduğunu, kucağında havlular ve çarşaflarla kalakaldığını gördü. Yaratık fesatça bir neşeyle "Sana kurtuluş müjdesi getiriyorum!" dedi. "Elvira *hayatta! Yaşıyor!* O..."

Şoke olan Willie öylece bakarken, Karl dönüp ona bağırdı: "*Hayır,* Willie! *Hayır!*"

"...bir *uyuşturucu* bağımlısı, Willie; iflah olmaz bir—"

Karl "Willie, dinleme!" diye haykırdı.

"Nerede oturduğunu söyleyeyim mi sana?"

"*Dinleme! Dinleme!*" Karl telaşla Willie'yi odadan çıkarıyordu.

"*Anneler* Günü'nde onun ziyaretine git, Willie! Şaşırt onu! Git ve—"

İblis birden susup gözlerini Karras'a dikti. Karras tekrar Regan'ın nabzını ölçmüş, yeterince güçlü bulunca da daha fazla Librium kullanılabileceğini düşünmüştü; şimdi de Sharon'a bir iğne daha

---

* Yunan mitolojisinde, tanrıların yiyeceği. *—çn*

hazırlaması talimatını vermek için kadının yanına gidiyordu. İblis pis pis sırıtarak "Onu istiyor musun, Karras?" dedi. "Senindir! Evet, ahır orospusu senin! Ona istediğin kadar binebilirsin! O her gece seninle ilgili fanteziler kuruyor, Karras! Evet, seninle ve uzun, kalın rahip aletinle ilgili!"

Kıpkırmızı kesilen Sharon, Karras ona Regan'a Librium vermenin güvenli olduğunu söylerken gözlerini kaçırdı. Karras "Tekrar kusarsa diye Compazine fitil bir de," diye ekledi.

Sharon yere bakarak başıyla onayladı ve kaskatı bir şekilde gitmeye davrandı. Kadın hâlâ başı eğik hâlde yatağın yanından geçerken, Regan çatlak sesiyle "*Sürtük!*" diyerek doğruldu ve Sharon'ın yüzüne kustu... Sharon şoka girmiş ve felç olmuş hâlde öylece dururken, Dennings kişiliği belirip "Ahır orospusu! Amcık!" diye hırıldadı.

Sharon odadan dışarı fırladı.

Şimdi hoşnutsuzlukla yüzünü ekşiten Dennings kişiliği etrafa bakınarak "Biri bir *pencereyi* aralayabilir mi lütfen?" dedi. "Bu oda *leş gibi kokuyor* yahu! Resmen... Hayır hayır hayır, yapmayın!" diye lafını düzeltti sonra. "Hayır, *Tanrı* aşkına yapmayın... Yoksa başka *biri* de ölebilir sonunda!" Ardından kıkırdayarak, canavarca bir ifadeyle Karras'a göz kırpıp ortadan kayboldu.

"O'dur seni kovan..."

"Ya, öyle mi yapıyor, Merrin? Öyle mi yapıyor?"

Şeytani varlık geri gelmişti ve şimdi tekrar müstehcen laflarla Merrin'e saldırıyordu; Merrin ise yakarmayı, atkıyı bastırmayı ve istavroz çıkarmayı sürdürüyordu.

Karras kaygıyla *Fazla uzun* diye düşündü: Nöbet çok fazla uzun sürüyordu.

"Şimdi dişi domuz geliyor! Domuzcuğun annesi!"

Karras dönünce Chris'in pamuklu çubuk ve tek kullanımlık şırınga getirdiğini gördü. İblis incitici laflar ederken Chris başını eğik tutuyordu; Karras kaşlarını çatarak kadının yanına gitti.

Chris "Sharon kıyafetini değiştiriyor," diye açıkladı... "Karl da..."

Karras "Tamam," diye kestirip attı... Birlikte yatağa yaklaştılar.

"Ah, evet, gel de marifetini gör, domuz-anne! Gel!"

Chris dinlememeye, bakmamaya çalışırken Karras, Regan'ın direnmeyen kollarını yatağa bastırdı.

İblis hiddetle "Kusmuğu gör! Katil kaltağı gör!" dedi. "Memnun oldun mu? O işi *sen* yaptın! Evet, kariyerini *her şeyden* önde tutan *sen... Kocandan* önde, *kızından* önde tutuyordun kariyerini ve..."

Karras dönüp baktı. Chris felç olmuş hâlde öylece duruyordu. Karras kararlılıkla "Devam et!" dedi. "Dinleme! Devam et!"

"...*boşanmandan* önde! Rahiplere gidersin ha? Rahiplerin faydası olmaz! Domuzcuk *delirdi!* Bunu anlamıyor musun? Onu delirttin; cinayet işlemeye sürükledin ve..."

"*Yapamam!*" Yüzü allak bullak olan Chris titreyen elinde sarsılan şırıngaya bakıyordu. Başını iki yana salladı. "Bunu yapamam!"

Karras şırıngayı kadının parmaklarının arasından kaptı. "Tamam öyleyse, pamukla temizle! Onun kolunu temizle! Burayı!"

"...kızın *tabutunda,* seni kaltak, yanında..."

Karras "Dinleme!" diyerek tekrar Chris'i uyarınca, şeytani varlık bu kez başını çevirdi... Kırmızı damarlı gözleri hiddetten pörtlemişti. "Ve *sen,* Karras! Evet! *Sana* gelelim!"

Chris, Regan'ın kolunu pamuklu çubukla temizledi. Karras o bir deri bir kemik kalmış kola şırıngayı batırırken "Şimdi çık dışarı!" diye emretti.

Chris odadan kaçtı.

İblis çatlak sesle "Evet, senin *annelere* ne kadar iyi davrandığını *biliyoruz,* sevgili Karras!" dedi. Beti benzi atan Cizvit kımıldamadı bir an. Sonra iğneyi yavaşça çıkardı ve Regan'ın gözaklarına baktı... O sırada kız yavaşça ve tatlı, canlı ve net bir sesle, çok genç bir koro oğlanı gibi şarkı söylemeye başladı: "*Tantum ergo sacramentum veneremur cernui...*"*

Katolik kilise ayinlerinin sonunda okunan bir ilahiydi bu. Kanı

* (Lat.) "Bu yüzden başımızı eğerek hürmet edelim, Baba'mızın verdiği kutsanmış ekmeğe..." *—çn*

donan Karras öylece dururken ilahi sürüyordu. Şarkı söyleyen o tuhaf ve ürpertici ses bir vakumdu; Karras o akşamın dehşetinin korkunç bir netlikle o vakumun içine düştüğünü hissediyordu. Başını kaldırıp bakınca Merrin'in elinde havlu olduğunu gördü. Yaşlı Rahip, Regan'ın yüzüyle boynundaki kusmuğu ihtiyatlı, şefkatli hareketlerle siliyordu.

*"...et antiquum documentum..."**

O şarkı söyleyen ses. Karras *Kimin sesi?* diye merak etti. Sonra fragmanlar: *Dennings... Pencere...* Tükenmiş hâldeyken, Sharon'ın odaya geri gelip havluyu Merrin'in ellerinden aldığını gördü. "Kalanı ben hallederim, Peder," dedi Sharon. "Şimdi iyiyim. Kıza Compazine vermeden önce altını değiştirmek ve onu temizlemek istiyorum. Tamam mı? Siz ikiniz biraz dışarıda bekleyebilir misiniz?"

Rahipler odadan çıkıp koridorun sıcaklığına, loşluğuna adım attılar ve orada duvara bitkince yaslandılar; içeriden boğuk gelen, şarkı söyleyen tuhaf ve ürpertici sesi dinlerken başlarını eğip kollarını kavuşturdular. Suskunluklarını nihayet bozan Karras oldu. "Siz... Şey demiştiniz, Peder; karşımızda tek bir varlık var demiştiniz."

"Evet."

Günah çıkarırcasına fısıltıyla, başları eğik hâlde konuşuyorlardı.

Merrin "Diğerlerinin hepsi saldırı şekilleri sadece," diye devam etti. "Bir tane var... Tek bir tane. Bir iblis." Sessizlik oldu. Sonra Merrin "Bundan şüphe duyduğunu biliyorum," dedi basitçe. "Ama bu iblisle daha önce de karşılaşmıştım. O güçlü bir iblis, Damien. Güçlü."

Sessizlik. Sonra Karras tekrar konuştu.

"İblis, kurbanın iradesini etkileyemez deriz."

"Evet, bu doğru. Ortada günah yoktur."

"Öyleyse posesyonun *amacı* ne peki? Ne gereği var?"

Merrin "Kim bilebilir ki?" diye yanıtladı. "Kim gerçekten bilmeyi umabilir ki? Ama iblisin hedefi, zaptedilenler değil diye düşünüyorum; hedefi biziz... Gözlemciler... Bu evdeki herkes. Ve bence...

---

* (Lat.) "...ve eski uygulama..." *—çn*

Bence amaç umutsuzluğa kapılmamızı, kendi insanlığımızı reddetmemizi sağlamak, Damien: Kendimizi temelde hayvani, adi ve çürümüş olarak, onursuz, çirkin, değersiz olarak görmemizi sağlamak. Asıl mesele budur belki de: Değersizliktir. Ne de olsa, Tanrı'ya inanmak akılla ilgili değil bence... Nihayetinde sevgiyle ilgili bence: Tanrı'nın bizi sevebilmesi ihtimalini kabullenmekle ilgili."

Merrin duraksadıktan sonra daha yavaşça ve içebakışlı bir tavırla devam etti: "Dediğim gibi, gerçekten kimbilir. Ama iblisin nereye vuracağını bildiği bariz – en azından bana göre. Ah, evet, biliyor. Çok eskiden, komşumu hep sevmekten umudu kesmiştim. Bazı insanlar... İtici geliyordu. Bu yüzden de *Onları nasıl sevebilirim ki?* diye düşünüyordum. Bu bana işkence ediyordu, Damien... Kendimden ve hemen ardından da Tanrımdan umudu kesmeme yol açtı. İmanım yerle bir olmuştu."

Şaşıran Karras dönüp ilgiyle Merrin'e baktı. "Sonra ne oldu peki?" diye sordu.

"Eee, şey... Sonunda, psikolojik açıdan imkânsız olduğunu bildiğim şeyleri Tanrı'nın benden asla istemeyeceğini fark ettim; O'nun istediği sevginin *irademle* ilgili olduğunu, duygu şeklinde hissedilmemesi gerektiğini fark ettim. Hayır. Kesinlikle hayır. Tanrı sevgiyle *eylemde bulunmamı* istiyordu; başkalarına *o şekilde davranmamı* istiyordu; itici gelen kişilere öyle davranmam da en büyük sevgi eylemiydi bence." Merrin başını eğip daha da yumuşak bir sesle konuştu. "Bütün bunlar sana çok bariz geliyordur, Damien; biliyorum. Biliyorum. Ama o sıralar bunları göremiyordum. Tuhaf bir körlük." Merrin kederle "Kaç karı koca, âşık oldukları kişiyi görünce artık kalpleri pıt pıt atmıyor diye artık birbirlerine âşık olmadıklarına inanıyordur kimbilir," dedi. "Ah, ulu Tanrım!" Yaşlı adam başını iki yana salladı. Sonra da başıyla onayladı. "İşte meselenin özü bu bence, Damien... Posesyon; kimilerinin inanmaya meyilli olduğu gibi savaşlarda değil; o kadar çok değil; sıradışı müdahalelerde de çok nadir... Buradaki gibi müdahalelerde... Bu kız... Bu zavallı çocuk. Hayır, ben posesyonu en çok ufak tefek şeylerde görmeye meyilli-

yimdir, Damien: dar kafalı, anlamsız garezlerde ve yanlış anlamalarda; arkadaşlar arasında kendiliğinden ağızdan çıkıveren zalim ve incitici sözlerde. Âşıklar arasında. Karı koca arasında. Bunlardan yeterince olunca, Şeytan'ın savaşlarımızı idare etmesine gerek kalmıyor; bu işi biz yapıyoruz... Biz yapıyoruz."

Yatak odasından gelen, hâlâ duyulabilen, şarkı söyleyen neşeli ses, Merrin'in başını kaldırıp dalgın gözlerle kapıya bakmasına yol açtı. "Ama bundan bile –kötülükten bile– bir şekilde iyilik doğacaktır nihayetinde; belki de asla anlayamayacağımız, hatta göremeyeceğimiz bir şekilde." Merrin duraksadı. Düşünceli bir tavırla "Belki de kötülük iyiliğin potasıdır," dedi. "Ve belki de Şeytan bile –Şeytan, kendine rağmen– Tanrı'nın iradesinin gerçekleşmesine bir şekilde hizmet ediyordur."

Merrin daha fazla konuşmadı; bir süre sessizce öylece durdular ve Karras düşüncelere daldı; sonunda aklına bir başka itiraz geldi. "İblis kovulunca, geri gelmesini ne engelleyecek?" diye sordu.

Merrin "Bilmem," diye yanıt verdi. "Ama görünüşe göre, öyle bir şey asla olmuyor. Hayır, asla." Merrin elini yüzüne götürüp parmaklarını göz kenarlarına sertçe bastırdı. "Damien... Ne muhteşem bir isim," diye mırıldandı. Karras, yaşlı adamın bitkinliğini sesinden anladı. Başka bir şey de sezdi. Biraz kaygı. Acının bastırılması gibi bir şey.

Merrin birden kendini duvardan iterek uzaklaşıp, yüzünü hâlâ eliyle gizleyerek izin istedi ve koridorda telaşla giderek bir banyoya daldı. Karras *Sorun ne?* diye merak etti. O Şeytan Çıkaran'ın güçlü ve basit imanına karşı kıskançlık ve hayranlık duydu birden. Sonra kapıya doğru döndü. Şarkı. Kesilmişti. Gece nihayet sona mı ermişti?

Birkaç dakika sonra yatak odasından Sharon çıktı; kucağında pis kokulu yatak takımı ve giysiler taşıyordu. "Kız şimdi uyuyor," dedi, hemen ardından da gözlerini kaçırıp koridorda uzaklaştı.

Karras derin nefes alıp tekrar yatak odasına girdi. Soğuğu hissetti. Berbat kokuyu aldı. Yavaşça yatağın yanına yürüdü. Regan. Uyuyordu. Sonunda. Karras *Ve sonunda ben de dinlenebileceğim,* diye

düşündü. Eğilip Regan'ın ince bileğini kavradı, sonra da kendi diğer kolunu kaldırarak saatinin hareketli saniye ibresine baktı.

"Bunu bana niye yapıyosun, Dimmy?"

Cizvit'in kalbi buz kesti.

"Bunu niye yapıyosun?"

Karras kımıldamadı; nefes almadı; o gözlerin gerçekten orada olup olmadığını görmek için o kederli sesin geldiği tarafa bakmaya cesaret edemedi. Suçlayan gözlerin. Yapayalnız gözlerin. Karras'ın annesinin gözlerinin. *Annesinin!*

"Rahip olmak için beni terk ettin, Dimmy; hastaneye gönderdin..."

Bakma!

"Şimdi de kovuyo musun?"

Annem değil o!

"Bunu niye yapıyosun?"

Başı zonklayan, yüreği ağzına gelmiş olan Karras gözlerini kapadı... O ses giderek yalvarır, korkulu ve ağlamaklı bir hâl alırken. "Sen hep iyi çocuktun, Dimmy. Lütfen! Korkuyom! Beni dışarı kovma, Dimmy! *Lütfen!*"

Sen annem değilsin!

"Dışarıda *hiçbi şey* yok! Sadece karanlık, Dimmy! Yalnızlık!"

Karras öfkeyle "Sen annem değilsin!" diye fısıldadı.

"Dimmy, *lütfen!*"

Karras ıstırapla "*Sen annem değilsin!*" diye bağırdı.

"Ah, *yapma* ama Karras!"

Dennings kişiliği belirmişti.

"Bak, bizi buradan kovman adil değil kesinlikle!" diye hırıldadı. "Bak şimdi; kendi adıma konuşursam, şahsen burada olmayı hak ettim. Bunu itiraf ediyorum. Ama o kaltak, bedenimi öldürdü; ben de onun bedeninde kalmama izin verilmesi gayet adil diye düşünüyorum... Sence de öyle değil mi? Ah, *Tanrı* aşkına bana *bak,* Karras... Bakar mısın? Haydi ama! Yani, çıkıp fikrimi söyleme fırsatını çok sık bulamıyorum. Haydi, dön şimdi. Isırmak, kusmuk fışkırtmak gibi kabalıklar yapmayacağım. Bu benim, şimdi."

Karras gözlerini açınca Dennings kişiliğini gördü.

Yaratık "İşte, böylesi daha iyi," diye devam etti. "Bak, kız beni öldürdü. *Hancımız* değil, Karras... *Kız!* Ah, evet, kesinlikle!" Başını sallayarak onaylıyordu. "*O!* Ben barda kendi hâlimde takılıyordum, anlarsın ya; sonra yukarıda, yatak odasında kızın inlediğini duyar gibi oldum. Eh, sorunu ne diye bakmam gerekiyordu sonuçta; bu yüzden yukarı çıktım ve resmen *boğazıma* sarıldı, o küçük amcık!" Ses şimdi sızlanır tondaydı; zavallıcaydı. "Tanrım, *hayatımda* öyle güçlü birini görmemiştim. Çığlık atmaya başladı; annesini düdüklüyormuşum da, öyle bir şey yüzünden boşanmalarına sebep olmuşum da. Çok net değildi. Ama sana söylüyorum, dostum... *Beni o lanet olası, kahrolası pencereden dışarı itti!*" Ses şimdi çatlak ve tizdi. "Kız beni öldürdü resmen! Tamam mı? Şimdi onun vücudundan kovulmam adil mi sence? Yani, *cidden,* Karras! *Adil* mi sence?"

Karras yutkunduktan sonra boğuk sesle konuştu. "Şey, eğer gerçekten Burke Dennings isen–"

"*Oyum* deyip duruyorum ya sana! *Sağır* mısın be amcık!"

"Şey, gerçekten oysan söyle bana... Başın nasıl öyle ters döndü?"

Yaratık "Lanet olası Cizvit!" diye fısıldayarak sövdü.

"Ne dedin?"

Yaratık kaçamak bir tavırla etrafa bakındı. "Ha, evet, baş meselesi. Tuhaf bir şeydi o. Evet. Çok tuhaftı."

"Nasıl oldu?"

Yaratık başını öte tarafa çevirdi. "Aman, açıkçası kimin umurunda? Ha ön, ha arka; anlarsın ya... Ha şöyle, ha böyle."

Karras aşağı bakıp Regan'ın bileğini tekrar tuttu ve kol saatine bakarak kızın nabzını ölçtü.

"Dimmy, lütfen! Yapayalnız koyma beni!"

Annesi.

"Rahip olacağına doktor olsan güzel bi evde yaşardım, Dimmy... Berbat bi dairede, hamamböcekleriyle birlikte, tek başıma yaşamazdım!"

Gözlerini saatten ayırmayan Karras bütün bunları duymamaya çabalarken tekrar ağlama sesi duydu. "Dimmy, *lütfen!*"

"Sen annem değilsin!"

"Eeh, gerçekle yüzleşmeyecek misin?" Konuşan iblisti. Öfkeden köpürüyordu. "Merrin'in sana söylediklerine inanıyor musun, seni sersem? Onun kutsal ve iyi olduğuna inanıyor musun? Öyle *değil* işte! O kibirli! Layık değil! Bunu sana kanıtlayacağım, Karras! *Domuzcuğu öldürerek* kanıtlayacağım! O ölecek ve ne sen, ne de Merrin'in Tanrısı kurtarabileceksiniz onu! Merrin'in kibri ve senin beceriksizliğin yüzünden ölecek! *Beceriksiz! Ona Librium vermemeliydin!*"

Afallayan Karras başını kaldırıp, zafer ve fesatlıkla parlayan, delici bakışlı o gözlere baktı; sonra bakışlarını tekrar kol saatine indirdi. "Domuzcuğun nabzını fark ediyoruz ha, Karras? Fark ediyoruz ha?"

Karras kaygıyla kaşlarını çattı. Nabız hızlıydı ve...

İblis çatlak sesle "Zayıf mı?" dedi. "Ah, evet. Şimdilik, çok azıcık. Birazcık."

Regan'ın bileğini bırakan Karras, sağlık çantasını telaşla yatağın yanına getirip stetoskop çıkardı ve diyaframı Regan'ın göğsüne bastırdı... O sırada iblis hırıldadı: "Dinle, Karras! Dinle! İyi dinle!"

Karras dinledikçe kaygılandı: Regan'ın kalp sesleri hafifti; kalbi yeterince çalışmıyor gibiydi.

"*Uyumasına izin vermeyeceğim!*"

Kanı donan Karras bakışlarını kaldırarak iblise baktı.

Yaratık çatlak sesle "Evet, Karras!" dedi. "Uyumayacak! Duyuyor musun? *Domuzcuğun uyumasına izin vermeyeceğim!*"

Başını geriye atan iblis böbürlenerek gülerken, Karras donakalmış hâlde öylece baktı. Merrin'in odaya geri geldiğini duymadı ve ancak Şeytan Çıkaran onun yanında durup da Regan'ın yüzünü dikkatle, endişeyle incelerken fark etti. Merrin "Ne oluyor?" diye sordu.

Karras durgunlukla "İblis," dedi... "Kızın uyumasına izin vermeyeceğini söyledi." Dönüp, yenilmiş bakışlarla yukarıya, Merrin'e

baktı. "Kızın kalbi teklemeye başladı, Peder. Çok yakında dinlenmezse kalp yorgunluğundan ölecek."

Merrin kaşlarını çattı; yüzü çok ciddiydi. "Ona ilaç veremez misin?" diye sordu. "Uyumasını sağlayacak bir ilaç?"

"Hayır, bu tehlikeli. Kız komaya girebilir." Karras bakışlarını Regan'a çevirdi. Kız, kümes tavuğu gibi gıdaklıyordu. "Tansiyonu daha fazla düşerse..."

Rahip cümlesini tamamlamadan sustu.

Merrin "Ne yapılabilir?" diye sordu.

Karras "Hiçbir şey," diye karşılık verdi. "Hiçbir şey." Kaygılı bakışları tekrar Merrin'e çevrildi. "Ama bilmiyorum," dedi. "Emin olamıyorum. Yani, yeni tıbbi gelişmeler olmuştur belki. Bir kalp uzmanını arayacağım!"

Merrin başıyla onaylayarak "Evet. Bu iyi olur," dedi.

Karras'ın yatak odası kapısını ardından kapamasını seyrettikten sonra çok usulca ekledi: "Ben de dua edeceğim."

Karras, Chris'i mutfakta buldu; Regan'ın karşı karşıya olduğu tehlikenin tüm boyutunu ifşa etmemeye özen göstererek, acilen konsültasyon gerektiğini açıklarken de kilerin ardındaki odadan Willie'nin hıçkırıklarının ve Karl'ın teselli eden sesinin geldiğini duydu. Chris izin verince Karras bir arkadaşını, Georgetown Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde çalışan ünlü bir uzmanı arayıp adamı uykusundan uyandırdı ve durumu özet geçti.

"Hemen geliyorum," dedi uzman.

Yarım saatten kısa sürede eve geldi; Regan'ın yatak odasına girince içerinin soğukluğu, pis koku ve Regan'ın durumu karşısında hayrete, dehşete kapıldı ve üzüldü. Adam odaya girdiğinde Regan usulca, çatlak sesle, anlaşılmaz laflar ediyordu; uzman onu muayene ederken kız kâh şarkı söyleyip kâh hayvan sesleri çıkardı. Sonra Dennings belirdi.

Dennings uzmana "Ah, korkunç bir şey," diye sızlandı. "Berbat resmen! Ah, yapabileceğin bir şeyler vardır umarım! Bir şey var mı? Yoksa gidecek yerimiz yok, anlarsın ya; ve hep şey yüzünden... Ah,

o dikkafalı şeytana *lanet olsun!*" Uzman, fal taşı gibi açık gözlerle bakarak Regan'ın tansiyonunu ölçerken Dennings, Karras'a bakıp "Sen ne yapıyorsun yahu!" diye yakındı. "Küçük kaltağın hastanede olması gerektiğini görmüyor musun? Onun yeri tımarhane, Karras! Bak, bunu *biliyorsun!* Tanrı aşkına, neden bu saçma sapan batıl inançları bir kenara bırakmıyoruz! Kız ölürse suçlusu sen olacaksın, biliyorsun! Evet, tamamen sen! Yani, sırf kendine Tanrı'nın ikinci oğlu diyen şahıs dikkafalılık yapıyor diye *senin* burnu havada davranmana gerek yok! Doktorsun sen! Doğruyu bilmen gerekir, Karras! Haydi şimdi merhamet et, canım. Bugünlerde *korkunç* bir mesken sıkıntısı var!"

Sonra tekrar iblis geldi; kurt gibi uluyordu. Uzman, tansiyon aletini ifadesiz bir yüzle çözdü ve hâlâ biraz fal taşı gibi gözlerle, şaşkınlıkla Karras'a dönerek başıyla onay verdi. İşini halletmişti.

Dışarıya, koridora çıktılar; uzman dönüp yatak odası kapısına baktıktan sonra tekrar Karras'a dönerek "Orada neler oluyor yahu, Peder?" diye sordu.

Cizvit, adamla göz göze gelmemeye özen gösterdi. "Bilemiyorum," dedi usulca.

"Bilemiyor musun, yoksa söylemiyor musun?"

Karras bakışlarını tekrar uzmana çevirdi.

"Belki her ikisi de," dedi. "Eee, kızın kalbi nasıl?"

Uzmanın tavrı ciddiydi. "O hareketliliğe son vermesi gerekiyor. Uyuması gerek... Tansiyonunun düşmesi için uyumalı."

"*Benim* yapabileceğim bir şey var mı, Mike?"

"Dua et."

Uzman yürüyerek uzaklaşırken Karras onu seyretti; tüm arterleri ve sinirleri dinlenmek için, umut için, mucizeler için yalvarıyordu... Her ne kadar bunların olmayacağına emin olsa da. Sonra gözlerini kapadı ve bir şeyi anımsayınca yüzünü ekşitti: "*Ona Librium vermemeliydin!*" Yumruğunu ağzına götürürken, pişmanlıktan ve kendini ağır şekilde suçlamaktan kaynaklanan hafif, kesik kesik sesler çıkardı. Derin bir nefes aldı; sonra bir tane daha... Ardından gözlerini

açıp ilerleyerek, ruhundan daha az ağır eliyle Regan'ın yatak odası kapısını iterek açtı.

Merrin yatağın yanında durmuş, Regan'ın tiz bir sesle, at gibi kişnemesini izliyordu. Karras'ın girdiğini duyunca dönüp, soran gözlerle baktı; Karras kasvetle başını iki yana salladı. Merrin başıyla onayladı. Adamın yüzünde üzüntü vardı; sonra kabulleniş; tekrar Regan'a dönerken de büyük bir ciddiyet ve kararlılık.

Merrin yatağın yanında diz çöktü. "Ey Babamız..." diye başladı.

Regan onu koyu renkli, pis kokulu safraya buladıktan sonra çatlak sesle "*Kaybedeceksin!*" dedi. "O *ölecek! Ölecek!*"

Karras kendi *Roma Ritüeli* nüshasını eline aldı. Açtı. Başını kaldırıp Regan'a baktı.

Merrin "Kurtar kulunu," diye dua etti.

"Düşmanın karşısında."

Karras içinden *Uyu, Regan! Uyu!* diye bağırdı.

Ama Regan uyumadı.

Şafakta da.

Öğleyin de.

Gece çöktüğünde de.

Pazar günü bile, kızın nabzı yüz kırkken ve giderek hafiflerken, nöbetleri de aralıksız sürerken... Bu arada, Karras ile Merrin ayini tekrarlayıp duruyor, hiç uyumuyorlardı... Karras çareler bulmaya çalışıyordu telaşla: Hareketlerini asgari düzeye indirmek için Regan'ı çarşafla sarmalamak, tahrik unsuru olmayınca nöbetler sona erer mi diye bakmak için herkesi bir süreliğine yatak odasının dışında tutmak. İki yöntem de başarılı olmadı. Regan'ın haykırışları da hareketleri kadar yorucuydu. Yine de tansiyonu düşmüyordu. Karras ıstırapla *Ama bu daha ne kadar sürecek?* diye merak ediyordu. *Ah, Tanrım, kızın ölmesine izin verme!* İçinden acıyla ettiği bu duayı öyle sık tekrarladı ki, ayin duası gibi gelmeye başladı neredeyse.

Onun ölmesine izin verme! Uyumasını sağla! Uyumasını sağla!

O pazar günü, akşam yedi civarında Karras yatak odasında, Merrin'in yanında sessizce oturuyordu... Bitkindi ve iblisin incitici

saldırıları yüzünden içinde fırtınalar esiyordu: İmansızlığından, bir tıp insanı olarak başarısızlığından, mevki arayışıyla annesinden kaçmasından dem vurulmuştu. Ve Regan! Regan! *Karras'ın* suçuydu!

"Ona Librium vermemeliydin!"

Rahipler ayinin bir turunu yeni bitirmişlerdi ve dinlenirken Regan'ın yine o tatlı sesiyle, koro oğlanı sesiyle "Panis Angelicus"u* söylemesini dinliyorlardı. Odadan nadiren çıkıyorlardı; Karras bir kez, kıyafet değiştirmek ve duş almak için çıkmıştı. Fakat soğukta uyanık kalmak daha kolaydı... Sabahın erken saatlerinden beri nitelik değiştirerek insanın midesini ağzına getiren pis kokuya, o çürümüş ve kokuşmuş et kokusuna karşın.

Kızarmış, hararetli gözlerle Regan'a bakan Karras bir ses duyar gibi oldu. Bir şey gıcırdıyordu. Karras'ın gözlerini her kırpışında. Sonra bu sesin kendi çapaklanmış gözkapaklarından geldiğini anladı. Merrin'e bakmak için başını çevirdi. Yaşlı Şeytan Çıkaran saatler boyunca çok az konuşmuştu: Arada sırada, çocukluğuyla ilgili basit anekdotlar anlatmıştı. Anılar. Ufak tefek şeyler. Eskiden sahip olduğu, Clancy adlı ördeğinden bahsetmişti. Karras, Merrin için çok kaygılanıyordu. Onun yaşı. Uykusuzluğu. İblisin sözlü saldırıları. Merrin gözlerini kapayınca ve çenesini göğsüne dayayınca Karras, Regan'a göz attı; sonra bitkince kalkıp yorgun argın yürüyerek yatağa gitti ve kızın nabzını ölçtü, ardından da tansiyonunu ölçmeye başladı. Siyah manşonu kızın koluna dolarken görüşü bulanınca defalarca gözlerini kırpıştırdı.

"Bugün Anneleğ Günü, Dimmy."

Kalbi göğsünden sökülmüş gibi olan Rahip kımıldayamadı bir an; sonra yavaşça, çok yavaşça o gözlerin, artık Regan'ınkiler gibi görünmeyen ve kederle paylayan o gözlerin içine baktı. Annesinin gözlerine.

"Sana iyi davranmadım mı? Niye beni tek başıma ölmeye terk ediyon, Dimmy? Niye? Niye sen—"

---

* (Lat.) "Meleklerin Ekmeği". —*çn*

"*Damien!*"

Merrin'in eli, Karras'ın kolunu sımsıkı tutuyordu. "Şimdi git biraz dinlen lütfen, Damien."

"Dimmy, *lütfen!*"

"Dinleme, Damien! Git! Hemen git!"

Kurumuş boğazına yumru oturan Karras dönüp yatak odasından çıktı ve koridorda bir süreliğine öylece, hâlsiz ve kararsızca durdu. Kahve? Canı çok çekiyordu. Ama duş almayı daha da çok istiyordu. Fakat MacNeil'ların evinden çıkıp da lojmandaki odasına geri döndüğünde, Karras'ın önceliklerini değiştirmesi için yatağına tek bir kez bakması yetti. *Duşu boş ver be adam! Uyu! Yarım saat!* Uyandırmaları için resepsiyonu aramak üzere elini uzatırken telefon çaldı.

Karras telefonu açıp boğuk sesle "Evet, alo," dedi.

"Burada sizi görmek isteyen biri var, Peder Karras; Bay Kinderman diye biri."

Karras bir an nefesini tuttuktan sonra pes ederek iç geçirdi. "Tamam, söyleyin, bir dakikaya çıkıyorum," dedi hâlsizce. Telefonu kapatırken masasındaki filtresiz Camel paketini gördü. Pakete Dyer'ın notu iliştirilmişti.

Şapelin dua yerinde, adak mumlarının önünde Playboy Kulübü anahtarı bulundu. Sana mı ait? Resepsiyondan alabilirsin.

Joe

Karras hoşnut bir ifadeyle notu bırakıp çabucak temiz giysiler giydi ve odadan çıkıp resepsiyona gitti; orada Kinderman telefon santrali tezgâhının başında durmuş, bir saksıdaki çiçeklerin kompozisyonunu dikkatle yeniden düzenliyordu. Dönüp Karras'ı gördüğünde, elinde pembe bir kamelyanın sapını tutmaktaydı.

"Ah, Peder! Peder Karras!" Kinderman, Karras'ı neşeyle karşıladı; Cizvit'in bitkin çehresini gördüğündeyse yüzünde kaygı belirdi he-

men. Kamelyayı yerine bırakıp, Karras'ı karşılamak üzere öne çıktı. "Berbat görünüyorsun!" dedi. "Sorun ne? Yürüyüş yolunda, kan ter içinde spor yapmanın sonucu bu mu yani? Sen vazgeç o işten, Peder... Her halükârda öleceksin nasılsa. Baksana... Gel!" Karras'ı dirseğinden ve üstkolundan kavrayıp çıkışa, sokağa doğru itti. Kapıdan geçerlerken "Bir dakikan var mı?" diye sordu.

Karras "Ancak o kadar zamanım var," diye mırıldandı. "Mesele ne?"

"Biraz konuşalım. Tavsiyeye ihtiyacım var, o kadar; sadece tavsiyeye."

"Hangi konuda?"

"Bir dakika bekle; söyleyeceğim. Şimdilik sadece yürüyelim. Hava alalım. Keyfimize bakalım." Cizvit'in koluna giren Kinderman, onu sokağın karşısına çapraz geçirdi. "Ah, *şuna* baksana! Ne güzel! Muhteşem!" Potomac'ın ardında batan güneşi gösteriyordu; sessizlikte bir kahkaha koptu birden, ardından da Otuz Altıncı Sokak'ın köşesine yakın bir barın önünde hep birlikte konuşan Georgetown öğrencilerinin sesleri geldi. İçlerinden biri, bir diğerinin kolunu sertçe yumruklayınca arkadaşça boğuşmaya başladılar. Kinderman o hayat dolu genç adamlardan oluşan gruba göz atarken esefle "Ah, üniversite..." diye fısıldadı. "Hiç gitmedim... Ama isterdim..." Bakışlarını tekrar Karras'a çeviren Dedektif kaygıyla kaşlarını çattı. "Yani, ciddiyim; gerçekten kötü görünüyorsun," dedi. "Sorun ne? Hasta mı oldun?"

Karras *Kinderman ne zaman sadede gelecek?* diye merak etti.

Cizvit "Hayır, yoğundum sadece," diye karşılık verdi.

Kinderman hırıldayarak "Temponu yavaşlat öyleyse," dedi. "Yavaş. Bu arada, Watergate'te Bolşoy Balesi'ni izlemiş miydin?"

"Hayır."

"Hayır, ben de izlemedim. Ama isterdim. Öyle zarifler ki... Öyle hoşlar ki!"

Car Barn'ın alçak taş duvarına varmışlardı; günbatımının engelsizce görülebildiği bu yerde durdular... Karras duvarın tepesine önkolunu koyup bakışlarını günbatımından Kinderman'a çevirdi.

"Pekâlâ, aklında ne var?" diye sordu.

Kinderman iç geçirerek "Eee, şey, Peder," dedi. Sonra dönüp eğilerek ve ellerini duvarın üstünde kenetleyerek, kasvetle nehrin karşısına baktı ve "Korkarım ki bir sorunum var," dedi.

"Mesleki mi?"

"Şey, kısmen, kısmen sadece."

"Nedir?"

"Şey, büyük ölçüde..." Kinderman duraksadıktan sonra devam etti: "Şey, büyük ölçüde etik bir mesele denebilir, Peder Karras. Bir soru–" Sözünü yarıda kesen Dedektif dönüp sırtını duvara yasladı ve kaldırıma bakarak kaşlarını çattı. "Mesele şu ki, bunu konuşabileceğim başka kimse yok; hele komiserimle hiç konuşamam, anlarsın ya. Yapamam. Ona söyleyemem. Dolayısıyla şey düşündüm..." Dedektif'in gözleri aydınlandı birden. "Bir teyzem vardı... Bunu dinlemelisin; komik. Yıllar boyu, amcamdan ödü kopardı – resmen *ödü kopardı*. Zavallı kadın, ona karşı tek bir laf etmeye cesaret edemezdi – *asla!* Hele sesini hayatta yükseltemezdi zaten. Bu yüzden, ne zaman amcama bir sebepten dolayı kızsa hemen yatak odasındaki gardıroba koşup içine girer ve orada, karanlıkta –buna inanmayacaksın!–, karanlıkta tek başına, bütün o asılı giysilerin ve güvelerin arasında durup amcama küfrederdi – resmen *küfrederdi!* Onun hakkında ne düşündüğünü söylerdi, yirmi dakika kadar! Cidden! Yani, *bağıra çağıra!* Dolaptan çıkınca kendini daha iyi hisseder ve gidip amcamı yanağından öperdi. Şimdi... Bu nedir, Peder Karras! İyi terapi mi, değil mi!"

Karras hafif, neşesiz bir gülümsemeyle "Gayet iyi," dedi. "Şimdi ben senin gardırobun muyum peki? Bunu mu diyorsun?"

Dedektif ciddiyetle "Bir bakıma," diye karşılık verdi. "Ama ortada daha ciddi bir mesele var. Ve gardırop konuşmalı."

"Sigaran var mı?"

Kinderman inanmaz bir tavırla, öylece Karras'a baktı.

"Benim durumumda olan biri *sigara içer mi* sence?"

Karras nehre doğru dönüp ellerini duvarın tepesinde kenetler-

ken "Hayır, içmez," diye mırıldandı. Ellerini kenetlemesinin sebebi titremelerini durdurmaktı.

"Sen de ne doktormuşsun ama! Düşünsene, balta girmemiş bir ormanda hastaymışım ve yanımda Albert Schweitzer yerine sadece *sen* varmışsın... Tanrı korusun! Hâlâ siğilleri kurbağalarla mı tedavi ediyorsun, Doktor Karras?"

Karras durgunlukla "Karakurbağalarıyla," diye karşılık verdi.

Kinderman kaşlarını çattı. "Bugün keyfin yerinde değil, Peder Karras. Bir terslik var. Nedir? Haydi, söyle."

Karras başını eğip suskun kaldı. Sonra usulca "Tamam," dedi. "Gardıroba ne istersen sor."

Dedektif iç geçirerek nehre doğru döndü. "Diyordum ki..." diye söze başladı. Tırnağıyla alnını kaşıdıktan sonra devam etti: "Diyordum ki... Şey... Diyelim ki bir vaka üstünde çalışıyorum, Peder Karras. Cinayet vakası."

"Dennings mi?"

"Hayır, bildiğin bir şey değil, Peder. Tamamen farazi."

"Anladım."

Dedektif kasvetli bir tavırla, kelimelerini çok dikkatli seçerek ve ağır ağır konuşarak "Bu cinayet, cadı ayininde işlenmiş gibi görünüyor," diye devam etti. "Ve diyelim ki o evde —o farazi evde— yaşayan beş kişi var ve katil içlerinden biri olmalı." Sözünü vurgulamak için, elini düz tutarak kesme hareketleri yaptı. "Şimdi, bunu *biliyorum*. Bunu *biliyorum*... *Kesin* olarak biliyorum." Sonra duraksayıp yavaşça nefes verdi. "Ama sorun şu ki... Bütün kanıtlar... Şey... Katilin bir çocuk olduğunu gösteriyor, Peder Karras; on-on iki yaşlarında, küçük bir kız... Daha bebek; kızım olabilirdi. Evet, biliyorum: Tuhaf geliyor... Gülünç... Ama doğru. Şimdi, Peder Karras, bu eve çok ünlü bir Katolik rahibi geliyor ve bu tamamen farazi vakada, yine farazi olan deham sayesinde, bu rahibin bir keresinde çok özel tipte bir hastalığı iyileştirmiş olduğunu öğreniyorum, Peder. Bu bir akıl hastalığı bu arada; belki ilgini çeker diye, öylesine söylüyorum."

Karras kederle başını eğip sallayarak onayladı. Kasvetle "Evet, devam et," dedi. "Başka?"

"Başka? Bir sürü şey. Yine öyle görünüyor ki bu hastalık... Şey, satanizmle ilgili; ayrıca kuvvet artışı görülüyor... Evet, kuvvet inanılmaz artıyor. Ve diyelim ki bu... Farazi kız bir insanın kafasını çok rahatça tersine çevirebilir." Dedektif şimdi eğik olan başını onaylarcasına sallıyordu. "Evet... Evet, bunu yapabilir. Yani, mesele şu ki..." Dedektif sözünü yarıda kesip düşünceli bir edayla yüzünü ekşittikten sonra devam etti: "Anlarsın ya... Anlarsın ya; kız sorumlu değil, Peder. O deli, Peder; tamamen aklını kaçırmış ve bir yandan da çocuk sadece, Peder Karras! Bir *çocuk!* Ama hastalığı... Tehlikeli olabilir. Birilerini öldürebilir. Kimbilir?" Dedektif bir kez daha dönüp gözlerini kısarak nehrin karşısına baktı. Usulca ve asık yüzle "Bu bir sorun," dedi. "Ne yapmalı? Farazi olarak yani. Unutup gitmeli mi? Unutup kızın..." –Kinderman duraksadı– "...İyileşeceğini mi ummalı?" Mendil alıp sümkürdü. "Aman, bilmiyorum işte. Bilmiyorum. Korkunç bir karar," dedi, mendilde kullanılmamış ve temiz bir kısım ararken. "Evet, berbat. Resmen berbat. Dehşet verici. Karar vermek zorunda kalan kişi olmaktan da nefret ediyorum." Tekrar sümkürdükten sonra bir burun deliğini hafifçe sildi, ardından da ıslak mendili cebine geri koydu. Yeniden Karras'a dönüp "Peder, böyle bir durumda doğru davranış nedir?" diye sordu. "Farazi olarak yani. Doğru davranış ne olur sence?"

Sırtındaki yükün giderek ağırlaşması karşısında biraz bezginlik ve öfke duyan Karras isyan etmek istedi bir an. Bu hissin geçmesini bekleyip sakinleştikten sonra Dedektif'in bakışlarına kararlılıkla karşılık vererek usulca yanıtladı: "Ben olsam kararı daha yüksek bir otoriteye bırakırdım."

"Şu an öyle zaten sanırım."

"Evet. Ben de bu durumu değiştirmezdim, Yüzbaşı."

Birkaç saniye bakıştılar. Sonra Kinderman başıyla onaylayarak "Evet, Peder," dedi. "Evet. Evet, öyle diyeceğini tahmin etmiştim." Tekrar dönüp günbatımını inceledi. "Öyle güzel ki," dedi. "Peki ne-

den böyle bir şeyi güzel bulurken Pisa Kulesi'ni güzel bulmuyoruz? Ve kertenkelelerle armadilloları? Bir başka gizem." Yenini geriye çekip kol saatine baktı. "Ah, şey, gitmem gerekiyor. K. Hanım yemek soğuyor diye söylenmeye başlayabilir her an." Yeniden Karras'a döndü. "Teşekkürler, Peder. Kendimi daha iyi... Çok daha iyi hissediyorum. Ha, bu arada bana bir iyilik yapabilir misin? Bir mesaj iletebilir misin? Engstrom soyadlı bir adamla tesadüfen tanışırsan, onu şunu söyle lütfen... Şey, 'Elvira bir klinikte. Durumu iyi' de sadece. Anlayacaktır. Bunu yapar mısın? Yani, çılgınca bir tesadüf eseri öyle biriyle karşılaşırsan."

Biraz şaşıran Karras "Söylerim," diye karşılık verdi.

"Baksana... Bir gece film izleyemez miyiz, Peder?"

Karras gözlerini indirip başıyla onaylayarak "Yakında," diye mırıldandı.

"Sen de Mesih'ten bahseden hahamlar gibisin: Onlar da 'Yakında' deyip durur hep. Baksana... Bana bir iyilik daha yap, olur mu?" Karras gözlerini kaldırıp bakınca, Dedektif'in çok kaygılı göründüğünü gördü. "Bu koşma işine biraz ara ver. Yürü sadece. Tamam mı, Peder? Yavaşla. Benim için bunu yapabilir misin lütfen?"

Karras hafifçe gülümseyerek "Yaparım," dedi.

Elleri pardösüsünde olan Dedektif pes etmiş hâlde başını eğerek kaldırıma baktı. Başıyla onaylayarak "Evet, biliyorum," dedi. "Yakında. Hep yakında." Gitmeye davranırken durdu ve elini Cizvit'in omzuna koyup sıkarak "Elia Kazan, yönetmenin, selam söylüyor," dedi.

Karras sokakta yalpalayarak uzaklaşan adamı izledi bir süre; yüreğin labirentvari dönemeçleri ve umulmadık kefaretleri karşısında duyduğu hayretle, şefkatle izledi. Başını kaldırıp nehrin yukarısındaki, pembeye boyanmış bulutlara, ardından da batıya, nehrin ötesine baktı; oradaki, dünyanın kenarına sürüklenmiş bulutlar, anımsanan bir vaat gibi, hafifçe parıldıyordu. Karras bir zamanlar böyle manzaralarda Tanrı'yı görür, bulutların büründüğü tonlarda O'nun nefesini hissederdi sık sık... Şimdi de eskiden sevdiği bir şiir geldi aklına:

Tanrı'nın şanındandır benekli şeyler,
Benekli inek gibi çift renkli gökler,
Yüzen alabalığın gül rengindeki siyah noktalar;
Düşen kestane kozalaklarının koru; ispinoz kanatları...
Babasıdır O, değişimin ötesindeki güzelliğin
Hamdolsun O'na.*

Karras boğazından göz kenarlarına doğru yükselen hüznü ve yitirme acısını bastırmak için yumruğunun yan tarafını dudaklarına dayayıp gözlerini indirirken, bir zamanlar içini neşeyle dolduran bir ilahiden bir dizeyi düşündü. "*Ey Tanrım,*" diye anımsarken içi sızladı... "*Evinin güzelliğini sevdim.*"

Bekledi. Günbatımına tekrar bakma riskine girmeye cesaret edemiyordu.

Bunun yerine, başını kaldırıp Regan'ın penceresine baktı.

Onu eve alan Sharon durumda hiçbir değişiklik olmadığını söyledi. Kucağında pis kokan çamaşırlar taşıyordu. İzin istedi. "Bunları çamaşır makinesine koymam gerek."

Karras onu seyretti. Kahve içmeyi düşündü. Ama sonra Merrin'e fesatça, çatlak sesle bağıran iblisin sesini duydu. Merdivene doğru yürüyecek oldu ama Karl'a vermesi gereken mesajı hatırlayınca durdu. Karl neredeydi? Karras, Sharon'a sormak için dönünce, kadının bodrum merdivenini inerek gözden kaybolduğunu gördü. Uşağı aramak için mutfağa gitti. Adam orada yoktu. Sadece Chris vardı. Chris kahvaltı masasında oturmuş, dirseklerini masaya dayamış ve ellerini şakaklarına koymuştu; başını eğmiş, bir şeye bakıyordu... Neydi? Karras usulca yaklaştı. Durdu. Bir fotoğraf albümü. Kâğıt parçaları. Yapıştırılmış fotoğraflar. Chris, Karras'ı görmemişti.

Karras yumuşak sesle "Pardon, lütfen," dedi. "Karl odasında mı?"

Cansızca başını kaldırıp ona bakan Chris başını iki yana salladı. Boğuk ve yumuşak bir sesle "Bir iş için gitti," dedi. Karras onun

* Gerard Manley Hopkins'in "Pied Beauty" adlı şiirinden. *—çn*

burnunu çektiğini duydu. Sonra Chris "Şurada kahve var, Peder," diye mırıldandı. "Bir dakikada hazır olur."

Karras, filtre kahve makinesinin ışığına göz atarken Chris'in masadan kalktığını işitti, dönüp baktığında da kadının yüzünü başka tarafa çevirerek, hızla onun yanından geçtiğini gördü. Kadının titrek sesle "İzninle," dediğini duydu... Bir an sonra Chris mutfaktan çıkmıştı. Karras fotoğraf albümüne baktı. Samimi pozlar. Genç bir kız. Çok güzel. Regan'a baktığını fark eden Karras'ın içi sızladı: Kız şurada, kremşantili bir doğum günü pastasının mumlarına üflüyordu; şurada, üstünde şort ve tişörtle bir göl iskelesinde oturuyor ve neşeyle fotoğraf makinesine el sallıyordu. Tişörtün önünde bir yazı vardı: KAMP... Karras tamamını okuyamadı. Karşı sayfada, üstünde bir çocuğun el yazısı olan bir çizgili kâğıt bulunuyordu:

Sırf kil yerine
Bütün güzel şeyleri alabilsem
Mesela gökkuşağını,
Bulutları ya da bir kuşun şakıma tarzını,
Belki o zaman, canım annem,
Hepsini bir araya koysam
Gerçekten senin heykelini yapabilirim.

Şiirin altında: SENİ SEVİYORUM! ANNELER GÜNÜN KUTLU OLSUN! *Rags* diye de imza atılmıştı.

Karras gözlerini kapadı. Tesadüfen gördüğü bu şeylere dayanamıyordu. Bitkince sırtını dönüp kahvenin hazır olmasını bekledi. Başını eğerek tezgâha sımsıkı tutundu ve tekrar gözlerini kapadı. *Aklından çıkar!* diye düşündü. *Bütün hepsini aklından çıkar!* Ama yapamıyordu ve makinedeki kahvenin seslerini, gurultularını dinlerken içindeki merhamet hissi birden yoğunlaşıp, hastalık ve ıstırap karşısında, çocukların acıları ve bedenin narinliği, ölümün getirdiği canavarca ve afallatıcı çürüme karşısında kapıldığı kör hiddete dönüşünce, elleri tekrar titremeye başladı.

"Sırf kil yerine..."

Hiddeti dinip yerini kedere ve acizlik, yılgınlık hissine bıraktı.

"Bütün güzel şeyleri..."

Kahveyi bekleyemedi. Gitmeliydi. Bir şeyler yapmalıydı. Birine yardım etmeliydi. Denemeliydi. Mutfaktan çıkıp oturma odasına girerken, açık kapıdan bakınca Chris'in kanepede sarsıla sarsıla ağladığını, Sharon'ınsa onu avutmaya çalıştığını gördü. Bakışlarını kaçırıp merdiveni çıkarken, iblisin Merrin'e delice gürlediğini duydu: "...*Kaybedecektin! Kaybedecektin* ve bunu biliyordun! Seni *pislik*, Merrin! *Piç! Geri* gel! Gel ve..."

Karras bu sesleri duymazdan geldi.

"...ya da bir kuşun şakıma tarzını."

Karras, Regan'ın yatak odasına girerken, kazağını giymeyi unutmuş olduğunu fark etti. Soğuktan biraz titreyerek bakışlarını Regan'a çevirdi. İblisin sesi hiddetle bağırmayı sürdürürken kızın başı yana eğikti ve Karras'tan öteye dönüktü biraz.

Yavaşça sandalyesine gidip bir battaniye alan Karras, o bitkin hâliyle, Merrin'in yokluğunu ancak fark etti. Birkaç saniye sonra, Regan'ın tansiyonunu ölçmesi gerektiğini hatırlayınca yorgunlukla kalktı; ayaklarını sürüyerek kıza doğru yürürken birden şoke olarak kalakaldı. Merrin yerde, yatağın yanında yüzükoyun, gevşekçe yatıyordu. Diz çöküp adamı çeviren Karras onun yüzünün mavimsi rengini görünce hemen nabzını yokladı, Merrin'in ölmüş olduğunu anlayınca da yüreği dağlandı bir an.

İblis hiddetle "Kendini beğenmiş aziz seni!" dedi. "*Ölürsün* ha? *Ölürsün* ha? Karras, *iyileştir* onu! Geri getir de işimizi bitirelim, biz..."

Kalp yetmezliği. Koroner arter. Karras inleyerek "Ah, Tanrım!" diye fısıldadı. "Tanrım, *hayır!*" Gözlerini kapayıp başını inanmazca, umutsuzlukla iki yana salladıktan sonra birden kedere kapılarak başparmağını vahşi bir güçle Merrin'in solgun bileğine bastırdı; adamın kas kirişlerinden, yaşamın yitmiş ritmini sıkıp çıkarmaya çalışır gibiydi.

"...sofu..."

Karras geri çekilip yığılırcasına oturarak derin nefes aldı. Sonra yere saçılmış küçük hapları gördü. Birini eline alıp da tanıyınca içi sızladı... Merrin biliyordu. Nitrogliserin. Biliyordu. Karras kızarmış, ağlamaklı gözlerle Merrin'in yüzüne baktı. "*...Şimdi git biraz dinlen, Damien.*"

"Yoz varlığını *solucanlar* bile yemeyecek, seni...!"

İblisin sözlerini duyunca başını kaldırıp bakan Karras kontrolsüz bir hiddetle, fark edilir şekilde titremeye başladı; gözünü kan bürümüştü.

Dinleme!

"...eşcinsel..."

Dinleme! Dinleme!

Alnında şişmiş bir damar öfkeyle zonklayan Karras, Merrin'in ellerini şefkatle kaldırıp adamın göğsüne çapraz yerleştirmeye başlarken, iblisin çatlak sesle "Şimdi de Merrin'in *aletini* onun ellerinin arasına koy!" dediğini duydu ve o sırada, ölü Rahip'in gözüne tiksinç bir balgam isabet etti. İblis alayla "Son ayinler," dedi. Başını geriye atıp kahkahayı bastı.

Karras balgama uyuşmuş hâlde baktı. Kımıldamadı. Kanının gürlemesinden başka ses duymuyordu. Sonra yavaşça, titreyerek, yana doğru sarsılarak başını kaldırıp baktı; hırıldar gibi görünen morarmış yüzü nefret ve hiddet yüzünden, elektrik çarpmışçasına kasılmıştı. "*Seni orospu çocuğu!*" Öfkeden için için köpüren, içi yanan Karras fısıltıyla konuşmuştu ve her ne kadar kımıldamasa da yaydan boşanır gibiydi; boyun kirişleri gergin kablo gibi olmuştu. Gülmeyi kesen iblis, Karras'ı fesatça süzdü. Karras "Kaybediyordun!" diye sataştı. "Sen bir kaybedensin! *Hep* kaybedendin!" Regan onun üstüne kusmuk saçtı. Karras aldırmadı. Dişlerini gıcırdatarak "Evet, çocukların karşısında çok iyisin!" dedi. "Küçük kızların karşısında! Eh, gel haydi. Daha büyük bir şeyi denemeni görelim! Gel haydi!" İri, etli ellerini kanca gibi uzatarak yavaşça çağırdı; davet etti. "Gel haydi! Gel haydi, kaybeden! *Beni* dene! Kızı bırak... *Beni* al! *Benim* içime gel!"

Bir sonraki anda, Karras'ın gövdesi birden dikeliverdi ve başı geriye yatarak tavana doğru döndü; sonra sarsılarak başını indirip tekrar öne çevirdi... Cizvit'in seğiren ve çarpılan yüzü akıl almaz bir nefret ve hiddet maskesine dönüşürken, iri ve kuvvetli elleri güçlü spazmlarla, görünmez bir engeli itercesine uzanıp, çığlık atan Regan MacNeil'ın boğazını kavradı.

Chris ile Sharon sesleri duydular. Çalışma odasındaydılar. Chris barda otururken, Sharon tezgâhın arkasında ikisine de içki hazırlıyordu... İki kadın da Regan'ın odasından gelen gürültüyü duyunca tavana baktılar: Regan dehşetle çığlık atıyordu... Ardından Karras vahşice "*Hayır!*" diye bağırdı. Sonra çarpma sesleri. Mobilyalara sertçe çarpma sesleri. Duvara. Büyük bir şangırtı, cam kırılma sesi kopunca irkilen Chris içkisini devirdi; hemen ardından, o ve Sharon hızla merdiveni çıkıp Regan'ın yatak odasının kapısına koştular; içeri daldıklarında, pencere panjurunun menteşelerinden sökülüp yere atılmış olduğunu gördüler! Ve pencere! Camı tuzla buz olmuştu!

Kaygıya kapılarak öne atılıp pencereye doğru koştular; o sırada Chris yerde, yatağın yanında yatan Merrin'i gördü. Şoka girip inleyerek kalakaldı, sonra da koşup adamın yanında diz çöktü. "Ah, Tanrım!" diye inledi. "Sharon! Shar, buraya gel! Çabuk, gel—"

Sharon'ın attığı dehşet çığlığı, Chris'in sözünü kesti. Kanı donan Chris başını kaldırıp bakınca, Sharon'ın ellerini yanaklarına bastırmış hâlde pencereden aşağıya, basamaklara baktığını gördü.

"Shar, ne oldu?"

Sharon koşarak odadan çıkarken histerikçe "Karras! Peder Karras!" diye haykırdı. Yüzü kül gibi olan Chris kalkıp çabucak pencereye gitti. Aşağıya baktı. Ve yüreğinin ağzına geldiğini hissetti. M Sokağı'nda, merdivenin dibinde Karras kanlar içinde yatıyordu; etrafında bir kalabalık toplanmaya başlamıştı.

Dehşetle aşağıya bakarken elini yanağına koyan Chris dudaklarını oynatmaya çalıştı. Konuşmaya. Yapamadı.

"Anne?"

Hafif, yorgun ve ağlamaklı bir ses, arkasından ona seslenmişti.

Chris fal taşı gibi açık gözlerle başını biraz çevirdi; duyduğu şeye inanmaya cesaret edemiyordu. Sonra o ses tekrar geldi. Regan'ın sesi. "Anne, neler oluyor? Buraya gel! Korkuyorum, anneciğim! Ah... N'olur, anneciğim! N'olur! N'olur buraya gel!"

Chris dönmüş ve o şaşkınlık gözyaşlarını görmüştü... Ağlayarak yatağa koştu birden. "Rags! Ah, bebeğim, bebeğim! Ah, Rags! Gerçekten sensin! Gerçekten sensin!"

Alt katta, evden dışarı fırlayan Sharon telaşla Cizvit lojmanına koştu ve Dyer'la acilen görüşmek istediğini söyledi. Adam çabucak resepsiyona geldi. Sharon ona durumu anlattı. Afallayan adam, Sharon'a öylece bakakaldı. "Ambulans çağırdınız mı?" diye sordu.

"Ah, Tanrım! Hayır, çağırmadım! Düşünemedim!"

Dyer, santral operatörüne hızla talimat verdikten sonra Sharon'la birlikte koşarak holden çıktı. Sokağın karşısına geçti. Basamakları koşarak indi.

"Geçmeme izin verin, lütfen! Geliyorum!" Dyer seyreden kalabalığın arasından ite kaka geçerken, kayıtsızca mırıldanan teraneler duydu. "Ne olmuş ki?" "Adamın teki merdivenden yuvarlanmış." "Hı hı, sarhoştu herhalde. Kusmuğu görüyor musunuz?" "Haydi canlarım, geç kalacağız."

Sonunda kalabalığın arasından geçen Dyer'ın kalbi durdu bir an; zamansız bir keder boyutunda, havanın solunamayacak kadar acı verici olduğu bir mekânda donakaldığını hissetti. Karras yerde, çarpık çurpuk bir hâlde, sırtüstü yatıyordu; başı, giderek büyüyen bir kan birikintisinin merkezindeydi. Çenesi gevşekti; gözlerinde tuhaf bir parıltı vardı; sabit gözleri, onu çağıran gizemli bir ufkun yıldızlarını sabırla beklercesine yukarı çevriliydi. Fakat sonra gözlerini Dyer'a çevirdi. O gözler vecitle parlar gibiydi. Tamamlanmışlıkla. Zafere benzer bir şeyle.

Ve sonra bir yakarışla. Aciliyetle.

"Haydi, geri çekilin! Geri gidin!" Bir polis. Dyer diz çöküp elini hafifçe, şefkatle, okşarcasına o yara bere içindeki yüze koydu. Öyle çok kesik vardı ki. Ağzından akan kan, kurdele gibiydi. "Damien..."

Dyer boğazının titremesini geçirmek için duraklarken Karras'ın gözlerindeki o hafif, hevesli parıltıyı gördü... O sıcak yakarışı.

Eğilip "Konuşabiliyor musun?" diye sordu.

Karras elini yavaşça kaldırıp Dyer'ın bileğine götürdü. Onun bileğini kavrayıp sıktı.

Ağlamamaya çalışan Dyer eğilerek ağzını Karras'ın kulağına yaklaştırdı ve usulca "Şimdi günah çıkarmak ister misin, Damien?" diye sordu.

Bileği sıkıldı.

"Hayatında işlediğin bütün günahlar ve Yüce Tanrı'ya karşı geldiğin için pişman mısın?"

El yavaşça bıraktı; sonra sıktı.

Geriye çekilip dikelen Dyer yavaşça Karras'ın üstünde istavroz çıkarırken, günah bağışlama sözlerini duyguyla okudu: "*Ego te absolvo...*"*

Karras'ın göz kenarından devasa bir gözyaşı damlası akarken günah çıkarma işini tamamlayan Dyer, bileğinin daha da fazla ve aralıksız sıkıldığını hissetti: "*...in nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.*"**

Dyer eğilip ağzını Karras'ın kulağına yaklaştırdı. Bekledi. Boğazına oturan yumrudan kurtulmak için yutkundu. Sonra "Sen...?" diye mırıldandı. Sözünü yarıda kesti. Bileğindeki baskı birden geçmişti. Başını geriye çekince, o gözlerin huzur dolu olduğunu gördü... Başka bir şey de vardı: Özlediğine kavuşmanın sevinci. O gözler hâlâ bakıyordu. Ama bu dünyadaki bir şeye değil. Buradaki bir şeye değil.

Dyer, o gözkapaklarını yavaşça ve şefkatle indirdi. Uzaktan gelen ambulans sesini duydu. "Elveda," diyecek olduysa da sözünü tamamlayamadı. Başını eğip ağladı.

Ambulans geldi. Karras'ı sedyeye koydular ve ambulansa bindirirlerken Dyer içeri girip internin yanına oturdu. Uzanıp Karras'ın elini tuttu.

---

* (Lat.) "Günahlarını bağışlıyorum." *–çn*

** (Lat.) "Baba, Oğul ve Kutsal Ruh adına. Amin." *–çn*

İntern merhametli bir sesle "Onun için yapabileceğiniz bir şey yok şimdi, Peder," dedi. "Kendinize daha fazla eziyet etmeyin. Gelmeyin."

Gözlerini o yara bere içindeki simadan ayırmayan Dyer başını yavaşça iki yana sallayarak usulca "Hayır. Geliyorum," dedi.

İntern başını kaldırıp ambulansın arka kapısına, orada durmuş sabırla bekleyen ve kaşlarını soru sorarcasına kaldırmış hâlde içeri bakan sürücüye baktı. İntern sessizce başını sallayarak onay verince arka kapı kapatıldı ve kilitlendi.

Sharon ambulansın yavaşça uzaklaşmasını kaldırımdan, uyuşmuş hâlde seyretti. Kalabalığın mırıltılarını duyuyordu.

"Ne olmuş?"

"Aman, kimbilir yahu."

Ambulansın tiz sesi nehrin yukarısına, geceye yükseliyordu. Sonra birden kesildi.

Sürücü artık zaman sorunu olmadığını hatırlamıştı.

SONSÖZ

Bir bluzu katlayıp yatağındaki bavulun içindekilerin üstüne koyarken ve ardından bavulu kaparken, Chris'in yatak odası penceresinden içeri ince haziran güneşi huzmeleri süzülüyordu. Chris hızla kapıya doğru gitti. Karl'a "Tamam, hepsi bu kadar," dedi... İsviçreli adam bavulu kilitlemek için yaklaşırken, Chris koridora çıkıp Regan'ın yatak odasına doğru yürüdü. "Hey, Rags, hazır mısın?" diye seslendi.

Rahiplerin ölümünden beri altı hafta geçmişti artık. O şoktan beri, Kinderman'ın soruşturma dosyasını kapamasından beri. Ve hâlâ yanıt yoktu. Akıldan çıkmayan varsayımlar ve sık sık uykudan gözyaşları içinde uyanmalar vardı sadece. Merrin koroner arter hastalığından ölmüştü fakat Karras... Amfizem yüzünden hırıldayan Yüzbaşı Kinderman "Kafa karıştırıcı," demişti. "Hayır. Kızın işi değil," diye kanaat getirmişti. Kız yapmamıştı; o sırada kayışlarla sımsıkı bağlıydı. Yani Karras kendini öldürmek için, kasıtlı olarak panjuru söküp pencereden atlamış olmalıydı. Ama neden? Korkunç bir şeyden kaçmak için mi? Kinderman bu ihtimali çabucak elemişti, ne de olsa Rahip kaçmak istese kapıdan çıkabilirdi. Hem zaten Karras kaçacak biri değildi. Ama öyleyse neden o ölümcül atlayışı yapmıştı?

Kinderman için yanıt, Dyer'ın Karras'ın duygusal durumundan, annesiyle ilgili suçluluk hissinden, kadının ölümünden ve Karras'ın imanı konusunda yaşadığı sorundan bahsetmesiyle şekillenmeye başlamıştı; Kinderman bunlara günlerce uykusuz kalmayı, Regan'ın

ölmek üzere olmasının verdiği kaygıyı ve suçluluk hissini, iblisin Karras'ın annesiymiş gibi yaparak saldırmasını ve nihayet Merrin'in ölümünün şokunu ekleyince, o Cizvit psikiyatrın suçluluk duymasına yol açan ve artık dayanamadığı şeyler karşısında aklını kaçırdığı sonucuna varmıştı kederle. Dahası, Burke Dennings'in gizemli ölümünü soruştururken posesyonla ilgili okuma yapan Dedektif, bazen şeytan çıkaranların da posesyona maruz kaldığını ve bunun, buradaki koşulların aynısının (yoğun suçluluk duygusu, cezalandırılma ihtiyacı ve bu ikisinin ototelkinin gücünü artırması) olduğu durumlarda görüldüğünü öğrenmişti. Karras öyle bir şey yapacak hâle gelmişti. Her ne kadar Dyer bunu kabullenmeyi reddetse de. Adam, Regan'ın nekahet döneminde, Chris'le konuşmak için defalarca eve gelmiş ve Regan'ın o gece yatak odasında olanları hatırlamaya başlayıp başlamadığını tekrar tekrar sormuştu fakat her seferinde, yanıt başın iki yana sallanması veya hayır denmesiydi; sonunda da dosya kapanmıştı.

Chris başını Regan'ın yatak odasına soktu. İki dolgu oyuncak hayvanı sımsıkı tutan kız, yatağındaki dolu ve açık bavula bir çocuğun hoşnutsuzluğuyla bakmaktaydı. Öğleden sonra Los Angeles'a uçacaklardı; Sharon ile Engstromlar geride kalıp son hazırlıkları yaparak evi kilitleyecek, ardından da Karl'ın kullanacağı kırmızı Jaguar'la taşradan geçerek eve döneceklerdi. Chris "Bavulunu toplama işin nasıl gidiyor, tatlım?" diye sordu. Regan başını kaldırıp yana eğerek ona baktı. Biraz solgundu. Biraz sıskaydı. Gözaltları biraz mordu. Kaşlarını çatarak ve dudaklarını büzüp somurtarak "Bu şeyin içinde yeterince yer yok!" dedi.

"Eh, şimdi hepsini birden yanına alamazsın, canım. Haydi gel; boş ver... Kalanları Willie getirir. Haydi gel, bebeğim. Acele etmeliyiz, yoksa uçağımızı kaçıracağız."

"Tamam, anne."

"Aferin bebeğime benim."

Chris onun yanından ayrılıp çabucak merdiveni indi. Merdivenin dibine vardığında zil çalınca, gidip kapıyı açtı.

"Merhaba, Chris." Peder Dyer kederli görünüyordu. "İyi yolculuklar dilemek için uğradım sadece."

"İçeri gel. Ben de tam seni arayacaktım."

"Hayır, sorun değil, Chris... Aceleniz olduğunu biliyorum."

Chris adamın elini sıktı ve onu içeri çekti. "Ah, haydi ama! Ben de tam bir fincan kahve içecektim. Benimle birlikte iç."

"Şey, eminsen..."

Chris emin olduğunu söyledi ve ardından mutfağa gittiler... Masaya oturup kahve içtiler ve sohbet ettiler; bu arada Sharon ile Engstromlar vızır vızır gidip geliyorlardı. Chris, Merrin'den bahsetti: Onun cenazesinde saygın kişiler ve ileri gelen yabancılar görünce ne kadar şaşırıp huşuya kapıldığından... Sonra saniyelerce suskun kaldılar; Dyer başını eğmiş, fincanının ve kederin içine bakıyordu. Chris onun aklını okudu. "Hâlâ hatırlayamıyor," dedi kibarca. "Üzgünüm."

Hâlâ aşağı bakan Cizvit başıyla onayladı. Chris, kahvaltı tabağına göz attı. Kaygılı ve heyecanlı olduğundan hiçbir şey yememişti. Gül hâlâ oradaydı. Chris gülü alıp sapından tutarak, düşünceli bir edayla sağa sola çevirdi. "Ve Peder onu tanımıyordu bile," diye mırıldandı. Sonra gülü durdurdu ve gözlerini Dyer'a çevirdi. Adam dikkatle ona bakmaktaydı. Chris'e usulca "Gerçekten ne oldu sence?" diye sordu. "Yani, inançsız biri olarak. Kızının cidden zaptedildiğini düşünüyor musun?"

Chris gülle tekrar dalgınca oynamaya başlarken aşağı bakıp düşündü. "Bilmiyorum, Peder Dyer. Bilmiyorum işte. Tanrı meselesine gelince, bir tanrı varsa herhalde her gece bir milyon senelik uykuya ihtiyacı vardır, yoksa sinirli olmaya meyillidir diye düşünürsün ister istemez. Ne demek istediğimi anlıyor musun? O asla konuşmaz. Oysa Şeytan..." Başını kaldırıp Dyer'a baktı. "Eh, Şeytan ise ayrı meseledir. Buna inanabilirim; hatta belki de inanıyorumdur. Sebebini biliyor musun? Çünkü o pislik reklamını yapıp duruyor."

Dyer ona bir an hoşnutlukla baktıktan sonra usulca konuştu: "Ama dünyadaki bütün kötülükler bir şeytanın olabileceğini düşündürüyorsa, Chris... Onca iyiliği nasıl açıklıyorsun?"

Chris, Dyer'ın sabit bakışlarına karşılık verdi. Bu sözler karşısında gözlerini kısıp kaşlarını çatarak düşünceye dalmıştı; sonunda yana bakıp başını hafifçe sallayarak onayladı. "Bunu hiç düşünmemiştim," diye mırıldandı. "İyi bir nokta." Karras'ın ölümünün üzüntüsü ve şoku, Chris'in ruh hâlinin üstüne melankolik bir pus gibi çökmüştü fakat şimdi, Karras'ın kampüsteki Cizvit mezarlığına gömülmesinden sonra arabasına yürürken kendisine eşlik etmiş olan Dyer'ın o sırada ne dediğini anımsayınca, umuda yönelik bu mütevazı davete odaklanmaya çalıştı. Chris *"Bir süreliğine evime gelebilir misin?"* diye sormuştu. Adam *"Ah, isterdim ama şöleni kaçıramam,"* diye karşılık vermişti. Chris şaşkın görününce adam açıklama yapmıştı: *"Bir Cizvit ölünce, kutlama şöleni veririz. O kişi için, ölüm bir başlangıçtır."*

"İmanı konusunda sorun yaşadığını söylemiştin."

Dyer başıyla onayladı.

Chris başını hafifçe eğerek iki yana salladı. Dalgınca "Buna inanamam," diye karşılık verdi. "Hayatımda öylesine güçlü bir iman görmemiştim."

"Araba geldi, madam!"

Daldığı düşüncelerden sıyrılan Chris "Tamam, Karl!" diye seslendi. "Geliyoruz!" O ve Dyer ayağa kalktılar. "Hayır, sen kal, Peder. Ben Rags'i almak için yukarı çıkacağım sadece."

Dyer dalgınca başını sallayarak onayladı. "Tamam." Karras'ın akıl karıştırıcı bir şekilde "Hayır!" diye bağırmasını ve pencereden atlamasından önce duyulan koşma seslerini düşünüyordu. *Burada bir şey var,* diye düşündü. Neydi? Chris'in de, Sharon'ın da hafızaları bulanıktı. Fakat Dyer şimdi, Karras'ın gözlerindeki o gizemli neşeyi düşündü tekrar. Ve şimdi hatırladığı başka bir şeyi: Işıl ışıl bir parıltı... Sebebi neydi? Dyer bilmiyordu; ama zafer parıltısı gibi bir şey olduğunu düşünüyordu. Muzafferce bir parıltı gibiydi. Bu düşünce, anlaşılmaz bir şekilde Dyer'ın içini rahatlatmış gibiydi. Kendini hafiflemiş hissediyordu. Elleri ceplerinde antreye gidip açık kapının pervazına yaslanarak, Karl'ın limuzinin bagajına bavul

yükleyen şoföre yardım etmesini seyretti. Alnını sildi... Hava nemli ve sıcaktı. Dyer bakışlarını merdiveni inen ayak seslerine çevirdi... Chris ile Regan, el ele. Dyer'a doğru geldiler. Rahibi yanağından öpen Chris ardından elini şefkatle oraya koydu ve adamın kederli gözlerini inceledi.

"Her şey yolunda, Chris. Her şeyin yolunda olduğunu hissediyorum."

"İyi," dedi Chris. Aşağıya, Regan'a baktı. "Tatlım, tanıştırayım, Peder Dyer," dedi. "Merhaba de."

"Tanıştığımıza memnun oldum, Peder Dyer."

"Ben de seninle tanıştığıma çok memnun oldum."

Chris kol saatine baktı.

"Artık gitmeliyiz, Peder."

"Görüşmemiz iyi oldu. Ah, hayır, bekle! Az kalsın unutuyordum!" Rahip ceket cebinden bir şey çıkardı. "Bu onundu," dedi.

Chris, Dyer'ın kaldırdığı avucundaki nesneye, zincirli kutsal madalyona baktı. "Aziz Christopher. Buna sahip olmak hoşuna gidebilir diye düşündüm."

Chris madalyona uzun süre, başını eğmiş hâlde, düşünceli bir edayla baktı... Bir karar vermeye çalışırcasına, alnı hafifçe kırışmıştı; sonra yavaşça elini uzatıp madalyonu aldı ve mont cebine koydu, ardından da Dyer'a "Teşekkürler, Peder," dedi. "Evet. Evet, hoşuma gider." Sonra Regan'a "Gel, tatlım," dedi fakat tam uzanıp kızının elini tutacakken Regan'ın çatık kaşlar ve kısık, sabit gözlerle Cizvit'in yuvarlak rahip yakasına baktığını gördü; kız unutmuş olduğu, kendisine kaygı veren bir şeyi ansızın hatırlamıştı sanki. Sonra birden Regan, Rahip'e doğru kollarını kaldırdı. Şaşıran genç Cizvit eğildi; ellerini adamın omuzlarına koyan Regan onu yanağından öptü; ardından da, bunu yapmasının sebebini merak edercesine, kollarını indirip şaşkınca kaş çatarak uzaklara baktı.

Birden ağlamaklı olan Chris gözlerini kaçırdıktan sonra Regan'ın elini tutup yumuşak ve boğuk bir sesle "Eh, artık *cidden* gitmemiz gerek," dedi. "Haydi gel, tatlım. Peder Dyer'a hoşça kalın de."

"Hoşça kalın, Peder."

Dyer gülümseyerek parmaklarını oynatıp el sallarken "Güle güle," dedi. "Evinize sağ salim gidin."

Chris başını çevirerek omzunun üstünden "Peder, L. A.'den seni ararım," dedi. Adamın "ev"den kastının ne olduğunu ancak sonradan merak edecekti.

"Kendinize iyi bakın."

"Sen de."

Dyer uzaklaşmalarını seyretti. Şoför onlar için kapıyı açarken Chris dönüp el salladı, sonra da öpücük gönderdi. El sallayarak karşılık veren Dyer, kadının limuzinin arka tarafına binip Regan'ın yanına oturmasını seyretti. Araba kaldırımdan ayrılırken Regan arka pencereden Dyer'a, kolay kolay unutulmayacak bir şekilde baktı... Ta ki araba bir köşeyi sapıp gözden kaybolana dek.

Dyer sokağın karşı çaprazından gelen bir fren sesi duyunca dönüp sola baktı: Bir polis arabası. Arabadan inen Kinderman hızlı adımlarla ön tarafa geçti, ardından da el sallayarak ve "Veda etmeye geldim," diyerek, telaşla Dyer'a yaklaştı.

"Şimdi gittiler; kaçırdınız."

Hayal kırıklığına uğrayan Dedektif olduğu yerde kalakaldı.

"Sahi mi? Gittiler mi?"

Dyer başıyla onayladı.

Kinderman dönüp Prospect Sokağı'nın ilerisine esefle baktıktan sonra tekrar dönerek başını eğdi ve iki yana salladı. "*Of!*" diye mırıldandı. Ardından başını kaldırıp Dyer'a göz attı. Adamın yanına gidip ciddiyetle "Kız nasıl?" diye sordu.

"İyi görünüyordu. Cidden iyi."

"Ah, bu iyi. Önemli olan tek şey bu aslında." Dedektif kolunu kaldırıp saatine göz attı. "Eh, ben işe geri döneyim," dedi... "Çalışmaya geri döneyim. Haydi hoşça kalın, Peder." Dönüp ekip arabasına doğru bir adım attı fakat sonra durup başını çevirerek, düşünceli gözlerle Rahip'e baktı. "Film seyretmeye gider misiniz, Peder Dyer? Film sever misiniz?"

"Eee, şey, tabii."

Kinderman tekrar dönüp Dyer'a yaklaştı. Ağırbaşlı bir havayla "Bana bilet gelir," dedi. "Hatta yarın Biograph için biletlerim var. Gitmek ister misiniz?"

"Ne oynuyor?"

"*Uğultulu Tepeler.*"

"Kim oynuyor?"

"Kim mi oynuyor?" Dedektif kaş çatınca kaşları birbirine yaklaştı. "Heathcliff'i Sonny Bono; Catherine Earnshaw rolünde de Cher," diye homurdanarak yanıt verdi. "Geliyor musun, gelmiyor musun?"

"O filmi izlemiştim."

Dedektif gevşekçe Cizvit'e baktıktan sonra bakışlarını kaçırıp esefle "Al, bir tane daha!" diye mırıldandı. Sonra gülümseyerek Dyer'a dönüp kaldırıma çıktı ve Rahip'in koluna girip sokakta onunla birlikte ağır ağır yürümeye başladı. "*Kazablanka* filminden bir replik geldi aklıma," dedi hoşnutlukla. "Filmin sonunda Humphrey Bogart, Claude Rains'e şöyle der: 'Louie... Bence güzel bir arkadaşlığın başlangıcı bu.'"

"Biliyor musun, sen Bogart'a *benziyorsun* biraz."

"Fark ettin."

Unutarak hatırlamaya çalışıyorlardı.

Yazarın Notu

Georgetown Üniversitesi'nin güncel coğrafyasını tasvir ederken birkaç değişiklik yaptım, özellikle de Dil ve Dilbilim Enstitüsü'nün lokasyonu konusunda. Dahası, Prospect Sokağı'ndaki ev aslında var olmadığı gibi, Cizvit Lojmanı da bahsettiğim lokasyonda bulunmamaktır. Son olarak, Lankester Merrin'e atfedilen nesir fragmanı benim yaratım değildir; Kardinal John Henry Newman'ın "İkinci Bahar" adlı vaazından alınmıştır.

"Bir Einstein denklemi, rakamlarla dolu bir muhasebe sütunundan ne derece üstünse, *Şeytan Çıkaran* da çoğu muadilinden o derece üstün."
—*New York Times*

Korku filmleri tarihinde mihenk taşı hâline gelen uyarlaması 1973'te gösterime girdiğinde infial yaratan, günümüze kadar tesirini yitirmeyen en korkunç anlatılardan olan ve William Peter Blatty'nin gerçekten yaşanmış bir vakadan ilham alarak yazdığı *Şeytan Çıkaran*, Ira Levin'e ait *Rosemary'nin Bebeği* ve Thomas Tryon'ın yazdığı *Öteki* ile birlikte 1970'li yıllarda yükselişe geçen modern korku edebiyatının üç büyük romanından biri.

Gençliğinde oğlunu yanlış tedavi nedeniyle henüz üç yaşındayken kaybeden ve o günden beri tıpla arası iyi olmayan ünlü oyuncu Chris MacNeil eşinden boşanmıştır ve on bir yaşındaki kızı Regan'la birlikte yaşamaktadır. Babasından uzak kalan Regan ise son zamanlarda anormal davranmaya başlamıştır. Regan'ın giderek garipleşen hâlleri neticesinde doktora başvuran annenin derdine çare tıp dünyasından mı gelecektir yoksa Cizvit rahiplerinden mi?

Ebedi gecenin başlangıcı...

www.ithaki.com.tr
ithaki
9 786052 650844
/ithakiyayinlari
www.ithakiyayingrubu.com

62

WILLIAM PETER BLATTY

şeytan çıkaran

ithaki